THE

GOSPEL OF ST. MATTHEW

TRANSLATED INTO THE

SLAVE LANGUAGE

FOR

THE INDIANS OF NORTH-WEST AMERICA.

In the Syllabic Character.

LONDON:
PRINTED FOR THE BRITISH AND FOREIGN BIBLE SOCIETY,
QUEEN VICTORIA STREET.

1886.

ᑯᑦᑐ ᕿᓯᒃ. ᓴᓗᒐ ᒪᑦᑕᐅ ᑎᑐ.

ᐯᐊᕋᐅ ᐃᓗᑎᑦ.

ᐃᓱᒋᐣ X ᒥ ᐊᑎ ᑯᑐ ᐅᑐᕐᑦ, ᐅᓐ ᑕᐱᒻᐯᔭᓯ ᐅᑎ, ᐊᐸᐧᐊᑊᐊᑦ ᓛ ᐯᔭᓯ ᐅᑎ. 2 ᐊᐸᐧᐊᑊᐊᑦ ᑐᑐ ᐃᓴᓐ ᐊᑎ, ᐃᓴᓐ ᑐᑐ ᐋᑯᐯ ᐊᑎ, ᐋᑯᐯ ᑐᑐ ᓛᑕᒋ ᐊᑎ ᐯ ᒥᑎᕿ ᓛ, 3 ᓛᑕᒋ ᑐᑐ ᐸᐧᐅᒋ ᐊᑎ, ᓴᐧᐊ ᓛ ᑕᒪᒻ ᐅᓃ, ᐸᐧᐅᒋ ᑐᑐ ᐅᒋᐧᐅᑦ ᐊᑎ, ᐅᒋᐧᐅᑦ ᑐᑐ ᐊᐧᐊᑦ ᐊᑎ, 4 ᐊᐧᐊᑦ ᑐᑐ ᐊᒥᑏᑕᐧ ᐊᑎ, ᐊᒥᑏᑕᐧ ᑐᑐ ᑏᐊᓱᓗ ᐊᑎ, ᑏᐊᓱᓗ ᑐᑐ ᓴᓗᓗ ᐊᑎ, 5 ᓴᓗᓗ ᑐᑐ ᐳᐅᒋ ᐊᑎ, ᐧᐊᑲᐧ ᐅᓃ, ᐳᐅᒋ ᑐᑐ ᐅᐯᒻ ᐊᑎ, ᐧᐅᓗ ᐅᓃ, ᐅᐯᒻ ᑐᑐ ᕿᒋᓯ ᐊᑎ, 6 ᕿᒋᓯ ᑐᑐ ᑕᐱᒻ ᓗᑐ ᓃᓗ ᑲᐅᕿᓗ ᐊᑎ, ᑕᐱᒻ ᓗᑐ ᓃᓗ ᑲᐅᕿᓗ ᐯ ᑐᑐ ᓱᑲᓗᓗ ᐊᑎ, ᐆᐧᐃᐊᒋ ᐯ ᓇᕿ ᐅᓃ, 7 ᓱᑲᓗᓗ ᑐᑐ ᐧᐅᐳᐊᑦ ᐊᑎ, ᐧᐅᐳᐊᑦ ᑐᑐ ᐊᐱᐊ ᐊᑎ, ᐊᐱᐊ ᑐᑐ ᐊᓴ ᐊᑎ, 8 ᐊᓴ ᑐᑐ ᐄᓴᐸᑦ ᐊᑎ, ᐄᓴᐸᑦ ᑐᑐ ᐄᐧᐊᑦ ᐊᑎ, ᐄᐧᐊᑦ ᑐᑐ ᐅᓯᐊᒋ ᐊᑎ, 9 ᐅᓯᐊᒋ ᑐᑐ ᐄᐊᑦᑦ ᐊᑎ, ᐄᐊᑦᑦ ᑐᑐ ᐊᑲᒋ ᐊᑎ, ᐊᑲᒋ ᑐᑐ ᐅᓴᑭᐊᒋ ᐊᑎ, 10 ᐅᓴᑭᐊᒋ ᑐᑐ ᒪᑏᒋᓴᒋ ᐊᑎ, ᒪᑏᒋᓴᒋ ᑐᑐ ᐊᓗᓗ ᐊᑎ, ᐊᓗᓗ ᑐᑐ ᐄᓯᐅᒋ ᐊᑎ, 11 ᐄᓯᐊᒋ ᑐᑐ ᕿᐊᒥᐊᒋ ᐊᑎ ᐯ ᒥᑎᕿ ᓛ, ᐸᐱᐅᓗ ᐊᓃᓗ ᑏᑲᓛ ᑭᓗ, 12 ᐅᐊᑰ ᐸᐱᐅᓗ ᐊᓃᓗ ᑏᑲᓛ ᐅᕿᓯ, ᕿᐊᒥᐊᒋ ᑐᑐ ᓴᑐᒋᐅᓯ ᐊᑎ, ᓴᑐᒋᐅᓯ ᑐᑐ ᓱᒋᐅᐯᐯᓯ ᐊᑎ, 13 ᓱᒋᐅᐯᐯᓯ ᑐᑐ ᐊᐱᐅᒻ ᐊᑎ, ᐊᐱᐅᒻ

ᒐᑎ ᐃᒧᐊᑭᑦ ᓱᒧᑎ, ᐃᒧᐊᑭᑦ ᒐᑎ ᐊᓯᔾ ᓱᒧᑎ, 14 ᐊᓯᔾ ᒐᑎ ᓴᑐᓗ ᓱᒧᑎ, ᓴᑐᓗ ᒐᑎ ᐊᑭᑦ ᓱᒧᑎ, ᐊᑭᑦ ᒐᑎ ᐅᒧᑎᐅᒃ ᓱᒧᑎ, 15 ᐅᒧᑎᐅᒃ ᒐᑎ ᐅᑐᒐᐊᓴᔾ ᓱᒧᑎ, ᐅᑐᒐᐊᓴᔾ ᒐᑎ ᒪᕙᓗ ᓱᒧᑎ, ᒪᕙᓗ ᒐᑎ ᕿᑯᔾ ᓱᒧᑎ, 16 ᕿᑯᔾ ᒐᑎ ᕐᓴ ᓱᒧᑎ, ᐅᓐ ᒪᔾᐃ ᐯ ᑎᑐ ᐅᒧᑎ, ᒪᔾᐃ ᓃ ᐊᓯᔾ ᓱᒧᑎ, ᐅᓐ X ᐅᓐ. 17 ᐅᓐᕙ ᐅᑎᔪᒥ ᑯᓱᒧᑎ, ᐊᐸᔾᐊᐊᑦ ᐅᓃ ᑕᐱᒃ ᓃᓗ ᐅᑐᒧᑎ ᔾᑕᒥᑐᓗ ᑲᓂᑎ ᑯᓱᒧᑎ. ᐅᑯ ᑕᐱᒃ ᐅᓃ ᐸᐱᐅᓗ ᐅᓃᓗ ᑭᑲᓐᓇᑦ ᑯᓃ ᐅᑐᒧᑎ ᔾᑕᒥᑐᓗ ᑲᓂᑎ ᑯᓱᒧᑎ. ᐅᑯ ᐸᐱᐅᓗ ᑯᓃᓗ ᑭᑲᓐᓇᑦ ᐅᓃ X ᓃᓗ ᐅᑐᒧᑎ ᔾᑕᒥᑐᓗ ᑲᓂᑎ ᑯᓱᒧᑎ.

18 ᐅᓐ ᕿᓯ ᐯᓯᔾ X ᓱᒧᑎ, ᒧ ᒪᔾᐃ ᐅᓐ ᐳᔾᓴ ᐊᒡᒥᒥ ᓴᒋᓂᑦᑎ ᑐᓗ, ᓐᓇᑦ ᐅᒐ, ᐳᑲᐅ ᑲᓯᒥ ᐅᑦᑎᓗ, ᐅᑕᔾᐃᐅ ᑐᓯ ᒐᑎ. 19 ᐅᑯ ᐯ ᑲᑐ ᐳᔾᓴ ᑲᑐ ᐃᑯᒡ ᐅᓗᑲᑎ, ᐆᐅᔾ ᐊᐅᓐᑐ ᓴᒥᓗᓐ ᐃᑐ, ᐅᓐᕙ ᒪᑐᐃ ᐅᓗᑐᓐᑎ ᓴᒥᓗᓐ. 20 ᐅᑯ ᐅᓐ ᓱ ᒪᒥᑦᓱ ᕙᓗ, ᑯᒐᐊᓗᑕ, ᑲᐅᑦᓱ ᒥ ᓴᕿᑯᑦᑎᒥ ᒪᑦᑎᑦ ᕙ ᓴ ᓃᓗ ᒧᒐᑦᑎ ᐅᑲᓴᓗᑦᑎ ᓇᑦ, ᐳᔾᓴ ᑕᐱᒃ ᐯᓴᓯ ᒪᔾᐃ ᑐ ᑊᕿ ᒐ "ᐅᓗᓇᑦ ᓱ ᒥᒥᓱ ᐃᑐ, ᑲᓯᒥ ᐅᑦᑎᓗ ᐅᑕᔾᐃᐅ ᑐᓯ ᒐᑎ ᓱᒧᑎ. 21 ᑲᓴᓯ ᒥᒥᑦᑎ ᐅᒧᑎ, ᐅᑯ ᐯᓯᔾ ᒥᓯ ᐊᑎᓗᑎ ᐅᒧᑎ, ᐅᑦᑎᒥ ᑲ ᑎᒧᑯᐃᕿᑦ ᑯ ᐅᓗᑎᒥ ᐹ ᓴᑎᒧ ᐅᒧᑎ. 22 ᑦᑎᑎ ᐅᑐᔪᑐ ᐅᑲᑎᐹ ᑲᐅᑦᓱ ᐯ ᓴᑦᑎᐅ ᓱᓗᑎᑭᑐ, ᓴᑦᑎ ᒐᑎ ᐅᑎ ᐅᑲᑯᓗᒧ ᑲ, ᐅᑲᑎ. 23 ᑯᒐᐃᓗᑕ ᐅᑲᑐᑯᐃ ᐅᑐᓗᓗ ᑲᓯᒥ ᐅᑦᑎᒧ, ᑲ ᓴᓯ ᒥᒥᑦᑎ ᓇᑦ ᐅᒧᑎ, ᐅᑯ ᐅᑦᒪᓗᑦᐅᓯ ᒥᓯ ᕿᑎ ᐅᒧᑎ, ᐅᓐ ᑲᑐ ᓴᑦᑎᐅ ᕿᓯ ᒥᐅᑲ ᒪᕿᑦ ᐅᒧᑎ. 24 ᐅᑯ ᐳᔾᓴ ᐃᓗᑲᑦ ᑯᓃ ᒥᓴ ᑐᓗ, ᑲᐅᑦᓱ ᒥ ᓴᕿᑯᑦᑎᒥ ᐃᑲᓴᓗᑦᑎ ᕿᓯ ᐊᑦᑎ, ᑲ ᑊᕿ "ᐃᓇᓇᑦ, 25 ᑯᑲᑐ ᓴᑯᑎᓴ ᐃᑐ, ᕙᑐ ᐯ ᓴᓯ ᐊᒧᑎ ᑯᓃᓗ, ᐅᑯ ᐯᓯᔾ ᒥᓯ ᐊᑎ.

ᐯᔭᕆᐅ ᐅᓗᑭ.

ᐅᑯᑦ ᑐᓱᑦ ᓃᑎ ᑭᓗ, ᐯᓐᒍᖕᐅᑦ ᑯᐅ ᑮᑐᐊ ᓗᑌᑭ. "ᐅᐯᐅᑉ ᓗᑎ ᑑᓗ ᑲᐅᑭᒐ ᒥ ᒣᑲᑎ ᑭ, ᑯᒐᐃᓗᑕ ᑎᑎ ᑯᓐᓗ ᑭ ᓴ ᑲᐃᐅᓗ ᑯᑑ ᑐᐅᔭᓴᑐᓗ ᓇ ᑎᑦᑎᑎᑎ, 2 ᐅᑲᕿᑎ ᑮᑦ, ᑐᐅᑦ ᓴ ᓗᑎ ᑑᓗ ᑲᐅᑭᒐ ᑮᕆᐅ ᒣᓃᑎ ᕿᑎ. ᓴ ᑲᐃᐅᓗ ᑯᑑ ᒣᓃᑎ ᑯᑎᑕ, ᐃᑯᑦ ᒣᑑᓗ ᔭᐅᕆᕆ ᓴ ᑎᑎᑎ. 3 "ᐅᐯᐅᑉ ᓗᑎ ᑑᓗ ᑲᐅᑭᒐ ᐅᓐ ᓴ ᐅᑎᑐᓗ ᑑᓗ, ᒪᐃᓗᑎᑕᕆᕆ, ᐯᐅᔭᓴᑐᓗ ᑲᕆᕆ ᐅᑕᔪᑐ ᑮᑑ. 4 ᐅᑯᑦ ᔭᕆᕆ ᓗᑎᕿᕆ ᐅᑎᕐᑦ ᑯᕆᕆ ᑮᑑ ᐅᑕᔪᑐ ᓐᑐᕆᕆᑎ ᐊᑎᑯᑦ ᑐᓗ, ᑮᕆᕆᐅ ᓯ X ᓃᑎ ᑲ ᑯᓗᑎ. 5 ᐯᓐᒍᖕᐅᑦ ᑯᐅ ᑮᑕ ᓗᑎᕿ ᑎᐅᓗᑎ, ᐅᑯᓗᑎ ᑮᓗᑎᑐᓗ ᔭᕆᕆ ᐅᑎᕐᑦ ᐅᓐᑕ. 6 ᕆᑐ ᐯᓐᒍᖕᐅᑦ ᑮᑕ ᓗᑎᕿ, ᑮᑕ ᐊᑎᕿᕿ ᑕ ᓗᑕᕿᑑᑦ ᐊᐃᑲᑎᑐᑎ ᑐᑎ ᑲ ᐃᑐᑎ, ᑐᑑᑦ ᑯᑎᐅᐅ ᕆᐅᔭᓴ, ᓴ ᑲᑎᑯᐃᐃ ᐃᖕᐅᓐ ᑯᕿᓗᑎ ᑲ. 7 ᐅᑯᑦ "ᐅᐯᐅ- ᒪᑐᐃ ᑎᑐ ᑯᓐᑦ ᕿ ᑲ ᑯᓗᑎ, ᑯᑎᕿ ᑮᑑ ᑮᓗᑐᓗ ᐅᓐ ᑰᓗ ᐅᑯᑎᑕᑎ. 8 ᐯᓐᒍᖕᐅᑦ ᑯᑑᓗ ᑯᑎᐊ ᑮᑑ, ᐅᑲᑯᓗᑎ ᑮᑑ, ᑕᑎᑎ, ᑎᓱᑎᕆ ᐅᑕᑎᐅ ᒣᑲᒪᕆᕆ, ᒣᑦᑕᐅ ᕆᑎᑎ ᐅᑲ-ᓴᑕᓗᑎ ᐅᑯᑦ ᓱᕆᑎ ᑮᑑ ᑕᑎᓴ ᒣᑑᓗ ᔭᐅᕆᕆ ᑲ. 9 ᓗᑎᑑᓗ ᑲᐅᑭᒐ ᐊᑎᑎᑎᓴ ᑐᓗ ᕿᑎᑎᑎ, ᐅᑯ ᐅᓐ ᓗᓗ ᓴ ᑲᐃᐅ ᑯᑑ ᑯᑎᕿᓗᑕ ᑯᒪᕆᕆ ᐅᐊ, ᐅᑯᑦ ᕆᕆᐅ ᑯᑦᐅ ᑎᕿ ᑎᐅᓗ ᑮᑑ, ᐅᓐ ᑯᓐᐅ ᑎᓴᕆᕆ ᐅᑎ. 10 ᓗᑎ ᓴᕿᓗᑕ ᑐᓗ, ᐅᑕᕆᐅ ᑯᓗᑎᐅ "ᐅ ᓱᓴᑎ ᕿᕆᕆᓗᑎ. 11 ᐅᑯᑦ ᑮᑦᐅ ᑑᓐ ᕿᑎᑎᑎ, ᒧ ᒪᐅᐃ "ᐅ ᑎᓱᕆᕆ ᑎᑎᐅᑦ, ᑎᑑᑦ ᕆᑯ-ᑎᓴ ᑮᑑ, ᑎᑑᑦ ᓴᕿᑦ ᑮᑑ. ᐅᑯᑦ ᑯ ᑎᕿᑦ ᑲᑎᑯ ᑐᓗ, ᕿᓱ ᑎᓴᕆᕆᑯ, ᓴᕿᑦᑯ ᑎᑐᑦ ᑮᑑ, ᒣᑦ ᑎᑲᐃ ᑮᑑ, ᒪᐅᐃᕿᕿᕿᑑᑦ ᑮᑑ. 12 ᐅᑯᑦ ᒪᕿᑎᑎ ᕿ ᕆᐅᑎᑎ ᑯᑑᑦ ᑯᓗᑎ,

"ᐅᖕᐅᑉ ᓃᓗ ᑭᒋᒍᒍ ᐃᑐ, ᐅᓱᓕ ᓱᓂ ᑯᑐᐊ ᕿᒍᓗᑐ ᓃᓗ ᑭᕿᑐᒍᒍ.

13 ᑭᕿᑐᒍᒍ ᐅᕿᓱ, ᑲᐅᕐᓂ ᒥ ᓴᕿ ᑯᕕᒋ ᑭᒍᒍ ᓕ ᐳᓴ ᓃᓗ ᒧᑐᒍᒍ, ᐅᑲᓴᓂᑎ ᐋ, ᒍᓱᒋ ᐋ ᒧ ᐋ "ᐃᓗᐋ, ᐅᒥᖕ ᓗᑐᕿ ᑯᓃᓗ ᐃᒥᕕᓗᖕᑯ ᐅᓱ ᑭᒋᑐᑐ ᐋ ᐅᑲᒋᑐᑐᓱ ᑯᓃᓗ. "ᐅᖕᐅ ᒍᓱᒋ ᓴ ᑲᒋᓕᓕ ᐅᑎᑎ, ᓱᑯᓴᕿ ᑲ. 14 ᒋᓴ ᕐᓗ ᒍᓱᒋ ᐋ ᒧ ᐋ ᓃᒋ ᕿ "ᐃᐋ, ᐅᒥᖕ ᓗᑐᕿ ᑯᓃᓗ ᑐᓴ, 15 ᐅᓱ ᑭᓗᑐ ᐋ, "ᐅᖕᐅᑉ ᓱᑯᒋᕐᓗ ᑯᓃᓗ. ᑲᐅᕐᓗ ᓴᕿᑎᕐᓗ ᓴᕿᑎ ᐊᑐ ᐅᑲᓴᓗᒍᒍ ᑲ, ᐅᒥᖕ ᐅᓃ ᓴ ᓴᓱ ᑲ ᑯᓴ.

16 ᐅᑯ "ᐅᖕᐅᑉ ᑯᐊᐃᓗᑕ ᕐᓗ, ᒍᑐ ᑯᓱᓗ ᕿ ᑎᐅᑕᓱ, ᐅᓗᓘᒋ ᐃᒪ, ᑯᓃᓗ ᐅᑐᐊ ᐋ, ᒥᑎᑯᐃ ᓴ ᐅᑐᓱ ᓱᑯᑐᒋᒍᒍ, ᐯᓗᑐ"ᐅᑦ ᑯᐅ ᓱᐅ ᐯᓗᓗ ᐋ ᑯ ᐊᐃᐅ ᐅᓗᑭ ᑯᕿᐃ ᐊᑎᓗᒍᒍ ᐋ, ᒍᑐ ᑯᓱᓗᕿ ᑯᑐ ᐅᑐᕿ ᕿᓱ.

17 ᐅᑯ ᓱᓗᑎᕐᓗ ᓴᕿ ᐃᖕᐃᒥ ᐅᓱ ᐯ ᓴᕿᐅ ᕿᓱ ᐊᑐᕮ, 18 ᖕᐊᒪ ᑯᓃ ᑯᑐᓗᑎ ᐅᕿ, ᓴᕿᑐᓃᓘ ᐋ ᓴᕿᓴ ᐋ ᐅᕿᐅ ᑯᕿᑎᑎ ᐋ ᖕᐊᐃᐅᑉ ᒍ ᓴᓱᕿ ᓴᑐ ᐅᑐᓘ, ᑯᑐ ᓱᑐ ᒋᒋᕿ ᓴᒋᓗᓗ ᐃᑐ ᑯ "ᐅᑐ ᐅᓴᕿ.

19 ᐅᑯ "ᐅᖕᐅᑉ ᓱᑯᒋᕐᓗ ᐅᕿᓱ, ᓴᐃᓗᑕ ᑲᐅᕐᓗ ᐯ ᓴᕿᑯᕿᒋ ᑭᒍᒍ ᕿ ᐳᓴ ᓃᓗ ᒧᑐᕿᕿ, ᐅᒥᖕ ᓗᑐᕿ 20 ᐅᑲᓱᓗᑎ ᐋ, ᒋᓗᖕᑯ ᒍᓱᒋ ᐋ ᒧ ᐋ "ᐃᓗᐋ, ᐃᖕᐅᓱ ᓗᑐᕿ ᑯᓃᓗ ᑎᓗᖕᑯ, ᐅᓱᕿ ᒍᓱᒋ ᕐ ᑲ ᕿᒋᕐᓗ ᑲ" ᓱᑯᕿᒋᒍᒍ 21 ᒋᓴ ᕐᓗ ᒍᓱᒋ ᐋ ᒧ ᐋ "ᐃᐋ, ᐃᖕᐅᓱ ᓗᑐᕿ ᐊ ᒋᒋᓴ. 22 ᑯᓗᑐ ᑯᑎᒍᓗ ᕐᓗ, ᐊᖕᕿᑯᓗᑦ ᐋᑐᐊ ᓗᑐ ᓃᓗ ᑲᐅᕐᓗ ᐅᑎ, ᐯ ᕿᖕ "ᐅᖕᐅᑉ ᓴᑯᑐ, ᐅᓱ ᑯᓃᓗ ᑐᖕᑯ ᐊ ᑐᒥᕐᓗ, ᐅᑯ ᑭᒍᒍ ᕿ ᐸᓃᓗ ᑯᒍᓗᑐ ᑐᑐ, ᑐᑎᑐ ᓗᑐᕿ ᑯᓃᓗ ᑭᑐᕮ, 23 ᐅᑯ

ᑯᑦᑐ ᑭᓴᐅᓗᒍ ᐅᓐ ᑯᓐᓗᒃ ᑭᓗᒃᑐ, ᓱᓗᑎᓐᓗᒃ ᓴᑭ ᕿ ᑯᓴᑭᐅᑦ ᐅᑲᒐᓗᒍ ᑲ, ᑭᓴᐅᑎ ᐅᓐ ᐅᓂᑎ.

ᐯᓴᑭᐅᑦ ᑕᐃ.

ᐅᓐ ᖁᑎ ᕿ ᕝᓗᒃ ᐸᐅᑦᑎᒃ ᑎᑎᓴ, ᕝᑐᐊ ᓗᒃ ᐅᑎᓯ ᕿ ᑯᓐᓗᒃ ᓴᑭ. 2 ᐅᑲᑯᓗᑎ ᕝᑐ ᑭᕿᑦ ᐅᓂᑎᑎ ᐊᓯ ᑭᑕᐊ, ᓴᕿ ᑯᓐᑐ ᑲᐅᑦᑕ ᑎᒃ ᐃᑎ ᐅᓗᑕ ᐅᓐᑕ. 3 ᑭᑎ ᒐ ᓱᓗᑎᓐᓗᒃ ᓴᑭ ᐅᓴᐃᐊᑦ ᐆᓐ ᑯᓗᒃ, ᐅᑲᑎ ᓗᒃ ᐅᑎᓯ ᕿ ᑯᒐᓗᑎ ᐅᑦ, ᑲᐅᑦᑕ ᒥ ᐅᒐᑎ ᓴᐊᓂᑎ, ᒥ ᑯᒐᐊ ᐅᑎ ᐊᒐᓂᑎ. 4 ᐅᓐ ᕝᑐᓗ ᑲᒥᓯ ᒐᑦ ᐅᑦ ᐅᓴᑎ, ᐅᑦ ᒥ ᑕ ᑲᒐᑦᑐ ᕝᑐ, ᐅᓂ ᕝᑐ ᒥ ᑎᑎᑦ ᕝᑐ ᑎ ᕿᑎ. 5 ᐅᑯ ᑎᑐᓗᒃ ᑲᒐᒐ ᐳᑦᐅᓴᒐᑦ ᑯᑎᑦ ᕝᑐ, ᕝᑐᐊ ᑯᑎᑦ ᕝᑐ, ᕝᑦᑕᓗ ᓗᓗ ᒐᒥ ᐅᒐᐊᒥ ᕝᑐ, 6 ᐅᑯ ᐅᒐᐊᒥ ᕝᑦᑕᓗ ᒐᑦ ᑕ ᑯᕿᑕᐃᓯ, ᕿᒐ ᐅᓂᑎᑎ ᑭᕿᑎᒥᐃ ᐃᒥ. 7 ᑯᑦᑲ ᐊᑦᐃᓴᕿ ᕝᑐ ᓴᑑᓴᕿ ᕝᑐ ᑦᑲᑐ ᑯ ᑯᑎᑕ ᑐᓗ, ᑎᓐᑐᓗ ᑎᑎᒐ ᑯᕿᑕᐃᓯ ᑲᒃ, ᐅᑲᑯᓗᑎ, ᑭᑑᒋ ᓴᓯ, ᐊᒥ ᐅᑲᑭᑯᐊᑦᑎ ᒐᓗᑯᕿᒃ ᒐᑎ ᑲ ᑯᕿᓯ ᐅᑎᐅᑕᕿᒃ ᑲᒃ? 8 ᐅᓂᑎᑎ ᕿ ᑭᑕᐊ ᕿᓯ ᐊᐊᑭ. 9 ᐊᐸᑦᐊᑦᐊᑦ ᑭᕿᑦ ᕿᑦ ᐊᑕᓗᑎ ᓴᑭᒍ ᐃᑎ, ᓴᑕ ᐅᑲᑭᕿᑦᑎᓯ, ᑎᐅᓚᐅ ᑑᓴ ᐃᑎ ᑭᑎ ᑎ ᑑ ᐊᐸᑦᐊᑦᐊᑦ ᓴᓯ ᑎᐃᑎ.

10 ᑲᑦ ᑎᓗ ᒐᑎᓗ ᑲᑎᑐᑎ ᑲ ᕿᐅᓗ, ᒐᑎᓗ ᐅᓐ ᕿ ᑑ ᑎᐅ ᑎᓯ ᑲᑎᑭ ᐃᑎ ᓯ, ᑭᑑᑎᑎ ᑎᓚᑎᕿ. 11 ᓯᑎ ᑑ ᑕ ᑭᕿᑕᐃᓯ, ᐅᓂᑎᑎ ᐊ ᑭᑕᐊ ᑲ. ᐅᑯ ᐅᓐ ᓴ ᕿ ᐅᓗᑕ ᓴᓗᑕᕿᑑᓗᒃ ᓗᑭᓴᒃ ᐅᑎ, ᕿ ᕿ ᕿᓂᑎ ᑯᐊᒐ ᐃᑎ, ᐅᑎᑎ ᐅᑕᐅᐃᐅ ᑎᓯ ᑕ ᕝᑐ, ᑯᓗ ᑕ ᕝᑐ ᑭᕿᑕᐃᓯ ᐅᑎᑎ 12 ᐯᑕ ᑯᓐᑎᑲᑯ ᒥᑦᑯ ᕿᑕ ᒐ ᒐᑎᓗ

ᖃᒍ ᓴᐃᓗᑎ ᐅᓗᑎᑎ, ᒥ ᓄᑐ ᖁᑯ ᐃᓗᑎ ᖁᑯ ᑯᐅ ᑎᐊ ᑎᐊᓗᑎ ᐅᓗᑎᑎ, ᑯᑦᑐ ᖁᑯ ᕐᑭᑦ ᑯᓗ ᑐᑎᑎ ᐃᑐ ᑯᑭᒃᑐᑯᓗ ᐅᓗᑎᑎ.

13 ᐅᑯᑦᑐᓗ ᑲᓱᒋ ᒪᓗᑐᑐ ᑯᕝᕙ ᑎᑎᒃ, ᑉᐳᑕᓗ ᑯᕝᕙᓗ, ᕝᕙᓗ ᕝᕙᓗ, ᒥ ᒪᑐ ᒥᑭᑕᐃᓱ ᒃ. 14 ᑯᑦᑐ ᕝᕙᓗ ᐅᒃᑭᑎᑦᑐᓗ ᐃᑐ, ᐅᒃᑭᓗᑎ ᕝᕙ, ᑎᑐ ᓴᑭᑕᐃᓱ ᑐᒍᒍ ᑐᑦᑐᓗ ᑯᒍᑎ ᑎᑐ ᓴᑎ ᑎᑎᒃ ᓱ. 15 ᑲᓱᒋ ᓐ ᓗᑏ ᑯᓗᑐ ᐅᒃᑭᓗᑎ ᕝᕙ, ᕐᐳᐅᑦ ᐅᒃᑭᑎᒍᒍ, ᐅᒃᑭᐅᒍᒍ ᑐᓱ ᐅᑎ, ᐅᑐᓱᑐ ᐅᑎ ᐊᒋᑏ. ᐅᑯᑦ ᐅᒃᑭᕝ.

16 ᑲᓱᒋ ᕿᑕᐃᓱ ᕐᑐ, ᐅᑯᐃᓗᑏ ᕐᑐ ᕝᕙ ᑕᑐᒃ, ᐅᑯᑦ ᑯᓴᐃᓗᑕ ᒃᑭ ᐅᕿᑯᑎᓗᕿ, ᑎᐅᒃᑲ ᖁᒋ ᐃᒥᐅ ᐅᓗᒍᒍ ᒪᑐᕿᓗ, ᓱᕿ ᑕᑐᒃᑯ ᕝᕙ. 17 ᐅᑯᑦ ᑯᓴᐃᓗᑕ ᒃᑭ ᑯᕝᕙ ᑯᒍᓗᑎ ᐅᕿ, ᑏᑎ ᓴᒃᓱ ᐅᓗᒍᒍ, ᖁᑎᐅᐅᕐᑐ, ᖁᕝᕙᓗ ᑎᐅᑎ.

ᐅᒃᑭᑏᐅ ᑏᕿ.

ᐅᑯᑦ ᑲᓱᒋ ᓗᑎ ᐅᑎᓱ ᑯᕝᕙᓗ ᐅᑕᐅᐃᐅ ᑐᓱ ᓴᑎᐊ, ᖁᑎᑎᑎ ᓴᑐᐊ ᒃ. 2 ᐅᑯᑦ ᑏᕿ ᐅᑐᑎ ᖁᑐᑐ ᑏᕿ ᐅᑐᑎ ᕝᕙᓱ ᕿᐊᕿ ᐊᐃᒍᒍ ᐅᕿᓱ ᒍᑎᓗᑎᕿ. 3 ᐅᑯᑦ ᐅᑐᐊ ᓴ ᑎ ᑎᑎᒃ ᐅᒃᑭᓗᑎ ᕝᕙ, ᑎᐅᒃᑲ ᓴᓱ ᑐᑎ ᑎᒍᒍ, ᑏᑎ ᑐ ᓄᑐᒍᒍ ᐊᐅᑐ ᐊᑎᓗᑎ. 4 ᑯᑦᑐ ᐅᑏᑎ ᓴ ᑎᑏ ᑯᓗᑐ ᐅᒃᑭᓗᑏ ᕝᕙ, ᐅᑕᑐᑐ ᓄᑐᒍᒍ ᑲᑐ ᐅᓱ ᓱ ᐃᑐ, ᓴᑏᐅ ᑲᑐ ᑎᐅᒃᑲ ᒻᒪ ᒃᑐᑭ ᐅᓱ, ᒍᑐ ᓴᓗᑕ ᐅᑎ. 5 ᐅᑯᑦ ᖁᑎᑎᑎ ᐅᑕᐅᐃᐅ ᑯᑦᐅ ᑯᓗᑐᑎ ᑯᕝᕙᓗ ᑎᓱᑎᑏ, ᓴᑐᑏ ᑯᑦᐅ ᑯᑎ ᑐᓗ ᕿᓴᑏ, ᒃ. ᐅᒃᑭᓴᓗᑎ ᕝᕙ ᑏᐅᑐᑎᓗᑐ, ᓴᕿ ᐅᑕᑐᑐ, ᒥ ᓴᑭᑯᑏᑎᑎ ᕝᕙᓗ ᑐᑐ ᐅᒃᑭᑎ, ᑎᑎ ᑯ ᕿ ᑎᓗᑎᑐᒍᒍ, ᑎ ᐊᑎᑎᕿ ᐃᑐ ᒃ. 7 ᑲᓱᒋ ᐅᒃᑭᓴᓗᑎ, ᒃᐃᕝᕙ ᐅᑕᑐᑐ, ᖁᐅᒃᑲ ᑐᕝᕙᓗ ᒃᐅᑭᑦᑐ ᒥᒃ ᑐᐃ ᐃᑐ.

8 ᑲᐃᓗᒃ ᒣᐅᒥᒋ ᑭᓄ ᐅᑦᑎᐅ ᑕᑎᓗᕐ, ᑯᓐᓂ ᒋᐊᓐᒋᑦ, ᓗᒐ ᓐᓂ ᑲᐅᑦᑕᓄ ᐅᒐᐊᕐᒃ ᑯᓗᒐᕐ ᑯᑲᒋᕐᑕ ᐊᓯᑯ, ᑯᓴᒋᑦ ᒃ, 9 ᐅᑲᐊᓗᑎ ᒃ, ᑎᑎ ᐅᒐᐊᕐᒃ ᒃᒐᐅᓐᒃ, ᑯᐃᐅᑎᓗᒃ ᒋᒍ, ᓴ ᓐᓂ ᓴᕐᒃᑦ ᒃ. 10 ᐅᑯ ᒐᓱᒌᕐ ᐅᑲᐊᓗᑎ, ᑏᑎᒃᑯ ᓴᕐᓂ ᑲ ᐅᑕᒃᒃ, ᒋᐅᒃᒍ ᒃᓐᓂ ᑯᐅᕐᓄ ᒥ ᓐᓂ ᓴᕐᒃᑦ, ᐅᑦᑎᒋ ᓱᓄ ᐅᑕᓐᐃᐅ ᑲ ᒥᑲᐅᕐᓄ. 11 ᐅᑯ ᒣᐅᒥᒋ ᓅᓴᐅᓗᑎ, ᐅᑯ ᑯᒐᐃᓗᑕ ᓴᕐᑯᑦᑦᑎᒋ ᕐᓐᓂ ᒋᒋᒍᒋ, ᕐᓂᓗᑎ ᓐᓂ.

12 ᓐᓂ ᑯᒐᓗᑦᑎ ᒐᓱᒌ ᑯᑎᒐᓗ ᑎᓂ ᒐᐅᑎᒃ ᑯᓐᓂ ᑎᓴᒃ, 13 ᐅᑯ ᑏᓴᐅᓄ ᓅᑯᐊᐃᓗᑎ ᑲᐅᕐᑏᓐᑦ ᒐ ᒋᒋᓴᒃ, ᐅᓐᑕ ᑏᓗᑎ ᓐᓂ ᒥᐅ ᑖᑦᑕ, ᓴᐅᓴᓗ ᓐᓂ ᒃᕐᓴᓂᑦ ᓐᓂ ᓗᑎᕐ, 14 ᓱᓗᑎᓄᓗ ᓴᑦᑎ ᐅᓴᐃᐊᕐ ᑕᓐ ᒥ ᓴᑎᐅ ᕐᓱ ᐊᓗᑎᑎ ᑲ, ᐅᑲᑎ ᕐᓱ, 15 ᓴᐅᓴᓗ ᓗᑎᕐ, ᒃᕐᓴᓂᑦ ᓗᑎᕐ ᓐᓂ, ᒥᐅ ᑕᑦᑕ ᓐᕐᑕᓗ ᑯᑕᑏᒃ, ᓴᑎᒃᑎ ᓴᕐᓄᒋᒋ ᓴᕐᓄᒋᒋ ᓗᑎᕐ : 16 ᑎᒃᑎᕐ ᐊᑦᑎᒋᑲ ᑕ ᕐᑎᑎᑦ ᕐᒋᑦᑎ ᓐ ᑲᕐᒋᒋᑕ, ᐅᓐᕐᕐ ᓱᑯᐃᑎᒃ ᓗᑎᕐ ᑯᑯᑭᐅ ᑕ ᕐᑎᑎᑦ, ᕐᒋᑦᑎ ᑯᓴᒃ ᓴᐃᐅᓗ.

17 ᐅᓐᓂ ᐅᓐᑑ ᒐᓱᒌ ᑯ ᓐᓂ ᑯᓗᒃ ᐅᑲᑎ, ᑏᐅᓱᒋᒋ ᐃ ᑏᑕᐊ, ᓴᕐᕐ ᑯᓐᑑ ᑲᐅᕐᓄ, "ᑯᐅ ᐅᓗᑕ ᐅᓐᑕ.

18 ᐅᑯ ᒐᓱᒌ ᓴᒃᑎᒃ ᒥᐅ ᑕᑦᑕ ᕐᕐᑕ ᓐᓂ, ᐅᓐᑲᓗᒃ ᑲᒋᑕ ᓯᒍᓗ ᐅᓐᓂ ᐅᒐᒃᒃ ᑎᓐᓂ, ᑕᒥ ᒥᐅ ᑕᑦᑎᕐ, ᓐᑲᐃ ᑲ ᐊᑎᕐᕐ ᕐᑎᑎ ᐅᓐᑕ. 19 ᐅᑲᑯᓗᑎ ᒃ, ᓴ ᕐᕐ ᓐᑎᐊᒐᒃ, ᑏᑎ ᑲ ᐊᑎ ᕐᕐ ᐊᑏᐅᓐᑎ. 20 ᐅᑯᐅᒐ ᕐᑎᒃ ᕑᒥ ᓐᓂᓴᓗᑎ ᒃᕐᕐ ᓐᑎᒃᒃ.

21 ᐅᓐᓂ ᑯᓐᑑ ᑯᑏᒃᒃ ᒃᓴᒃ, ᓱᓗᑎ ᐅᓐᑲᓗᒃ ᑲᒋᑕ, ᐃᒥᒋ ᓴᐅᒃ ᐅ ᓴᓯ, ᐅ ᑎᑎ ᓐᓂ "ᑯ, ᐅᑯᐃ ᕐᕐ ᒃᒃᑎᑎ, ᕐᕐ ᒃᒐ ᕐᕐ ᓴᐅᒃ "ᑯ ᕐᕐᑎᑎ, ᕐᕐᒃᒐ ᕑᒥ ᑯᓗᑎ-ᒃᓗᒃᑦ, ᑯᑲ ᑯᓗᒃᒃ ᓐᓂ. 22 ᐅᓐᕐᕐ ᓐᓂ ᐅᑯᐃ ᕐᕐᒃᒐ ᕐᕐ ᓐᓂ ᕑᒃᕐᓴᑎ, ᒃᕐᕐ ᓐᑎᒃᒃ.

23 ᐅᓱᑦ ᐊᓯᑦ ᐅᑐᔪᑎ ᓴᑎᑐᑎ ᓗᑎᑕᑕ ᕿᑕ, ᑯ ᓴᑕᑯᑦ
ᓱᐅ ᑯᑎ ᑯᑐᑕᓗ, ᓴᕿ ᓃ ᑲᐅᑦᑕᑦ ᑎ ᑯᓗᑎ ᑐᓱ ᑯᓃᓗ
ᑯᓗᑎ, ᐅᑎᑎ ᐅᑐᔪᑐ, ᐅᓴ ᐅᑐᔪᑐ ᕿᑐ ᕿ ᓴᑯᑯ. 24
ᐅᑯ ᐅᑐᐃ ᓱᐅᐃᑯ ᓗᑎᕿ ᑎ ᑖᑦ ᐅᑎᑕᓗ, ᕿᑐ ᐅᓴ
ᓴᑎᑎ ᐅᑐᔪᑐ ᑎᓃᓗ ᑕᑕᕿ, ᐅᓴ ᐅᕿᐊᒃ ᐅᓗᕿ, ᐅᓴ
ᓴᑎᑎ, ᑯᕿ ᐅᑕᐅᐅ ᓴᑎᑕ ᐊᑎᓗᑎ ᐃᑦ, ᑭᑎᑕᕿᓗ ᐃᑦ,
ᕿᕿᑐᑲᑕ ᐃᑦ, ᐅᑯ ᓴᐊᑎᑯ. 25 ᐅᑯ ᕿᑐ ᓴᐅᓗ
ᑎᕿᑐᕿᕿ, ᓴᑎᑎ ᑯᓃᑦ, ᑐᑲᐳᑎᑦ ᑯᓃᑦ, ᒥᐅᑦᓴᕿᓗ ᑯᓃᑦ,
ᐃᑐᐊ ᑯᓃᑦ, ᐃᑦᑕᓗ ᓱᑭᑕᑐ ᑯᓃᑦ ᐃᑦ.

ᐊᓴᕿᐅ ᐅᑯᕿᒋ.

ᕿᑐ ᓴᐅᓗ ᑯᑕᕿ ᕿᓗ, ᑭᓗ ᕿ ᕿᑐᓴᓗ, ᐅᓱᑦ ᐅᓱ
ᕿᕿ ᕿᓗ, ᕿᑎᑎᑯᐃᕿ ᑎ ᑎ ᑕᑕᕿ. 2 ᐅᓱᑦ ᑯᐅᑐᓗᑎ
ᑯᑎᑯᑕᕿᓗ ᐅᑲᑯᓗᑎ ᐃᑦ, 3 ᓱᑎ ᑕᓗᕿ ᐅᓱ ᕿ ᕿᕿ
ᕿᓱᕿᕿ ᑲᐅᕿᕿ ᐃᑐ, ᓴᕿ ᓃ ᑲᐅᑦᑕᑦ ᓴᑐᕿ ᑯᓃᓗ
ᐅᑎ. 4 ᓱᑎ ᕿᕿᕿ ᐅᓱᕿ ᑯᕿᕿᑎ, ᑯᕿᕿ ᓱᑎ ᐊᐃ-
ᕿᓱᓗ ᐅᑎ. 5 ᓱᑎ ᕿᕿᕿ ᐅᓱᕿ ᑎᕿᕿ ᐃᑐ, ᓴᑐᕿ
ᑲᕿᕿᐅ ᐅᑎ 6 ᓱᑎ ᕿᕿᕿ ᐅᓱ ᕿ ᐅᑎ ᐊᕿᕿ ᑲ
ᑎᕿᕿᑐᓗᑎᕿ ᐃᑦ, ᑑᐊᕿᕿ ᐃᑦ, ᑕ ᓴᐅᕿᕿᑐᓗ ᐅᑎ. 7 ᓱᑎ
ᕿᕿᕿ ᐅᓱᕿ ᐅᑑᑯᕿᕿᑐᐃᕿ, ᐅᑑᑯᕿᕿᑐᐃᕿ ᐅᑎ. 8 ᓱᑎ
ᕿᕿᕿ ᐅᓱ ᕿ ᑯᕿᕿ ᕿᑑᑎ, ᕿᐅᕿᕿ ᓴᕿᓗᑕ ᐅᑎ. 9 ᓱᑎ
ᕿᕿᕿ ᐅᓱᕿ ᕿᕿᐊᑎᕿᕿ, ᕿᐅᕿᕿ ᓴᓱᕿ ᑯᓱ ᐅᑎᑎ.
10 ᓱᑎ ᕿᕿᕿ ᐅᓱ ᕿ ᐅᑎ ᐊᕿᕿ ᑕ ᕿᕿ ᑯᑐ ᕿᕿᑐ-
ᕿᑐ, ᓴᕿ ᓃ ᑲᐅᑦᑕᑦ ᓴᑐᕿ ᑯᓃᓗ ᐅᑎ ᐅᓱᑕᑕ.

11 ᓱᑎ ᕿᕿᕿ ᕿᕿᕿᕿᑎ ᕿᕿᕿᕿᕿᕿᑎ ᕿᕿ, ᕿᕿᕿ ᑑᕿ-
ᕿᕿᑐ ᕿᕿ ᐃᑦ, ᓴᕿᕿᐅ ᕿᓱᐃᕿ ᐅᑐᔪᑐ ᕿᕿᕿᕿ
ᑯᓃᓗᑎ ᐃᑦ ᕿᕿ, ᑯᕿᕿᕿ ᑕ ᓴ ᓴᐅᓗᕿ ᑕ. 12 ᓱᑎ

ᐊᐃᑦᓚᒍᓐ "ᐅ ᐅᑭᐅ ᑦᓚᑭᖕᓂᐅ ᐅᑕᓐᑎ ᐅᓯᑕ, ᓴᕿ ᓐᑐᓐ ᑦᓚᕿᖕᑐᓐ ᑦᓚᓇᓂᑎ ᐅᑎ ᑯᕿᒃ ᐅᒃᑕᐅᓐᒍᒍ ᓱᓐᑎᑐᓐ ᓴᑭᕿ ᑦᓚᕿᖕ ᐊᑐᓐ. 13 ᓐᒐ ᑯᕿ ᒍᒐᐃ ᓴᓐᑎ, ᑯᑦᑐ ᒍᒐᐃ ᒥᖕᑐᓐᒐ "ᐅᒐ ᑎᒍ, ᑕᐅᓐᑎ ᖕᑐᓐᒐ ᐊᑦᓚᐅᖕᑎ. ᐅᓯ ᐅᑑ ᐅᓐᑐ "ᐅᒐ ᐅᑎᑎ, ᒃᑕᖕᑎ ᒃ ᓱᓐ, ᒍᒐ ᑎ ᕿ ᕿᒍ ᒃ. 14 ᓚᑭᖕᑎ ᓐᒐᕿ ᕿᑎᑦᑕ ᓴᐊᖕᑎ. ᑯᐅ ᑯ ᐳ ᑭᒃ ᕿ ᑯᐅ ᑑᐊ ᓚᑯᒐᐃ. 15 ᐅᒃᖕᒐᑯᓐ ᓇᒐᑯᓐ ᑎᒍ, ᑭᑎ ᑕ ᑎᑑᑯ ᐃᒐ ᐅᒃᒐᑯᓐ ᑎᑎ ᕿᓇᑎᑎ, ᐅᒐᔪᒐ ᑯᐅ ᑏᓯᐅ ᒐᑎ ᑯᒃ ᕿᑎᑦᑕ. 16 ᐅᒃᐅᓐᒍ ᓚᕿᖕ ᕿᑎᑦᑕ ᒍᒐ ᓐᑕ ᕿᑎᑦᑕ ᒃ, ᒐᓯ ᓚᐊᕿᒃ ᑯᒐᖕᒐᓐᑕ ᒃ, ᐅᑯ ᓚᕿᖕ ᑕᖕ ᓴᕿ ᓱᒐ ᕿᑎᑦᓐ ᒃ.

17 ᒧᔅᑦ ᐆᑐ ᓱᓐᑎᑭ ᓴᑭᕿ ᐆᑐ ᑯᐊᑎᕝᑦ ᒐᓐᑯᓯ ᒃ ᑎᑎᔅᓴ, ᓴ ᓚᓐᑐ ᐃᒐ. ᒐᓐᑯᕿ ᒃ ᐃᒐ, ᑯᕿᓯ ᐊᑭᑦ ᒃ ᑎᑎᔅ. 18 ᐅᑎ ᐅᒃᓚᑯᖕᒐᓯ ᓴ ᐆᑐ ᓐᒐ ᐆᑐ ᐅᓐᑯᑕᒍᒐ ᑯᑑᑦ, ᒧᔅᑦ ᐯᑎᕝᑦ ᐅᑑᑦ ᖕᑎᑎ ᓴᑭᕿ ᒐᒃᕿ ᐃᒐ ᑯᑦᒃ ᐅᓐᑎᑕᓯᑦ ᐃᒐ, ᐅᒐᔪᒐ ᐅᒃᖕᓐᑐᓐᑎ ᐅᑎᑎ. 19 ᐅᓯᑕ ᑭᑎ ᓴ ᓴᑭᕿ ᖕᑎᑎ ᒐᒃᕿ ᐃᒐ ᓴ ᒍᒐ ᐅᓯ ᑯᒍᒐ ᓚᐅᕿᖕ ᑎᒍ, ᐅᒃᐅᓐᒍᒍ ᑯᖕᓚᑯᒐᒍᒍᓐ ᐆᑐ, ᐅᓯ ᒐᒃᕿ ᐃᒐ ᓴ ᐅᓯ ᐅᑎᑎ ᓴᕿ ᑑᑦ ᒃᐅᕿᖕ ᓐᑕ, ᐅᑯ ᒍᒐ ᐅᓯ ᑯᕿᐅᓐᒍᒍ ᐆᑐ, ᑯᖕᓚᑯᒐᒍᒍᓐ ᐆᑐ, ᐅᓯ ᒐᒃᕿ ᐅᓯ ᐅᑎᑎ, ᓴᕿ ᑑᑦ ᒃᐅᕿᖕ ᓐᑕ. 20 ᑕ ᐅᒃᓚᑯᖕᒐᓯ, ᐅᒐᕿ ᑯᕿᑎᑦ ᐆᑐ "ᐸᐅᐃᓴ ᑯᕿᑎᑦ ᐆᑐ, ᑯᓐᑕᖕᑐᑑᓐ ᐅᑎ ᐊᐊᕿ ᒐᒍᒐ, ᐅᑯᓐᒍᒍ ᓱᓐ ᓴᕿ ᑑᑦ ᒃᐅᕿᖕ ᓐᒐᕿ ᑎᔪᑕᒍᒍ ᐅᑎᑎ. 21 ᑯᓐ ᐅᑕᖕᓐ ᓱᓐᑎᑭ ᑯᕿᑎᑦ ᑑᓐ ᐅᒃᒐᓐᑎ, ᓱᑯᓐᑎ ᐃᒐ, ᒍᒐ ᐅᓯ ᓱᑯᓐᑎ ᓐᐅᑎ ᒃ ᐅᑎ. 22 ᐅᑯᓯ ᓱᒐ ᐅᒃᓚᑭᖕᒐᓯ, ᒍᒐ ᐅᓯ ᐅᓐᒃ "ᐅᒐ ᒃ ᒍᒐᑎᑎ ᑑᓐ ᐃᖕᒐ, ᐅᓯ ᓐᐅᑎ ᒃ ᐅᑎ. ᒍᒐ ᐅᓯ ᒍ ᑎᑎ ᑑᓐ ᐅᒃᑎᑎ, ᐅᑦᕿᑎᑦ ᑯᒐᒍᒍ, ᓚᓴ-

ᐅᒍ ᑯᒐᐃᓗᑎ ᑯᐅᓗᒍ, ᐅᑯ ᒍᒃᑐ ᐅᔾ ᐅᒃᑲᓴᑐᓗᑎ ᕐᑯᒃᑐᓗᑎ, ᓗᒐ ᔾᐅ ᑯᓗ ᒃ ᑯᐅᓗᒍ.

23 ᐅᔾᑕ ᒣᕋᑎᒃᑐᒐᑯᓗ ᑯᕝᕙᓗ ᑕᓯ ᒥᒥᓛ ᒥᒍ, ᐅᑯᑦ ᐅᔾ ᐅᒪᑐᓗᑎ ᒃᑐ ᒥᑎ ᑕᓯ ᑐᕋᕐᑕ ᐅᑭᓗ, 24 ᒣᕋᑎᒃᑐᒐᑯᓗ ᒃ ᑕᓯ ᒣᐊᒥᑎ ᕐᒪᑐᓗᑎ, ᐅᑯᑦ ᒪᑦᑎᑕ, ᑕᒍ ᑐᒥᑎ "ᐅ ᓱᐊᒃ ᒪᐊᒥᐊ, ᑯᕋᓯ ᒥᒪᑐᑕ ᑕᓯ ᑯᐊᒥᑎ.

25 ᒍᑐ ᑐᕝᕙᒐᒍᑐ ᒣ ᓱᐊᒃ ᒥᐊᒥᐊ, ᐅᑯᔾ ᒣᐊᑐᒍ ᕐᑯ, ᒍᑐ ᑐᕝᕙᒐᒍᑐ ᒃᑯᓗᑎ ᒃᐅᕐᑕᒃ ᐊᒃ ᑐᒥᒍ ᑯᑎ, ᐅᑯᑦ ᒃᑯᓗᑎ ᒣᒃᐅᕐᑕᒃ ᒍ ᑎᑎᑯᐃ ᐊᒃ ᒥᒥᑎ ᕝᑦ, ᐅᑯᑦ ᑯᐅ ᑯᒍᓯᓗ ᑯᔾ ᕐᒥᒍ, 26 ᐅᑎ ᐅᒃᑲᕐᑭᒃᐅᓯ ᐅᔾ ᐅᕝᕙ ᒃᑕᓗᕝᕙ ᒃ ᐃᑐᒃ, ᕐᒥᒃ ᓴᕝᑕᓯᐸ ᔭ ᑯᕝᕙᓗ ᕐᔾᓗᑎ ᑯᕝᕙᓗ.

27 ᑯᒐ ᐊᑕᒍᒍ ᓴᓗᑎᕐᑐᓗ ᑯᑎᒥ ᕝᕙᓗ ᐅᒃ ᒐᑎ, ᑯᕝᕙᕐᑐᓗᑎ ᐃᑐᒃ, 28 ᐅᑯᑦ ᓯᑐᒃ ᐅᒃᑲᕐᑭᒃᐅᒃ ᒐᓯ, ᒍᑐᒃ ᐅᔾ ᒃᑐᑯᐃ ᒃᐅᓗᑕ ᕝᕙᕐᒥᓗᒃ ᒃ, ᒃᐅᒃ ᒍ ᒣᒐ ᕝᑕ ᔭ ᕝᕙᕐᑐᒃ. 29 ᐅᑯᑦ ᕐᒥᒥᐅ ᕝᕙᓗ ᑐᓗᑕ ᒥᕋᕐᕝ ᕐᑕᕐᑐᒃ ᓯ, ᒃᐃᓗᕝᕙᓗ ᐅᒍᕝᕙᓗ ᐅᑎᓗᒃ ᒥᒃᑎ ᑯᒥᒃᓱ, ᒥᓯ ᓗᑕᐅ ᒃᑐᕐᑎ ᒥᓯ ᐊᕝᕙᐃ ᒥᐅᔾᐅ ᑯᓗ ᕝᕙᓗ ᐅᑐᒍᒍ ᒃ ᐃᑐᒃ, 30 ᐅᑯᑦ ᕐᒥᒥᐅ ᕝᕙᓗ ᒥᑯ ᒥᕋᕐᕝ ᕐᑕᕐᑐᒃ ᒥᒍ ᒣᕋᒥᑎ ᐅᒍᕝ ᕝᕙ ᐅᑎᓗᒃ ᒥᒃᑎ ᑯᒥᒃᓱ, ᒥᓯ ᓗᑕᐅ ᒃᑐᕐᑎ, ᒥᓯ ᓱᑯᕝᕙᐃ ᒥᐅᔾᐅ ᑯᓗ ᕝᕙᓗ ᐅᑐᒍᒍ ᒃ ᐃᑐᒃ.

31 ᐅᒃᑲᑎᑎ ᒍᑐ ᐅᔾ ᒍ ᑎᕋ ᐅᑐᒃᑐ, ᑯᑎᒍ ᑐᒃᑐ ᒃ ᐅᑎᕕ ᐸᒃᑐᐅᐊ. 32 ᐅᑯᑦ ᓯᑐᒃ ᐅᒃᑲᕐᑭᐅ ᑐᓯ, ᒍᑐᒃ ᐅᔾ ᒍ ᑎᕋ ᐅᑐᒃᑐ, ᑕᕐᑭᐅᕐᑐᒃ ᒃ ᐃᑐᒃ, ᐅᔾ ᕐᑕᑐᑎ ᐊᐸᐃ, ᐅᑯᑦ ᒍᑐ ᐅᔾ ᕝᕙᑯᐃ ᐅᑐᒃᑐ ᒍ ᑎᑯᐃ ᒃ "ᐃᕐᑐ ᕐᑕᑐᒍ.

33 ᒃᐃᕐᑐ ᐅᑕᒍ ᓴᓗᑎᕐᑐᓗ ᑯᑎᒥ ᕝᕙᓗ ᐅᒃᑲᑎᑎ,

ᑕᕐᐅᑦᑎᓗᒋᐃ ᑯᓗᒃ ᐃᑐᑦ, ᑕᕐᐅᑦ ᑎᓗᒋ ᑭᐅᕐᖓᑦ ᓗᑕ ᐅᒃᑐᕐᑏ. 34 ᐅᑯᑦ ᓯᑐ ᐅᒃᑕᕐᖑᑦᑎᓯ ᑕᕐᐅᑦᑎᓗᒋ ᐃᑐᑦ, ᓴᕐᖓ ᓚ ᑕᕐᐅᑦ ᑎᓗᒋ ᐃᑐᑦ, ᐅᓐ ᒥᐅᕐᑲ ᓴᓗ ᖁᖓ ᖁᒋ ᐅᓕᑦ. 35 ᑏᑎᑦ ᓗᑎ ᓚᓚ ᑕᕐᐅᑦᑎᓗᒋ ᐃᑐᑦ, ᐅᓐ ᖓ ᒋᑐᑏᑦ ᓐᑏᑦ. ᐊᕐᐅᑦᓴᑐᑦ ᓚᓚ ᑕᕐᐅᑦᑎᓗᒋ ᐃᑐᑦ, ᐅᓐ ᑏᑕᓗᑐ ᓃᑦ ᒃᑭᕐᖓᑦ ᐄ ᖁ ᑯᑦᐅ ᐄ ᐅᓕᑦ. 36 ᑐᑎ ᓴᑐ ᑕᕐᐅᑦᑎᑦᒋᒋ ᐃᑐᑦ, ᒋ ᑐᑎ ᓴᑦ ᐊᑎᓴ ᑐᓴ ᕐᑯᓴ ᑭᒃᐃ ᐅᑯᑦ ᑭᓯᓗ ᐊᑐᑐᑦ. 37 ᐅᑯ ᑐᓴᑏᐅ ᐊᑦᐊ, ᐊᑦᐊ; ᐃᑐᑦ, ᐃᑐᑦ; ᓚᑐᑦ ᑏᑎ ᑯᑦᑕᕐᑐᓗᒃ ᐅᓐᑎᒥ ᓃᑦ ᐅᑦᑭᑦ.

38 ᓴᐊᑕᑲᓴ ᐅᒃᑕᑕᑏ, ᑯᓗᑕ ᑯᓗᑕ ᕿᒃ, ᑯᓚ ᑯᓚᑦ ᕿᒃ, 39 ᐅᑯ ᓯᑐ ᐅᒃᑕᕐᖑᑦᑎᓯ, ᐅᓐᑎᒥ ᐊᑐᑏ ᑯᕐᖓ ᑕᕐᖓᑦ ᐃᑐᑦ. ᑭᑐ ᐅᓐ ᐃᒥᐅ ᑐ ᐃᑐᒥ ᕿ ᕕᑐᑐᒃᑲ, ᓚᑎ ᖁᑦᑐᑦ ᑕᑎ ᑎᓗᒋ. 40 ᑭᑐ ᐅᓐ ᓴᓗᑯᕐᖓᑦ ᖁᒃᐅᕐᖓᑦ ᓴ ᐃᑭᑭ ᑐᒥᒍᑦ, ᑐ ᐅᑦ ᑐᑐᐊ ᒃ, ᑐ ᑑᑎ ᑑ ᐅᑑ ᑯᑦᑐ ᒥᑐᒍᑦ. 41 ᑭᑐ ᓴᑎᑎ ᕕᑐᑐᓐ ᑯᑑᑦ ᖁᑎᓗᒃᑯ ᐊᑐᑯ, ᐅᓗᑭ ᑯᑑᑦ ᖁᑎᓗᒃᑯ. 42 ᑭᑐ ᐃᑐᑭ ᓯ ᖁᑎ-ᒥᑑ, ᑭᑐ ᑕᓯ ᓴᓚ ᒥᐅᑐᑎ ᑐᑎ ᖁ ᕿᓯ ᕕᑎᐊ ᐃᑐᑦ.

43 ᑯᓚ ᐊᑕᑐ ᐅᒃᑕᑕᑏ, ᑭᑐ ᑐᒃᑲ ᕕᑐᑐ ᖁᓚᐃ-ᒥᐃᑭ, ᑭᑐ ᑐᑑᑦᑐᑭᑐ ᖁ ᕿᐃᖁᑦ. 44 ᐅᑯᑦ ᓯᑐ ᐅᒃᑕᕐᖑᑦᑎᓯ, ᕕᕐᖑᑦ ᑑᕐᖓᑦᑎᑭᑐ ᑯᓚᐃ ᒥᐊᑭ, ᐅᐃᕐᖓ ᕕᓚ ᑐᓯᐃᑐ ᓴᕐᖓᑦ ᑯᓚ ᑐᓯ ᑯᐊᓗᑎ, ᐅᐃᕐᖓ ᕕᑑᕐᖓ-ᑦᑎᑭᑐ ᑯᑑᑦ ᑐᓯ ᐊᐊᑦ. ᐅᐃᕐᖓ ᑕᕐᕕᑦᑎᕐᖓᑎ ᑑᑦ ᕕᕐᖑᑦ ᑯᓚᑦᑎᐃ ᑑᑦ, ᑯᑎᑦ ᓴᐊᑦ. 45 ᕕᕐᖑᑦ ᑕᑦᑎ ᓴᕐᖓ ᓗ ᓴᓯ ᖓ ᓴᐊᓗᑦᑎ ᒃ, ᑕ ᓗ ᓴ ᒃᐃᐅᓗᑦ ᐊᐃ ᑭᑐ ᑐᓯ ᒃ ᑭᑐ ᑐᓯ ᐃᑐ ᒃ ᑑᑦ, ᐅᑯᑦ ᑭᑐ ᐅᑎ ᐊᑦᖓᑦ ᑑᑦ, ᑭᑐ ᐅᑎ ᐃᑐ ᐊᑦᖓᑦ ᑑᑦ ᑯ ᖓ ᕕᑑᑦ.

46 ᐅᓐᖓ ᕕᕐᖑᑦ ᓚᐃᒥᑎᑭᑐ ᑯ ᓚᒥᐊᑭᑐ ᒥᑭᑐ ᐊᓐ ᑯᖓᒃ ᑐᑑᓗᒃ ᕕᓐᓗᑎ ᐅᑎ ᓯ, ᑭᑐ ᓴᕈᑦᐸ ᓴᑐᖓᑎ ᐅᓐᖓ

ᏓᏍᏗᏍᏕᏍᏗᏍᏗᏍᏗ

ᔭᕋ ᑕᒪᔫᓗ ᓯ ᑯᑯᒐᓯ, ᒧᒋᕋ ᑯᒉ. 9 ᐅᔨᑕ ᒪᑭᖅᑐ ᕿᑎ ᕋᓯ ᔭᐊᕿ. ᒪᕋᖅ ᕐᖅ ᔭᕋ, ᒥᓯ ᐅᑕᐟᐃᐅ ᕗᒥᔫᓗ ᑯ, 10 ᒥᑐ ᑯ ᕗᓗ ᑲᐅᕐᓕ ᑐᒥᑎ ᓴᒐ, ᐊᔨ ᒥᑐᔫᓗ ᕋᓯ ᐊᑯᒐ, ᕿᑎ ᒥᒥᕋ ᔭᕋ ᐅᓗᕿ. 11 ᖁᑯ ᕿᐃᕿᑎ ᐅᑐᒐ ᕿᑎ ᖅᑲᑐ ᕋ ᒪᕋᖅᓴᑎᓗᑎ, 12 ᒪᕋᖅ ᐅᑐᕋ ᒪᕋᖅᓴᒐ ᒪᐅᒥᑎ, ᒐᑐ ᓴᒐ ᑯ ᐅᑐᕋ ᒪᕋᖅᕗᓗ ᐊᐃᑎ, ᑯᓴᒐ ᒪᐅᒥᔨ ᕋᓯ. 13 ᒪᕋᕗᑐᐊ ᑯᕗᓗ ᒥᒪᑯᖅᒥᑎ ᐃᑐ, ᐅᒥᑎ ᐃ ᒪᑭᖅᓗ, ᕐ ᒥᑐ ᑯᕗᓗ ᑲᐅᕐᓕ ᑐᑎ, ᒪᑐᕗᓗ ᓗ, ᐅᑕᐟᐃᐅ ᓗ, ᐃᓯᑯᓯ. ᐊᕐᓗ.

14 ᐅᑐ ᓴᒐ ᑯᓯᑎᒥ ᐅᓗᑯᑕᓯᑎ ᒥᐅᒐ, ᒪᕋᖅ ᕐᖅ ᔭᕋ ᒪᕋᖅ ᐅᓯᑎᒥ ᒪᕋᖅᓴᒐ ᒪᐅᒥᑎ ᐅᑎ, 15 ᐅᑐ ᑲ ᑯᓯᑎᒥ ᐅᓗᑯᑕᓯᑎ ᐃᑐ ᒥᐅᒐ, ᒪᕋ ᕐᖅ ᔭᕋ ᒪ ᐅᓯᑎᒥ ᐅᓗᑯᑐᑎ ᐃᑐ ᐅᑎ.

16 ᐅᒐᑕᑯ ᒥᐅᒐ ᓗ, ᑯᕋᐊᓯᑎ ᐊᐃᑕᑎ ᐃᑐ, ᐅᑐ ᑯᕋᓴᓐ ᕋᓯ ᐅᔨᕋ ᔭᑎᒥᓴᓐ ᐅᑐᕋᑕᑯ, ᐅᑐ ᑯᓴᕋᑐᐊ ᑲ. ᐅᑎ ᐅᑲᒪᕋᖅᑐᓯ, ᑲᖅ ᑯᕗᓗ ᒪᓇᓗᑎ ᐅᔨᑲ. 17 ᑯᓗᑐ ᒥᑐ ᐅᒐᑎᓗᑯ ᒥᐅᒐ, ᑎᑐᖅᑐ ᒥᒥ ᕋᒪᐃᓗᓐ ᓗ, 18 ᐅᒐᑎᓗᑯ ᐅᑐ ᑐᑲᕋᒥᕐᕐ ᐃᑐ ᑲ, ᑯᓗᑐ ᑐ ᕐᖅ ᔭᕋ ᒪᒥᐃ ᒪᑯᒥᕐ, ᐅᑯ ᑐ ᕐᖅ ᒪᒥᐃ ᑐᑯᑐᕐ, ᑯᓗᑕ ᕐᓯ ᑐᕗᓗ ᒥᔪᓗᑎ ᐅᑎ.

19 ᕿᑎ ᒥᒥᕋ ᐅᖅᕿ ᒧᕋᐊᓗᑎ ᐃᑐ, ᑯᑐ ᐅᑯᓗᑎ ᓗ, ᒧᕋᑐᕗ ᓗ ᓴᐅᕋᖅ ᓗ, ᐅᑐ ᐅᑐᐃᕋ ᒪᑯᕋᑭ ᓗ, ᐅᕋᑐᐃ ᓗ, 20 ᑯᓗᑐ ᒪᕋᖅ ᐅᖅᕿ ᔭᕋ ᕐᕋᐊᑕᓴᓐ, ᐅᔨ ᑯᑐ ᐅᑯᓗᑎ ᓗ ᒧᕋ ᑐᕗ ᓗ ᓴᐃᕋᖅ ᐃᑐ, ᐅᑐ ᐅᑐᐃᕋ ᒪᑯᕋᑭ ᐃᑐ, ᐅᕋᑐᐃ ᐃᑐ ᓗ. 21 ᓗᕿᐅ ᒪᕋᖅ ᐅᖅᕿ ᕋᓯ, ᐅᔨ ᓗ ᒪᕋᖅ ᖅᓇ ᕋᓯ ᐅᑎᑎ.

22 ᑯ ᓯ ᕋᒥᕿ ᑯᓗᑕ ᐅᓗᐅ, ᐅᔨᕐᕐ ᑐᑕ ᑭ ᕋᖅᒥᕿ ᒥᐅᒐ, ᒥᓯ ᐅᑎᔪᑐ ᕐᕐ ᕋᒥᕿ ᕐᕐᑐᐅ ᐅᑎᑎ. 23 ᑯᓗᑐ

ᑐᓗᑕ ᑐᓱᐃᑐ ᑐᒍ, ᑐᓱ ᐅᑐᔪᑐ ᑕ ᐊᒋᒍᒥᓂᑦ ᑕᑐᐅ ᐅᑦ. ᐅᔨᑕ ᑐᔪᑦᑎ ᕿᒥᒋ ᐊᒋ ᒥᓂᑦ ᐊᑦ ᒥᒍ, ᐊᒋᒍᒥᓂᑦ ᑕᐊᑐᐅᑦ ᐅᑦ. 24 ᒥᑦ ᑯᐃ ᕐᔪ ᒥᑯᒡᐅ ᐅᓗᑭ ᕿᐅᓗᒍ. ᓱᑎᒋ ᐃᐃᑦᓂ ᒥᒍ, ᓱᑎᒋ ᐊᐃᒥᐅᕐᑐ ᐅᑦ, ᓱᑎᒋ ᐅᓗᑐᓗ ᒥᒍ, ᓱᑎᒋ ᐅᒃ ᐅᑐᑐ ᔪᒥᓗᓗ ᐅᑦ. ᒥᐅᓂᑲ ᑑ ᒍᒥᑦ ᑑ ᕐᔪ ᕿᐊᐊᒍ.

25 ᐅᔨᑕ ᐅᒃᑲᕿᒥᑐᓱ, ᕿᕿᒥ ᔪᓗᑕ ᐊ ᕿᐃᓗᑎ ᐊᑦᓂ ᐃᑐ, ᐊᔨ ᒥᐊ ᕿᐅᔨ, ᐅᑐᓗ ᑑ ᐅᑎᑎ, ᐅᑯ ᕿᕿᒥᓱ ᐊ ᕿᐃᓗᑎᐊᑦᓂ ᐃᑐ, ᐅᔨ ᕿᑐᔭ. ᕿᕿᒥ ᔪᓗᑕ ᑭ ᓗᑕᑦᑕᓗ ᐅᓗᒍ. ᕿᕿᒥᓱ ᑑ ᔫᐅ ᓗᑕᑦ ᑕᓗ ᐅᓗᒍ. 26 ᔭ ᑕ ᒍᑐᒥ ᑯᒐᓗᑕ. ᒥᐅ ᕐᑎ ᐃᑐ, ᘐᑯ ᒃᒥᕐᑕ ᐃᑐ, ᘐᑯ ᑯᐅ ᔨᐅ ᕿᕐᑎᑐ ᐃᑐ, ᑯᑔ ᕿᕐᒥᕐᑕ ᔭᕐᑭ ᑯᒐᒐᓗᑎ, ᕿᕐᒥᑐ ᐅᔨᕐᑭ ᓗᑕᑦᑕᓗ ᐊᓗᑎ ᓱ.

27 ᕿᕐᒥᑕ ᐊᒥ ᑯᒐ ᕿᐃᓗᑎᑦᓂ ᒐᑐ, ᑑᔭ ᐃᑐ ᑐᓗᑕᓂ ᔭ ᐅᑐᑐ? 28 ᐅᑯ ᐊᔨᒃᑲ ᔪᐅ ᒐ ᕿᐃᓗᑎ-ᐊᑦᓂ? ᘐ ᑕ ᔭᑐᒋ ᐃᑐᓗ ᒐᑐᑦ, ᑕᑐᒋ ᒐᐊᓗᑕ, ᐊᒐ-ᑯᓗᑕ ᐃᑐ, ᐅᑑᒍ ᐃᑐ, 29 ᑯᑔᒃ ᐅᒃᑲᕿᒥᑐᓱ, ᓱᑐᒧᓗ ᐅᑐᔪᑐ ᒥᔪᒥᑦᑕ ᑕ, ᑕᑎ ᑕ ᓱᑎᒋ ᕿᓱ ᕿᑐᔭ ᐃᑐ. 30 ᐅᑯ ᓗᑐᕐᑕ ᘐ ᑑᑑᐅ ᒥᑐᑐ ᐅᓗᒍ, ᔭᑐ ᒥᔫᐅ ᒍᑯᓗ ᑎᑑ ᑐᑎ, ᒥᐅᑐ ᐅᑯᓗᒍ ᔫ ᐅᑦᑎ ᐊᐃ ᒥᒍ, ᐅᑕᐅ ᑯᓗ ᑕᓗᑦᑕᓗ ᔫ ᐅᑦᑎ ᐊᕿᑯᒥᑦᑎ ᐅᑎᑎ, ᑯᑔ ᐅᑎ ᔪᕿᒍᓗ ᐃᑐ. 31 ᐅᔭᑕ ᑯᒐ ᕿᐃᓗᑎᐊᑦᓂ ᐃᑐ, ᐅᒃᑕᓗᑎ ᐃᑐ, ᐅᔨ ᒥᒐ ᕿᐅᔨ, ᐅᔨ ᒥᒐ ᐅᑐᓗ ᐅᑎᑎ, ᐊᔨ ᕿᑐᔨ ᐅᑎᑎ. 32 ᕿᑎ ᓱᑯᑦᑐᐃ ᓴᒥᑐᒥ ᑯᒃᑭᒥᑕ, ᐅᑯ ᕿᕿᒥ ᕐᒥᒥ ᔭᕐᑭ ᑯᑯᒐᔪ, ᕿᑎ ᐅᒐᔪᑐ ᒥᒪᑕᒍ. 33 ᑯᑔᒃ ᑕᒍ ᒥᐅᓂᑲ ᓗᒐᕐᑭ ᐅᑎ ᐊᐊᕿ ᑑ ᑯᒐ ᕿᐃᓗᑎᐊᑦᓂ, ᐅᑯ ᕿᑎ ᐅᒐᔪᑐ ᕿᕐᒥᑦᑕᓗ ᒐᑎ ᒃ ᐅᔨ ᑯ ᕿᕐ. 34 ᐅᔨᑕ ᔪᓗᑕᒋ ᕿᑐᑐ ᓴ ᕿᐃᓗᑎᐊᑦᓂ ᐃᑐ. ᔪᓗᑕᒋ ᕿᑐᑐ ᒍ ᑕᓱ

ᐊ ᑭᐃᒥᕐᓗ ᐅᑎᑎ. ᓃᐅ ᖃᑐ ᒧᒫᑎ ᐅᕙᓇ ᓴᕐᑐᕙ ᐅᑎ.

ᐯᔭᑦᑎᐅ ᑲᑦᑎ.

ᑐᓯ ᐃᑐ ᑯᑭᒍᓐ ᐃᑐ, ᐅᑯ ᑐᓯ ᐃᑐ ᑭᐊ ᕿᒥᒍᓐ ᐃᑐ ᐅᑎᑎ, 2 ᓕ ᑯᐊᑭᒍᓐ ᕿᓯ ᑭ ᐊ ᕿᒥᒍᓐ ᐅᑎᑎ. ᑯᓇ ᕿᐊᓂ ᕿᓯ, ᐅᔾ ᕿᓯ ᑭᓇ ᕿᑭᐅᓂ ᐅᑎᑎ. 3 ᐊᔾ ᓇ ᑐᒥᑎ ᖁᓗ ᔾᐅ ᓇᓃᑦᒥ ᔭ ᒃᒥᓕ, ᑯᒍᒃ ᑐᓗᑕ ᔾᐅ ᐊᒥᓐ ᐃ ᓂᑦᓐ ᐅᔾ ᑭᐃᒥᐅᑎ. ᐃᑐ? ᐅᔾ ᓇ ᑐ ᒥᑎ ᓃᑦ ᐅᒃᑕᓗᑎ, ᑐᓗᑕ ᔾᐅ ᓃᑦᒥᔭ ᔭ ᒃᐅᓐ, ᐅᑯ ᖁᓇᓂᑕ ᑐᓗᑕ ᔾᐅ ᐊᒥᓐ ᐃ ᓂᑦᓐ. 5 ᐅᓐᓂ ᑯᑐᐊ ᓕᒥ ᐊᒥᓐ ᐃ ᑐᓗᑕ ᓃᑦ ᒃᑎᓐᑎ, ᐅᑯ ᑯᐃᓂᓕᑎ ᑯᓇᐃᓂᑕ ᐅᑎᑎ, ᑐ ᒥᑎ ᖁᓗᑕ ᔾᐅ ᖁᓂᑦᒥ ᔭ ᑯᑐᐊ ᒃ.

6 ᓕᓯ ᐅᑕᐟᐃᐅ ᑭ ᓃᓐ ᑕᐊᐊ ᐃᑐ, ᑭ ᐅᓃᓯ ᐊᑯᑎ ᐊᒥᑦᑎ ᒃᒥᐅ ᐃ ᓃᓐ ᑕᓇ ᐃᑐ, ᑯᕿ ᕿᐊ ᐅᑎᑎ ᑯᒍᑦ, ᐅᑯ ᑭᕿᐅᐊ ᑕᑐᕿᑎᓐᓯᑯ ᐅᑎᑎ.

7 ᐅᑕᕿ ᑭᐃᓇᓂᑦᑐ ᐅᑎᑎ, ᑯᒃᑭᓕ ᑯᐃᐅ ᐅᑎᑎ, ᐊᐊᑭᑭ ᑭᐃᓇ ᑯᓕᒃᑕᕿ ᐅᑎᑎ. 8 ᓕ ᐊᑐ ᐅᔾ ᐅᐅᕿ ᖃᐃᓂᑦᑐ, ᐊᑐ ᑯᒃᒥᓕ ᑯ ᓈᐅᓐ, ᐊᑐ ᑯᐊᐊᑐᕿ ᖃᓐᓂ ᑯᓕᒃᑕᕿ ᐅᑎᑎ.

9 ᐊᒥ ᐊᑐ ᑭᕿᒥᓕ ᐅᑎ ᖃᔭᓯ ᓱᑐᐊ ᔪᐅᕿ ᒥᐊ, ᓯ ᑲ ᔪᐃᒥᐅ ᐅᑎ? 10 ᓱᒃᐃ ᔪᐅᕿ ᒥᐊ, ᓯ ᑭᓐᓂᓯ ᔪᐃᐅᑎ ᐅᑎᑎ ᐅᑎ? 11 ᐅᔾᓕ ᑭᕿᒥᓕ ᑐᓯ ᐃᑐ ᔭᐊᓱᑎ, ᓕᓯ ᑐᓯ ᑭ ᔭᓯ ᐃᐊᓱᑎ ᑯᑯᑕᔪ ᒥᐊ, ᓕᐅᑕᐅ ᑯᓗᑕᕿᓐᓂ ᑭᕿᒥ ᕿᒥ ᔭᕿ ᓕᓯ ᑐᓯ ᐅᔾ ᓅᐅᑎᕿ ᐃᐅᑎ ᐅᑎᑎ. 12 ᐅᔾᓕ ᓕᓯ ᐅᑎᔪᑐ

ᑯᒃᑐ ᑕᕐᖑᖓ ᐊᓇᕋ ᑕᒍᔅᓗ ᓱ, ᑯᖓ ᐅᓚᐊᐊᕋ. ᕿᑎ ᐅᑎ ᐊᓗᑕ ᒃᑲ ᓴᕋᐅ, ᓱᔅᓗᑎᕗᓗ ᓴᕋᕐᕋ ᑯᓗᒐ ᔅᑐ ᐅᓗᑯ.

13 ᑯᓱᔅ ᓴᑐᑯ ᑐᒃᑲᐃ ᐃᒃᑐ ᑯᓱᔅᑕᑯ, ᑕ ᑯᓱᔅ ᕿᑐᑯ ᑐᒃᑲᐃ, ᐃᑯᑐᒃᑐ ᑐᒃᑲᐃ ᔅᑐ ᓴᓇᑐᕐᓗ ᑐᑯᔅᓗᑯ, ᑯᑐ ᓗᔅᓗ ᔅᑐ ᐅᔅ ᑯᓱᔅᕿᑐᑯ, 14 ᑕ ᑯᔅ ᓇᑐᑯ ᑐᒃᑲᐃ ᐃᒃᑐ, ᐅᑯᑐ ᑐᒃᑲᐃ ᐃᒃᑐ ᔅᑐ, ᓇᓗᑕ ᑯᓱᔅᓗ ᑯ ᑐᐊ, ᑯᑐ ᓗᔅᓗ ᐃᒃᑐ ᓴᑐᐊ.

15 ᓴᕋᕐᕋ ᑯᖓ ᑯᓴᑐᐊ ᑯᕮ ᐅᑯᕋᐊᓗᑎ, ᐅᓱᕋ ᓴᔅᑎᒥ ᕋᓱ ᕿᕐᑐᑐᓴ ᕿᕐᖑ ᕐᓗ ᒥᑎᒥᑯ, ᑯᒃᑐ ᑯᓱᔅᐅ ᑯᒃᑲᐃ ᓴᖑᑐᓱ ᓴᑎᓗ. 16 ᑯ ᒥᐅ ᓴᑐ ᑯᑯᑕᔅ ᐅᓗ. ᓱ ᑐᖑ ᕐᕝ ᑯᑐ ᒥᐅᕐᕝ ᒥᐅ ᑐᑕᑐ, ᐅᑯ ᑐᖑ ᕐᕝ ᒥᑐ ᕐᕝ ᓱ ᒥᐅ ᓗ ᓴᐅᔅᐅᔅ? 17 ᐅᒃᑲᐅᓗᑯ ᐅᑐᔅᑐ ᑯᒥᓗ ᑐᓱ ᒥᐅ ᑐᓱ ᒃᑐᕐᓱ ᑯᒥᓗ ᑐᓱ ᐃᑐ ᒥᐅ ᑐᓱ ᐃᑐ ᒃᑐᕐᓱ. 18 ᑯᒥᓗ ᑐᓱ ᕐᕋᔅ ᒥᐅ ᑐᓱ ᐃᑐ ᒃᑐᕐᓱ, ᑯᒥᓗ ᑐᓱ ᐃᑐ ᑑᔅᔅ ᒥᐅ ᑐᓱ ᒃᑐᕐᓱ. 19 ᑯᒥᓗ ᑯᔅ ᒥᐅ ᑐᓱ ᒃᑐᕐᓱ ᐃᑐ, ᑕᓇ ᑐᑎ ᕿ ᑎᕐᑐᑯ ᓗ. 20 ᐅᑯ ᑯ ᒥᐅ ᒃᑐᕐᓱ ᓴᑐ ᑯᑯᑕᔅ ᐅᓗᑎ.

21 ᑯᑐ ᒃᑲᐅᓗ ᒃᑲᐅᓗ ᓴᕋᑎ ᓴᕋ ᕐᕝ.ᒃᑲᐅᓗ ᓗᑐᕋ ᑏᔅᓴᕐᑑᑯ ᒃ ᐅᑐᔅᑐ ᐃᑐ, ᑯᑐ ᐅᔅ ᓴ ᕐᕝᑦ ᓴᕋ ᐅᒃᓴᕐᑕᓗᓗ ᕿᓱ ᐊᕋ ᐅᔅ ᓱᓗ. 22 ᑯᑐ ᓗᔅᓗ ᐅᔅ ᒣᕐᑐᕋ ᐅᒃᓴᕋᑎ ᐅᓗᑎ ᒃᑲᐅᓗ ᒃᑲᐅᓗ ᕐᓱ ᕿ ᓴᕋᕋ, ᕐᓱ ᕿ ᐅᕿᐃ ᓗᑎᕐ ᒃᑐᕐᑯ, ᕐᓱ ᕿ ᕿᓱ ᐅᑕᐧᐃᐅ ᓗᔅᓗ ᐊᕋᕋ ᓗ. 23 ᐅᑯ ᐅᒃᑕᕐᖑᖓᓱ ᐅᓗᑎ, ᑕᕐᑯᑐᓄ ᖑᐅᑐ ᐃᑐ, ᓴᐊᑕᑯ, ᓗᑯᐅᐅ ᐅᓗᑎᕐ ᐊᐊᕋ.

24 ᐅᓱᕿ ᑯᑐ ᐅᔅ ᕿᑎ ᓴᓴᕋᐅ ᐊᑎᓇᓗ ᓗ, ᑯᕋᓱ ᐊᕋ ᓗ, ᑯᑐ ᑯᔅᓗ ᐅᑎ ᐊᑐᓱ ᐅᑎᑎ, ᑐᒃᑲᖑ ᕋ ᑯ ᑯᓱᐅ ᕿᑐ. 25 ᐅᑯ ᐅᔅ ᑯᓱᐅ ᕋ ᕐᕝᓗ, ᒥᕿᑐᒥᓗ ᓗ,

ᐅᓗᑫᒋ ᒥ ᐃ ᒋᓐᓂ ᓵᑦ, ᑯᑦᑐ ᒪᐅᑦᑐᕿ, ᐃᑐ, ᑐᑲᑦᑎ ᕿ ᑯᐅᓗ ᐅᓱᒋ.

26 ᑯᑦᑐ ᑎᑐ ᐅᓱ ᕿᕿ ᓴᓴᕿᐅ ᐊᑎᑐᓗ, ᑯᑦᑐ ᑯᕿᓯ ᐊᕿ ᐃᑐ, ᑎᑐ ᑯᓯᓗ ᐃᑐ ᑯᐅᓗᑎ ᐊᑐᓯ ᐅᑎᑎ, ᑎ ᑯᑦᐅ ᒐ ᕿ ᒋᑯᑐᐅᓗ, 27 ᐅᑯ ᐅᓱ ᑯᑦᐅ ᕿ ᒪᓵᑦ, ᒥᒌᑎᒥᓗ ᓵᑦ, ᐅᕿᐅ ᒥ ᐃ ᒋᓐᓂ ᓵᑦ, ᐅᑯ ᒪᐅ ᒋᓗᕿ, ᐅᓗᑫᒋ ᒪᐅᑎᓗᕿ.

28 ᐅᑯ ᐅᒃᑲᐃ, ᐊᓱᒌ ᕿᑎ ᓴᕿᐅ ᐊᑕᓗᑎ ᕗᓗ, ᑎᑐ ᑎ ᓴᕿᐅ ᒐᐅᑐᑎ: 29 ᒌ ᒃᐅᕿᒐ ᑯᐅᓗᑎ ᑯᒐᑯᒋᑎᓗ, ᐅᑐᕿ ᑯᕿᒋ ᑯᐅᓗᑎ ᐃᑐ.

ᐯᓴᕿᐅ ᐅᕿᕿᓗᑎ.

ᑭᓗ ᓃ ᑯᕗ ᐅᐃ ᕗᓗ, ᑎᑐ ᓗᐅᓗ ᑎᕿᑐᑎ, 2 ᐅᑯ ᑯᒐᐃᓗᑕ, ᑎᑐ ᑯᑎᑦ ᐅᓴ ᐅᑎ ᒋᒋᓴ, ᓴ ᓃᓗ ᐅᑐᑐᓗᑎ ᐅᒃᑲᓴᓗᑎ ᓵᑦ, ᓴ ᓃᓗ ᒃᐅᕿ ᐅᒃᒋᑐᑦᑐᓗ ᒋᑎ, ᕗᓴ ᐃᑐ ᓱᒐ ᐊᓯᑐ. 3 ᐅᑯ ᐅᑯᐃᓗᕿ ᐊᓱᒌ ᓴᓃᓗ ᒌᕿᑐᓗᑎ, ᓴ ᐃᑐᓗᑎ ᓵᑦ, ᐅᒃᑲᓴᓗᑎ ᓵᑦ, ᐅᒃᑐᑦᑐᓗ, ᓱᒐ ᐊᑐᓗᑐ, ᐅᑯᐃᓗᕿ ᑯᑎ ᐅᓴ ᓱᒐ ᐊᒪᐃ. 4 ᐅᑯ ᐊᓱᒌ ᐅᒃᑲᓴᓗᑎ ᒥᒐᐃᓗᑕ ᑎᑐ ᓗᑕ ᐊᑐᓗᑎ ᐃᑐ, ᑯᑦᑐ ᒪᑎᓗᒌ ᓴᕿ ᑐᒃᑲᒋᒌ ᐊᑐᑐ, ᒌᓯ ᒧᓴᒌ ᐅᒃᑲᑎ ᑯᒐᒋᑦᑐ ᓵᑦ, ᑎᑯᑐᓯ ᒃ.

5 ᐊᓱᒌ ᒃᐯᖕᒪᑦᑕᓯ ᑕᓱᑐᓴ ᕗᓗ, ᒥᒃᑲᕿᒐ ᒪᓕᐸ ᐅᑎ ᓴᓘ ᒋᒋᓴ, ᓴᓃᓗ ᓴᕿ ᓵᑦ 6 ᐅᒃᑲᑎ, ᒥᒃᑲᕿᒐ ᓴ ᒥᑎᑯᐃ ᓴ ᑯᑦᐅ ᕿᕿ, ᒌᑐᒃᑐ ᐅᓴ ᐅᑎ, ᐅᕿᐅ ᒌᖕᐃᒋ. 7 ᐊᓱᒌ ᐅᒃᑲᓴᓗᑎ ᒥ ᓘ ᒪᐅᓴ, ᓴᑎ ᐊᒪᐅᓘᑎ. 8 ᐅᑯ ᒥᒃᑲᕿᒐ ᒪᓕᐸ ᐅᑎ ᕿᐅᑐᕿ ᐅᒃᑲᓴᓗᑎ, ᒥᒃᑲᕿᒐ, ᓴ ᑯᑦᐅ ᒋᓴᑑᓴ ᑯᐊᑐ ᒃ ᐃᑐ, ᑯᑦᑐ ᓴᕿᐅ ᒌ ᑯᐅᓗᑐ ᓱᓗ ᐅᑯᑦ ᓴ ᒥᑎᑯᐃ ᓱᑎ ᐊᒪᐅᑐ ᐅᑎᑎ.

9 ᓇᑉ ᓯᑎ ᓵᑉ ᑯᒃᑲᐅᑦᑎᒃ ᐅᓯᒍᑎ, ᐊᑎ ᑏᐸᑉ ᐊᑎᑦ ᓴ
ᒃᑲᐅᑦᑎᒃ ᓵᑉ. ᓯᒍᑎᑦ ᑎᓗᑕ ᐊᑐᓯ ᑐᓗᑕ ᓵᑉ, ᓯᒍᑎᑦ ᐊᑐ
ᐊᑐᓯ ᐅᑯ ᒥᓗᑕ, ᓴᓗᑕ ᐊᑏ ᓂᓗ ᐅᒃᑕᑎᑏ ᐊᑐᓯ ᒃ"
ᐅᒃᑏ. 10 ᐃᓱᑦ ᐅᑎᑐᓵ ᓂᓗ ᓯᐅ ᓴᐅ ᐅᑐᒍᑎ, ᐊᑎ ᑦᑎ
ᓇ ᑐᐊᑉ ᓂᓗ ᐅᒃᑎ ᓵᑉ, ᐅᑎ ᐅᒃᑏᓇᑦᑐᓯ, ᐃᐧᐊᐅᑉ
ᓇᑉ ᐊᑎᑦ ᐊᒃᑲᐅᓗᐊᑉ ᐅᑎ ᓴᒥᓗᓗ ᐅᑲᐅᑉ "ᐅᑐ ᐃᑐ.
11 ᐅᒃᑏᓇᑦᑐᓯ ᓵᑉ, ᐊᑎ ᓗᓗᐅᓗ ᓴ ᒃᐃᐅᓗ ᑯᓂᑉ ᓵᑉ, ᓴ
ᓗᓗᓇᑉ ᑯᓂᑉ ᓵᑉ, ᒥᑦᒥᐊᑎ ᐅᓗᑎᑦ, ᐊᐸᐧᐊᑦᐊᑉ "ᐅ ᐃᓴᑦ
"ᐅ ᐊᑕᑉ "ᐅ ᑎᑐᑎ ᐅᓗᑎᑦ, ᓱᐊᑎᓴ ᓗᑐᓇ, 12 ᑯᑦᑐ
ᓴᓇ ᓂᑉ ᒃᑲᐅᑦᑎᒃ ᒥ ᒥᓗᑕᐊᐃ ᑭ ᒃᑕᑐᐊᑎ ᐅᓗᑎᑦ, ᒃᑎ
ᐊᑏᒥᓗᑎ ᑯᓂᑉ, ᐅᓱᑦ ᓴᑦᑎᑏ ᐅᓗᑎᑦ, ᓯᑐᐊᑦᑎᐊᑦᑯᑦ ᓵᑉ.
13 ᐅᑯᑉ ᐃᓱᑦ ᒥᒃᑲᐅᑦᑎᒃ ᑏᐸᑉ ᐅᑎ ᓂᑉ ᐅᒃᑎᑦ, ᑏᑎᓗᑦ,
ᐅᑎ ᓴᒥᑐᒍᑉ ᓇᓱ, ᑐᑦᑎ ᐅᒃᑲᐊᓗᑎ ᐅᑯ ᐅᑯᑉᑐᓗ ᒥ
ᑎᓗᑕᐃ ᓱᑦᑎ ᐊᑏᐹ.

14 ᐃᓱᑦ ᐯᑉᐧ ᐅᑯᑉᐅ ᓗᓱᑦᑎᓴ ᑐ, ᓴᑯᐊᑉ ᒧ ᒃᑕᒥᑦ,
ᓇᑎ ᒥᑦᐅᓗ ᒃᐃᐅᐊ ᑦ ᐅᓴ ᐅᑎ, 15 ᐅᑯᑉ ᓱᑯ
ᐹᑦᑎᓗᑦ, ᐅᑯᑉ ᒥᑦᐅᓗ ᒃᐃᐅᐊ ᑮᓴᑦᑎᐃᓗᑎ, ᒥᓴ ᓵᑉ ᑯᓗᑕ
ᐊᑏ ᓵᑉ.

16 ᐅᑦᑎ ᓂᑉ ᓗᒥᑦᑎᒃ ᑐ, ᐊᑎ ᓱᑐᓗ ᑯᑦ ᐅᑦᐃ
ᓯᒍᒥ ᐊᑐᓗᐊ, ᑎᓇ ᒥᒥᑯ, ᐅᑯ ᒥ ᓴᑏᐅ ᑦ ᐅᑦᐃ
ᓯᒍᒥ ᐅᓗᑎᐊ, ᐊᑎ ᐅᓴ ᓴᑎᑎ ᐅᑎᐸᑉᑎ ᓱᑦᑎ ᐊᑏᓇᑦᑕ
ᓵᑉ, 17 ᓱᓗᑎᑐ ᓴᑏ ᐅᓴᐃᐊᑦ ᐅᓱ ᒥ ᓴᑏᐅ ᓱᑐᓗ
ᐊᓇᓗᑎ ᓴᑦ, ᐅᒃᑎ ᑦᑎ, ᐅᑏᒥ ᓗᒥ ᑏᑦᑎ ᐅᓴ ᐃᓗᓵᑉ,
ᑏᑦᑎ ᐅᓴᐃ ᑦᑎᑦ ᓵᑉ.

18 ᐃᓱᑦ ᐊᑎ ᓱᑐᓗ ᐅᑎ ᓗᓗ ᓱᒥᑦ ᑐᓗ, ᓱᑏᑎ ᑯᓂᑉ
ᑐᑎ ᑯᓗᑎ. 19 ᐅᑯ ᐅᑎᓘ ᐊᑎ ᓱᑎᑦ ᓴ ᓇ ᒥᒥᓴ
ᐅᒃᓴᓗᑎ, ᒥᒃᑲᐅᑦᑎᒃ ᑯᓂᑉ ᐊᑭᑏᓗᑕ ᓯ ᑐᑭᑦ ᑭᐅᑦ.
20 ᐅᑯᑉ ᐃᓱᑦ ᐅᒃ ᓴᓗᑎ, ᓗᑭᑦ ᐅᓗᑕ ᓴᑎᑦ, ᐊᑐᒥ

ᕗᑦ ᔭᕋᑦ ᓵᒃ, ᑯᒃᑐ ᑉᒥᑎ ᔭᓯᑉ ᒥᑎᐅᐊ ᐊᑎ ᐃᒍ. 21 ᓴᑎᒋ ᒥ ᒥᑎᑯᐃᐃ ᐅᒃᑲᓴᑎ, ᒃᐅᕐᒐ ᑕᒍ. ᒪᖔᕈᕝ, ᓴ ᕝᑦ ᒥᐅᒃᑐ, 22 ᑯᒃᑐ ᒐᓱᒋ ᐅᒃᑲᓴᑎ, ᓴ ᕋ ᑎᓕᑕ ᑉᒥᑎ ᓱᑯᒥᑉ ᒃ ᓱᑯᒥᑉ ᒥᐊᑐ ᒃ.

23 ᐅᑯᕝᕙ ᕋᓴᐊ ᕗ, ᒥ ᑎᑎᑯᐃᐃ ᑎ ᕋᑎᑉ, 24 ᐅᑯ ᑯᒐᐃᓕᑕ ᕗ ᕝᕙ ᕋ ᒥᑐ ᕝᕙ ᑉᑐ, ᐅᑯ ᕝᕙ ᐅᕋᑦᑕᑎᓕᕝ, ᑯᒃᑐ ᐅᕕᑎ ᕐᕕ, 25 ᐅᑯ ᒥ ᑎᑎᑯᐃᐃ ᑎ ᒐ ᒥᒥᑉ, ᐊᕐᕋᐃᓕᕝ, ᐅᒃᑲᑎᐅᓕᑎ ᕝᕙ, ᒥᒃᑲᕐᕋᑦ ᒪᕋᑦ ᕿᑎᓕᑎ ᑐᐃᑉ. 26 ᐅᑯ ᐅᒃᑲ ᑯᓕᑎ, ᐊᓯᒃᑲ ᒪᑎᓕ, ᐅᑎ ᓴᒪᒍᓕ ᐃᑎ ᕝᕙ, ᐅᑯ ᒥᔭ, ᒥᑐ ᕝᕙ ᕗ ᕝᕙ ᑯᕝᕙ ᓴᐅᒥ ᑯᓕᑎ, ᐅᑯ ᐅᑯᐃᓕᕕ ᐅᕕᐅ ᕕᓕᑎᕝ ᐊᑎᕝ. 27 ᐅᑯ ᑉᑎ ᑎ ᒐ ᐅᑎᑎ, ᐅᒃᑲᕐᕋᑎᕕ ᕝᕙ, ᕕᑎ ᑉᑎ ᐊᒥ ᐅᓕᑉ ᕋᑎ, ᒥᑐ ᕝᕙ ᕗ ᕝᕙ ᑎᕋᐅᓕᑉ.

28 ᔭᒪᑎ ᑕᕋᑉ ᕗᓕ, ᕋᔅᓴᓯᑎ ᒥᒥᕋ ᑯᕝᕙ, ᑉᑎ ᐅᓕᑭ ᑯᑕ ᐅᑕᐃ ᓴᒥᑎ ᐅᓕᑉ ᑎᒥᕕ ᓴᑎᑎᑎ, ᑉᑎ ᕐᑐ ᑯᕝᕙ, ᐅᕕᐅ ᑯᓴᑎᒥᓕ, ᑉᑎ ᕗᔭ ᐅᑯᓱᓕ ᓴᓕᑕ. 29 ᐅᑯ ᑯᓴᐃᓕᑕ ᔭᑎᓯ ᐅᒃᑲᕋᑎ, ᑕᒪᑯᒃᓕᑎ ᒐᓱᒋ ᒥᐅᒃᑐ ᔭᓯᑉ, ᓯ ᕗᓕ ᒥᒥᔭ ᐃᒥᕐ ᑯᕐ, ᑐᒪᑯᒃᑉ ᒃ ᐅᑎ.

30 ᒥᒐ ᑯᕝᕙ ᒃᑉᐅ ᓴᒃ ᓴᑎᕋᐊ ᕐᔅ, 31 ᐅᑯ ᐅᑕᐃ ᓴᑎᒥ ᑎᕝᕙ ᐅᕙᑎᒃᑎ ᐅᒃᑲᕋᑎ ᐅᒪᕋᒃᑉᑎᕙ ᒥᕙ, ᒃᑉᐅ ᕗ ᓴᑎᕋᐊ ᔅᐅ ᕗᕙ ᐊᒪᕋᒃᑉᑐᓕᑎ. 32 ᐅᑯ ᑕᕙ ᑯᓕᑎ. ᐅᑯ ᒃᑲᕐ ᑎᕙ ᒃᑉᐅ ᕗ ᓴᑎᕋᐊ ᔅᐅ ᕋᑎᕙ, ᐅᑯ ᑯᓴᐃᓕᑕ ᓴᑎᕋᐊ ᓱᕋᕗᐅ ᑐᒃᑲᑉ ᑭᑯ ᑯᕝᕙ ᕗ ᕝᕙ ᑯᕝᕙ ᕗ ᑯᐃᓴᑉ. 33 ᐅᑯ ᑯᓴᕐᑎᓕᑎᕋ ᐊᑎᓴᕐᑎᕐᑎᕐ, ᑯᐅ ᕗ ᑯᕝᕙ ᕐᑎᕙ, ᐅᑎᔅᑉᑐ ᑯᓕᑕ ᐅᕋᑎ, ᑯᕋᑕ ᐅᕋᑕᐃ ᓴᑎᒥ ᓴᑉ ᕗᒃ. 34 ᐅᑯ ᑯᓴᐃᓕᑕ ᑯᐅ ᕗ ᑯᕝᕙ ᐅᑎᔅᑉᑐ ᒐᓱᒋ ᐅᒥᕐᑎ ᒃᕋᑎᕙ.

ᐅᑯ ᑎ ᒃᑎᑕ ᑭᓗ, ᑯᓗ ᑯᕙ ᒐᑐᕙ ᒃ ᑎ ᓂᓗ ᐅᑎᑎᓘᑎ.

ᐯᔭᑦᑎᐅ ᓲᑎᑎ ᐅᑐ.

ᐅᑯ ᐅᑯ ᐳ ᕿᔨᐊ, ᑎᑎᐅ ᑉ ᑯᐅ ᐊ ᑎᑎᐅ. 2 ᐅᑯ ᑯᒐᐃᓗᑕ, ᑉᑐ ᑮᑉᒃᑎ "ᐅ ᐅᔭ ᐅᑎ, ᐅᑉ ᕿ ᕿᑦ, ᑎ ᐊ ᑎᑎᑦ. ᐅᑯ ᐊᓲᑦ ᑯᑯᑎᑮ ᑭᓗ, ᐅᑦᑎᐅ ᐅᑎ ᕿᑎᒍᓗ, ᑉᑐ ᑮᑉᒃᑎ ᓃᓗ ᐅᒃᑎ. ᓱᒐ ᑎᑐᒍᓗ ᓴᔭᓱ, ᑐ ᐅᓲᑎᑎ ᑐᒐ ᐅᓗᑯᑎᑉ. 3 ᐅᑯ ᑯᒐᐃᓗᑕ ᐅᑎᓘ ᑉᑐ ᑕᑐ ᐅᑉᓃᓗ ᐅᒃᑕᕿᑎ ᑭᑎ ᑉᑐ ᑐᓱ ᐃᑐ ᑯᓗᑎ. 4 ᐊᓲᑦ ᑯᐃᓗᑎ ᑯᑎᔪ ᐅᒃᑎ ᐧᑦ, ᐊᔨ ᒃ ᕑᕿᒻᒣ ᑮ ᑐᓱ ᐃᑎ ᕑᐃᓗᑎᐊᑉ? 5 ᑐ ᐅᓲᑎᑎ ᑐᒐ ᐅᑎᑉ ᐊᑎᓱ, ᐅᑯ ᑎᓗᑕ ᕿᑐᑮ ᐊᑎᓱ, ᐅᒡᑯᐃ ᒧᑎᓗᑎ? 6 ᑯᑦᑐ ᑯᑯᑕᔪ ᒃ, ᑉᑐ ᔭᓱ ᒃᐅᕿᒡ ᐅᑎ, ᑭᑎ ᑎᑎᕿ ᐅᓲᑎᑎ ᐅᑎᑉ ᒃ, ᑉᑐ ᑮᑭᒃᑎᑎ ᓃᓗ ᐅᒃᑎ, ᑎᓗᑕ ᑐ ᐅᑉ ᑎᑎᓗᓂ, ᑐᑯᐅᑎ ᓃᓗ ᕑᑎᓗᑮ. 7 ᐅᑯ ᑎᔭ, ᑉ ᑯᐅ ᑯᓃᓗ ᑎᔭ. 8. ᐅᑯ ᑉᑐ ᓲᓗ ᑯᒐ-ᕿᑎᑮ, ᑎᒐᐅᑎᑎ, ᑎᐅᒃᑉ ᓃᓗ ᒥᔪᓱ ᕿᑎ ᓂ, ᐅᑎᑎ ᑉᑐ ᐅᒃᐅᓗᑉ ᒃᐅᕿᒡ ᐊᐃ ᐅᔨᑮ.

9 ᐊᓲᑦ ᑯᒃᑎᔭ ᑭᓗ, ᑉᑐ ᓴᑦᑕ ᕑᑦ ᒐ ᕿᑮ ᒃᑎᑮ, ᒪᑐᐅ ᐅᔨ, ᐅᒃᓴᓗᑎ ᓂ, ᓴ ᕿ ᐃᓗᔪᑉ. ᐅᑯ ᑎᔭ ᔪ ᕿ ᑕᔭ. 10 ᐅᑯ ᔪ ᑯᐅ ᕿᑎ ᒃ ᕿᑮ ᑭᓗ ᑯᒐᐃᓗᑕ ᑉᑐ ᓲᓗ ᓴᑕᑦᑕ ᕑᕿᑦ ᑯᑎᑎ, ᑉᑐ ᐅᓲᑎᑎ ᐊᑎ ᕿ ᓂ ᑎᑦᑎᑎᑉ, ᐊᓲᑦ ᓂ`ᒥᑎᑎᑯᐃ ᓂ "ᐅ ᕿᑉᑎ. 11 ᐅᑯ "ᐸᐅᔭᕿ ᑯᑎᑎ ᑯᒐᕿᑕ ᑭᓗ, ᒥ ᑎᑎᑯᐃ ᓃᓗ ᐅᒃᑎᕿᑎ, ᐊᔨᒃ ᕑᕿᒻᓃᓗ ᒃᐅᕿᒡ ᑉᑐ ᓴᑕᑦᑕ ᕑᕿᑦ ᓂ ᑉᑐ ᐅᓲᑎᑎ ᐊᕿᑎ ᓂ ᑯ ᕿᑎ? 12 ᐊᓲᑦ ᑯ ᐊᑎᑐᓗ ᑭᓗ ᐅᒃᑯᓗᑎ, ᑉᑐ ᓱᒐ ᐊᑎᓗᑉ ᕑᐅᐃᑎ ᑯᑎᔪ

ᒪᕐᒐᒋ ᐃᑐ, ᑎᑐ ᐅᔭ ᕿᕆ ᐅᓐ ᓱᓗ. 13 ᑕᑎ ᕿᑎ ᕿᑎ ᑯᒐᐅᑎᒪᑎᓗ, ᐅᕗᑯᒪᐃᒥ ᓴᑐᒍᓗ, ᓴᓯᒥ ᒐᑯᓗ ᓴᑐᒍᓗ ᐃᑐ, ᑎᑐ ᐅᑎ ᕿᐅᓗᑕ ᑯᒃ ᔭᐅᕿ ᒃ ᒥᒥᔭ ᐃᑐ, ᑎᒥ ᐅᓐᒥᒥ ᐅᕿᕿ ᐅᓐᒥᒥ ᐊ ᒪᕐᒐᐊ ᒃ.

14 ᐅᑯ ᐧᐃᓗ ᠬᒥᑯᐃ ᑎ ᐊ ᒥᒥᑎ, ᐅᒃᑎᐅᓗᑎ ᐧᐃ, ᐊᓐᒃ ᒪᑭᖕᑐ ᐧᐃ "ᐸᐧᐃᔅᕿ ᑯᕿᑐ ᐧᐃ ᐧᑯᑎ ᐅᑎᑎᑯᓗ, ᑯᒃ ᑐᠬᒥᑯᐃ ᐅᑎᕿᑯᓗ ᐃᑐ? 15 ᐊᓱᒋ ᐅᒃᑯᓗᑎ, ᓯ ᑐᑐ "ᐅᒥᒋ ᒥ ᠬᒥᑯᐃ ᕿ ᐅᑎᕿᑯᓗ, ᑎᑐ "ᐅᒥᒋ ᑯᖕᐅ ᐅᑎ ᕗᓗ? ᑯᒃ ᒥᑐᑐ ᒥᐅᒥᕿᓕ ᐅᑎ, ᑎᑐ "ᐅᒥᒋ ᑯᐊ "ᐃᐃᐧ ᐅᑎ, ᐅᑯ ᐅᓐ ᒥᑐᕿᕿ ᐅᑎᕿᑯᓗ ᐅᑎᑎ.

16 ᐧᐅᐅ ᐧᐅᓗ ᕿ ᐅᕿᒥ ᑯᒥ ᑯᑕᐃᔅᒃ ᐃᑐ, ᐅᒃᐅᓗᑎ ᒥᑎ ᐅᕿᒥ ᑯᒥ ᐧᐅᐅ ᐧᐅᓗ ᐊᓯ ᐃᐧᐃ ᐅᑎᑎ, ᐅᑯ ᐅᓗᑕᕐᑕᓗ ᑕᐃᑎᓗᒥᓗ ᐅᑎᑎ. 17 ᠬᐅ ᕐᑐ ᑯᒥ ᐅᑎᑐᖕ ᐧᐅᓗ ᕿᑕᓗᑎ ᒃ ᐃᑐ, ᐅᒃᐅᓗᑎ ᒥᑎ ᠬᐅ ᕐᑐ ᑯᒥ ᐅᑎᑐᖕ ᐧᐅᓗ ᔭᐅᓗᑎᓗᒥᓗ ᐅᑎᑎ, ᠬᐅ ᕐᑐ ᒃᑐᓗᑎ ᐅᑎᑎ, ᐅᑎᑐᖕ ᑲᐅᓯ ᐅᑎᑎ. ᠬᐅ ᕐᑐ ᑯᒥ ᐅᑎᑐᖕ ᑯᒥ ᕿᕿᓗᑎ ᒃ, ᐅᑯ ᐃᓐᑐ ᑯᕿᕿᓗᑎ ᐅᑎᑎ.

18 ᐅᒃᑯᓗᑎ ᕗᓗ ᑯᒐᐃᓗᑕ ᒥᑯᑐᐅ ᒥᒥᔭ, ᓴᕐᓗᓗ ᐅᑎᑐᑐᓗᑎ ᐧᐃ ᐅᒃᑎ, ᓴ ᕐᐅ ᒃᖕ ᐧᑯᒥᕿᓗ, ᑯᒃ ᐊᑐ ᒥ ᕿ ᒥᑐᒥᓗᑎ, ᐅᑯ ᓴᓗᑕ ᐅᑎᑎ. 19 ᐊᓱᒋ ᒥᔭ, ᓴ ᕿ ᑐᔭ, ᒥ ᠬᒥᑯᐃ ᖖᐅ. 20 ᐅᑯ ᑯᒐᐃᓗᑕ, ᖃᑯᐃ ᒐᐃᐅ ᐅᑎᑎ ᓗᑕᕐᑕᓗ ᐅᓗᑭ ᐅᕐᑕ ᒥᑐᑐ ᑐᑐ, ᓴᕆᓯ ᒥᒥᔭ, ᓴ ᐅᖖ ᕮᒪ ᕮᑐᖕᖃ, 21 ᕿ ᐅᒃᑎ, ᒥ ᐧᐅ ᕮᑐᖃ ᒥᑐ, ᐅᓐᒃ ᑐᓯ ᐊᑭᕮ ᐅᑎᑎ, 22 ᐅᑯ ᐊᓱᒋ ᑭᑐᐊ, ᓴᑯᒥᕿ ᐅᒃᓴᓗᑎ ᐧᐃ, ᓴ ᕐᐅ ᐅᑎ ᓴᒥᑐᒍᓗ ᒐᑐ, ᓱᒐ ᐊᑐᕮ, ᐅᑯ ᐅᑯᕗᓗ ᐅᕐᑕ ᖃᑯᐃ ᓱᒐ ᐊᑭᕮ.

23 ᐊᓱᒋ ᒥᑯᑐᐅ ᑯᐅ ᑎ ᒥᒥᔭ, ᑐᑐ ᑐᒥᓗ ᑭ

ᕿ ᕕᒥᓗ, ᑐᒃ ᓱᒃᑐ ᑏᓘ ᕕᒃᑐᑐ ᕐᒧ ᑯᒥᕿ, 24 ᐅᒃᑯᓗᑎ ᕐᒧ, ᑯᒥᑐᑐ, ᐅᑐᓐᑯᐃ ᓱᑯᒥᓐᓕ ᐃᒃᑐ, ᓐᑎ ᐅᓗᑐ. ᐅᑯ ᐅᑎᐅ ᑎ ᓘ ᑏᐅᒃᑲ. 25 ᑯᒃᑲ ᑐᒃᑐ ᑐᒃᑐᑐ ᑐᑯᓗᑐᑐ, ᓈᑦᑕ ᑕᒃ, ᓱᑯ ᐅᑐ ᕐᒧ, ᐅᑯ ᐅᑐᓐᑯᐃ ᒃᑏᑦᐃᕐ. 26 ᐅᑯ ᐅᓱ ᓗᑕᑦ ᐅᑕᓯ ᑎᓘᐊᑎᑎᓕ.

27 ᒐᓱᑦ ᐅᓱ ᐅᓃᑦ ᑕᒃ ᑭᓗ, ᑐᒃᑐ ᐅᓗᑭ ᐅᓗᑕᑕᑐ ᑕᒃᑎ ᕿ ᑎ ᕿ ᓗᑐᑐ, ᕐᓱ ᐃᒃ ᐅᒃᑕᕿᑎ, ᐅᓃᑏᕿᕿᐃᕿ ᑕᐱᒻ ᒥ ᓯᓱ. 28 ᐅᑯ ᑯᐅ ᓈᑦᑕ ᑕᒃ ᑭᓗ ᑐᒃᑐ ᓗᑕᑕᑐ ᑕᒃᑎ ᑎ ᓘ ᑐᑐᑐ, ᐅᑯ ᒐᓱᑦ ᐅᒃᑯᓗᑎ, ᓱ ᐅᑎ ᐊᑏᓘᓗ ᓃᐊ ᐃᑐ ᐅᒃᑕᓘᑐᑐ. ᐊᒃᐊ ᒥᒃᐅᕐᒧᒃ ᑎᐅᓗᑎ. 29 ᐅᑯ ᑯᓗᑕ ᐋᑕᓗᓕ ᐅᒃᑎ ᐃᒃ, ᐅᑎ ᐊᑏᓘᓗ ᕿᓱ ᑏᑐ ᐅᒃᑕᓘᐅᓗᑎ. 30 ᐅᑯ ᕕᑐᐃ ᐊᕐᕕᐃᕐ, ᐅᑯ ᒐᓱᑦ ᐅᑭᐅ ᐅᒃᑯᓗᑎ, ᐅᑭᕿᐊᓗᑎ, ᑕᑐ ᑯᑯᑕᓯ ᐃᑐ. 31 ᑯᒃᑲ ᒃᕕᑐᑭ, ᐊᐅᐃ ᐅᓱ ᓗᑕᕿ ᑎ ᓘ ᑯ ᑯᕐᓗᑕ.

32 ᐅᓱ ᒃ ᑏ ᑐᑐᕕᑐᑭ ᒃᑯᑐ, ᑯᑐᐃᓗᑕ, ᑭᑐ ᓚᑕᑕᑎᑎ ᑎ ᓘ ᕿᕿᕿ ᒥᓱᐅ ᐅᕿᐃ ᑐᕿᑭ ᐅᓗᑭ. 33 ᐅᑯ ᐅᕿᐃ ᑐᕿᑭ ᐅᑕᑭ ᐅᕿᓱ, ᑭᑐ ᓚᑕᑕᑎᑎ ᒃᑲ ᑯᓗᑕ, ᐅᑯ ᑭᑐ ᑐᒃᑐ ᑎ ᓘ ᐅᑕᑎ, ᐅᒃᑕᕿᑎ ᐳ, ᓃᐅᒃ ᓱᓗ ᐃ~ᐅᓱ ᕿ ᐅᒃᑕᐅᓗᑎ ᑯᕿᕿ. 34 ᑯᒃᑲ ᐸᐅᐃᓗᕿ ᑯᕿᕿ ᐅᒃᑕᕿᑎ, ᐅᕿᐃ ᑐᕿᑭ ᓗᑕᕿ ᒪᑕᑕ, ᐅᕿᐃ ᑐᕿᑭ ᐅᑕᑭ. 35 ᐅᑯ ᒐᓱᑦ ᑯᐅ ᐳ ᐳ ᑯᐅ ᐅᑕᓯᑕ ᑯ ᕿ ᑏᑕᕿ, ᑯ ᓴᓇᕿᕿ ᑯᐅ ᓱᐅ ᑯᕐᑯᕿᑭᓗᑎ, ᒃᑲᐅᕿᕿ ᒥ ᑯᓗᑕ ᕿᓱ ᑎ ᑯᓃᑦ ᓴᕿᕿ, ᐅᓗᑎ ᐅᑕᓯᑕ ᐳ ᐅᓴ ᐆᑕᓯᑕ ᐳ ᕿᑕ ᕿ ᓱᕐᑕ ᐊᑎᑕ. 36 ᐅᑯ ᑭᑐ ᑐᒃᑐ ᒃᑕᕿᕿ ᑭᓗ, ᐅᑯᑯᑕᐃᕿ, ᑦ ᑯᓴᐃᓗᕿ ᑐᑯᒃᓴᕐᑎᓗᑭ ᐳ, ᓴᓯᕿ ᑯᕐᓗᑭ, ᑭᑐ ᑯᕿᓗᑕ ᐳᕿᑎ. 37 ᐅᑯ ᑭ ᕕᓗᑯᐃ ᓃᓗ ᐅᒃᑕᑎ, ᑐᑕ ᕿᑯ ᑐᒃᑐ ᑏᓃᑭ ᒃ ᓗᕿᕿᕐᒧ, ᑯᒃᑲ ᑭᑐ ᑐᒃᑐ ᐃᑐ

ᑭᕝᕙᑐ ᒃ, 38 ᐅᓐᑕᒃ ᒃᐅᕐᓗᒃ ᓇᓗ ᐅᒍᑕᒡᒐᕐᒥᑐ ᐊᒃᑐ ᖃᑯ ᑭᐊᕙᑐ ᒃ ᑯᓇᓗ ᑯᐊᐅᓗ ᒃ.

ᐯᔭᕆᐅ ᐅᑐᕆᕆ.

ᐅᑯ ᒥ ᠬᕆᑯᐃ ᐅᑐᕆᕆ ᓗᑕᕐᓇᓗ ᐅᓗᑭ ᒃ ᑯᓗᒐ, ᑭᕝᕙᒃ ᐊᐅᑯ ᐐ, ᐅᑕᐃ ᐊᕆᒥ ᐅᓗᕝᕙᒐᒍ ᒃ, ᐅᕆᕆᑦ ᐅᒐᔪᑐ, ᐅᔭ ᐅᒐᔪᑐ ᓱᒐ ᐊᐅᑯ ᒃ. 2 ᒥ ᠬᕆᑯᐃ ᐅᑐᕆᕆ ᓗᑕᕐᓇᓗ ᐅᓗᑭ ᑯᐃᓱ ᐅᒃᐅᓐ; ᑕᒍ ᓯᒧᓗ ᐅᓐ ᐯᒍᒡ ᐅᓐ, ᒥ ᠬᕆᑦ ᐊᓗᒐᒡᐅ "ᐅ, ᐊᕐᒥᑦ ᓴᐯᒐᐅ ᐯᔭᓯ ᒥ ᠬᕆᑦ ᐃᓗ "ᐅ, 3 "ᐱᕆᒡ ᐸᒡᒍᒃᕐᐅ "ᐅ, ᕐᒪᑦ ᒪᒐᑦᐅ "ᐅ, ᐅᓐ ᓴᑕᑉᐸ ᑭᐊᕙᐅ ᐅᕆ; ᐊᕐᒥᑦ ᐊᓗᒡᐯᑦᐅᑦ ᒥ ᔭᓯ, ᑐᐯᑦᐅᑦ "ᐅ, ᐅᓐ ᒐᒐᑦᐅᑦ ᐅᓐ; 4 ᓯᒧᓗ ᒃᑭᕆᒡ ᐊᑦ, ᐊᑕᑦ ᐃᑦᒃᒡᐃᐅᒐ "ᐅ ᐅᓐ ᑯᒐᔪᕆᕐᕆᕐᕆᕐᕆ.

5 ᕐᕆᑦ ᐅᑐᕆᕆ ᓗᑕᕐᓇᓗ ᐅᓗᑭ ᐃᓱᑦ ᑯᒐᐅ, ᑯᓇᓗ ᑯᓗᒐ ᐊᐊ, ᐅᒃᑕᑦ, ᒐᒡᕐᕆᕆ ᒐᐅᑯᓐ ᑕᒍ ᐃᑐ, ᓴᒪᒡᐃᑕᓗ ᑯᐅ ᕆᓐ ᑕᒍ ᐃᑐ, 6 ᑯᓗᑕ ᕐᓇᓗ ᐃᑦᐊᐅ, ᓴᔪᕆᕆ ᐅᑦᓇᓗᕐᕙᒍᒍ ᑯᓇᓗ ᑕᒍ. 7 ᑕᒍ ᕐᓗ ᑯᓇᓗ ᓴᐊᕙᕐᕙ, ᓴᕐᕙ ᑯᓇᓗ ᒃᐅᕐᓗᒃ ᕆᕐᓗᐅ ᐅᕆ. 8 ᒍᕐᕆᑐ ᐅᓐ ᓴᕙᕆᕆ ᓱᒐ ᐊᒐᒡᕆᕆ, ᒍᕐᕆᑐ ᑯᕆᕆ" ᐅᓐ ᕙᕆᕆ ᓱᒐ ᐊᒡᕆᕆ, ᒍᕐᕆᑐ ᒡᑯᕆᕆᒍᒍ ᕆᕝᕙᐃᒍᒍ ᐊᒐᒡᕆᕆ, ᐅᑕᐃ ᒡᕆᕆ ᐅᓗᑕᒍᒍ, ᕐᕙᒃᒃ "ᐅᕐᕆ ᕝᕙ" ᒐᕆᕆᓗ, ᕐᕙᒃᒃ "ᐅᕐᕆ ᑯᒐᐊᒡᕆᕆ. 9 ᓴᕆᑦᐸ ᒍᑐᑦ ᓗ, ᓵᕆᑦᐸ ᒍᑯᕆᕆ ᓗ, ᓴᕆᑦᐸ ᒍᑯᓯ ᓗ, ᕝᕙ" ᕐ ᒃ ᒃᒐᔭ ᐃᕆᕆ, ᕐᕙᒍᒍ ᒃ. 10 ᒍᕐᕆ "ᐅᕐᕆ, ᐅ" ᐅᓗᑭ ᐃᕆᕆ, ᒍᕐᕙ ᕐ "ᐅᕆᕆ, ᒍ" ᐅᕐᕆ, ᐊᐊᒍᒍ ᒍᕐᕆᑐ ᐊᒐᓗᑕ ᑯ ᐊ ᕐᕙᕐ ᕐᕆᕆ.

11 ᑯᐅ ᐅᑯ ᑯᐅ ᐳ ᐅᓐ ᕐᕕᓐ ᑕᒍ, ᐊᒥ ᑯᓐᐅ ᕐᕆᓯ ᐅᕆᕆ ᐅᑕᕐᕙ, ᐅᑯ ᐅᓐ ᕝᕙᐊᓗᒐ ᕝᕙᑕᒍ ᑯᓇᓗ. 12 ᐅᑯ ᑯᐅ ᕐᕕᓐ ᑕᒍ ᕐᓗ, ᑯ ᑯ ᐊᕐᓗ 13 ᐅᑯ

ᑯᐊᐅ ᑐᓯ ᒥᒍ, ᑭᕝᕕᒃ ᓴᓂᒥ ᑯ ᕝᕕᐅᕝᕕ ᑲ, ᑯᑦᑐ
ᑯᐊᐅ ᑐᓯ ᐃᑐ ᒥᒍ, ᑭᕝᕕᒃ ᓴᓂᒥ ᑭᕝᕕᒃᑑᓗ ᐊᑭᐅᒍ.
14 ᒍᑐ ᐅᓐ ᑭᕝᕕᒃᐃᑦ ᐃᑐ, ᑭ ᓴᕕᐅ ᐅᕐᑐᑐ ᐃᑐ,
ᐅᓐ ᑯᐊᐅ ᐅᑯ ᐅᓐ ᑯᐊᐅ ᑦ ᑯᑑᒃ ᑭᑕᒍᒍ ᒥᒍ, ᑭᕝᕕᒃ
ᕝ ᐅᑑᒃ ᓴᒍᒍᒥ ᐊᑲᒃ. 15 ᐅᑎ ᐅᑲᑭᕝᕕᒃᑐᓯ, ᓴᓗᑯᕐᓗ
ᓴᓂᒥ ᕝ, ᓱᑐᑉ ᑦ ᓇᒧᐅᐊ ᑦ ᓗᑐᕝ ᑲ ᐅᓐ ᑯᓯᐅ
ᓗᑕᕐᑐᓗ ᑯᑐᓗᑎ ᐅᕝᕕᑎ.
16 ᑯᓴᐃᓗᑕ ᓴᓯᒥ ᑭᑲᐃ ᑕ ᑭᑯᒃᑐᐊ ᑯᐅᓗᒍ.
ᐅᓐᑕ ᑭᑐᒋ ᕝᕕ ᑲᓴᓗ, ᐃᒥᐅ ᕝᕕ ᓴᒥᒥ ᐊᒃᑎ
17 ᑯᑑᒃ ᒍᑐ ᐊ ᐅᒍᕝᕕᐊᓗᑎ. ᑭᓴᐅᕝᕕ ᑯᓴ ᑭᕝᕕᒃᑎ-
ᒥᑯ ᐅᕝᕕᑎ, ᑯ ᓴᕕ ᑯᐅ ᓐᐅ ᑭᕝᕕᕝᕕᑎᐊᐊ ᐅᕝᕕᑎ.
18 ᑯᓗᑕᕐᕕ ᑦ ᓗᑎ ᑑᓗ ᑲᐅᕐᓗ ᑦ ᓗᑕ ᒥᑭᑯᒃᑎᒥᑯ
ᐅᕝᕕᑎ, ᓴᓴᐅᓗᒍ ᑕ, ᐅᒍᒍ ᕝᕕᕕᒥ ᑦ ᓴᒃᑐᒥ ᑦ ᑯᕝᕕ-
ᑎᓯ ᑲ.
19 ᑯᑑᒃ ᑯᓴᑭᕝᕕᕝᕕᒥᑯ ᒥᒍ, ᑕᑐᕕ ᓯ ᓴ ᑭᑭᕐᓗ
ᐃᑐ, ᐅᑯᑑᓗᓗ ᐊᑕᓗᑎ ᓯ ᑭᕝᕕᒃᓴ ᐅᑎᓴᒃ ᐅᕝᕕᑎ, 20 ᑕ
ᑭᑭᒃᒥ ᑲᓗᑎ ᐃᑐ, ᑭᕝᕕᒃ ᑕᒃ ᑑ ᐅᑕᐅᐃᐅ ᑐᓯ ᑭᕝᕕᒃ
ᑕ ᑯᓗᑎ. 21 ᐅᓐᑲᓗᓗ ᑎᕝᕕ ᑯᓴ ᐃᓐᕝᕕᑎᓐ ᐅᕝᕕᑎ ᓐᑯ-
ᓴᓂ ᑲ, ᑯ ᕝᕕᒃ ᑦ ᒍ ᓴᓯ ᑯᓴᐅᒍᒍ, ᑯ ᓴᓯᕐᕝᕕ ᕝᕕ
ᒍ ᕝᕕᒃ ᑦ ᕝᕕ ᑐ ᑦ ᕝᕕ ᒥᑎᒍᒍ ᐅᕝᕕᑎ, ᓐᑯᓴᓴᓂ ᑲ,
22 ᒍᑐ ᐊᑦᐅ ᑭᕝᕕᒃ ᑑᕝᕕᒍᒍᑐ ᐅᕝᕕᑎ, ᓴᓴᐅᓗᒍ, ᑯᑑᒃ
ᒍᑐ ᐅᓐ ᑭᒍᓯ ᑯᑑᒃ ᑭᕝᕕᒃ ᑭᓴᕐᕝᕕ ᐅᕝᕕᑎ. 23 ᑯᑑᐅ
ᓐᕝᕕᑎ ᕝᕕ ᑭᕝᕕᒃ ᕝᕕᑐᓯ ᒥᒍ, ᓱᕝᕕᑎ ᑯᑑᒃ, ᐅᒥᓴᓂᒋᒋ.
ᐅᑎ ᐅᑲᑭᕝᕕᒃᑐᓯ ᐃᐅᐅ, ᑯᑑᐅ ᑦ ᑯᕝᕕᓴᕐᕝᕕ ᐃᑐ
ᐅᕝᕕᑎ, ᒍᑐ ᓴᓯ ᒥᕝᕕᒃᑐ ᑯᑑᒃ.
24 ᒥᕝᕕᑯᐃ ᒍ ᒥᑯᒍᒍᐅᐅ ᓗᑕᕐᑐᑑᒃ ᐅᓗᒍ ᐃᑐ. ᑯᓗᑕ
ᐊᕐᕕ ᒍ ᑲᐅᕐᕝᕕ ᓗᑕᕐᑐᑑᒃ ᐅᓗᒍ ᐃᑐ. 25 ᑲ ᒥᕝᕕᑯᐃ
ᑲ ᑯᑐᓯ ᒍ ᒥᑯᒍᒍᐅᐅ ᐅᓗᒍ ᒥᒍ, ᑯᓗᑕ ᐊᕐᕕ ᑦ ᒍ

ᑲᐅᕐᒪᓗ ᐅᓗᒍ ᒥᒍ. ᑯᑦᐅ ᕿ ᖃᑲᐅᕐᒪᓗ ᐯᐅᓴᐳ, ᕿᓐᑎᓗᑎ ᒥᒍ ᑯᓗᑕᕐᒥ ᓃᓗ ᒥ ᒫᑎᑯᐃᐅ ᐅᑲᑯᕐᕿᑎ ᐅᑎᑎ. 26 ᑯᒧᒫᓗ ᐃᑐᒍ ᐅᓐᑕ, ᑕᓯ ᒥ ᕿ ᒍᐅᕈᑯ ᐅᑐᔪᑐ ᒥ ᕿ ᐅᑑᔪ, ᑕᓯ ᒧᑐᐃ ᐅᑐᔪᑐ ᑯᑯᒃᑐᔪ ᐅᑎᑎ.

27 ᐅᓐ ᓴᑎᒥᓐᑎ, ᑕ ᐊᒧᑯᒥᑐᓯ ᕿᒥᕈ ᑕ ᐅᑲᑯᑕᓗᑎ ᐅᓐ ᒧᕿᒻ ᖁᐅᐅ ᑕ ᐅᑕᒐᓗ, ᑯᑦᐅ ᑎᑕ ᑯᓃᑑ ᑯ ᑲᓗᑐ.

28 ᐅᓐ ᕿ ᑯ ᓯ ᓱᑯᒍ ᑯᑫᑐ ᕐᔪᑦ ᑯ ᑕᓐᒥ ᓱᑯᒍ ᑯ ᒧᒫᓗ ᐃᑐᒍ, ᐅᓐ ᕐᔪᑦ ᐅᑐᒍ ᑯᓯ ᐋ ᑯ ᑕᓐᒥ ᐋ ᓗᑐ ᐅᔪᑎ ᑯᓗ ᕿ ᒃᐅᒍ ᐅᓐ ᖁᒧᒫᓗ. 29 ᐋᐊᓗ ᓴ ᐅᓗᑭ ᓴᕈᑦᑕ ᐊᐃᒃᑐᑎ ᓴ ᐃᓗᓱᑎᑎ ᕿᒃᑲ ᒧᓴᓗᑎ ᑯᑫᑐ ᑯᑕ ᓱᑎᑎ ᒧᕿᒻ ᐋᒻ ᒧᕐᑐᓗ ᓗᑐᕿ ᒧᐅᑎ ᐃᑐᒍ, 30 ᒧᕿᒻ ᑎ ᒐᒻ ᐋ ᐅᑐᔪᑐ ᐅᑕᑕᒻ. 31 ᒧᒫᓗ ᐃᑐᒍ ᐅᓐᑕ ᐋᐊᓗ ᓴ ᓱᑐᓗ ᓗᑕᕐᑐᓗ ᑯᐊᑐᒍ.

32 ᐅᓐᑕ ᒍᑐᒍ ᐅᓐ ᒍᑐᒍ ᓗᑕ ᕐᑐᓗ ᐅᓱᑎ ᐅᒍᒍ ᓴᑎᓗᑎ ᓴᑎᓗᑎ ᐅᓐᑕ ᓴᑐᓗ ᐅᓗᒍᒍ ᐊᑎᓯ ᐅᑎᑎ, ᓴ ᕐᒻ ᓴᕿ ᓗᑕ. 33 ᒍᑐᒍ ᐅᓐ ᓱᑐᓗ ᐅᓗᒍᒍ ᐃᑐᒍ ᐅᒍᒍ ᓴᑎᓗᑎ ᒍᑐᒍ ᓗᑕ, ᐅᓐ ᓴᑐᓗ ᐅᓗᒍᒍ ᐃᑐᒍ ᐊᑎᓯ ᐅᑎᑎ, ᓴ ᕐᒻ ᓴᕿ ᓗᑕ. 34 ᓱᑎᕿ ᖃᒥ ᐅᑎᐊ ᑲ ᒥᒥᓴ ᓴ ᒫᒐᓗ ᐃᑐᒍ. ᖃᒥ ᑎᐊ ᑲ ᐃᑐᒍ, ᐯᑦ ᐳ ᑎᐊ ᑲ ᒥᒥᓴ. 35 ᒍᑐᒍ ᐋ ᒍ ᕐᒻ ᐋ ᐅᐊᓯ ᐊᓇᒻᑎ ᑲ ᒥᒥᓴ, ᒥ ᕐᐅᐅ ᐋ ᒧ ᐋ ᐅᐊᓯ ᐊᓇᓱᑎ ᑲ, ᒥ ᐊᒻ ᒍ ᓂ ᐋ ᐅᐊᓯ ᐊᓇᓱᑎ ᑲ. 36 ᐅᓐ ᕿᒫᓗᑎ ᒍᑐᒍ ᓂᕿᑎᒍᑐᒍ ᐊᑎᑎ.

37 ᒍᑐᒍ ᐅᓐ ᒍ ᕐᒻ ᐅᑯ ᑐ ᓴᓗᑕᕐᑐᓗ ᓇᐃᒥᐅᕐᑐᑭ, ᓴᑎ ᐅᑎ ᐃᑐᒍ, ᒍᑐᒍ ᐅᓐ ᒍ ᐋᐊᓗ ᐅᑯ ᒍ ᕐᑐᐅ ᓴᓗᑕᕐᑐᓗ ᓇᐃᒥᐅᕐᑐᑭ ᓯᑎ ᐅᑎ ᐃᑐᒍ, 38 ᒍᑐᒍ ᐅᓐ ᒍ ᒍᒥᓗ ᐅᑯᓗᑕ ᒥᑎᑭ ᐃᑐᒍ, ᓴᕿ ᐅᓗᑕ ᑲ ᐅᓐ ᓴᑎ ᐅᑎ ᐃᑐᒍ. 39 ᒍᑐᒍ ᐅᓐ ᓴᓗᑕ ᐅᑲᑦᑐᓗ ᕐᑐᒫᐅᐃ

ᐅᓄᓄ. ᐃᑎ ᐅᓐ ᓴᓚᐅᓗᐃᑯ ᑕᑯ ᐊᓗᑕ ᑐᒐᐃ, ᐊ ᓱᒫᐅᓗ ᐅᓄᓄ. 40 ᐃᑎ ᐅᓐ ᑏᑭᒫᑦ, ᐅᓐ ᓯᑦ, ᐃᑏ ᐅᓐ ᓯᑦ, ᐅᓐ ᓴ ᕿᒫ ᐃᑦ. 41 ᐃᑎ ᐅᓐ ᓴᑎ ᐃᑦ, ᓴᑎ ᐃᓯ ᕿ, ᓴᑎ ᐅᓗᐃᑯ ᐊᓐᓗᑎ ᐅᓄᓄ, ᐃᑎ ᐅᓐ ᐅᑎ ᐊᑎ ᒫᐃᑦ ᐅᑎ ᐊᑎ ᐃᓯ ᕿ, ᐅᑎ ᐊᑎ ᐅᓗᐃᑯ ᐊᓐᓗᑎ ᐅᓄᓄ. 42 ᑎᑎ ᕐᐄᐃᕐᑎ ᕿ ᕿ ᐃᓗᓱᑎᑎ ᐃᑎ ᐅᓐ ᑑ ᑐᒥ ᕿ ᑑ ᕿᕿᐃᓕ ᐊᓚᒥᑯ, ᐅᑎ ᐅᒃᑏᕿᒫᑎᓯ ᑯᕿᒃ ᒥ ᑑᓗ ᑏᐊᓗᑎ ᑐᒐᐃ ᐅᓄᓄ.

ᐅᓴᑎᐅ ᐅᕐᑏᑏ ᓱᑎᑎ.

ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᐃ ᒫᑎᑯᐃᐃᕿ ᐅᕐᑏᑏ ᓗᑕᕿᑑ, ᐅᓗᑭ ᑑᓗ ᑯᓗᑎ ᐊᑏᓗᐃ ᑎᐃ, ᐅᓐ ᑯᑑ ᑎᓴ ᑭ ᑯᑯᐅ ᐄ ᕿ ᑯᓚᑯᕐᑎᐃ ᒃ ᐄ ᑯᑑᓗ ᓴᑎ ᒃ ᐄ. 2 ᐅᑯ ᐃᑦᑕ ᑯᑯᐅ ᑯᐃᓱᓗ ᓐᐅ ᕿᕿ X ᐊᑎ ᓴ ᐅᑎᐃ ᑐ, ᐃ ᒫᑎᑯᐃᐃ ᑏᕿ ᑎ ᑑᓗ ᑎᐊ ᐅᒃᑕᓗᑎ ᐄ, 3 ᐅᓐ ᑎᐅᓴ ᓯ ᑎᑎ ᐊᕐᑎᐃᐃ, ᑯ ᓱᑎ ᒃᑎᕿᕿ ᓯ ᐅᑎ? 4 ᐊᓱᑦ ᕿᑯᑎᑎ ᐅᒃᑕᓗᑎ ᐄ, ᑏᑕᐃᑎ ᐃᑦᑕ ᑑᓗ ᐅᒃᑕᓗᑎ, ᐅᓐ ᑯᐊᑕᑦᑕᓗ ᐄ ᐅᓐ ᑯᒃᑏᕿᕿ ᐄ, 5 ᐃᑎ ᓗᑕᑎ ᑎᓴᑎ ᓴᕐᑎᑎᐅ, ᐃᑎ ᒪᑕᑎ ᑎᓴᑎ ᕿᑎᐃᐃ, ᐃᑎ ᑯᑎᑦ ᕿ ᐅᓴ ᕿᑎ ᓱᑎ ᐊᑏᕐᑎᕐᕿ, ᒪᑲᐅᐃᐃ ᕿᑎᓴᑎ ᐅᕿᑎᑎᑎ, ᐃᑎ ᓱᑯᕿᐃᐃ ᕿᑏᐃᐃᐃ, ᐃᑎ ᐅᑭᓴᕐᑎᑎᕿᕿᕿ ᑯᓗᑎ ᕐᓱ ᑯᑑᓗ ᓴᑭᑎᑎ. 6 ᓱᑎ ᑑᕿᓗᓗ ᒃ ᐃᑎ ᐅᓐ ᓴ ᓴ ᐅᓴ ᐅᑎ ᐃᕐᑎ.

7 ᐅᓐᕿᕿ ᑏᕿᑎᐃᐃ ᐅᕿᓱ, ᐊᓱᑦ ᐃᑎ ᓱᑦᓗ ᑑᓗ ᐄᓗ ᓴ ᑯᓗᑎ, ᐊᓐ ᕐᒃᑏᕿᕿ ᒃ ᓗᑎ ᐅᕿᓱ ᑯᑑᓗ ᑯᕿᐃᐃ? ᓱ ᕿ ᒃᓗ ᕐᕿᕿ ᓱᑯᕿᑎᑭ? 8 ᑯᑭᒃ ᐊᓐ ᕐᒃᑏᕿᕿ ᒃ ᒃᕿᐃᐃ? ᓱ ᐃᑎ ᓱ ᐃᕿᑎ ᑏᑎᓴ ᐅᑎ? ᑯᑎᐊᓗᑕ

ᐅᓵᕋ ᓵᑦ ᑯᕈᑎ ᑕᕝᕕᒐᔭ ᓗᒐ ᓃᑦ ᒃᐅᕐᒐ ᑯᐊᐅ ᓵᐅᐅ ᔭᕝᕕᑎ. 9 ᑯᑉᑐ ᐊᓵ ᖃᒃᑕᕝᕕᒃ ᒃ ᒃᑕᕝᕕᑭ? ᓯ ᔭᕋᑏ ᐅᑎ? ᐧᐊᖕᐊ ᐅᒃᑕᕝᕋᖕᒐᓯ ᐅᑯ ᔭᑎ ᓗᑕᕐ ᓃᑦ ᐅᓗᕐᑭ. 10 ᖃᓐ ᐅᑕᔅᒐ ᕋᑎ ᐅᓗᕐᑭ, ᓴ ᙱᑎ ᑯᐃᐅ ᖃᐊᐅᐃᐅ ᖑᕝᕕᒐ ᑐᐊ ᖑ ᐅᕐᑭᖑ ᖑᕝᕕᒐ ᓱᓴᒐ ᐊᐅᖑ ᒃᑲ. 11 ᐅᙱᑎ ᐅᒃᑕᕝᕋᖕᒐᓯ ᐅᓵ ᓴᑯᐃᐅ ᓃᑦ ᑯᕝᕕᑎ ᑯᕝᕕᑭ ᓱᑎᑎ ᑐᑦᑐ ᐸᕐᕋᖕᖅ ᓗᑕᕐᓂᑦᑐ ᐅᑎ ᐃᑎ, ᑯᑉᑐ ᔭᕋ ᓃᑦ ᒃᐅᕐᒐ ᖃᑎᑯᐃᐅ ᔭᕋᑏ ᐅᓗᕐᑭ ᐅᓵ ᐅᓗᕐᑕᕐᓂᑦᑐ ᐅᓗᕐᑭ. 12 ᒃᐃᑑ ᑐᑦᑐ ᐸᕐᕋᖕᖅ ᖃ ᖅᑎᑎ ᑯᓃᑦ ᑑᐅᑦ ᑯᓃᑦᑐ ᑯᕝᕕᑎ ᑕᕝᕕᒐ ᔭᕋᑏ ᓃᑦᑐ ᒃᐅᕐᒐ ᓴᑎᕋ ᒃᑲᖕᖅᑎᓵᒃ, ᑯᓗᑎ ᕋᐅ ᕿᑕᐊ ᑯᕝᕕᒐ ᑑᑦ. 13 ᑐᑦᑐ ᖃ ᕝᕕᒐ ᓱᓗᑎᑦᑐ ᔭᕋᑏ ᕋ ᐅᑎᔪᑎᑐ ᑑᑦ ᐅᑎ ᐸᓗᑕ ᒃᑲ ᐅᑎᕿᖕ ᑑᑦ ᑯᓃᑦᑐ ᑯᓗᑎ, 14 ᐅᑯ ᐅᒐᑑ ᔪ ᕝᕕᓗ ᑎᒐ, ᐅᓵ ᑎᐅᔭ ᒃᑲ ᐅᓄᕝᕕᑎ ᑕᕝᕕᑎ ᐅᓗᕐᑭ: 15 ᒐᑎ ᐅᓵ ᖃᖅᐅ ᐊᓄ ᓱᓗᑑ.

16 ᑯᑉᑐ ᑕᕝᕕᑎ ᒐᑎ ᑯᕝᕕᑎᑎ ᐊᒥ ᑯᐊᓗᑎ, ᒐᓱᑎᕋ ᑯᖅᒐ ᕝᕕᓗᑎ ᑯᑉᐅ ᒃᑲ ᔭᖅᑎᑎ, ᐅᓗᑎ ᔭᖅᒐ ᑑᑦ, 17 ᒐᙱ ᑭ ᕋ ᕝᕕᑎ ᔭᑭᙱᓗ, ᑯᑉᑐ ᑕᒃᑕᕐ ᐃᑎ, ᕝᕕᖕᑑᓗ ᔭᐃᖅᑐ, ᑯᑉᑐ ᑯᕋ ᐊᓗᑎ ᐃᑎ. 18 ᑕ ᑐᑦᑐ ᑎᑎᔭ ᕝᕕᑎ ᐃᑎ, ᐅᑐᓗ ᐃᑎ, ᐅᑯ ᖑᓗᑎᑎ ᐅᕝᕕᓗ ᕋᑎ. 19 ᒐᑎ ᔭᓯ ᑎᑎᔭ ᕝᕕᑎ ᑑᑦ, ᐅᑐᓗ ᑑᑦ, ᐅᑯ ᐅᒃᑕᕋᑎ ᑯᑉᑐ-ᐊᓗᑕ, ᐅᓯᒋ ᑭᑎᓗᓗ ᐅᓗᕐᑭ, ᙱᐅ ᑑ ᐊᐃᑎᐅᑐᑐ ᑑᑦ, ᓴᕿᓕᑉ ᑎᖅ ᕋ ᐅᓗᑎᑎ ᐊᕝᕕᑎ ᕋ ᑯᑎᔭ ᐅᓗᕐᑭ. ᑯᑉᑐ ᑯᔪᓗᕋ ᑯᔪᓗ ᐊᕝᕕᑎ.

20 ᐅᑯ ᐅᓵ ᑯᐅ ᑐ ᕋ ᑯ ᓵᐅ ᖃ ᕿᓯ ᐅᑕᔾᑐᐅ ᓱᑐᓗ ᕝᕕᑎ., ᑯᕝᕕᓯ ᑯᓗᑎᑎ ᑯᓗᑎᑎ ᑐ ᑎᕝᕕᐊ ᐃᑎ ᐅᓵᕿ. 21 ᖃᓐ ᑑᔪᓗ ᐅᑎᑎ ᑯᔾᐅᓯᓗ ᖃᓐ ᑑᔪᓗ ᐅᑎᑎ ᐯᓗᓴᐃᑕ, ᕿ ᕿᓯ ᕝᕕᓵᐅ ᕝᕕᒋᓗ ᕝᔾᐅ ᑑ ᓯᑐᓗ ᑑ ᑯᓵᐅ ᕝᕕᑎ ᐅᑎ ᑎᒐ, ᓚᑐᓗ ᑯᓗᑎᑎ ᕝᕕᓯ ᕝᕕᖅ-

ᑎᐊ ᐅᑎᑎ, ᕿᓇᖅᑎ ᓱᐅᑉ ᓇ, ᑯᖅᑐ ᓇ ᓗᒃ. 22 ᑰᒃ ᐅᒃᑲᕿᖅᑐᓯ, ᑲᔪᐅᑉ ᓯᑐᓗ ᐊᐅ ᖃᓗᑯᖅᑕ ᖅᑐᑐ ᕿ, ᑲᕿᖅᑕᕐᑐᓗ ᑯᒃᑕ ᑯᑐᓗᑎ ᐅᑎᑎ.

23 ᑎᑐ ᓗᒃ ᒃᐅᔪᑉᑲᒃᑕ ᓴᕿ ᑯᑐᓗ ᐊᐃᓗᑐᓗ ᓗᑎᐅ ᓱᐅᑉ ᑯᓗ ᑯᑐᓗ ᑲᑎᑐᒃᑲ ᐅᑎᑎ; ᓇ ᐅᓱᐅ ᓇᓯ ᐅᑕᔪᐅᑉ ᑐᓱᐅᑉ ᑲᐅᕿᖅ, ᓯᑕᑉ ᑯᓱᐅᑉ ᑲᐅᕿᖅ ᑎᔪᑐ ᖅᑐᑐ ᑯᑐᓗ ᑯᐅᓗ ᐅᑎᑎ, 24 ᑰᒃ ᐅᒃᑲ ᑲᕿᖅᑐᓯ, ᖃᓗᑯᖅᑕ ᖅᑐᑐᕿ ᓯᑕᑉ ᑯ ᑐᓗᑕᕐᑐᓗ ᑯᑐᓗᑎ ᐅᑎᑎ.

25 ᐅᑯ ᑭᓗ ᐃᓱᒪᒃ ᕿᑎᑐᑎ ᐅᒃᑲᓗᑎ ᓗᒃ, ᐅᑎ ᓴ ᓕᖅ ᓴᕿ ᓗᒃ ᓗᑐ ᓗᒃ ᑯᑐᓗ ᒃᐅᕐᖅ ᑐᑎ, ᑯᔪᓗ ᕿ ᓗᒃ ᓇᓯ ᑯᑐᔪ ᕿ ᓗᒃ ᑎᑐ ᓇᓯ ᑯ ᐃ ᑲᑎᐃ, ᑰᒃ ᑲᓯᑎᕿ ᑯᑯᑎᑐᔪ ᐊᑐᓗᑐ. 26 ᐅᑯᓗᑲ ᓴ ᓕᖅ ᓇ ᐅᓱᐅ ᑐᓗᑕ ᑐᓯ. 27 ᓴ ᓕᖅ ᓇᓯ ᐅᑐᔪᑐ ᓴᑐᑎᑯ. ᒥ ᓴᓯ ᑲᑐ ᓗᑎᑎ ᓴᑯᑐᔪ ᐃᑐ ᓴ ᓕᖅ ᐅᓱᐅ ᓴ ᑯᑐᔪ. ᒥ ᓕᖅ ᓗᒃ ᑲᑐ ᓗᑎᑎ ᓴ ᑯᑐᔪ ᐃᑐ. ᒥ ᓴᓯ ᐅᓱᐅ ᓴ ᑯᑐᔪ. ᑲᑐ ᐅᓱ ᓗᒃ ᒥ ᓴᓯ ᓴᑯᑐᓇ ᐊᐃ.

28 ᓴ ᑎ ᑎᒪᑲᑲ, ᐅᑐᔪᑐ ᐊᑐᓂᑕᕐᑯ, ᑯᕿ ᑐᕿᓗ ᓗᒃ, ᐅᑯ ᒪᒪᑯᖅᑐᒋᑭ. 29 ᓴ ᓗᑐᓗᑐᓗ ᐅᑲᕿᕿ ᑯᑐᒪᕐᖅᑎᑲ ᓴᑕᓗᑎ ᓗᒃ, ᓇ ᖃᑎᐊᑲ, ᓴ ᒥᓂ ᒃᖅᐅᕿ ᐃᑐ ᓗᒃ. ᐅᑯ ᒪᕿᖅ ᓇᓱᑎ ᒐ ᒪᑕᑭ, ᕿᑐᐅᓗ ᐅᑎᑎ. 30 ᓯ ᓗᑐᓗᑐᓗ ᒧᑐᓗᑎ ᐅᓗᑲ, ᓴ ᓴᑎ ᓗᒃ ᑐᓇ ᐃᑐ ᐅᓱᐅᓇ.

ᐅᓴᕿᐅ ᐅᑐᒪ ᒪᕿ.

ᐅᑯ ᑭᓗ ᐃᓱᒪᒃ ᐅᓇᐃ ᒥᖅᑐ ᕿ ᑯᓇ ᑐᑭ ᓇ ᐅᓗᑕ, ᐅᑯ ᒥ ᑎᑎᑯᐃᕿ ᕿᑎᑐᓗᑎᕿ ᓗᒃ ᑯᓇ ᑎ ᒪᕿᖅᑐ ᓗᒃ, ᑎᑐ ᕿᓱ ᓗᒃ. 2 ᐅᑯ ᐊᐸᑉᐃᓴᕿ ᑯᕿᑎᒥ ᑯᑐᑐᓗᑕ ᑭ

ᐅᑲᑎᐅᓗᑎ, ᑯᒐᐃᓗᑕ, ᖑ ᙱᑎᑯᐃ ᐊᑦᑎᑭ, ᐅᓐ ᐅᑕ-
ᐧᐃᐅ ᖅᑐᑎᑭ ᐅᑎ ᐃᑐ. 3 ᑯᑦᑐ ᐅᑲᑯᓗᑎ, ᓯ
ᐅᑐᓇ ᑭ ᓴᐊᑭᑭ ᐃᑐ, ᑕᐱᑕᑭᑭ ᑭᑎᓗᑎᑦ ᑐᓗ, ᐅᑭᑎᒥ
ᑑ ᓴ ᐊᑐᑭ ᑑ? 4 ᑕᑯᓗᒍ ᒥᐅᑲᑐ ᑯᐅ ᑐᐅᐅ ᑐᓴ,
ᐅᑕᐧᐃᐅ ᐧᐊᑐᒍ ᑯ ᑭᑭᑭ ᑑ, ᑎᑯ ᑭᑭᑭ ᖃᑐ ᐅᑎ ᐃᑐ,
ᒍᑐ ᑎᐅ ᐅᑎ ᑑ ᑯᑐ ᐅᑎ ᐃᑐ, ᓴᑭᑭᑭ ᐅᐅ ᓱᓗ
ᑯᑐ ᐅᑎ ᐅᑎ.

5 ᐅᑯ ᐅᑎ ᓴᓗᑕ ᑲ ᐅᑎᓘᑦ ᑭ ᓯ ᓴᐊᑭᑭ ᐃᑐ
ᐅᑎ, ᑕᑯᓗᒍ ᓴᑭᑭ ᑯᐅ ᑯ ᓱᐅ ᓴᑭᑭᑭ ᐅᑕᐃ ᖅᑐᑎ
ᑭᐊᑦ ᑏᐅᑦᑎᒍ, ᑯᑦᑐ ᐅᓱᑎᒥ ᑲᑦᑭᑭ ᐃᑐ. 6 ᐅᑯ
ᐅᑲᑏᑭᑦᑎᓯ, ᐳᓗ ᑏᑭᑦ ᓴᑭᑭ ᑯᐅ ᐳ ᓗᑕᑭᑭᓗ ᐅᓗᒍ.
7 ᑯᑐᑦ ᑕᑯᓗᑎ ᑯᑯᑕᓯ ᒥᒍᑎ ᓴᓯᒥᑦ ᑭᑎᑯᓗ ᐃᑐ,
ᐅᑑᑯᑏᐃᒥᑦ ᓴᑐᑰᓗ; ᑐᓱ ᐊᑭᑭ ᑭ ᑯᑐ ᑐᓱ ᐃᑐ ᓴᐊᑭᑭ
ᐃᑐ ᐅᑎᑎ. 8 ᒍᑐ ᓴᓱ ᐅᑕᐃ ᖅᑐᑎ ᑐ ᑲᐅᑦᑦ
ᐅᑎ ᑑ.

9 ᐅᐅ ᑯᑕ ᑑᓴ, ᑯ ᓴᑭᑭ ᑯᐅ ᒥᓴᑎᓴ, 10 ᐅᑯ
ᑯᑐᐊᓗᑕ ᒍᑐ ᐅᐅ ᐅᓗᒍ ᒥᑯ ᑐᑯᓗ, ᐅᑯ ᑎᐅᑎᑭ
ᐅᑲᑎᐅᑎ, ᓯ ᐅᑎ ᐅᑎ ᐅᑕᐃ ᖅᑐᑎᑭ ᓱᑐ ᐸᑐᑕᑎ,
ᑎ ᑐ ᐅᑎᑎ ᓴᑭᑭ ᑲ. 11 ᐅᑲᑯᓗᑎ, ᐊᒥ ᑏᑭᑦ ᑕ
ᒍᑐ ᐅᑎ, ᓴᓯᒥᑦ ᐧᑎᒥᑦ ᖃᑐᓗ ᐅᑎ ᒥᒍᑦ, ᑭᑎ ᑑ ᐅᑕᐃ
ᖅᑐᑎ ᓗᑎ ᑯᑦᐅ ᑯᑎᐊ ᑯᑦᐅ ᐅᑑ ᒥᒍᑦ, ᓯ ᓯᐅᒍᒍ
ᕕᓯᑑ ᑑ ᑲᑦᐅᑑ ᑑ ᐅᑎᑎ ᓯ. 12 ᕕᐅᑕᑐ ᒍᑐ ᓴᓯᒥᑦ
ᓗᑕᑭᑐᓗ ᐅᓗᒍ. ᐅᓱᕕ ᐅᑕᐧᐃᐅ ᖅᑐᑎᑭ ᖑᓱ ᐊᑦᑎᑭ
ᐅᑎ ᐅᑎ. 13 ᐅᑯ ᒍᑐ ᑐᓗ ᐅᑲᑎ ᕕᑭᑎᓗᑎ, ᐅᑯ
ᕕᑭᑎᓗᑎ, ᐅᑯ ᒥᑯ ᓴᐊᑦᑦ ᒥᑯ ᑭᑭ ᑯᐅᓗᒍ.

14 ᑯᑦᑐ ᐸᐧᐃᓴᑭ ᑲᑎᑎᒍᒍ, ᑎᑯ ᑏᓴᐅᑎᑭ, ᖃᓗᑎᐅᑭ
ᑲ. 15 ᐅᑯ ᐃᓱᑦ ᑯᑯᑎᓯ ᑐᓗ, ᑯ ᐊᓯ ᑏᑎᐊ, ᒍᑐ
ᐅᑭᐅ ᓱᑐ, ᑎ ᑭ ᑎᒍᒍ ᑑ, ᐅᑯ ᐅᑎᓯᑐ ᓱᑐ ᐊᑎᑯ.

16 ᓴ ᓱ ᑯ ᒃᓗᑎ ᐃᑐ ᑯᓗᑎ. 17 ᔫᓗᑎᑐᓗ ᓴᑭ
ᐅᓴᐃᐊᑦ ᒥ ᓴᑭᐅ ᕿᓯ ᐊᓱᓗᑎ ᒃ, ᐅᒃᑎ, 18 ᑯᒐᐃᓗᑕ
ᓴ ᓴᓯ ᑎᐄ ᒥ ᓱᐃᑦᐅᑐ, ᓴ ᑕᔅᑦ ᓴ ᓲᒐ ᑦᑐᓗ,
ᓴ ᔅ ᒥᕿ ᐊᐅᓱᑎ, ᒐᖅᑐᑦ ᐅᑎ ᑯᒐᑯᑐᑐᓗ ᐅᑎᑎ,
19 ᑲᖅᐅ ᐃᑐ ᐅᑎᑎ ᐅᓴ ᐅᑐ ᐅᑎᑎ, ᑐᑐ ᑎᓕ ᐅᑎᑐᓵ
ᐃᑐ ᐅᑎᑎ, ᑯᐅ ᑯᑕ; 20 ᙯ ᒃᓗ ᒪᑕᓵ ᐃᑐ ᒪᐅᑭ
ᐃᑐ ᐅᑎᑎ, ᐅᒃᖅᑐᑯᓗ ᕿᑦᑭᑭ ᑐ ᐃᑐ ᐸᑎᑎ ᐃᑐ
ᐅᑎᑎ ᐅᑎ ᑯᕝᓗ ᒃᐅᕐᓵ ᕿᑎ ᒃ. 21 ᒥᓯ ᑕ ᒐᖅᑐᑦ
ᑯᑕᐃᓗᑎ ᕿᑐᑉ ᐅᑎᑎ.

22 ᐅᑯ ᑉᑐ ᒥ ᑕ ᐅᑕᐃ ᓱᑎᑦ ᐅᓗᑉ, ᑎᓴ
ᑦᑦᑭ, ᓗᑕᑐ ᑐᖅᑎ ᕝᑐ, ᒐᑐ ᑐᖅᑎ ᕝᑐ, ᒥᖅᐊᑐ ᕝᑐ, ᐅᑯ
ᓵᖅᒐ ᐊᔅᓯᑯ, ᐅᑯ ᑉᑐ ᓗᑕᑐ ᑐᖅᑎ ᕿᑐᐃ ᕝᑐ, ᒐᑐ
ᑐᖅᑎ ᕝᑐ ᓴᑭ ᕝᑐ ᓴᑐᐃ ᕝᑐ. 23 ᐅᑯ ᑉᑐ ᓱᒃᓗ ᑎᖅ
ᐅᑐᑎ, ᐅᒃᕿᑎ ᕝᑐ, ᓯ ᑭᑎ ᑕᐱᒻ ᒥ ᓴᓯ ᐅᓗᑉ?
24 ᑯᕝᒃ ᐸᕐᐃᓴᕿ ᑯ ᑎᑎᑐᓵ ᑐᓗ ᐅᒃᕿᑎ, ᐯᐅᓴᕝᓗᑉ,
ᖅᑐ ᐅᑕᐃ ᕝᑎᑦ ᒥᒃᐅᕐᓵ ᒥᖅᑐ ᐅᑕᐃ ᕝᑎᑦ ᐅᑐᑉ.
25 ᐅᑯ ᐃᓱᑦ ᑯ ᐃᓗᑎ ᑯᑐᐊ ᐅᒃ ᑯᓗᑎ ᕝᑐ, ᒃᐅᕐᓵ
ᐅᔅ ᐅᑉᕿ ᒪᓵᑦ ᑦᑉ, ᒐᐃᕐ ᒃ ᐅᑎᑎ, ᑯᐅ ᕝᑐ
ᑯᐅ ᕝᑐ ᐅᑐᕿ ᒪᓵᑦ ᑦᑉ, ᒪᓱᐃᐊ ᒃ ᐃᑐ.
26 ᐅᑯ ᓴᑕᑐ, ᓴᑕᑐ ᐅᓗᑐᑉ ᑦᑉ, ᐅᑉᕿ ᒪᓵᑦ
ᐅᑎ, ᑕᓗᑉ ᑯᕝᒃ ᒃᐅᕐᓵ ᐅᑎ? 27 ᓯᑐ ᕝᑐ ᐯᐅᓴ-
ᓴᐅᓴ ᖅᑐ ᐅᑕᐃ ᕝᑎᑦ ᐅᓗᑐᑉᑎ ᑦᑉ, ᒪᕿᖅ ᓴᓯᕿ
ᐊᒥ ᖅᑐ ᒃᓱᑐᑉ ᐅᓯ? ᐅᔅᑕ ᐅᔅᕿ ᒪᕿᖅᖅ ᓴᐅᑦᓗᑉ
ᐅᑎᑎ. 28 ᑯᕝᒃ ᓯᑐ ᐅᑕᐅᐃᐅ ᑐᓯ ᖅᑐ ᐅᑕᐃ
ᕝᑎᑦ ᐅᑉᑉ ᑦᑉ, ᐅᑯ ᑦᑐᐅᑉ ᖅ ᒃᐅᕐᓵ ᒪᓱ ᑦᑦᓴ.
29 ᑕᓗᑉ ᑉᑐ ᒪᓱᓵ ᒥ ᑯᐅ ᕝᑐᔅ ᓱᑐᔅᓴ, ᒥ
ᑕᓯ ᑑᑉ ᑉᑐ, ᑉᑐ ᒪᓱᓵ ᐊᑐ ᒥᕿ ᑦᓗᑐᓗ ᑦᑉ, ᐅᒃ-
ᓗᑉ ᓱᓗ ᒥ ᑯᐅ ᖅᑯᕿᓵ ᐅᑎᑎ. 30 ᑉᑐ ᐅᔅ ᓴᑐᓗ ᐅᑎ

ᐃᖓ ᓴᕝᕚᑐᒍᖓ, ᒍᖓ ᐅᔅ ᓴ ᑭᐅᓚᑐ ᐃᖓ ᐅᔅ ᓱᑯᕝᕕᑐᒍᖓ.

31 ᐅᔅᑕ ᐅᒃᑭᕝᕙᑦᑐᓱ, ᐅᓐᓂᒥ ᐄ, ᓴᕝᕕᐅ ᖓᓱ ᐃᖓ ᐄ, ᐅᑐᔪᖓ ᒍᖓ ᒃ ᐅᓗᑯᑐᒍᖓ ᒃ, ᑰᒃ ᐅᑕᔅ-ᐃᐅ ᖓᓱ ᓄ ᓴᕝᕕᐅ ᖓᓱ ᐃᖓ ᓇ ᐅᓗᑯᑐᒍᖓ ᒃ ᐃᖓ. 32 ᒍᖓ ᐅᔅ ᒍᖓ ᓴᓱ ᕿᕝᕕᓱ ᓴᕝᕕ ᒥᒍᖓ, ᒥ ᓇ ᐅᑐᒍᖓ ᐅᓂᓂ, ᑰᒃ ᒍᖓ ᐅᔅ ᐅᑕᔅᐃᐅ ᖓᓱ ᕿ ᕝ ᓴᕝᕕ, ᒥ ᓇ ᐅᑐᒍᖓ ᐃᖓ ᐅᓂᓂ, ᐄᓗ ᓗᑐᕿ ᐄ ᐃᖓ, ᓄᓂ ᓗᑐᕿ ᐄ ᐃᖓ.

33 ᒍᓂᓗ ᖓᓱ ᐅᖓᖓ ᐄ, ᒥ ᓂᐅ ᖓᓱ ᐊᖓᖓ ᐄ, ᐅᑯ ᐅᑯᓗᒍᖓ ᐃᖓ ᒥᒍᖓ ᒍᖓᓂ ᖓᓱ ᐃᖓ ᐊᖓᖓ ᐄ, ᒥ ᓂᐅ ᐄ ᖓᓱ ᐃᖓ ᐊᖓᓂ, ᒥ ᓂᐅ ᓇᑐ ᒍᖓᓂ ᑯᓇᑐᔪ. 34 ᑭᑐᒋ ᓴᓱ ᕿ ᑕᐅᓇᑐ ᑑᔪ ᐃᖓ ᖓᓱ ᓴᑲᓗᑐ ᖓᓱ ᐃᖓ ᐊᐊᒍᖓ ᑐᓂ? 35 ᐅᔅ ᒥ ᓐᓇ ᑕ ᑕᑯᖓᐅ ᑯᕝᕚ ᑯ ᒐ ᑕ ᑯᓇᓂᑎ. ᒍᖓ ᖓᓱ ᒥ ᓐᓇ ᑕ ᒍᕝᕙ ᖓᓱ ᑯᕝᕚ ᑕᓱ ᖓᓱ ᑲᑐᑎ, ᒍᖓ ᖓᓱ ᐃᖓ ᒥ ᓐᓇ ᑕ ᒍᕝᕙ ᖓᓱ ᐃᖓ ᑯᕝᕚ, ᑕᓱ ᖓᓱ ᐃᖓ ᑲᑐᑎ. 36 ᐅᑯ ᐅᑲᕝᕙᑦᑐᓱ, ᓴᕝᕕᐅ ᐅᔅ ᒍᖓ ᐅᐟᕝᕕᒥ ᒃ ᓴᕝᕕ, ᓴᓂᑯᓕᓂ ᓐᓇᖓ ᕿ ᐅᔅ ᓇ ᑎ ᕝᓂ ᑯᓂᑐ ᐅᑎᑎ. 37 ᖓ ᓴᕝᕕᐅ ᓴᑐ ᖓᓱ ᖓ ᓇᒥᒥᓂ ᐅᑎᑎ, ᖓ ᓴᕝᕕᐅ ᓴᑐ ᖓᓱ ᐃᖓ ᖓ ᓇᒥᒥᓂ ᐅᑎᑎ.

38 ᐅᑯ ᓴᕝᕕ ᕿ ᐊᐸᔅᐃᓴᕿ ᐊᐅ ᑭᖓ ᕿᑎᑐᕝᕕ ᐅᑲᑎᐅᓂᕝᕕ ᐄ, ᒥ ᑲᐅᕝᕙᓂ ᑕᓱ ᐅᑕᔅᐃᐅ ᖓᑐᑐ ᑲᑭᑕᑕ ᓴᒥᒥᑐᓂ. 39 ᕿᓇᑐᒍᖓ ᐅᑲᑯᓂᑎ ᐄ, ᒍᖓ ᑯᕝᕕᒥ ᖓᓱ ᐃᖓ ᑉᕿᒥᒥᓂ ᐄ, ᑕᓱ ᐅᑕᔅᐃᐅ ᑲᑎᒥᑕᑕ ᕿᒥᒥᓂ, ᑰᒃ ᑕᓱ ᐅᑕᔅᐃᐅ ᑯᑐᐅᓂᑎ ᐃᖓ ᐅᓂᑎ. ᐄᑭᑦ ᓵᓂᑎᑐᓂ ᓴᕝᕕ ᒥ ᑕᓱ ᐅᑕᔅᐃᐅ ᐅᔅ ᓱᓂ, 40 ᐄᑭᑦ ᑕᐃ ᓐᓇᖓ ᐄ ᑕᐃ ᑑᒋ ᐄ ᓱᑲᐃ ᐄ ᐅᓚᓂ ᑕ ᐃᓂᑕ, ᐅᔅ ᕿᓱ ᒍᖓ ᓴᓱ ᑕᐃ ᓐᓇᖓ ᐄ ᑕᐃ ᑑᒋ ᐄ ᓗᑐ ᑯᓐᓇ ᑕ ᕿᑕ ᐅᑎᑎ.

41 ᑎᒍᔅᐅᖕ ᑯᑭᑎ ᐊᔪᑦᒐᒃ ᖃᒍᒍ ᕿ ᑭᑎᑦ ᑯᑭᑎ ᖕᐅ ᑎᓕᔅᑭ ᐅᑎ, ᐅᑯ ᒍᓯ ᐃᒍ ᑯᕿᑎᑦ ᐅᑎ, ᑕᑦ ᕝᕕᒌᑦ ᑯᕝᑐᔅ ᓴᐃᓗᑭ ᑐᔅ ᑯᓗᑎᑎ ᐹ ᒪᕐᒍᐊᓗ, ᐅᑯᑦ ᕝᔅ ᐅᑎ ᕝᕕᒌᑦ ᓗᒋᑦᑐᔅ ᐅᔅᒍ. 42 ᑯᕿ ᐅᕝᕝ ᖃᑯᐃᐅ ᔅᒍ ᕝᕝᔅ ᒃᐅᖕᕿᒃ ᖃᔅᑯᕿᒃ ᖃᒍ ᕿ ᑭᑭ ᑭᒍ ᑯᑭᑎ ᖕᐅ ᒪᕿᒃ ᐅᑎᑎ, ᒍᓯ ᐃᒍ ᑯᑎᒍᔅ ᕝᕝ, ᑕᑦ ᐅᕝ ᔅᒍ ᒃᔅ ᑯᕝᕝ ᑎᑎᔭ ᓱᒃᒍᔅ ᓴᑭᐅ ᑯᔅᔅ ᐅᑎᑦᒐᔅ ᒃ, ᐅᑯᑦ ᕝ ᐅᑎ ᓱᒃᒍᔅ ᓴᑦᑐᕝᔅ ᐅᔅᒍ.

43 ᐅᑕᐃ ᔅᑎᑎ ᒍᒃᒍ ᕝᕝ ᒃᑐᔅᑦ ᕝᔅ, ᔅᒍ ᑯᑯᔅ ᕿ ᕿᑕ, ᒪᒍᔅ ᑯᒃᑎᑕ ᑯᕝᒃ ᑯᓱᐊ ᐃᒍ, 44 ᐅᑯ ᐅᒃᑎ, ᓴ ᑯᐅ ᕝᕝᔅ ᒪᑐᕝ, ᐅᔅ ᑯᕝᕝ ᒃᑐᔅ. ᐅᔅ ᑎᑎᔭ ᕝᔅ ᑯᐊᐅᔅ, ᑯᒍ ᑯᐅᔅ, ᑯᕿᒍᕝᔅ, ᓱᒃᒍ ᑎᔅᔅᕝᔅ ᕝᑦ. 45 ᐅᑯᑦ ᒍᔅᑦ, ᔅᒍᑎ ᐅᑕᐃ ᔅᑎᑎ ᔅᑯᕝᕝᕿ ᕝᔅᑦᑐᕝᔅ ᒍᓯ ᐃᒍ ᐅᒍ ᒍᑎᑭ, ᑎᓴᕿᑎᒍ ᕝᑦ, ᐅᔅ ᒪᕿᒍ ᕝᑦ, ᐅᔅ ᒍᒍ ᕝᑎᑦ ᕿᓯ ᕝᔅᑦᑐᕝᔅ ᒍᓯ ᐃᒍ ᐅᑎ, ᕝᑎ ᒍᒍ ᑯᕝᕝ ᒍᓯ ᐃᒍ ᒃ ᐅᒃᑎᔅᒍᔅ ᐅᑎ.

46 ᒃᑦ ᒍᒍ ᔅᒃᔅ ᓴᐃᓗᕝ ᕝᔅ ᑯᒐᐃᔅᑦ ᒧ ᕝᕝ ᒥ ᑎᑎᕿ ᕝᕝ ᒃᑎ ᒪᕐᒍᐊᓗ, ᒥ ᓴᐅᕝ ᕿᑎᒍᔅ. 47 ᐅᑯᑦ ᔅᑎᑎ ᐅᒃᑕᔅᑎ ᑯᒐᐃᔅᑦ ᒧᑦ ᕝᕝ ᒥ ᑎᑎᕿ ᕝᕝ ᒃᑎ ᒪᕐᒍᐊᓗ, ᒥ ᓴᐅᕝ ᕿᑎᒍᔅᑦ. 48 ᐅᑯᑦ ᐅᒃᑕᔅᑎ ᕝᔅ ᕿᓴᒍᕝ, ᐊᒥ ᐅᒥ ᐅᑎ? ᐊᒥ ᓴ ᑎᑎ ᐅᑎ? 49 ᐅᑯᑦ ᒍ ᑎᑎᑯᐃ ᕝᔅ ᑕᕝᕝᔅᑎ ᐅᒃᑎ ᕝᕝ, ᑯᒐᐊᔅᑦ ᐅᒥ ᕝᕝ ᓴᑎᑎᕿ ᕝᕝ. 50 ᑕ ᒍᒥ ᐅᔅ ᓴ ᕝᑦᑦ ᓴᕿ ᐃᔅᑎ ᕿᓯ ᐊᕝ, ᐅᔅ ᓴ ᑎᑎ ᕝᕝ, ᓴ ᒍᓯ ᕝᕝ, ᐅᒥ ᕝᕝ ᐅᑎ.

ᐅᓴᕝᕝᐅ ᐅᒥᒍᕝ ᑕᐃ.

ᐅᔅ ᖕᐅᒥ ᕿ ᕿᓱᑦ ᑯᓯᐅ ᑯᕝᕝ ᒃᑐᔅᓴ, ᕝᕝ ᕝᕝ

ᕿᑉᐸ ᖁᕿ ᐋᑦ, 2 ᐅᓱᑯ ᐄᑎ ᐧᑐᓗ ᑎ ᓂᓗ ᐧᑎᖁᐄ, ᐅᓵᕿ ᐅᓚᐋᑦ ᕿᓵᐊᓗ, ᑎᕿ ᐋᑦ, ᑯᑦᑐ ᐄᑎ ᐅᑎᓯᑎ ᑊᑦ ᐋ ᕿᑉᐸ ᒪᑦᑎᑐᓴ, 3 ᐅᓱᑯ ᓴᕿᐅ ᑯᓯᓗ ᐧᑐᓗ ᕿ ᑯ ᓂᓗ ᓴᐅᓗᕿ, ᐅᒃᑯᓗᑎ ᐋᑦ, ᑯᑎᐅᓗᑕ ᐄᑎ ᖁᑯ ᒥᑎᐃ ᖁᑯ ᒥᐅᑎ ᓂᓗ ᑐᓴ. 4 ᐅᓱᑯ ᒥᐅᑎ ᕐᓗ ᓗᑕᐅ ᐅᐄᑎᕿ ᒪᐃᓗᕿ, ᐅᓱᑯ ᐄᕐᒥ ᒥᒥᐄ ᐸᐅᑐᐄ. 5 ᓗᑕᐅ ᑉ ᓗᑎ ᑎᑎᕿ ᒪᐃᓗᕿ, ᖁᑎ ᐄᕐᓗ ᐃᑎ, ᐅᓱᑯ ᐅᑯᐃᓗᕿ ᒃᑐᑯᑯ ᑯᑎᑎ ᐄᕐᓗ ᐃᑎ ᐅᓵᕿ, 6 ᑯᑦᑐ ᓴ ᒃᐃᐅᓗ ᕐᓗ ᒥᕿᑕᒡᑯ, ᕿ ᒥ ᒐᐃᐅ ᐦᐅᑎ ᓴᑎᕐᓗᓕ. 7 ᓗᑕᐅ ᑎᐦᓕ ᕿ ᒪᐃᓗᕿ, ᐅᓱᑯ ᒃᑐᑯᑯ ᕐᓗ ᐸᑎᒡᑯ. 8 ᓗᑕᐅ ᐧᑎ ᑐᓱ ᕿ ᒪᐃᓗᕿ, ᖁᑯ ᑎ ᖁᑉ ᐋᑦ, ᐧᑎᑎ ᑯ ᑯ ᕐᑐᒥ ᕿ ᐅᑐᒥᒃ, ᐧᑎᑎ ᐅᒃᓴᕿᐃ ᐅᑐᒥᒃ, ᐧᑎᑎ ᕿᐃ ᐅᑐᒥᒃ ᖁᑉ. 9 ᐄᑎ ᐅᓵ ᒥ ᒣᑉᐅ ᑎᐃᐃ ᓱᒍᕐᓗ.

10 ᐅᓱᑯ ᒥ ᒨᑎᑯᐃᕿ ᑎᑎ ᒥᒥᐄ ᐅᒃᑎᐅᓗᑎ ᐋᑦ, ᐊᓵᒃᑲ ᓴᕿᐅ ᑯᓯᓗ ᕿ ᑯᕐᑐᓗ ᓴᑐᕿ ᓯ? 11 ᕿᑯᑎᕿ ᐅᒃᑯᓗᑎ ᐋᑦ, ᒪᐃᑎᑐᓴ ᓴᕿ ᕐᑐᓗ ᒃᐅᖁᓴ ᒥ ᑯᓗᑎ ᒪᑐᐃ ᑯᑕᓯ ᒃ, ᑯᑦᑐ ᐅᓵᕿ ᑯᐃᑎᑐᓴ ᐃᑐ. 12 ᐄᑎ ᐅᓵ ᐅᕿᓗ ᐸᐃᑎᐅᑎ, ᑯᓗᑕᕿᕐᓗ ᒥ ᕐᓗ ᑯᑎ, ᑯᑦᑐ ᐄᑎ ᐅᓵ ᐅᕿᓗ ᐃᑐ, ᐅᓵ ᕿᕐᓗ ᑎᑎ ᒥ ᐃ ᒥᑕᓵ ᐊᑎ.

13 ᐅᓵᕿ ᓴᕿᐅ ᑯᓯᓗ ᕿ ᑯᕐᓗ ᑯᓴ, ᕿ ᑯᐃᑎᓗᑕ ᑯᑦᑐ ᑯᒃᑎᒥᕿ ᐃᑐ, ᑯᑎᑎᑐᓗ ᑯᑦᑐ ᐊᑎᑎᑐᓗ ᐃᑐ, ᑯᑭ ᑯᑎᑎᓯ ᐃᑐ, 14 ᐅᓴᐃᐊᑦ ᓱᑎᕐᓗ ᓴᕿ ᑯᑎ ᐅᑎ ᐊᑎ, ᒪᕿᑦ ᒣᑎᐅ ᕿ ᐅᑕᑐᓗ, ᑯᑦᑐ ᑯ ᕿ ᑯᑕᓯ ᐃᑐ, ᒥᕿᑦᓗᑕ ᕿ ᑯᑯᒪᕿ, ᑯᑦᑐ ᑯᐃᐊᓗᑕ ᐅᑐ. 15 ᕿ ᕿᑎ ᐄᑎ ᑯᕿᒥ ᑯ ᒣᑎ ᐄᓱᓴ ᖁᑎ, ᖁᐄ ᒣᑎᐅ ᕿ ᓱᐄ ᐊᑎᑎᑐᓗ ᐃᑐ, ᑯᓗᑕ ᐋᑦ, ᓴᑎᓗᐅᐄᓗ, ᑯᓗᑕ ᕿ ᑯᒃᑎᒥᕿ ᐃᑐ, ᖁᐄ ᒣᑎᐅ ᕿ ᑯᕐᑐ

ᐃᑐᒃ, ᓇᒍᒃ ᓗᓂ ᓕᑯ ᓇ ᑕᑯᑦᑎᑐᓯ ᐃᑐᒃ, ᑯᓐᑎᒥᑦ ᐊᒃ ᒪᓇᑎᐊᓇ ᐃᑐᒃ ᑑᑦ, ᓱᑦᑎᒃ ᐊᓇᓐᑎ ᒃ.

16 ᑕᑦᑐ ᒪᓇᑦᑐᑦᑕ ᑎᒃ ᓱᑦᑎᒃ ᓇᒥᑦᑐᒃ ᒃ, ᒃᑦ ᓴᓇᑎᐃᓐ, ᒪᓇᑦ ᖁᐅᐅ ᓴᑦ ᓱᑦᑎᒃ ᓇᒥᑦᑐᒃ ᒃ ᐊᑎᑎᑐᓐ ᐅᓯᑕᒍ. 17 ᐅᑎ ᐅᒃᑕᓇᑦᑐᓯᓯ, ᓘᑦᑎᑐᒃ ᓴᓇᑎᓇ ᑐᒃᑐ ᐅᑎ ᐊᓇᑎᓇ ᑑᑦ, ᐅᓯᒍ ᒍᓯ ᑕᑯᒪᒍ ᑕᑯᒪᒍ ᕿᒪᑦᑐᒃ, ᑕᑦᑐ ᑕᒃᑎᓇᑦᑎ ᐃᑐᒃ, ᐅᓯᒍ ᒍᓯ ᑕᑯᐊᑕᓐᑎᓇ ᐊᑐᓐᑎᓇ ᕿᒥᑦᑐᒃ, ᑕᑦᑐ ᑕᑎᑎᑐᓐᑎᓇ ᐃᑐᒃ. 18 ᐅᓯᒍᒍ ᒪᑭᑦᑐᒃ ᑐᒃᑐ ᓯᓇ ᒥᐅᑦᑐᒃ ᓇ ᓴᓇᑎᐅ ᑕᓯᓇ ᐅᒃᓇᑐ.

19 ᓴᕿ ᓃᑦ ᒃᐅᑦᑐᓐ ᒃ ᑕᓇᑐ ᑐᓯ ᑐᒃᑐ ᐅᓯᒍ ᓴᑦᑎᓇᑦ ᒥᑐᒃ, ᑕᑦᑐ ᑕ ᕿ ᑕᑎᓇᑦ ᐃᑐᒃ, ᐅᑕᑦ ᐅᑕᑦᑐᐃᐅ ᓱᑦᑎᒥ ᒥᒥᑦᓴᒃ, ᒍᓯ ᒃ ᓗᓂ ᒍ ᒥᑦᑐᒃ ᑕᓯᒍ ᑐᒃᑐ ᐅᓯᒍ ᑕᑎᑎᑐᓐᑎᓇ, ᐅᑕᑦᑐᐃᓐᑎ ᒥᑦᑎᐅ ᒍᓯ ᑕᓯᑦᑐ ᑐᒃᑐ. 20 ᒃᐃᑐᑦᑐ ᐅᓯᒍ ᑐᓂ ᓇᑦᑐ ᒍ ᒥᑦᑐᒃ ᐅᓯᒍ ᑐᒃᑐ ᐅᓯᒍ ᑕᓐᑎᓇᑦ, ᐅᑕᑦᑐᐃᓐᑎ ᒥᑦᑎᐅ ᒍᓯ ᓯᑦᑐ ᑐᑦᑐ. 21 ᑕᑦᑐ ᒃᓯᒍᐅ ᒃ ᒐᐃᐅ ᐊᑦᑐᒃ, ᓚ ᐃᑐ ᓴᓇᑦᑐᓐ, ᑕ ᓱᑦᑐᒃ ᑐᒃᑐ ᓐ ᓇ ᒥᑦᑎᐅ ᐃᑐᒃ ᒥᑦᑐᒃ, ᓐ ᓴᐃᒍ ᒥᑦᑐᒃ, ᑕᓐᑎᓇᑦ ᒐᑦᑐᒃ, ᐅᑕᑦᑐᐃᓐᑎᓇ ᑕ ᑭᓯᒍ ᒪᒥᑦᑐᒃ.

22 ᐅᓯᒍ ᓇᑦᑐᓐ ᒍᒥᑦᑐᒃ ᑕᑎᑎᑐᓐᑎᓇ ᑐᒃᑐ ᐅᓯᒍ, ᑕᓐᑎᓇᑦ ᐅᑎᑎᑐᓐᑎᓇ, ᑕᑦᑐ ᑕᑎᑎᑐᓐᑎᓇ ᓇᑦᑐ ᓇᑦᑐᒃ ᑕ ᑕᑎᑎᑐᓐᑎᓇ ᐃᑐᒃ ᒥᑦᑐᒃ, ᓇᑦᑐ ᒃᑦᑐᒃ ᒥᑦᑐᒃ, ᒃᑦᑐᒃ ᑕᑦᑐᒃ ᑕᑦᑐᒃ ᑕ

ᐅᑯ ᑭᒐᐃᒪ. 26 ᐅᑯᑦ ᓄᒐ ᓯᑯ ᒃᑐᒋᒋ ᑐᓗ ᒥᑎ ᒃᑐᒋᒋ ᑮᑦ, ᐊᑯᑦ ᐅᑭᓗ ᑐᓱ ᐃᒐ ᒧᐅᑎ.

27 ᐅᑯ ᑯᑦᐅ ᑑᓗ ᒥᑯᒐᐅᐅ ᒥ ᒫᑎᑯᐃ ᑎ ᓈᑎ ᑎᑎᑎ, ᐅᑯᑎᐅᓗᑎ, ᒥᑯᒐᐅᐅ ᓯ ᑕᓱ ᑎᒐᑎ ᑐᓱ ᑐ ᑐᒋᑫ ᕿ ᑎᑎᑯ ᐅᑎ? ᑮᑎ ᑯᑑ ᐅᑭ ᑐᓱ ᐃᒐ ᐅᑎᓗ? 28 ᐅᒃᑯᓗᑎ ᒐᑐ ᓯ ᐃ ᐃᒍᓗ ᐊᓯᑯ; ᒥ ᒫᑎᑯᐃ ᐅᒃᑎᐅᓗᑎ, ᓯ ᐅᒃᑎᑐᑐᒍᓗ ᑭᒐ ᓄᐅᓯᓯ ᑮᑦ? 29 ᐃᒐ, ᑯᓗᑎ, ᐅᑭᓗ ᑐᓱ ᐃᒐ ᒪᐊᓂ ᑭ· ᓄᑯ ᓯᑯ ᑮᑦ ᒃᐊᑮᑦ ᐅᑎᑎ ᑯᒍ. 30 ᓄᒐᑎᒋ ᒃᑦᑕ ᑯᑑᓗ, ᐅᑯᑦ ᒃᑦᑕ ᑎᑎᒍᓗ ᑎᒐ, ᒐᑐ ᓴᑎᑕ ᕿ ᑑᓗ ᐅᒃᑕᓯ, ᑕᒐ ᐅᑭᓗ ᑐᓱ ᐃᒐ ᒪᐊᓂ, ᒥᐊᒥ ᑮᑦ ᒥᕿᒐᑯ ᒃ, ᐅᑯᑦ ᓄᒐ ᓯᑯ ᓴ ᓄᒐ ᓯᑯ ᑯᑦᐅ ᑎᒪᓗᑎ.

31 ᓈᑎ ᓴᑭᐅ ᑯᑦᓴᓗ ᑕ ᑯᑑᓗ ᓴᐃᓗᑭ, ᓴᕿ ᑑ ᒃᐅᓗᓂ ᒥ ᓴᑭᐅ ᒐᑐᓂ ᒐᑐᐅ ᒥᑎᑎ ᑯᐅᓗᒐ, ᒐᑐ ᓯᑑᑦ ᒐ ᑐᒋᕿ ᑎᑎᑯ. 32 ᐅᓯᑦ ᕿᓱ ᑎᒐᑎ ᐅᑐᓴᑐ ᓗᑕᓂᑕᓗ ᑐᕮᐃᑐ ᐅᓗᒐ, ᑯᑦᑐ ᒃᑐᒋᒋ ᓴᑯᓂ ᑐᒋᒋ, ᐅᑐᓴᑐ ᓗᑕᓂᑕᓗ ᑐᕮ ᐅᑎ, ᐅᑯᑦ ᒐᒥᓗ ᓂᑎ, ᐅᑯᑦ ᓴ ᕿ ᑯᑑᑦ ᒐᑭᑎᑎ ᑎᑎᑎᒐ ᒥ ᓇᒥᑎᑎ ᕿ ᕿᑐᑎ.

33 ᓈᑎ ᓴᑭᐅ ᑯᑦᓴᓗ ᕿ ᑯᑑᓗ ᓴᐃᓗᑭ. ᓴᕿ ᑑᓗ ᒃᐅᓗᓂ ᒥ ᑯᓗᑎ ᓄᒐ ᒐᑎᑎᐅ ᑯᐅᓗᒐ ᓴᑯᐃᐅ ᐃᑑᑦ, ᓄᒐ ᑑᑎᑎ ᕿᐃ ᓄᒐ ᕿᑐᐅ ᕿ ᒪᓴᑎᐃ, ᐅᑐᓴᑐ ᕿᑐ ᓴᑦ ᑯᑑᓗ.

34 ᓇᑎ ᐅᑐᓴᑐ ᐊᓯᑦ ᓴᑭᐅ ᑯᓴᓗ ᕿ ᑯᑑᓗ ᑯᐃᓗᑐ, ᓴᑭᐅ ᑯᓴᓗ ᒪᕿᑦ ᑯᑑᓗ ᓴᑭ "ᐅᑎ ᐃᑐ.

35 ᓱᓗᑎᑐᓗ ᓴᑭ ᒥ ᑯᓗᑎ ᕿᓱ ᐊᓴᓗᑐ ᒃ, ᓴᑭᐅ ᑯᓴᓗ ᕿ ᐅᕿᒐ ᐅᑎᑭ, ᓗᑐ ᑎᑎ ᑯᑑ ᕿᓱ ᒪᑐᐃ ᑯᑑᓗ ᓴᐅᑭ.

36 ᐅᑯᑦ ᒐᑐ ᓗᒃ ᑑᓴᐅᓗᑎ, ᐊᓯᑦ ᑯᐅ ᑭᑦᑕ ᑐᓴᒃ, ᐅᑯᑦ ᒥ ᒫᑎᑯᐃ ᑎᑦ ᑎᑎᒐ ᐅᒃᑎᐅᓗᑎ ᑮᑦ, ᑐᒋᕿ

ᕿ ᐅᕐᑑ ᖃᓯ ᐃᖃ ᓄ ᓴᕕᐅ ᑯᔪᓗ ᒪᕿᑦ ᑯᖃᓗᑐ.
37 ᕿᑯᑐᕕ ᐅᒃᑲᓗᑎ ᕐᑑ, ᐅᔾ ᑕᒐᕕ ᖃᓯ ᑕᐅᕕ
ᑐᖃ ᓴᓯ ᐅᓗᑐ. 38 ᖃᑭᕿ ᕕᑎ ᓗᑎ ᐊᓗᓗᑐ, ᑕᒐᕕ
ᖃᓯ ᒃᐅᕿᒃ ᒥᑎᕕᑯᐃ ᕿ ᐊᑎᓗᑐ. ᐅᕐᑑ ᖃᓯ ᐃᖃ
ᐅᑕᐅᐃᐅ ᓄᕐᑕ ᒥ ᑎᕕᑯᐃ ᐊᑎᓗᑐ. 39 ᐅᔾ ᓴ
ᐃᐃᕿᒃ ᑯᕐᑕᑯ ᐅᑕᐅᐃᐅ ᓄᕐᑕ ᐅᓗᑐ, ᒃᑦᑕ ᐅᖃᓄ
ᕆᓗᑎᐅᒃᕕ ᓇᖃᖃ ᐅᓗᑐ, ᑐᖃ ᓴᑎᒃᑕ ᕿ ᓴᕿ ᑯᕕᕐᑕ
ᐊᑎᓗᑐ.

40 ᐅᔾᑕ ᐅᕐᑑ ᖃᓯ ᐃᖃ ᕆᕐᑐᑎᑐ ᕿᓯ ᒥ ᕿᑐᑯᓗ
ᒃᑲ ᐅᑯᓗᑐ ᕆᓗᑐᐅᒃᕕ ᓇᖃᖃ ᐊᓗᓗᑐ. 41 ᑐᖃ ᓴᓯ ᑐ
ᓴᕿ ᑯᕕᕐᑕ ᑯ ᓃᓗ ᑐᐊ ᐅᕕᕕ, ᐅᑯ ᒃᐅᕿᒃ ᒥᑎᕕᑯᐃ
ᕿ ᓃ ᕿᓯ ᑯᐅᕆᖃᐊᑦ, ᐅᑐᔪᖃ ᑐᖃ ᐅᓗᕕᕐᑕ ᐊᕿᕕ ᐅ-
ᑐᔪᖃ ᕆᕿᑎᑐ ᐅᕕᕕ, 42 ᒥᔾᐅ ᑯᑐᑯᓗ ᑎᑯᑐᑎᕿ
ᐅᕕᕕ, ᐅᔾ ᔪᑐᑐᕕ ᓃ ᓗᑐᓗᕿᑐᑯᓐ ᓃ ᐅᕕᕕ. 43 ᐅᑯ
ᑐᖃ ᐅᑎ ᐊᕿᕕ ᓴ ᑯᕿᕿᕐᕕᕕ ᐅᕕᕕ, ᑯ ᕿ ᑯᓃᓗ
ᒃᐅᕿᒃ ᓄᑐᕿ. ᑐᖃ ᐅᔾ ᒥᕐᑐᐅ ᕿᕕ ᓯᓗᑕ.

44 ᒃᐃᓃ ᓴᕿ ᓃ ᒃᐅᕿᒃ ᑐᑦᕕ ᑯᐅᓗᑐ, ᖃᑭᕿ
ᕐᑐᐃ, ᑐᖃ ᔪ ᓗᐅᓗ ᑐᓗ ᕆᔪᕐᐃ, ᐅᑯ ᓴᓗᑕ ᐅᑐᔪᖃ
ᒥᓃᓗ ᐅᕕ ᑯᓴᐃᑯ, ᑯᕿᒃ ᐅᔾ ᖃᑭᕿ ᕆᓗᑎ ᓃ.
45 ᒃᐃᓃ ᓴᕿ ᓃᓗ ᒃᐅᕿᒃ ᒥ ᑎᕕᑯᐃ ᑐᖃ
ᕆᔪᑎ ᑯᐅᓗᑐ, ᐅᑐᓯ ᑐᑯᕕᕕ ᑐᑦᕕ ᒃᕐᑕ. 46 ᐅᑯ
ᓇᕕᑎ ᐅᑐᓯ ᑐᑯᕕᕕ ᑐᑦᕕ ᐅᓂᐅᓗ ᑭᓗ, ᓴᓗᑕ ᕿᓯ
ᒥ ᓃᓗ ᐅᕕ ᐅᑐᔪᖃ ᑯᓴᐅᕕ, ᐅᔾ ᐅᕿᒃ ᕆᔪᑎ ᓃ.
47 ᒃᐃᓃ ᓴᕿ ᓃᓗ ᒃᐅᕿᒃ ᒥ ᓴᕕᐃ ᕿᒥ ᑯᐅᓗᑐ,
ᑑ ᓂ ᕿ ᓇᒃᐃ ᐅᕿᕮ ᓴᐅᓗᑐ ᕆᔪᑎ. 48 ᐅᑯ
ᕿᑐᐅ ᑭᓗ, ᒥᐅ ᕿᔪᑦ ᕿ ᕿᕐᑐᒃ, ᕿᑎᕕ ᓃ, ᓇᒃᐃ
ᑐᓯ ᑭᕐᑕ ᕿᕐᑐᑐ, ᓇᒃᐃ ᑐᑯ ᐃᑐ ᐅᓗᕿ ᑐᑐ.
49 ᕆᓗᑐᐅᒃᕕ ᓇᖃᖃ ᐅᒃᑲᓗᑐ, ᓴᕿ ᑯᕕᕐᑕ ᕐᕿᕐᑐᑐ

ᐅᓄᓄ, ᑯᑐ ᑐᓯ ᐃᑐ ᐅᑎ ᐊᕐᕌᑎ ᐊᓯ ᐅᓚᑐᓄ ᐅᓄᓄ, 50 ᒥ ᓱᐅ ᑯᑐᓂ ᑎᕐᕌ ᑐᑯ ᐅᓄᓄ, ᐅᓱ ᓴᕐᕌᓐ ᓗ ᓐᑐᓴᑦᑯᓂᓗ ᓗ ᐅᓄᓄ.

51 ᐊᓱᑦ ᐅᒃᑕᓂᑎ, ᓯ ᑎᑎ ᓴᑎᐅ ᐅᑐᓯᑐ ᑯ ᑯᑕᓯ? ᐊᒻᐊ ᒥᑯᐊᑦᐅ ᑎᐅᓂᑎ. 52 ᐅᒃᑕᓂᑎ ᐅᓱᑕ ᐅᑐᕋ ᑯᑐ ᐅᓱ ᓴᕐᕋ ᓃᓂ ᒃᐅᕐᒪᓗ ᓴ ᑯᒃᓴᐅᑐᑦᑯᓂ, ᑯᑐ ᑯᐅ ᕋ ᒥᑯᐊᑦᐅ ᑯᐅᓂᑦᑯ, ᑯ ᑯᒻᑎ ᑯᓃ ᕑᓯ ᑯᑦ ᓗ ᕑᓯ ᓯᓂ ᓗ ᒃᑎ.

53 ᐊᓱᑦ ᑎᑎ ᓴᑎᐅ ᑯᓯᓂ ᐊᑎᓂᑦᑯ ᑐᓂ, ᐅᓱ ᑯᓃ ᒪᑐᕐᒪ, 54 ᐅᑯ ᑯᓂᑐᕋ ᑯᓃᓂ ᑕᑕᓴ ᑐᓂ, ᑯ ᓴᕐᕌᑎ ᑯᐅ ᓱᐅ ᑯᒐᑯᑦᑯᓂ. ᑎᒐ ᐅᑐᑎ ᐅᓱᑕ ᐅᒃᕋᑎ ᓗ, ᓗᑎ ᑯᓃ ᑎᑎ ᐅᒃ ᐅᓂᑦᑯ ᑯᓯᓂ ᐅᑎ ᑎᑎ ᑕᓯ ᐅᑕᐅᐅ ᐊᑎ ᒃ.

55 ᑎᑎ ᑯᑎᓂ ᐊᒐᑯᓂᑕ ᒥ ᓴᓯ ᐅᓂᑦᑯ ᓯ? ᒧ ᐅᑎ ᒪᐅ ᐅᓱ, ᒥ ᑎᑎᕋ ᓗ ᕐᒥᑦ, ᓗᓴᑦ "ᐅ, ᓯᒧᓂ "ᐅ, ᓗᑕᑦ "ᐅ? ᒥ ᑯᓯᕋ ᓗ ᐅᑐᓯᑐ ᓗᓂ ᒪᕋᒻᒃ ᐊᑦᓂᑦᑯ ᓯ? 57 ᑎᕐ ᒪᑎᒥᓂ ᐅᓱᑕ, ᑕᑦᒃ ᐊᓱᑦ ᐅᒃᑕᓂᑎ, ᑯᓂᑐᕋ ᑯ ᑕᑦ ᐅᑦ ᐅᓱ ᓯᓂ ᓴᑎ ᓂᑐᕋ ᕐᑎᓂᕐ ᐃᑐ. 58 ᐅᓱ ᕑᓯ ᐅᑕᐅᐅ ᓱᒃᓂ ᐊᑎ ᐃᑐ, ᐅᑎ ᕋᑎᒍᓂ ᐃᑐ ᐅᓱᑕ.

ᐅᓴᑎᐅ ᐅᑐᒪᑎ ᑎᓂᕐ.

ᐅᑕᑦᑐ "ᐅᐅᐅ- ᓂᑐ ᑯᓃ ᒃᐅᕐᒪᓂ ᐊᓱᑦ ᑕᓂᑎ ᓴ ᐊᑎᑐᓴ. 2 ᐅᑕᑦ ᑯ ᑎᑎᑕᐊᕐᕋ" ᑯᓃ ᐅᒃᑎ, ᑎᑎ ᕐᓃ ᐸᐅᑎᓂ ᐅᓂᑦᑯ ᓱᑕᑦᒥᕐᒪ ᑕᑯᑦ ᑐᒪᐃᐅᕐ, ᐅᓱᑕ ᑎᑎ ᑕᓯ ᐅᑕᐅᐅ ᐊᑎᓂ, 3 ᑕ "ᐅᐅᐅ- ᕐᓃ ᐅᑯ, ᐊᕐᕋ- ᑕᑕᐅ ᓗ, ᑕᑦᐅ ᑕᑯᓂᓂ ᑕᐊᑕᑎ ᓗ, "ᐅᐅᐅᑎᐊᓗ

ᒐᐅᓗᒍ, ᐅᓐ ᒥᒥᑎ ᐱᖕᑎᐟ ᑯᑋ ᐅᑎ, 4 ᑕ ᐳᓗ ᐅᒃᓱᓗᑎ, ᒥ ᒃ ᐃᓗᑕ ᒥ ᒃ ᐅᑎ ᐃᒐ.

ᓃ ᓯᓚᐅᒥᒐ ᓱᒥᑰᓗ ᑭᓗ, ᒍᒥ ᓱᑦᓗ ᑯ ᒥᒥᒐ, ᓴᑭ ᒐᒥ ᐅᓗᒍ ᑫᒥᑰᓗ ᕑ. 6 ᑰᑦᑐ ᖕᐅᐅᐅ- ᒥ ᑯᑎ ᒥᑲᒥ ᒥᑯᒥᒐ ᑭᓗ, ᖕᐅᐅᑎᐊᑦ ᒥ ᓃᐅ ᑰᓗᑕ ᕑᒐᓱᑯ, ᖕᐅᐅ- ᒥᓗᑎᐅ ᐊᓐᑯ ᐋ, 7 ᐅᓐᕑ ᒪᕑᐅᒐᕑᐃ ᕑ ᐅᒃᓱᓗᑎ, ᕑᓯ ᐅᓐ ᓱᑎᓗᑫ ᒥᒐᒥᐋ ᐅᑎᑎ. 8 ᒧ ᑰᓃᓗ ᕑᓱᒐᐊ ᐅᓐᕑ ᐅᑯᑎ, ᐳᓗ ᒐ ᑫ ᐋᓗ ᐸᐧᑭᓇ ᑎ ᓴᒥᑫ.

9 ᐅᑰ ᓗᒐ ᓃᓗ ᒃᐅᒐ ᐅᑭᐅ ᑯᑫᒐᑎ, ᑰᑦᑐ ᒪᕑᐅ-ᒐᕑᐃ ᐅᓐᕑ ᒍᒥ ᒋᖕᐅ ᒐᑎ ᐋ ᑯᒐᐅᓗᒍ, ᒥᒐᒪᑫ ᑯᓗᑎ. 10 ᐅᑰ ᑯᒐᐊ, ᑰᐅ ᑯᒍᓱᓗ ᑯ ᓐᐅ ᐋᓗ ᑎ ᑫᐃᓗᕑ. 11 ᐅᑰ ᒥ ᑎ ᒐ ᑫ ᒥᒋᒥᑯ, ᐅᒍᒐᑯᐃ ᒐᒥᑯ ᐋ, ᐅᓐ ᑐ ᒐ ᓴᒥᑯ. 12 ᐅᑰ ᒥ ᒥᑎᑯ-ᐃᑫ ᒥᒋᒥᒍ, ᒋ ᓯ ᒥᑎᓗᑭ, ᒥᒥᒐ ᐋ, ᐅᑰ ᒪᕐ-ᒐᒍ, ᐊᓱᑦ ᓗᑕ ᐅᒃᑫᑎ.

13 ᐊᓱᑦ ᑯᐊᑎᑐᐧ ᑭᓗ ᐅᑯ ᐄ ᑫ ᐅᓐ ᑯᓃᓗ ᓗᒐ ᐅᒥᓯ ᑯᓃᓗ ᑯᒪᑭᓗ ᒪᒐᑭ. ᐅᑰ ᒍᒥ ᓱᑦᓗ ᒋᒐ ᐅᑎᒐ ᑭᓗ, ᑰᐅ ᑯᐄᑫ ᑯᓃᓗ ᓗᒐ ᑫ ᒋᑫᒐᒍ.

14 ᐊᓱᑦ ᕕᑫᑭ ᒍᒥ ᓱᑦᓗ ᑯᒥᕑ, ᐅᑭ ᑯᒥᐃᒥ ᐋ, ᐅᑰ ᒍᒥ ᑯᕑ ᐅᓴ ᓴᑎᒐ ᓱᒐ ᐊᒐᑯ, 15 ᐅᑰ ᐅᑫᑊ ᓃᓗ ᒧᒥᑫ ᑭᓗ ᒥ ᑎᒐᑯᐃᑫ ᒋᒐ ᒥᒥᒍ ᐅᒃ-ᒋᐅᓗᑎ ᐋ, ᐄ ᓗᒐ ᐅᒥᓯ ᐊᒐᒍ, ᐅᑰ ᒐ ᑯᒐᑫᑦ, ᒍᒥ ᓱᑯ ᒪᒐᑎᐊ, ᑰᐅ ᑯᓃᓗ ᑫᑐᒍ ᒃ, ᑭ ᒪᒋᑭᓗᑎ ᒃ. 16 ᐅᑰ ᐊᓱᑦ ᐅᒃᑯᓗᑎ, ᑫᑐᒐ ᐅᓗᒃ ᖕᐅᒐ, ᒪᑭᖕᒥ ᑯᒐᑕᓗᑎ. 17 ᐅᒃᑎᐅᓗᑎ, ᐄ ᓱᒐᒍ ᐅᑯᑫᑭ ᓱᒃᐃ ᒪᑫ ᐋ ᐅᓐᓐ ᒃᑭᓴ. 18 ᓴ ᒐ ᒥᒪᓱᑎ ᑯᓗᑎ. 19 ᒍᒥ ᓱᑦᓗ ᓭ ᑫ ᑫ ᑐᑎ ᑯᓗᑎ.

ᐅᓱᑦ ᓘᒐᑎ ᐅᓯᕋᑎ ᒥᑎᓱᑦ, ᓘᑲᐃ ᐅᓗᑭ ᓮᑦ, ᐅᓱᑦ
ᓴᕋ ᑯᕝᕙᓗ ᑯᒐᐅᓗᑕ, ᓴ ᕋᓱ ᓴᑎ ᓯ, ᑕᓴᒐᐃ ᓮᑦ,
ᐅᓱ ᓘᒐᒍ ᒍ ᒥᑎᓱᑦᑐᕋ ᑯᒐᐅᑎ, ᒥ ᒥᑎᓱᑦᑐᕋ ᒍᒐ
ᒐᕋᒥᓱ ᓮᑦ. 20 ᐅᓱᑦ ᐅᒐᓯᒐ ᕋᒐᓱᑦ, ᓴᐅᕋᒐᕗᓗ
ᓮᑦ, ᒥᒐ ᕋᒐᓱᑦ ᒃᑲᐃ ᕗᒥ ᐅᒐᑎ ᓗᑕᕋᕝᕙᓗ ᐅᓗᑭ ᑕᒐᐅ
ᒥᕋᑎᓱᑦ. 21 ᒍᒐᓯᑦᕋ ᕋᓱᑦᑐ ᐅᒐᑎ ᐅᒐᒍᒍ ᑯ
ᑯ ᒥ ᕋ ᐅᒐᑎ ᓴᒋᑎ, ᒐᑯᐃ ᓮᑦ ᒥᑎᓱᑦᑐ ᓮᑦ ᑯᓱᐅ.

22 ᐅᓱᑦᑐᓗᑎ ᐊᓱᑦ ᒍ ᒥᑎᓱᑦᑐᕋ ᐅᓱᑦᑐ ᒍᒐᕋ
ᒋᓗᒍ ᐊᒐᓱᑦ, ᑎᒐᒍ ᒃ ᒍᒐ ᓘᓗ ᑕᒐᐊ ᕗᓗ. 23 ᐅᓱᑦ
ᒍᒐ ᓘᓗ ᑕᒐᐊ ᐅᕋᓱᑦ, ᑭᓗ ᓃᓗ ᑯᕝᕗᓗ ᒐᓴ ᓴᑎ ᒃ.
ᐅᕋᒥᑎ ᑎᒥᕋ ᕗᓗ ᐅᑎᒥ ᓱᓗ ᐅᓱᑦ ᕋᑦ. 24 ᑯᓴᒃ
ᐅᓱ ᑐ ᓃ ᑐ ᑕᓗᓱᑦ ᐅᑎ ᒐᓴᒃ ᑕᒐᑐ ᑯᒥᑎᒍᒐᒃ
ᐅᓱᑕ, 25 ᐅᓱᑦ ᑯᑉᐸ ᕋ ᐊᓱᑦ ᑯᓃᓗ ᒐᓴᒃ, ᓃ ᑐ
ᕋ ᕋᑕ. 26 ᒥ ᒥᑎᓱᑦᑐᕋ ᒋᑯᒥᑕ ᕗᓗ ᓃ ᕋ
ᕋᑕ, ᒃᒍ ᒐ ᕋᑎᓗᕋ, ᒃᒍᒐ ᐅᑎ ᕋᑎ, ᒋᒐᒥᒐ ᒐᒐ
ᓴᕋᓴ. 27 ᐅᓱᑦᑐᓗᒍ ᐊᓱᑦ ᑯᓃᓗ ᓴᑎ, ᓱᒐ ᐸᒪᑰᓗ
ᓗᑎ, ᓱᒐ ᐊᒍᒍ, ᒪᒥᒐ ᐃᒐ. 28 ᐯᒍᒃ ᐸᒥᑎ ᑯᓗᒐ
ᐅᒃ ᐸᓗᑎ ᓮᑦ, ᒥᒐ ᐊᒐᒍᒍ ᒥᒍᒍ, ᕗᕋ ᐊᒐ ᓴᑎᓗᑎ.
29 ᐅᓱᑦ ᐊᒐ ᐸᓗᑎ, ᐅᓱᑦ ᐯᒍᒃ ᐅᓱᑦᑐ ᐅᓃ ᕗᓗᓱᑦ
ᒥᓃ ᕋ ᕋᑕ ᓮᑦ, ᐊᓱᑦ ᓃᓗ ᑎᐃᐊ ᒃ. 30 ᑯᓴᒃ
ᒥᒐ ᑐ ᒃᒥᑕ ᕗᓗ ᑯ ᒐᒥᒐ. ᐅᓱ ᒍᒍᑕᒍ ᐅᓴ
ᓮᑦ, ᐅᒃᑎ ᒣᑯᒐᐅᐅ ᓴ ᒐᒐᓗᑎ. 31 ᐅᓱᑦᑐᓗᑎ ᐊᓱᑦ
ᑕᑎᑎᓗᑎ, ᑕᓴᓮᑦ ᓮᑦ, ᐅᒃ ᐸᓗᑎ ᓮᑦ, ᐊᓱᒃ ᕋᒥᒐ,
ᓴᕋᐃᒥᕝ ᐃᒐ ᓮᑦ. 32 ᐅᓱ ᑐ ᕋᑎᐊᑉ ᕗᓗ, ᒥᒐ
ᑭᒐᒐᓱ. 33 ᐅᓱᑦ ᐅᓱ ᑐ ᕋ ᑯᕝᕙᒥ ᒥᑎᒥᕝᕙ, ᑎᓃ
ᒥᑯᒐᓴ ᓮᑦ, ᐅᒃᑭᕋᑎ ᓮᑦ, ᐅᑎ ᒥᐅᒐᒐ ᒣ ᓴᓱ ᒐᕝᕙ.
34 ᐅᓱ ᕝᕙᒐᒍ ᕗᓗ, ᕋᒐᓴᐅᓗ ᓗᒐᕋ ᑯᓃᓗ ᕋᕙᒍ.
35 ᐅᓱᑦ ᓗᒐᕋ ᒍᒐ ᒋᑯᒐᒍ ᕗᓗ, ᐅᒐᓯᒐ ᐅᓱᑦ ᓗᒐᕋ

ᑯᕝᕗᓗ ᔭᑎᒐᐊ, ᑕᒣ ᐅᔭ ᔭᑎᒍ ᐅᒐᐸᒣ ᑎ ᓄ ᒥᒥᑯ.
36 ᐅᑕᕐᒐᒐᒍ ᕝᕙ, ᑎ ᐅᑊ ᐃᒪ ᐃᒐᓗᑎ ᒃ ᐅᔾ
ᓱᓗ, ᐅᑯ ᑕᒣ ᐅᔾ ᑎ ᐃᒐᓗᑎ ᐅᑭᐅ ᓲᒐ ᐊᕐᒪᐃ.

ᐯᔭᑭᐅ ᐅᒣᒍ ᐅᑯᕐᒋ.

ᐅᑯ ᒐᔅᐅᔭᒐᓛ ᑯᕝᕗ ᔭᑭᕐᕐ "ᐸᔅᐃᔭᕐᕐ ᕝᕙ ᒐᓲᔅ
ᓄ ᒥᑎᒥᑕ ᐅᒃᑎᐅᓗᑎ ᕝᕙ, 2 ᐊᔾᒃᒃ ᒣ ᒥᒍᑯᐃᕐᕐ
ᐅᓗᑕᒋᕐᕐ ᑯᑯᓗᑎ ᕐᕐ ᐃᕐᕐ ᒪᐅᕐᕐᒍᓛ? ᕐᕐᔾᒃ ᕗᓗ ᑎᕐᑯ
ᕐᒪᕐᕐᒃ ᐃᒣ. 3 ᕐᓄᒐᕐᕐ ᐅᒃᑯᓗᑎ ᕝᕙ, ᐊᔾᒃᒃ ᒪᒃ-
ᑭᒃᒣ ᕝᕙ ᒥᐅᒃᒃ ᔭᕐᕐᐅ ᕐᕐᕝ ᒪᒐᕐᕐ", ᐅᓗᑕᒋ ᔭᕐᕐᐅ
ᒐᒐ? 4 ᒥᐅᒃᒃ ᐅᒃᑎ, ᒣ ᑕᒃᒃ ᕝᕙ ᒍ ᕝᕙ ᑯᑎᓗᕝ,
ᐅᔾᒃᑕ ᕐᕐᒣ ᐅᔾ ᕐᕐ ᑕᒃᒃ ᕝᕙᓗ ᐅᑯ ᑐ ᕝᕙᓗ ᒐᒐᕐᕐᒍ,
ᓱᑯᐅᕐᕐᒐ ᒃ. 5 ᑯᕝᕗ ᒪᒃᒃᒣ ᐅᒃᑕᓗᑎ, ᕐᕐᒣ ᐅᔾ ᕐᕐ
ᕐᕐᒣ ᐅᑯ ᑐ ᕝᕙᓗ ᐅᒃᑎ, ᐅᑕᐅᐅ ᕝᕙᓗ ᐅᒍ, ᑕᓱ
ᕐᒪᒐᒐ ᕐᕐᒃᐅᓗᑎ ᒃ. 6 ᐅᑯ ᒥ ᕝᕙ ᕝᕙ ᒧ ᕝᕙ ᒐᕝᕙ
ᐃᕐᕐ ᐅᒍᒍ, ᐅᓗᑕᒋᕐᕐ ᑯᓗᑎ ᒐᒐ ᒥᐅᒃᒃ ᔭᕐᕐᐅᓛ ᐅᓗᒃ
"ᐅᕐᕐ ᐊᒃᒃ. 7 ᕐᕐᒣ ᑯᒐ ᔭᕐᐅᐊ ᐊᒃᒍ. ᐅᑎ ᐅᔭᐃᐊᓛ
ᓱᓗᑎᕐᕐᓗ ᒪᕐᕐᒍᓄ ᔭᐃᕐᕐ ᐅᒃᑎ, 8 ᕐᕐᑎ ᕐᕐᒣ ᑯᕐᕐᒥ
ᑯ ᒐ ᑕ ᔭ ᕝᕙᓗ ᒥᕝᕙᐅ ᒥᑎᒥᕐᕐ, ᑯᕝᕗ ᑯᕝᕙ ᔭ ᕝᕙ
ᒥᒐ ᐅᒍ. 9 ᐅᓗᒃ "ᐅᕐᕐ ᔭ ᕝᕙᓗ ᔭᑎᒐᒐ, ᒥᐅᒃᒃ ᔭᕐᕐᐅ
ᔭᑯᒐ ᕐᕐᒣ ᔭᕐᕐᐅ ᑯᒐ ᑯᓄᒥᕐᒐᓗ.

10 ᐅᑯ ᕐᕐᒣ ᕐᕐᕗᓗ ᒃ ᑯᓗᒐ ᐅᒃᑯᓗᑎ ᕝᕙ, ᓱᒐᕝᕗ
ᐅᑯ ᒥ ᑯᕐᕐᓗ. 11 ᕐᕐᓱ ᒐᓄᓱᔾ ᕐᕐᒣ ᕐᕐᓱ ᐃᕐᕐ ᐊᐃ
ᐃᕐᕐ, ᑯᕝᕗ ᕐᕐᓱ ᑯᒐ ᕝᕙ ᒃᒐᕐᕐ ᐅᔾ ᕐᕐᒣ ᕐᕐᓱ ᐃᕐᕐ
ᐊᐃ. 12 ᐅᑯ ᒥ ᒥᒍᑯᐃ ᑎ ᓄ ᒥᒥᑯ ᐅᒃᑎᐅᓗᑎ
ᕝᕙ, ᓱ ᒥᑯᑎᓗ "ᐸᔅᐃᔭᕐᕐ ᕐᕐᒣ ᕐᕐᕝ ᒪᒥᕐᕐᒍᓛ, ᕐᕐᑎ
ᔭᕐᕐᐅ ᐊᑎᑎᒐᓛ ᕐᕐ. 13 ᑯᕝᕗ ᕐᕐᓄᒐᕐᕐ ᐅᒃᑯᓗᑎ ᕝᕙ

ᑐᕝᕕ ᐅᑐᔪᑐ ᓴ ᕿᑦ ᓴᕝᕕ ᑕᔪᑐᑎ ᐃᑐ, ᑲᖏᑉᐃᑦ ᑲ.
14 ᑑᑯᐊᑕᓗᑎ ᐅᓗᑕᑐ ᑐᓴᑎᑯ ᕿᑎ ᓗᑕᑎ ᑐᓴᑎᕝᕕ
ᕿᑦᓱᑕ ᕿᑎ. ᐅᓗᑕᑐ ᑐᑎ ᐅᓗᑕᑐ ᑐᑎ ᕿᔪᑦᑐ ᕿᑦᑐ,
ᓯᑯᐅᓗᑦᑐ ᑯᔨᕝᕕᕝᕕ ᐅᑎᑎ.

15 ᐅᑯ ᐯᑦᑐᔪ ᕿᔪᑐᑦᑐ ᐅᑲᔪᓗᑎ, ᑭᑎ ᓴᕝᕕᐅ ᑯᔪᓗ
ᕿᕝᕕᖕ ᒧᑐᓗᑎ ᐊᑐᑐ. 16 ᐅᑯ ᐊᓲᓘ ᐅᑲᑎ, ᓯ ᕿᑭᑦ-
ᑎ ᑑ ᑯᑕᔪ ᐃᑐ ᐅᑎ? 17 ᓴ ᑯᑲ ᕿᐃᓗᑎᐊᑦᑐ
ᐃᑐ, ᕿᓯ ᐅᔨ ᒐᕝᕕᔨ ᒥᐅᒐ ᕿᕝᕕ, ᐅᑯ ᐅᕝᕕᑎ ᑲᑐᑦᑐ.
18 ᑯᑦᑐ ᐅᔨ ᑯ ᒐ ᑑ ᑲᐅᑐᑦᑐ, ᐅᔨ ᑯ ᖕᕝᕕ ᑑ
ᑲᑐᕝᕕ, ᐅᔨ ᑦᑐ ᑐᓯ ᐃᑐ ᐊᐃ. 19 ᑯ ᖕᕝᕕ ᐃᓗᑎ
ᐅᑎᑎ ᑲᑐᕝᕕ, ᑦᑐ ᓯᑯᕝᕕᑦ ᑑ, ᖕᖓ ᑕᐅᕝᕕᑦᒐ ᑑ. ᖕᖓ
ᕝᕕᑎᓗᓘ ᑑ, ᐅᕝᕕᑐᐃ ᑑ, ᑯᕝᕕ ᑯᕝᕕᑦᑐ ᑑ, ᓴᑎᐅ
ᐅᑎᑎ ᑑ. 20 ᑭᑎᕝᕕ ᐅᑎᔪᑐ ᑦᑐ ᑐᓯ ᐃᑐ ᐊᐃ,
ᑯᑦᑐ ᕝᕕᐃ ᑯᔪ ᕝᕕᕝᕕᑦᑐ ᐃᑐ ᐅᔨ ᑦᑐ ᑐᓯ ᐃᑐ
ᐊᐃ ᐃᑐ.

21 ᐅᑯ ᐊᓲᓘ ᐅᔨ ᑯᑕ ᑐᓴ, ᑭᑦ ᓯᑕᓗ ᑑ
ᓗᑐ ᑯᑕᓗ ᕿᑐᕝᕕ. 22 ᐅᑯ ᑯᐅᐃᓗᑕ ᑲᑯᐃ ᑲᕝᕕᓗ
ᑯᑭᑦ ᑯᑕ ᐅᑎ, ᐅᔨ ᓗᑐᕝᕕ ᑯᑕ ᑦᑦᓴ, ᓴ ᑕᓗ ᐅᓴ
ᑑ, ᐅᑲᔪᓗᑎ ᑑ, ᖃᑦᑐᐅ ᑕᐊᒻ ᖃ ᓴᓯ ᐅᑕᓴᑦᑦᐃᑦ,
ᓴ ᑕᐅ ᖃ ᓴ ᑕᓴ ᐅᑕᒻᐃᐅ ᓘᑦ ᓴ ᕿ ᐅᓗᑦ.
23 ᑯᑦᑐ ᓘᑎ ᓴᑭᐅ ᕿᔪᑐᑦ ᐃᑐ. ᐅᑯ ᖃ ᑎᑎ-
ᑯᐃ ᑎ ᑎ ᑦᑦᑦ ᐅᑲᑎᐅᓗᑎ ᑑ ᑭᑎᐊ ᕿᕝᕕᕝᕕ
ᐅᓴ ᐅᔨᕿ. 24 ᕿᑯᑦᑭ ᐅᑲᑎ, ᐃᒡᐊᐅᓯ ᑯᑭᑦ ᕿ
ᓴᔪᑦ ᐅᒃᓱᓗᑎᑦ ᑯᑕᓗ ᓴᑦᑐᐊ ᐅᔨ ᓱᓗ.

25 ᐅᑯ ᐅᑭᑦ ᑦᑦᓴ ᔪᑕᓗ ᐅᑦᑦᓴᑦ ᑑ, ᐅᑲ-
ᔪᓗᑎ ᑑ, ᖃᑦᑐᐅ ᓴᕝᕕᑐᓗᑎ. 26 ᐅᑯ ᕿᔪᑦᑐ ᐅ-
ᑲᑎ, ᑭᓯᑦ ᐅᑕᑦ ᐅᑑ, ᓘ ᑕᓗ ᕿᑦᑐᑲ ᐅᑎ ᐃᑐ.
27 ᐊᕝᕕ ᖃᑦᑐᐅ ᔪᓗᑎ, ᑯᑦᑐ ᑯ ᖃᑲᐅᕝᕕ ᖃᕝᕕ ᕿᕝᕕᔨ

ᑯᕝᕙ ᒥᕕᒋ ᓇᒐᕋ ᑲ ᓴ ᓴᐃᕕᒍ. 28 ᐅᑯᑦ ᐊᓯᒡ ᐸ ᕋᐸᒐᕕ ᐅᒃᑲᐸᓗᑎ, ᓚᑯᐃᐅ ᐅᕕᐅ ᐅᑎ ᒋᒐᔫᓗ ᓴᒐ, ᐅᒃᑲᒋᒐᔫᓗ ᑯᕋᓯ ᒐᒃᑲ ᐅᒃᑲᐅᕕ. ᐅᑯᑦᑐᓗ ᑯᕝᕙ ᒥ ᕗᐅ ᓱᓴᒐ ᐊᐃᒪ.

29 ᐅᑯᑦ ᐊᓯᒡ ᐅᓯ ᑯᕝᕙ ᒐᓴ. ᓴᒋᒐ ᕗ ᐄ ᒃ ᒋᒋᓴ, ᑭ ᕝᕙ ᒐᓴ ᐄ, ᐅᑯᑦ ᐅᓯ ᕿᑕ. 30 ᐅᑯᑦ ᐄᒐ ᓗᓗ ᑎ ᐊ ᒋᒋᐄ, ᐄᒐᕋ ᐅᐄ ᒋᐊ ᑎᓴ -ᕐᒥ-ᒐᕋ ᐄ, ᓗᑕᒐ ᒐᖓᕋ ᐄ, ᒪᒐ ᒐᖓᕋ ᐄ, ᑕᐅᒐᕋ ᐄ, ᕿᒐᕋ ᐄ ᓗᓗ, ᐅᑯᑦ ᐊᓯᒡ ᕋ ᒃ ᑯᕝᕙᒐᕋ, ᐅᑯᑦ ᓱᓴᒐ ᐊᐊᑯᑦ. 31 ᐄᒐ ᓗᓗ ᑎ ᓴᒐ ᐅᒐᕕ ᐅᓯᕿ, ᑯᒃᑲᕝᕙᕿ ᑭᓗ, ᐄᒐᕋ ᒐᒐ ᒐᖓᕋ ᓴᑯᕝᕙᒐᒐ, ᑕᐊᒐ ᒐᖓᕋ ᓱᓴᒐ ᐊᑎᐄᐄ, ᐄᒐ ᕝᕙᒐ ᒐᖓᕋ ᕋᕝᕙᐄ, ᓗᑕᒐ ᒐᖓᕋ ᐄ ᓴᕝᕙᒐᐃ, ᐅᑯ ᐃᔅᐊᐅᑦ, ᓴ ᒋᐅᓴᕿ ᑎᕝᕙᒐᕕᑦ.

32 ᐅᑯᑦ ᐊᓯᒡ ᐄ ᒥᕕᑯᐃ ᒃ ᑯᓗᒐ ᐅᒃᑲᑎ ᐄ, ᐄᒐ ᓗᓗ ᐅᕗᑯᒐᐃᒋ, ᐅᑯᑦᕿ ᕿᐃ ᕝᕙᒐ ᓴᐊᑎᓗᕐᒥ, ᑎ ᐊ ᕋᓗ "ᐅᒐ, ᕋᐊᕋ ᕿᐊᒐᐊ ᒐᔫᓗ ᐃᒐ, ᐅᑯᓗᓯᕋᕋ" ᑯᒪ. 33 ᒥ ᒥᕕᑯᐃ ᐅᒃᑲᑎᐅᓗᑎ, ᐄᕋ ᑭᕝᕙ ᑭ ᐅᒃᑲᒐᐄ ᕿᕋᕝᕙᓗ ᐊᐅᕕ, ᐄᓗ ᓗᒐ ᐅᒋᓯ ᕋ ᕝᕙᒐ ᕿᐅᒐᕝᕙ ᓴᑎᓗᑎ ᒃ. 34 ᐊᓯᒡ ᐅᒃᑲᓗᑎ, ᓗᒐᕝᕙ ᕿᒐᕝᕙ ᒃᓴᒃ? ᓗᑯᕋᓗᑎ ᑎᐅᓗᑎ, ᓗᒃᐃ ᓴ ᓗᓗ ᐃᒐ ᐄ. 35 ᕝᕙᒐ ᓗᓗ ᓗᒐᕋ ᑕᑎ ᓗᑎ. 36 ᐅᑯᑦ ᓗᒐᕝᕙ ᓗᑯᕋᓗᑎ ᓗᒃᐃ ᐄ ᒋᑎᑯ, ᐸ ᕋᓯ ᓴᕋ ᐄ, ᕿᐸᒐᐃ ᐄ, ᐅᑯᑦ ᕝᕙ ᒥᕕᑯᐃ ᓴᐅᒐ, ᒥ ᒥᕕᑯᐃ ᐄ ᕝᕙᒐ ᓗᓗ ᓴᑎᕕ. 37 ᐅᑯᑦ ᐅᒐᐸ ᕿᓴᐅ, ᓴᐅᕋᒐᑐᓗ ᐄ, ᓗᕝᕙᒐ ᑎ ᓴ ᕋᐅᒐᐅ, ᒃᑲᐃ ᑭᒋ ᓗᑯᕋᓗᑎ ᕿᒐᐅ ᒋᑎᑎᑯ. 38 ᐅᐅ ᕿᓴᐅ ᕋ ᕋᕝ ᐅᒐᕝ ᐊᒐᕝ ᑯ ᑯ ᑕᒋ ᕋ ᐅᒐᕝ ᕝᕙᒐᑦ ᓱᓗ ᓴᕋᕝ, ᓚᑯᐃᕋ ᕝᕙᓯᒋᕋ ᐄ, ᐅᐅ ᐄ ᑯᓯᐅ.

39 ᐅᓱᑦ ᑯᑐ ᓗᓄᓐ ᑕᒐᐊ ᒃᓱᒐᓐ, ᐅᓱᑦᑐ ᕿᓐᐊᑯ, ᒪᓕᑕᓯ ᓄᒐᕿ ᓱ ᓴ ᑎᑎᐅ.

ᐅᓴᑎᐅ ᐅᑐᒧᑦ ᐅᒃᑯᓄᑕᐃ.

ᒃᐃᑦᑐ "ᐸᐅᐃᓴᕿ ᓴᑑᓯᕿ ᑦᑐ ᑎᑎᑎᑯ, ᑎᒃᑯᐃ ᒃ ᑎᐅᒐᕿᒻ, ᓴᕿ ᓱᑑ ᑕᓯ ᐅᑕᐅᐃᐅ ᒣᒃᒧᑕ ᐊᒪᓱᒻᓄᒐ. 2 ᕿᓴᒐᕿ ᐅᒃᓱᓄᑎ ᑦᑐ, ᐅᕿᒻᒧ ᑭᓄ ᓱᑐᓯ ᐅᒧᒧ ᐊᑕᓄᑎ, ᓴ ᑯᓱᑦ ᐅᓐᑕ, 3 ᒃᐃᑦᑐ ᐅᕙᑐᓄ ᑭ ᒣᑲᑐ ᕋᐊᓄᑎ ᒃ, ᓴ ᑯᓱᓐ ᒻᐅ ᓴᑭᑎᒻᒧ ᐊᓴᐃᑦ ᐅᓐᑕ. ᑯᑐᕿ ᓱᓴᐸᑕᐊᒻ, ᓯ ᐸ ᐃᑎ ᓱᓄᑎ ᓱᑕᓯ, ᓱᑑᒃ ᑑᐅᒃ ᑭᓄ ᑕᓴᐃᑦ ᑑᐊ ᓱᑕᓯ. 4 ᑯᑐ ᓱᕿᑎ ᓴᒧᑎ ᕋᕿᑎᓱᓄ ᑦᑐ ᑕᓯ ᐅᑕᐅᐃᐅ ᒃᒧᑕ ᕿᑎᓱᓄ, ᓱᑑᒃ ᑕᓯ ᐅᑕᐅᐃᐅ ᓱᑎ ᐅᓐ ᐃᑐ ᐊᓄᑎᑭᓄ ᒃᕿᑎ ᑐᒪᒋ ᐅᓐ ᒥ ᑕᓯ ᐅᑕᐅᐃᐅ ᐅᓐ ᓱᓄ. ᐅᓱᑦ ᑭᓱᐊᐃᓄᑎ ᓱᕮ ᑐᒃᑦ ᑦᑐ.

5 ᐅᓱᑦ ᒣᑎᒧᓱᐃᕿ ᒃᒪᑐ ᑕᑎᑯ ᑭᓄ, ᓴᑐᑯ ᑎᑦᑐ ᑑᕿ ᒪᑎᓄᑎ. 6 ᐅᓱᑦ ᒐᓱᒋ ᐅᒃᑲ ᑯᓄᑎ ᑯᑎᐊᓄᑕ "ᐸᐅᐃᓴᕿ ᑦᑐ ᓴᑑᓴᕿ ᑦᑐ ᓱ ᓴᑐᑯ ᑐᒪ ᑯᕮ ᐅᑯ ᕿᐊᓄᑎ. 7 ᐅᑯ ᓴ ᒪᐃᓄᑎ ᑎᑯ ᐅᒃᑲᓴᑎᓄᑐ, ᓴᑐᑯ ᒃᕿᒃ ᐃᑐ ᐅᓐᑭ. 8 ᒐᓱᒋ ᑯᑯᑐᓯ ᐅᒃᑲᓄᑎ ᑦᑐ, ᐊᓐᒃᑲ ᐅᑯᓴᓴ ᒪᐃᓄᑎᐊᑯ ᓴᑐᑯ ᐅᑯ ᑕᒪᒃ ᐃᑐ ᐅᓐᑕ? 9 ᓯ ᑎ ᑯᑕᓯ ᐃᑐ, ᕿᒪᐊᓄᑎ ᐃᑐ ᑦᑐ, ᑦᓄᑦᑐ ᓴᑐᑯ ᐅᑯᕿᑎ ᑯᑐ ᐅᑯᕿᑎ ᐅᑐᒧᑦ ᐊᑐᑯ ᑯ ᓯ ᑦᑐᒥ ᕿ ᐅᑐᒧᑦ ᒃ ᕿᑐᐃ, ᕿᑐᑯ ᒃᒻᐃ ᑑᒥ ᒣᑐ ᕿᑐᓐ ᕿᑐᐅ ᕿᑕᓯ? 10 ᐅᓱᑦ ᓴᑐᑯ ᓴᑯᕿᑎᓄ ᕿᓄᑎ ᐅᑐᒧᑦ ᐊᑐᑯ ᑯ ᓯ ᑦᑐᒥ ᕿ ᐅᑐᒧᑦ ᒃ ᕿᑐᓐ ᑦᑐ, ᕿᑐᑯ ᒃᒻᐃ ᑑᒥ ᑦᑐ ᒣᒃ ᕿᑐᓐ ᕿᑐᐅ ᕿᑕᓯ?

11 ᐅᓵᒃᑲ ᒣᑯᑕᓯ ᐃᑐ, ᓱᑐᒍ ᓚ ᐅᑲᑦᕿᖕᒐᓯ ᐃᑐ, ᖕᐸᐅᔅᓴᕿ ᓗ ᓴᑑᔅᓴᕿ ᓗ ᑯ ᓱᑐ ᒍᑐᒥ ᕿᐊ ᐅᒍᕿᐊᓗᑎ. 12 ᐅᑯ ᓗᓗᓗ ᑯᓚ ᑯᑎᑐᓯ ᓱᑐ ᒍᑐᒥ ᑯᐊ ᐅᒍᕿᐊᓗᑎ ᐅᑲᑎ ᐃᑐ, ᖕᐸᐅᔅᓴᕿ ᓗ ᓴᑑᔅᓴᕿ ᓗ ᑯᓚ ᑯᑎᑐᒍᓗ ᕿᓯ ᑯᐊ ᐅᒍᕿᐊᓗᑎ ᑯᓗᑎ.

13 ᐊᓱᑦ ᓴᓴᐅᐊ ᖕᐱᐃᐱ ᓗᑎᕿ ᑯᓐᓗ ᑎᑎᔅ ᑭᓗ, ᒍ ᑎᐃᑯᐃ ᐅᑎᕿᓗ ᐅᑲᑯᓗᑎ ᓗ, ᓯᑐ ᒍᑐ ᔅᓯ ᐊᒥ ᐊᒍ ᒍᑐ ᐊᓴᕿᑐ? 14 ᐅᑲᕿᑎ ᒪᑐ ᓗᓗ ᐸᐅᕿᓗᓗ ᑐᐃ ᕿᑎ, ᒪᑐ ᓗ ᐅᐃᐊᑦ, ᒪᑐ ᓗ ᐊᐅᐅᒥᐊᑦ, ᐅᑯ ᓱᓗᑎᑭ ᔅᕿᕿᕿ ᑯᑕ ᓗᐃᑎ ᕿᑎ. 15 ᒪᑭᖕᑐ ᓗ ᐊᒥ ᐊᒍ ᓴᑕᓗᑎ? ᑯᓗᑎ 16 ᓯᒧᓗ ᐅᒍᐅ ᕿᓴᑐᕿ ᐅᑲᑎ ᓗ, ᑎᑐ X ᑐᐃ ᑎᐅᓇ ᓴᓗᑕ ᒣᔅᓯ. 17 ᐊᓱᑦ ᕿᓴᑐᕿ ᐅᑲᓴᓗᑎ ᓗ, ᓱᓇ ᑐᓇ ᓇᑎᓗᓗ ᑲ ᓯᒧᓗ ᐸᐅᓗᒪ, ᑕ ᒍᑐ ᐅᓐᓗ ᐅᒍᑐ ᓗ ᐃᑐ, ᓴ ᑕᖖ ᔅᕿ ᑯᑯᑎᔅ ᐊᑐᑯ. 18 ᐅᑲᑐᑐᓯ ᓗ, ᑎᑐ ᐅᒍᐅ ᐊᑐᒍ, ᐅᑯ ᕿᑎ ᑐᑲᖖ ᕿ ᓴ ᔅᕿᕿ ᑯᓐᐅ ᑎᑎᑐ ᐅᑎᑎ, ᓗᑐ ᓯᐅ ᑯᓗ ᑭᓯᐅ ᑯᑐᐊ ᔅᓴ ᑲᐅᕿᓗ ᐃᑐ ᐅᑎᑎ. 19 ᐅᑯ ᔅᕿ ᓐᑑ ᑲᐅᕿᓗ ᒣ ᑯᑐᕿ ᑐᓴᑎᐅ ᐅᑎᑎ, ᐅᓯ ᓗᑐᕿ ᒣᕿᑎ ᓗ ᔅᕿ ᓗ ᒣᑐᓗ ᐅᑎᑎ, ᐅᓯ ᓗᑐᕿ ᒪᑐᐅᓗ, ᔅᕿ ᒪᒪᑦᑕ ᐅᑎᑎ. 20 ᐅᑯ ᐅᕿᐅ ᒍ ᑎᑎᑯᐃᕿ ᓐᑑ ᐅᑲᑎ, ᓯᑐ ᐊᓱᑦ X ᐊᒍ, ᒍᑐ ᓐᑑ ᐅᑲᑕᓗᑎ ᐃᑐ.

21 ᐅᑯᑭᓗ ᑯᓐᑑ ᐊᓱᑦ ᒍ ᑎᑎᑯᐃ ᑯᓴ ᑯᑎᒍᓗ, ᐊᐅᓴᔅᓴᕿᑦ ᑯᓐᑑ ᒪᑐᕿ, ᐅᑯ ᓗᓗᓗ ᕿᖖᐅᕿᓗ ᐅᑎᑎ, ᑯᐅᓗᑕᒥᕿ, ᔅᕿᕿ, ᔅᕿ ᑐ ᕿ ᓗ ᑯᓴᑕ, ᓱᑯᔅᓴᑎᑎᕿᓗ ᐅᑎᑎ, ᐅᑯ ᕿᐃ ᖕᔅᑐᕿ ᒪᔅᕿᕿ ᐅᑎᑎ.

22 ᐅᑯ ᐅᒍᐅ ᓯᓗᑐ ᖕᓗᑎ ᐃᑐ ᔅ ᓐᑑ ᑯᓗᑐ ᐅᑲ-

ᓱᓗᑎ ᐆᒃ, ᐅᑯᐅᐅᑎᑦᑎ ᑲᐅᑦᑦ, ᑎᑐ ᐅᑲᐊᐅᑎ ᐃᑎ.
23 ᑯᒍᑲ ᑏᑐᐊ, ᐯᑎᔅ ᑯᒃ ᐅᑲᑎ ᐆᒃ, ᓴ ᒥᓗᒋ ᒋ-
ᒋᓗᑕ, ᓴᒋᓗ ᓴ ᕿᕝ ᐊᑎᑦ, ᒋᐅᑲ ᕿᓱ ᐃᑎ ᑎᑎ
ᕿᓱ ᐊᐃᒋᐃᑭ. 24 ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᑎ ᒥᑎᑯᐃᕿ ᑯᒃ
ᐅᑲᑎ, ᑎᑎ ᐅᓱ ᓴᕿ ᐅᓗᑕ ᔪᒋᒍᓗ ᒋᑎ, ᐅᑎᐊ
ᑏᒋᒐ ᐃᑎ ᑲ ᒥ ᑎᒥᓗ ᐅᕿᒋᑕ ᒋᑐᑭᓗ, ᓴᕿ ᑐᓗᑕ ᐆᒃ.
25 ᑕ ᑎᑎ ᐅᓱ ᑎ ᓴᓗᑕ ᕿᓗᑎ ᓴᒋᒍᓗ, ᑑᑎᐃ
ᐅᑎᑎ, ᑎᑎ ᐅᓱ ᑎ ᓴᓗᑕ ᑑᑎᐃ ᓴᓕᐅᓗᑎ ᑕ, ᓴ
ᐊᐅᓗ ᐅᑎᑎ.

26 ᕿᓗᑎ ᑎᑎ ᐅᑎ ᕿᐅᓗᑎ, ᐅᑎᔪ ᒋᒋ ᑐᑏ
ᒋᑎ, ᑯᒍᑲ ᑎ ᕿᓱᒋ ᑑᑎᐃ, ᑎ ᕿᓱᒋ ᑯᕿᑲ ᐊᓱ
ᑎᑎ ᑯᑑᓗ ᑏᓴᓗᑎ ᐅᑎᑎ. 27 ᕿ ᑎᑎ ᓴᓱ ᒋᑏᕝ
ᒥ ᕿᑦ ᒥᓴᒋᑎ ᕿ, ᒥ ᓴᕿᑯᑎᒋ ᑦᐅ ᐆᒃ, ᐅᑯ ᐅᑎᔪ
ᑎᑎ ᐊᕐᑎ ᕿᓱ, ᑯᑑᓗ ᑏᓴᓗᑎ ᐅᑎᑎ.

28 ᐅᑎ ᐅᑲᑏᕿᑦᑎᓱ ᑏᑎ ᐅᓱ ᕿ ᐆᓗ ᑏᕐᑎᓴ
ᓱᑯᕿ ᑲᓱᑎᓴᑎ ᑲ ᐃᑎ, ᑎᑎ ᓴᓱ ᑯᑑᓗ ᑲᐅᕿᑦ ᑲ
ᑎᐃᕝ ᑲᕐᒋᒋᕿ ᑯ ᑑᓗ.

ᐯᓴᕿᐅ ᐅᑎᑏ ᓱᑯᕿᑎ.

ᐅᒪᓗᕿᐃ ᒪᑐᑎ ᑯᕿᓱ, ᑐᓱᑦ ᐯᑎᔅ ᐆᒃ ᕝᕕᑦ ᐆᒃ
ᓴ ᒥᑎ ᐆᒃ ᐆᒃ ᐊᐃᐆᒃ, ᑭᓗ ᕿᑎᓗᕝ ᕿ ᑯᕝᕕᑐᓗ ᓴᑎᑎ
ᑏᓴᔪ. 2 ᐅᑯ ᑯᓗᑕ ᓴᑎ ᐊᕝ, ᒥᒋ ᓴ ᑯᐊᕝ ᕿ-
ᒋᕿ ᓴᓱᐅ ᐆᒃ ᑎᑯᑎ ᕿᒋᕿ ᑯᐊᕝ. 3 ᐅᑯ ᑯᑎ-
ᐃᓗᑕ ᓗᓴᑦ ᐅᑎᐊᑦ ᐊᐅ ᑎ ᐅᑎᕿ ᑎ ᑯᓗᑎ ᐆᒃ.
4 ᐅᑯ ᐯᑎᔅ ᐊᓱᑦ ᕿᑎᕿ ᐅᑲᓴᓗᑎ ᐆᒃ, ᓴᑯᑎᔅᐅ
ᑏᕿᐊᑦ ᑐᓱ ᐆᓗ ᐊᒋᑎ, ᐅᑲᒋᑎᒍᓗ ᒋᑎ, ᒋᑦᐸᑎ ᕝᐃ
ᐆᓗ ᑏᐅᑎ, ᓱᑎᑦ ᑐᑎ, ᓱᑎᑦ ᓗᓴᑦ ᑎ, ᓱᑎᑦ ᐅᑎᐊᑦ

ᖓ ᓵᑉ. 5 ᑲᑦᑎ ᑯᓗᒐ ᕗᓗ ᑯᖓᐃᓗᑕ ᑯᑦᑎ ᒥᓴᒥᒋᑦ ᑯ ᕿ ᒪᐃᕗᑉ, ᑲᐃᓛᑉ ᑯᖓᐃᓗᑕ ᑯᑦᑎ ᑯᕝᕕ ᑯᕙᓗᑎᐅᕿ ᐅᑦᑲᖁᑦ, ᕿᑎ ᓴᓴᓯ ᐅᒥ ᒥᖁᒥᐅᕗ, ᒥ ᓯᓗᑎᐅ, ᐅᕿᒥ ᐅᒐᕗ. 6 ᒥ ᒥᒋᑯᐃᕿ ᐊᒋᑎᒐᓴ ᕗᓗ, ᕿᕿᒥ ᕿ ᕿᒋᓗᕿ ᐅᕿᐅ ᓴᕿᒐᒥᓴ ᓵᑉ. 7 ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᑯ ᖁ ᒥᒥᓴ, ᑯ ᐋᒐᓗᓘ ᓵᑉ ᐅᑲᑎ, ᒥᐊᒐ ᕿᒥᓴ ᐃᒐ. 8 ᐅᑯ ᑕ ᕿᒐᐃ ᒐᒐ ᑲᕿᒥᑕ ᐃᒐ ᒥᓱᑦ ᐅᐟ ᓱᓗ.

9 ᐅᑯ ᑭᓴ ᑑ ᑯᕗᓗᖓᒐ, ᐊᓱᑦ ᐅᕿᐅ ᑯᑑᓗ ᑯᓗᒐ ᐅᑲᑎ, ᐅᐟ ᒥᑯᕿᑕ ᑯᓗᑕ ᐅᑲᑕᓗᑎ ᐃᒐ, ᒐᒐ ᓴᓯ ᓚᑯᒥᕿᓴ ᑯᑑ ᒐᕿᐃᐊᑉ ᒥᒐ ᐅᐟ ᓱᓗ. 10 ᐅᑯ ᒥ ᒥᒋᑯᐃᕿ ᑎᐅᒐᕿ, ᐊᐟᑲ ᓴᕿᕿ ᐅᑲᕿᑎ ᐅᒋᐊᑦ ᐊᒐ ᒥᐅᓴ. 11 ᐊᓱᑦ ᕿᑯᒐᕿ ᐅᑲᑎ, ᐅᕿ ᐅᒋᐊᑦ ᐊᒐ ᒥᒥᓴ, ᐅᒐᓯ ᐅᕿ ᒥᖁᒋ ᑲ, 12 ᑯᑦᑐ ᐅᑲᕿᕿᒐᓯ ᐅᒋᐊᑦ ᑲᑦ ᒥᒥᓴ, ᑯᑦᑐ ᑎᑯᒐᓯ ᐃᒐ, ᐊᐃ ᕿᒥᑰᓗ ᕿᓯ ᐊᑎᐃ, ᒐᒐ ᓴᓯ ᓵᑉ, ᑯᖓᒐ ᐃᓱᑯᖓᒐ ᑕᑦᐃᒥ ᑲ. 13 ᐅᑯ ᒥ ᒥᒋᑯᐃᕿ ᑯᕿ ᑕᖅᕿᐊᑦ ᕐᕗᓗ ᐊᓯᕿ ᑯᑑᓗ ᑯᓗᒐ.

14 ᐅᑯ ᒐᒐ ᓱᑐᓗ ᖁ ᒥᑎᒥᒐ ᕗᓗ, ᒐᒐ ᓱᒋᑎ ᓴᕿ ᖁ ᒥᒥᓴ ᓴᕿ ᑑᓗ ᒥᑯᒐᓴᒋ ᓵᑉ ᐅᑲᑎ, 15 ᒥᑯᒐᓱᐅ ᓴᕿ ᓴᓯ ᐅᕝᕙᒥᒥᐃᒥ, ᕿᒐᕿ ᐅᕿᐅ ᑕᑦᐃᕿᓴ, ᑦᐅᓴᒥ ᕿ ᕿᒐᕿ, ᑦᐅᓴᒥ ᒐᕿᒐ ᓵᑉ. 16 ᐅᑯ ᒐ ᒥᒋᑯᐃᕿ ᑑᓗ ᒥᒥᕿ, ᑯᑦᑐ ᑑᓴ ᓱᖓ ᐊᕿᕿᓴᒋ.

17 ᐊᓱᑦ ᓴ ᕿᓴᒐᕿ ᐅᑲᑎ ᒐᒐ ᑯᕿᒥ ᐅᕿ ᓴᕿᓗᓯ ᐃᒐ ᕿᕿᑦ ᒣᕿ ᒐᓗᓴ ᓵᑉ, ᑕᐅᒐᓴ ᕿᕿᑦ ᐊᐅᒐ ᓯ ᑕᐅᒐᓴ ᑕᓴᒋ ᐅᒋ, ᐅᓗ ᓴ ᖁ ᒥᕿᒐ. 18 ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᐅᑕᐟᐃᐅ ᓱᒋᒥ ᑑᓗ ᓴᐅᒥ ᑯᓗᒐ, ᐅᑯ ᓴᐊᑉ ᑲᒐᓴ ᓵᑉ, ᐅᑯᑦᑐᓗ ᐅᑑ ᒥᒋᑯᐃᕿ ᑯᒥᑐᓗ, ᐊᓱᑦ ᖁ ᒥᖁᒥᒐ, ᐅᑲᑎᐅᓗᑎ

19 ᐅᑯ ᒥ ᒥᒋᑯᐃᕿ ᑯᒥᑐᓗ, ᐊᓱᑦ ᖁ ᒥᖁᒥᒐ, ᐅᑲᑎᐅᓗᑎ

ᓵᑦ, ᐊᔾᒃᑲ ᑎᑭᖅᑐ ᑑᔪ ᒃᑎᔭ? 20 ᐐᓱᑦ ᐅᒃᑯᓗᑎ ᐅᑎ ᔪᑎᒍᓗ ᐃᑐ ᐅᔾᑕ, ᐅᑎ ᐅᒃᑎᕐᕿᖅᑐᓯ ᐅᑎ ᔪᑎᒍᓗ ᑐᕈᐃᑐ ᔅ ᒥᒍ ᑕᓯ ᒥᒍᑎ ᑐᕈᐃᑐ ᔭ ᑯᓐᓇᓗᒍ, ᑭᑎ ᑭᒍ ᑑᓗ ᐅᒃᑕᓗᑎ ᐅᑎ, ᐳᓗ ᑯᑑᑉ ᔭᐅᓗ ᒥᒥᑎ, ᐅᑯ ᔭᐅᓗ ᑎᑑᓗ ᐅᑎᑎ, ᑕᓯ ᐅᑎᔪᑐ ᑎᑐ ᐅᑕᐟᐃᐅ ᐃᑐ ᑯᑎ ᐅᑎ. 21 ᑰᑐ ᑭᑎ ᑯᐅᓗᒍ ᒃᑎᕿ ᔭᒍᑭ ᑑ ᐅᒍᒍᑎᑯ ᑑᑦ, ᐅᔾ ᑯ ᒪᑎᑎ ᓱᓗ.

22 ᒪᑎᑎᐅ ᓗᑎᕿ ᑎᕿᑎᑎ ᑐᓗ ᐐᓱᑦ ᐅᒃ ᑯᓗᑎ ᒍᑐ ᔭᓯ ᒍᑐ ᒪᒍᒥᑭ ᐅᑎᑎ, 23 ᐅᑯ ᑯᑕᕿᒥᑦ ᐅᑎᑎ, ᐅᑯ ᑕᐃ ᒣᕿᑐ ᕿᐅᕐᓇ ᑐᑎᑕᐃᕮ ᐅᑎᑎ. ᐅᑯ ᐅᑭᐅ ᑯᕿᕿᑎ.

24 ᒃᐅᕝᑕᐅᑉ ᑯᑑᓗ ᒥᑦᒥᒍ ᑐᓗ, ᓴᕆᑉᐸ ᑕᐊᒍᕿ ᐅᒍᕝ ᓴ ᒥᑦᒥᒍ ᐅᒃᑎᐅᓗᑎ ᑑᑦ, ᓯ ᑕᕿᑦ ᒣᑯᒥᕝᐅ ᓴᕆᑉᐸ ᑕᒍᒍᕿ ᑕᓴᓗᑎ? 25 ᐊᑦᓴᐊ ᓗᑎ. ᐅᑯ ᑯᑉᐅ ᑑᔾᐅᓴᔭ ᑐᓗ, ᐐᓱᑦ ᓴᑕᒍᒥ ᑯᓗᒍ ᐅᒃᑕᓴᑎ, ᑕ ᒥᑐᓱᓗ ᓯ ᓯᒍ, ᓗᒍ ᑑᓗ ᒃᐅᕿᖅ ᕿ ᐊᒥ ᑑ ᓴᑕᑉᐸ ᑕᕿᒍᕿ? ᐊᒥ ᑯᑑᓗ ᑕᒍᓗᒍ? ᓯ ᕿᒍᒍ ᔭᓯᕿ, ᓯ ᒪᑦᑐᒥ ᕿ ᐅᑎ? 26 ᐅᒍᕝ ᐅᒃᑕᔾᓗᑎ, ᒪᑦᑐᒥ ᑑᑦ, ᐐᓱᑦ ᐅᒃᑕᓴᑎ ᐅᑯ ᑯ ᔭᓯᕿ ᒃᒍᕿᕿᑎ. 27 ᑰᑐ ᕿᕝ ᐊᐅᕿᑎ ᐃᑐ ᒪᑎ, ᑑᑐ ᑐ ᑑᓗ ᑎᓗᑕ, ᑕᕝᐊᐃ ᕿᑐᐊ, ᓱᑐᐃ ᑕᒍ ᑰᓗᐅᑎ, ᒃᑐᒍᒍ, ᕿ ᒐ ᐅᕿᑯᒥᐊ, ᐅᑯ ᔭᑕᑉᐸ ᓘᑐᐅ ᐅᑎᑎ, ᐅᔾ ᐃᑑ ᔭᒃ ᑑ ᑐᒃ ᑑ ᑯᒪᒥᐅ.

ᐅᔭᕿᐅ ᐅᑐᑎ ᐅᓐᒍᓗᕿᕿ

ᐅᑯᑑᑐ ᕿ ᑎᑎᑯᐃᕿ ᐐᓱᑦ ᑑᓗ ᒥᑦᒥᒍ, ᐅᒃᕿᑎ ᑑᑦ, ᔭᕿ ᑑ ᒃᐅᕿᖅ ᕿ ᑎᑎᑯᐃᕿ ᑕ ᐊᒥ ᐅᓗᑕᕿᑑᓗ ᐅᑎ? 2 ᐅᑯ ᐐᓱᑦ ᒍᓯᒥ ᒃ ᔭᕿ ᒃᓗᑕ ᕆᓴᕿᖅ ᑑᑦ, 3 ᐅᒃᑎ ᑑᑦ, ᐅᑎ ᐅᒃᕿᕝᕿᖅᑐᓯ, ᕆᑕᐊ ᒥᒍ

ᑉᓱᒥ ᓚᐊᓗᒐ ᒥᑉᑯ, ᐅᑯᓗᑉᑯ ᓱᓗ ᓴᕿ ᓃ ᒃᑐᕐᒪᓐ ᓗᒐᕿ ᓈᓘᓐ ᑕᑉᑯ ᐅᓂᒃ. 4 ᑉᑎ ᐊᓘᓐ ᕿᒐ ᑉᓱᒥ ᕿᓱ ᐅᑉᑲᓗᓐᑕᑉᑯ, ᓘᓐ ᓴᕿ ᓃ ᒃᑐᕐᒪᓐ ᒥᓂᓚᐃᕿ ᑯ ᑕ ᑯᓗᑕ ᐊᓐᓃᓗ ᐅᓂᒃ.

5 ᒃᐃᓛ ᑉᑎ ᐅᓘᓐ ᕿᒐ ᑉᓱᒥ ᑯᑕᓱ ᐃᓗᓂᒥᑎ ᓱᓱ ᑕ ᓱᓛ ᐅᓘᓐ ᓱᓛ, 6 ᐅᑯ ᑉᑎ ᐅᓘᓐ ᕿᒐ ᑎᕮᐃᑎᕿ ᐅᒥᑎ ᓴ ᕿᒥᑦᑐᓗ ᓴᕮ ᒥᐅᓗ ᒥ ᒃ ᑎᓱ ᑐ ᐳ ᒥᑯ" ᑏᐊᑎᒥᐅ ᒥᑉᑯ ᓴᒪᑑᐅ ᑯᑎᓗᒥ ᑕ ᑉᐅᑯ. 7 ᕿᒐ ᓗᑎᕿ ᓴᓐ ᑭᐊ ᐅᓂᒥᑎ ᐅᒥᑎᑎ ᓃᓗ ᓴᐅᒥᕿᑎᑎᐊ ᓴᑎ, ᒃ" ᐅᒥᑎᑎ ᓴᐅᒥ ᕿᑎᑎᐊ ᐊᓇᓗᑎ ᒃ, ᑯᑦᑐ ᐅᓘᓐ ᑉᑎ ᓴᓐ ᑑᐊ ᐅᓂ ᒥ ᓴᑎ ᐊᓇᑉᑯ ᓱ.

8 ᐅᓘᑕᑕ ᒥᑯ ᐅᑯ ᑎᕿ ᐅᒥᑎᑎ ᓃᓗ ᑎᕿᐊ" ᒥᑉᑯ, ᒥ ᕿᒥᑦᑕ ᑎᕮᓱ ᐅᑎᓗᕿ, ᑎᓴᓐ ᑎᓱ ᓴᓗᑕ ᓃᓗ ᒥᓴᑎᓗᑯ, ᑰᑎᑎᑎ, ᐅᑯ ᑯᐅᑎ, ᐅᑯ ᒥᑯ ᐅᓗᑭ ᒥᒃ ᐅᓗᑭ ᐃᑦᑯᓱ ᑯᑉᑯᓗ ᑯᓃᓗ ᐅᑎᑐᑐᒃ ᐃᑎ.

9 ᑎ ᑎᓗᑕ ᐅᒥᑎᑎ ᓃᓗ ᑎᐊ" ᑎᑉᑯ, ᒃᐃᓗᓛ ᑎᕮᓱ ᐅᓗᑎᓗᒃ, ᑎᒃ ᑎᓱ, ᑎᓗᑕ ᓗᑎᑎ ᓱᓗ ᓴᓗᑕ ᓃᓗ ᑰᓱᓐᑎᓗᑦᑕ. ᑎᓗᑕ ᐅᓗᑭ ᑯᓴᑎ ᑯᓗ ᕿ ᐅᑎᑐᑐᒃ ᐃᑎ.

10 ᐅᑉᑯ ᕿᐊᓗᑎ ᕿᒐ ᑎᕮᐃᑎᕿ ᑯᑕ ᓗᑎᑎ ᐅᒡᕿᒥ ᑏᑰᓗ ᐃᑎ, ᑕ ᐅᒃᑏᕿᑦᑎᓱᓱ ᑯ ᓴᕿ ᑯᕿᒥ ᐃᓗᑯᓱ ᓴ ᑕᑦ ᓴᕿ ᐃᒥ ᒃᑎᒥᑕ. 11 ᑕ ᑉᑎ ᓴᓱ ᒥᒥᓴ ᐅᓘ ᐅᒣᕿᑎᑎᑉᑯ ᑯᕿᓗᑎ ᓴᑎ.

12 ᑕ ᓴᑏᑰᓗ ᓴᓲᒥ ᑯᑯ ᑐᒥ ᕿ ᐅᑎᑏ ᑉᑎ ᓃᓗ ᐅᑎ ᒥᑉᑯ, ᐅᑯ ᑯᑕ ᓗᑎᑎ ᐅᒣᕿᓗᑎᓴᓴ. ᓗᑎᑎ "ᐅᑎ ᐅᑎᑏ ᓗᑕᕿᓃᓗ ᓗᑎᑎ "ᐅᑎ ᑭᓴᐅᓗᑎ ᐅᑎᑏ, ᑭᓗ ᕿ ᑑᓴ ᑉᑑ, ᐅᓘ ᐅᒣᕿᓃᓗ ᒥᑉᑯ ᐅᓘ ᓴᑎ ᓱᑎᓗᑦᑕᕿᓃᓗ ᓗᑎᑎ "ᐅᑎ ᑯᓗᑕᕿᓃᓗ ᐅᓘ ᐅᒣᕿᓗᑎᓴᓴᑉᑯ ᐃᑎ. 14 ᐅᒃᑲᓗᑉᑯ

ᑭᕝᕕᒃ ᑕᑦ ᓴᕝᕕ ᖃᓪᓗᒍ ᓱᓇᒃ ᓇᓂᒥᓗᓗ ᐃᒃᑐ ᕕᑎᑦ ᖁᕝᕕᒃ ᐃᒃᑐ ᕝᕕ ᑯᑕᒃ ᓗᑎᑦ ᓴᐅᕝᕕᒃ ᒥᒃᑐ.

15 ᖁᒥᑎᑐ ᖁ ᓃ ᐅᓗᑎᒥ ᑭᐅᕝᕕᒃ ᒥᒃᑐ, ᕝᕕ ᓃᓗ ᑯᖁᓗᑐ, ᐅᕝᕕᖁ ᓄᑦ ᒥᖁ ᓄᑦ ᓱᓗ ᖁ ᐅᕝᕕᑐ ᒥᒃᑐ, ᖁ ᒥᑎᑐ ᖁᑭ. 16 ᖁ ᐅᕝᕕᑐ ᐃᒃᑐ ᒥᒃᑐ, ᓴᑎᑦ ᐅᓱᑯ ᑭᕝᕕ ᓱ ᐅᒃᑕᐊᓗᓗᒃᑐ, ᑲᖁ ᐅᓗᑭ ᓄᑦ ᑕᐃ ᓄᑦ ᑎᑯᒐᓴ ᒥᒃᑐ ᑯ ᓴᕝᕕᐅ ᐅᒐᓴ ᑭᕝᕕᒃ ᑲ. 17 ᑯᕝᕕᑐ ᐃᒃᑐ ᒥᒃᑐ, ᓴᕝᕕ ᑲ ᓴᒐᕝᕕᒃᑐ ᕝᕕ ᑯᓃᓗ ᐅᑲᑎᓗᑎ, ᐅᓱᑯ ᐅᓱᕝᕕ ᐅᕝᕕᑐ ᐃᒃᑐ ᒥᒃᑐ, ᓴᓪᓕᒥ ᓄᑦ ᑲᖁᒃ ᓴᕝᕕᑦᓴ ᕝᕕᐅᓚᒃ ᓄᑦ ᕐᓴᒃ ᑯᐅᓗᒃᑐ ᐅᓗᑎ.

18 ᐅᑎ ᐅᑲᕝᕕᓪᓗᓱ ᑕᓱ ᐅᓱ ᕝᕕᑎ ᓗᒃᑐ ᕝᕕᒥᒥᐅ ᓴᕝᕕ ᓄᑦ ᕝᕕᒥᒥᐅ ᐅᑎᑎ, ᑕᓱ ᐅᓱ ᓗᒃᑐ ᕝᕕᐋᒃᓴ ᓴᕝᕕ ᕝᕕᕐᓴᑦ ᐅᑎᑎ. 19 ᑎ ᐅᑲ ᕝᕕᓪᓗᓱ, ᕝᕕᓪᓕᑦ ᐅᓗᑭ ᓗᒃᑐ ᐃᓗᒃᑐ ᕝᕕᑭᓗ ᕝᕕᒃ, ᑕᓱ ᐅᑕᕝᕕ ᑲ, ᓴ ᕐᓪᓕᕝᕕᒃ ᓴᕝᕕ ᕝᕕᓪᓕᑦ ᓴ ᐅᑲᕝᕕ ᐅᑎᑎ. 20 ᐄᕝᕕᐅ ᐅᓗᑭ ᓃ ᑕᐃ ᓃ ᓱᓱ ᑕ ᓗᒃ ᕝᕕᒃ ᓱ, ᐅᓱ ᓱᒃᑐ ᓃ ᑯᑕᑦ ᐊᒃᑐ.

21 ᐅᕝᕕ ᐯᒃᓯ ᓴᓇ ᒥᒥᓴ ᐅᑲᑎ ᓃ, ᑲᐅᕝᕕᒃ ᑕᐅᕝᕕᒃᑐ ᓱ ᓴᒥᑎ ᓴᓃᒃᑐ ᐅᒥᑎ ᕝᕕᐅᕝᕕᒃ, ᐅᕝᕕ ᕝᕕᓗ ᕝᕕᐅᕝᕕᒃᑎ ᕝᕕ? ᓱ ᓱᑯᕝᕕᒃᑎ ᐊᕝᕕᒃᑐ ᑯᓃᒃᑐ? 22 ᐃᓱᒪᒃ ᐅᑲᓴᒃᑎ ᓱᑯᕝᕕᒃᑎ ᐊᕝᕕᒃᑐ ᑯᓃᒃᑐ ᐊᕝᕕᓱ ᐃᒃᑐ, ᐅᑯᕝᕕᕝᕕ ᑯ ᑯ ᐅᒥᕝᕕ ᐅᕝᕕᑎ ᑯᓃᒃᑐ ᐊᕝᕕᓱ.

23 ᐅᓱᑕ ᓴᕝᕕ ᓃᒃᑐ ᑲᐅᕝᕕᒃ ᒃᑐ ᕐᕝᕕ ᓃᒃᑐ ᑲᐅᕝᕕᒃ ᑯᐅᕝᕕᒃ ᒃ ᒥᑎᑯᐅᕝᕕᕝᕕ ᐊᑎᕝᕕᑎ ᑲᖁᕝᕕᑎ ᑲ ᑯ ᓴᕝᕕ. 24 ᑯᓇ ᐅᑎ ᒥᓇᕝᕕᒃ ᑭᕝᕕ. ᓱᑎᑦ ᓴ ᓇ ᒥᒥᕝᕕ, ᑯ ᑯᓗ ᑭᕝᕕᒥ ᕝᕕ ᐅᕝᕕᑎ ᐊᕝᕕᒃᑐ ᑯ ᑯ ᑭᕝᕕᒥ ᕝᕕ ᐅᕝᕕᑎ ᕝᕕᒃᑐ ᑕ ᓴᕝᕕᑦ ᕝᕕᒃᑐ ᐅᑎᑎᕝᕕ ᐅᑎ. 25 ᐅᑯ ᕝᕕᓴ ᕝᕕᓴᑎ ᑭᕝᕕ, ᑲᐅᕝᕕᒃ ᐅᑲᑎ, ᑯᓗᑕ ᐊᕝᕕ ᑲ

ᑯᓐᓗ ᐃᓱᓗᑎ ᐅᓄᑎ, ᒥ ᒐᕋ ᓈᑦ, ᒥ ᓴᓯᕋ ᓈᑦ, ᕿᓯ ᐅᑐᓯ ᒥ ᓐᓗ ᐊᑎ ᓈᑦ, ᑯᓐᓗ ᐃᓱᓗᑎ ᒃ, ᐊᑯᑦ ᐊᓯ ᒥ ᐊᑎᓇᕐ ᐃᐅᓗᑎ.

26 ᐊᓯᕿ ᐊᓯ ᠬᓄᑯᐃ ᐃᑐᑐᕐᒥ, ᓴ ᓐᓗ ᐊᑐᑐᒃᓄ ᓈᑦ, ᐊᒃᑎ ᓈᑦ, ᒥᑯᒍᐅᕐᐊ ᓴ ᒐᒋ ᐊᒥᒍᒍ, ᐊᑯᑦ ᐅᑐᓯ ᒥ ᓐᓗ ᐃᐅᓗᑎ. 27 ᐊᑯᑦ ᐊᓯ ᠬᓄᑯᐃ ᓐᓗ ᒃᐅᕐᒪᓗ ᐊᑐᓴᐃᐃᒥ, ᐊᠬᓴᐊ, ᒥ ᐊᑎᓇᕐ ᐃᐅᒥᑯ. 28 ᐊᑯᑦ ᐊᓯ ᠬᓄᑯᐃ ᒃᑐᓴ, ᑐᓗᒍ ᓄᓄᑎ ᐊᓈᑦᐅᓗ, ᑯ ᑯ ᐆᒥ ᕿ ᐅᒃᑐᓄ ᓴᓂᑦᐸ ᒃᐅᐃᒃᑐ ᓴ ᓴᓇ ᐊᑎᓇᕐ ᐊᓄ, ᐊᑯᑦ ᓴᓗᑐᓗ ᓴ ᑯᒦᐊᒍ, ᐊᒃᑎ ᓈᑦ, ᒃᑐ ᓇ ᐊᑎᓇᕐ ᓴ ᓐᓗ ᐃᐃᓗᑎ.

29 ᐊᓯᕿ ᐊᓯ ᒥ ᑐᓗᒍ ᓴ ᕿ ᓐᓗ ᐃᑐᕐᒥ, ᓴ ᓐᓗ ᐊᒍᑐᒃᓄ ᓈᑦ ᐊᒃᑎ, ᓴ ᒐᒋ ᐊᒥᒍᒍ, ᐊᑯᑦ ᐅᑐᓯ ᒃᑐᓐᓗ ᐃᐅᓗᑎ. 30 ᑯᑦᑐ ᐊᒃᓴᒥᑦᓗ ᐃᒃᑐ ᐊᑯ ᓴ ᐃ ᑐᓴ, ᑯᐊᐅ ᑯᒍᓯᓗ ᑯᓐ ᓴᑐᓴ, ᒥ ᐊᑎᓇᕐ ᐃᐅᓗᑎ ᑯᓐᓗ. 31 ᐊᑯ ᒥᑐᓗᒍᕋ ᕿᕆ ᑯᒃᑎᒥᕿ ᕐᓗ, ᐅᕆᐊᐅ ᑯᕋᕐᑎᓄ, ᐊᑯᑦ ᒥᑎᒥᒍ, ᑯᓐᓗ ᒃᐅᕐᒪᓗ ᓗᑕ ᐅᑐᓴᒃᒥ ᐊᑐᐃᐃ ᑯᕐᑎᓗᑐ.

32 ᐊᑯᑦ ᒥᓐᓗ ᒃᐅᕐᒪᓗ ᓴ ᒃ ᑯᓗᑐ ᒃᑯᑎ ᐊᒃᓴᓇᑎ ᠬᓄᑯᐃ ᒃᓯ ᐃᒃᑐ ᐊᓯ ᒃᑎ ᐊᑎᓇᕐ ᐅᑐᓴ ᒃᑎ ᐃᐅᒥᑯ, ᓴ ᓐᓗ ᐊᒍᑎᓇᒃᓄ ᑐᓗ, 33 ᐊᓯ ᒃ ᒃ ᑎᓗᒍ ᐊᓐᑐᒥᒥᐃᒥ ᐃᒃᑐ, ᐊᓐᑐᒃᒃᐃᒥ ᕿᓯ ? 34 ᐊᑯᑦ ᓴᓐᓗ ᒃᐅᕐᒪᓗ ᓴ ᓐᓗ ᐃᒎ, ᒃᑯᕐᒪᓗ ᒍᒃ ᒃᓴᓴᒥᑎ, ᐊᓯ ᒥᑎᕋᕐ ᐅᑐᓴ ᑯᓐᓗ ᐃᓱᓗᑎ ᑯᓐᓗ. 35 ᐊᒃᓴᓇᒍᒍ ᓴ ᕿᒃᑎ ᓴᕋ ᐃᕋᕐᑎᓐᓗ ᐊᐅᑎ, ᐅᑐᓴ ᐃᕋᕐᑎ ᒥᓇ ᕿ ᐃᕋᕐᑎ ᠬᓄᑎ ᕋ ᐃ ᕋᐃᐅ ᐃᓱᓗᑎ ᑯᓐᓗ ᐃᐅᐃᓱᓗᑎ ᐃᒃᑐ ᒥᒍᒍ.

ᐯᓴᕆᐅ ᐅᑐᒧᒃ ᓱᑎᑎ "ᐅᑐ.

ᐅᒃᑲᐅᒃᐸ ᗯᓲᑦ ᕆᑎ ᓴᕆᐅ ᐊᒧᓗᒃᑕ ᕐᓗᒃ ᓴᑎᑐᐅ ᑯᕝᕙ ᒪᐅᐸ, ᕝᕙᐅᐊ ᓗᐅᕋ ᑎ ᒥᒥᓴ ᕝᑕᓗ ᓱᒪᒥ ᕋᑎ. 2 ᐅᑯ ᑕᑐ ᓱᓗᓗ ᑎ ᕋ ᑕᑐᐅ ᐅᑯ ᓲᑎ ᐊᑎᑯ. 3 ᐅᑯ "ᐸᐅᐊᓴᕋ ᑎᑎ ᒥᒥᑕᑐ, ᑎᕋᑎᐊ ᑕ ᐅᒃᑲᑎᐅᓗᑎ ᕝᕙ, ᓱ ᐅᑎ ᐅᑎ ᑕᑐ ᑕ ᑕᕋ ᐅᑐᒃ ᑕᓱ ᐅᑐᐸᑐ ᓴ? 4 ᕋᑎᑐᕋ ᐅᒃ ᑯᓗᑎ, ᓱ ᐅᑐᕙ ᕋ ᓴᐊᕋ ᐅᓱ ᑕᑐ ᑯᕝᕙ ᑯᑲ ᑕᑐᓲ ᓴᑕᑯᐅ "ᐅ ᑯᑲ 5 ᐅᒃᑲᑎ ᕝᕙ, ᐅᓱᑕ ᑕᑐ ᕋ ᑕ" ᕝᕙ ᕋ ᕝᕙ ᕋᑎᐅᓗᑎ, ᑕᑕᕋ ᓴ ᐅᑕ, ᐅᑯ ᐅᓗᑭ ᓱᑎᑎ ᑯᕝᕙᓗ ᐅᑎ. 6 ᐅᓱᑕ ᐅᓗᑭ ᕋᑎ ᒃᐃ ᐃᑐ ᓱᑎᑎ ᓱᓗ ᑯᕝᕙᓗ ᑎᑎ. ᐅᓱᑕ ᐅᓱ ᒥᐅᑲᐅ ᐅᑎᐃᑎᑎ ᑕᑐ ᐅᕝᑕᑎᕙ ᒃ ᐃᑐ.

7 ᐅᒃᑲᑎᐅᓗᑎ ᐊᓱᒃᑲ ᒧᓴᑦ ᐅᒃᑲᑎ, ᐅᓗᑯᑕᕙ ᒃ ᐅᑎᕋ ᐅᒃᑲᐅᓗᕝᕙ ᐅᑯ ᐅᑎᑦᑐ. 8 ᐅᒃᑲᑯᓗᑎ ᒪᕋᑦ ᒣᕙ ᕙᑐᓗ ᐅᓱᑕ ᒧᓴᑦ ᒪᕋᑦ ᕙᕋ ᐅᓗᑕᒋ ᐊᒪᑯᐃ, ᑕᑦᑐ ᑕᕙ ᑯᕝᕙ ᐅᒃᑲᑎᓗᕙ ᐃᑐ. 9 ᐅᒃᑲ ᒪᕋᑦᑎᓱ ᕝᕙ, ᕙᑐ ᐅᓱ ᕙ ᕙᕋ ᐅᓗᑎᑦᑐ, ᑕᒪᐅᑦᑎ ᓴ ᐃᑐ, ᐅᓱᑯᑐᒥ ᓴ ᒪᑐᑕ ᕝᕙ ᑕᐊᕋ, ᒃᐃᕝᕙ ᕙᑐ ᐅᓱ ᐅᓱ ᐅᓗᑎᑦᑐ ᒃ ᒪᑐᑕ ᑕᐊᕋ.

10 ᐅᑯ ᒣᑎᑎᑯᐃᕋ ᐅᒃᑲᑎᐅᓗᑎ, ᕙᑐ ᕙ ᕙᕋ "ᐅ ᐅᒃᑲᐅᓗᕙ ᒥᕙ, ᕙᑐ ᕙᑯᐃ "ᐃᕝᕙ ᐃᑐ ᑯ ᑐᓱ. 11 ᐅᑯ ᐅᒃᑲᑯᓗᑎ ᕋᑎ ᑕᓱ ᕙᑐ ᒪᑐ ᕗᐊ ᑎ ᕋᓱ ᑎᐅᓗ, ᐅᓱ ᑯᒪᕙᒥᕝᕙ ᐅᓱᕋ ᓱᓗ. 12 ᑕ ᕙᑐ ᒪᑐ ᕗᐊ ᕙᑯᐃ ᑎᕝᕙ, ᐅᒃᑲᑎᓗᕙ ᑯᑎᑎ ᑕ ᒪᑐᕋ ᕝᕙ ᕗᐊ ᕙᑯᐃ ᑎᕝᕙ ᕙᑐ ᐅᑯᕙ ᐊᑎᑯ ᐅᓱᑕ, ᒪᑐᕋ ᕗᐊ ᕙᑯᐃ ᑎᕝᕙ ᓴᕋ ᕗᓗ ᒃᐅᕋᓗ ᑯᒪᐅᓗᕙ. ᕙᑐ ᐅᓱ ᕗᐊ ᐃᑐ ᓱᕝᕙ ᒥᕙ ᑯᕝᕙ ᓱᕝᕙ.

13 ᐅᑯᑦ ᑑᓱᒋᕐᓇ ᓂ ᓄ ᒋᒋᑉᑎ ᑯ ᕐᓇ ᒋᒐᓗᑎ ᑲ ᑯᒐᓄ ᕗᐅᕐᑏ ᕙᑦ ᑲ. ᐅᑯᑦ ᖃᒥᑎᑯᐃᕐᓇ ᑯᕙᓗ ᓴᐅᒋ ᑯᕐᓗᒐ. 14 ᑯᑦᑲ ᐊᓱᑦ ᐅᑲᑎ, ᑑᓱᒋᕐᓇ ᓴ ᕙᓗ ᒋᓄᑉᑎ ᐅᑲᓄᐊᓗᑎ, ᓴᕈ ᑕᓄ ᑕᓇᓗ ᐃᑐ, ᐅᑲᑎᓗᑉ ᕐᓇ ᓴᕐᓇ ᕙᑦ ᑲᐅᕐᓕ ᓗᒐᕐᓇ ᑯᕙᓗ ᓄᑎ. 15 ᐅᑯᑦ ᑯᕐᓇ ᒋᒐᓗᑎ ᐅᑯᑦ ᐅᓱ ᐅᕙᑦ ᕑᒐᕈ.

16 ᐅᑯ ᑯᒐᐃᓗᑕ ᓗᑎᑎ ᓴ ᓄ ᒋᒋᓴ ᐅᑲᓴᓗᑎ ᕙᑦ, ᖃᑯᒐᐅᐅ ᑐᓱ, ᐅᓱ ᕿᓱ ᑐᓱ ᐊᐅᕐᑏ, ᑯᕐᓇᑲ ᐃᓗᑯᓱ ᓴᓗᑕ ᑯᑐᒋ ᑲ? 17 ᐊᓱᑲ ᑐᓱ ᓴᑎᓗᑎ ᓴᓗᑎ, ᑑᑐ ᓗᑎᑎ ᑐᓱ ᐅᑐ ᐃᑐ, ᒋᐅᓇᕐ ᐅᓱᓱ. ᐅᑯᑦ ᓴᓗᑕ ᑯᕙᓗ ᕙᓱᑕᓗᑕ ᒋᑐᑦᓗ ᒋᑉ, ᒋᐅᓇᕐ ᓴᑯᐅᓗᕐᓇ ᐃᑐ, ᕿᓴᓗᑦᓗ ᐃᑐ, ᐅᓗᐃ ᐃᑐ, ᑑᑐ ᑲ ᐅᓗᕐᓇ ᐃᑐ. 19 ᑐ ᕿᕐᑎ ᕙᓗ ᓗ ᕙᓗ ᓴᑎᓗᕈ ᑐᐅᓗ ᕐᓗᑎ ᐊ ᓴᒋᐃᑐ, ᐅᑑ ᓴᐃᒋᐃᑐ ᕐᓱ. 20 ᖃᑎᑯᐃ ᐅᑲᓴᓗᑎ, ᕿᑎ ᐅᑎᓯᑐ ᑑᓱᒋᕐᓇ ᐊᑑ ᐅᕙᑦ ᑯᕐᐃᓗᑎ: ᐊᓱ ᕐᓗᑕ ᖃᕙᓗ ᓴᕙᓗ ᓴᓗᑎ ᐃᑐ?

21 ᖃᓱᑦ ᐅᑲᓴᓗᑎ, ᕐᓗᑕᖃᕙᓗ ᐊᐅᑑ ᒋᑐᓱᓗ ᒋᑑ, ᕿᑎᓗᕈ, ᐅᓱ ᑲᒋᓴ ᑯᒐᑐᑎ, ᐅᕗᑐᕿᒋᕐᓇ ᒐᒋᑎ, ᐅᑯᑦ ᓴᕐᓇ ᑑᑦᕿᑎ ᑐᕙᓗ ᓴᑎ, ᐅᑯᑦ ᐊᓴ ᓴᕐᓇ ᑎᓗᑕ. 22 ᐅᑯᑦ ᖃᑎᑯᐃ ᕿᑎ ᓴᕿᐅ ᑯᑎᒐᓗ ᕗᓗ, ᕿᑎᕐᓕ ᑯᕐᓇᑎ, ᖃ ᑑᑦᕿᑎ ᓴᕗᓗ ᐅᓱᕈ.

23 ᐅᑯᑦ ᖃᓱᑦ ᑑ ᖃᑎᑯᐃᕐᓇ ᕙᓗ ᐅᑲᑎ, ᐅᑎ ᐅᑲᕿᕐᒐᓱ, ᑑᑐ ᖃ ᕈᓱ ᓴᕗᓗ ᖃ ᑲ ᐅᕿᐅ ᕗᓴ, ᓴᕐᓇ ᓗᑎᕐᓇ ᐃᓱ ᑎᓗᑕ ᑲ. 24 ᑲᐃᕗᑦ ᐅᑲᕿᕐᒐᓱ, ᕿᕗ ᖃ ᖃᒋ ᕈᕐᕙᒋ ᕈᕿ ᓴᑕᒐ ᑎᓗᑕ ᕗᓴ ᓯ, ᑯᑦᑲ ᑑᑐ ᖃ ᕈᓱ ᓴᕗᓗ ᒋᐅᓇᕐ ᓗᑎᕐᓇ ᐃᓱ ᑎᓗᑕ ᑯᓗᑕᖃᕙᓗ ᕗᓴ ᐅᓗ. 25 ᖃ ᖃᑎᑯᐃᕐᓇ ᐊᓂᑎᑎᑐᓗ ᕗᓗ, ᐅᕿᐅ

ᑎᑎ ᐅᑐᒍᑎ, ᐅᒃᑲᑎᐅᓗᑎ ᑑᑦ, ᐊᒥ ᑑᓴ ᐃᑐ ᒃᓴᑫᑫᑦ? 26 ᐅᓱᑦ ᐋᓱᑦ ᑯᒃᑕᑫᑫ ᐅᒃᑯᓗᑎ ᑑᑦ, ᑭᑎ ᑐᑐ ᒃ ᑑᓴ, ᑯᑦᑐ ᕝᐅᐊᑲ ᓴᑦ ᑫᓱ ᐅᑐᓯᑐ ᑑᓴ ᐃᑐ.

27 ᐅᓱᑦ ᐯᑐᑦ ᕿᓴᑐᑎ ᐅᒃᓴᓗᑎ ᑑᑦ ᑯᓴᐃᓗᑕ ᒃᒪᑦᑐ ᐅᑐᓯᑐ ᑑᓴᒋᑎ, ᑐ ᕿ ᑐᒋᑐ ᐊᓐ ᑯᕿᒃ ᒃᕿᑦᑕᓗ ᐊᐅᑎ? 28 ᐋᓱᑦ ᐅᑦᒃ ᑯᓗᑎ ᐅᑎ ᐅᒃᒃᕿᑦᑐᒋ, ᒃᒪᑦᑐ ᓴ ᕿ ᑕᑐ ᒃᐊᐊᑲ ᐃᑎᑐ ᑎᑐ, ᑐᑐ ᓴᓱ ᐊᓴᑎᑎ ᑕᒡᑯ ᑎᑐ ᑎᑐ, ᒃᒪᑦᑐ ᑑᑦ ᒃᐅᑐᒃ ᐊᕿᑎᑕ ᐅᑐᑎ ᓗᑕᕿᑕᓗ ᐅᑐᑎ ᓗᑕᕿᑕᓗ ᒃᕿ ᒃ ᒃᐊᕿᒃ ᐅᑎᑎ.

29 ᐅᑯ ᑐᑐ ᐅᓐ ᑐ ᑯᑦᐅ ᑑᑦᑐᓗᑎ, ᐅᑯᑦ ᑐ ᒥᑎᕿᕿ, ᑐ ᑐᓱᕿᕿ, ᑐᒥᑦ, ᑑ, ᑐ ᑲᕿᕿ, ᑐ ᓴᓱᕿᕿ, ᑐ ᓗᑎᕿ ᑑᑦᑐᓗᑎ ᓱᓱ ᑦᑎᑎ, ᑯ ᓱ ᑑᑦᑐ ᕿ ᐅᑐᑎ ᐊᑐᑐᒥ ᑯᓗᕿᕿᑦ ᑎᑑ ᐅᑎᑎ, ᐅᐊᓱᓱ ᓴᓗᑕ ᕿᑐᑎ ᐅᑎ ᑑᑦ. 30 ᑯᑦᑐ ᑐᑐ ᐊᑐᕿᕿ ᑐᑎᑦ ᓴᕿᑎᑎ ᐅᑎ, ᑐᑎᕿᕿ ᐊᑐᕿᕿ ᑯᑎ ᐅᑎᑎ.

ᐯᓴᑎᐅ ᒪᕿ ᐅᑐᑎ.

ᓴᕿ ᑑᓴ ᒃᐅᕿᒃ ᑐᑐ ᑯᑦᐅ ᒃ ᒥᑯᑐᒡᐅ ᑯᐅᑐ, ᐅᕿᑕᓗ ᒃᑐᓴᒃ, ᑐ ᑎᐅ ᑐ ᑐᕿᕿ ᒃ ᑐᑐᕿ ᓗᑐ ᐊᑎᑯᑦᑕᓗᑕ ᓴᑐᐊᑦ ᒃ. 2 ᐅᑯ ᑐᑐ ᓗᑐ ᐊᑎᑯᑦᑕᓗᑕ ᐅᓱᑐ ᕿᑐᑰᓗ ᑑᓗ, ᓴᕝᑦᐸ ᓴᓱ ᓱᑎᑎ ᑯᑑᓗ ᒪᓴᓗᑎ ᒃ, ᓱᑎᑎ ᒡᑲᑐ ᐊᑎᑯᑦᑕᓗᑕ ᒃ, ᑐ ᑎᐅ ᑐ ᑐᕿᕿ ᑯᑑᓗ ᑯᑐᐊ. 3 ᒃᐃᑑᑦ ᐅᕿᑕᓗ ᓱᑯᑎ ᒃᑐᓴᒃ, ᑲᑎᕿᕿ ᑲᑦᐅ ᒪᕿᓗᑎ ᑯᑦᐅ ᒃ ᒪᑎᑐᓴᒃ, ᑑᑎᑐᑎ. 4 ᐅᑯ ᐅᓐ ᑑᓗ ᐅᒃᑎ, ᒪᒃᑦᑐ ᑑᑦ ᑎᐅ ᑑ ᑐᕿᕿ ᑯᑑᓗ ᐊᐊᑲ, ᐅᑯ ᐅᓐ ᐅᑎ ᓱ ᒪᑎᐅᑦᑎ, ᑎᑐᑲ ᐅᓐᕿ. 5 ᒃᐃᑑᑦ ᒥᑐᑦ ᑕᓗᑎᓱ, ᒃᐅᑑᑦ ᒥᑐᑦ ᕿᓗᑎᓱ ᓱᑯᑎ ᒃᑐᓴᒃ, ᐅᓱᑯᓗᑲ ᐊᐃᑎ. 6 ᐅᑯ

ᑲᒥᑐ ᐅᕐᖑᓂ ᓄᒋᒃ ᑲᐃᓗ ᑲᒐᔭ ᐊᓂᕐᑯ ᐃᐊᐅ ᑭᕐᓴᒐᔭ ᓃᕐᓴᒐᕆᑦ, ᐅᓲ ᐅᔨ ᓃᓗ ᐅᑲᑎ, ᐊᔨᑲ ᐅᒐᔪᑐ ᖁᑐ ᕐ ᓃᑕᕆᑦ ᓗᓗ, ᑭᑕᔭ? 7 ᐅᑲᑎᐅᓗᑎ ᑐᑐ ᑭᐊᕐᓴᐊ ᐃᑐ ᐅᔨᒌ, ᐅᑲ ᑯᓗᑎ ᑭᑭᖑᑐ ᓗ ᒥᐅ ᓗ ᑐᕐᕐᑯ ᑯᓃᓗ ᐊᐊᒍᑦ, ᐅᓲ ᐅᔨ ᐅᑎ ᓯ ᑭᓴᐅᓂᕐᑎ. 8 ᐅᓲ ᐅᕐᖑᓂ ᑐᕐᕐᑯ ᖁᐊᒡᐅ ᑦ ᒥᑎᑯᐃ ᓃᓗ ᐅᑲᑎ, ᑦᑐ ᓗᐅᓚᑦᑕᓗᑕ ᒐ ᑯᑐᓗᑎ, ᑯ ᐊᓚᓚᑦᑕ ᑲ ᑯᓃᓗ ᑭᐃᓗᑎ, ᐊᑐ ᓄᑖᖑᕐᑯ ᐅᔨ ᑯᕐᓯ ᐊᑐᕐᑯ.

9 ᐅᑯ ᐅᔨᕐᑯ ᑲᒥᑐ ᐅᕐᖑᓂ ᑯᐊᖑ ᒥᑎᒥᑦᑦ ᐅᑐᔪᑐ ᓄᑎᑎ ᓴᕈᑉᐸ ᓴᓯ ᒥᑎᑎᑯ. 10 ᐅᓲ ᐊᑐᕐᑯ ᒥᑎᒥᑦᑦ, ᑯᓗᑕᕐᓃᓗ ᐅᓄᑦ ᕐᒥᒍᓗ, ᑯᑦᑐ ᐅᔨᕐᑯ ᓄᑦ ᐅᑐᔪ ᓄᑎᑎ ᓴᕈᑉᐸ ᓴᓯ ᒥᑎᑎᑯ. 11 ᐅᓲ ᒥᑎᑎᑯ ᑭᓗ ᑯᑐ ᑲ ᖁᑦᑐᑦᑐ ᓱ ᓴᐅᒥ ᑯᕐᓗᑐ. 12 ᐅᑲᕐᑎ, ᕿᑎ ᓄᑐᕐᑯ ᓄᑎᑎ ᓴᒥᒐ ᓱᓗ ᐊᓚᑦᑕᓗᑕ, ᐅᓲ ᑭᕐᖑᓃᓗ ᐅᓄᓗᒐ ᐊᓚᓗᑦᑕ, ᐅᒥᑭ ᖁᑐ ᕐ ᑭᓱᕿ ᓄᑦ ᐊᓚᑦᑕᐃᑕ ᓄᑦ.

13 ᑯᑕ ᓄᑎᑎ ᕐᑐᕿ ᐅᑲᑎ, ᓴᓗᒐ ᑐ ᓃᓗ ᑐᓯ ᐃᑐ ᐊᕿ ᐃᑐ. ᓄᑎᑎ ᓴᕈᑉᐸ ᓴᓯ ᑲ ᓯ ᑐᑐᒍᑦ, ᐅᓗᑎ? 14 ᐅᔨ ᑐᓃᓗ ᐅᓗ ᐃᓗᓄᑦ, ᑭᑎᓗᑕ ᓄᑦ. ᕿᑎ ᓄᑦᑦ ᓃᑦ, ᑐᓂᓗᒐ ᖁᓚᐅᓂᕐᑎ. 15 ᐅᔨ ᓴᓃᓗ ᐅᓗ ᓴᓗ ᑲᐅᕐᓗ ᐅᓂᕐᓗ ᐅᔨᑐᒍᓗ ᕐᓯ ᐊᐅᕿ ᓯ. ᓯ ᑐᓗᑕ ᑐᓯ ᐃᑐ ᓯᑐ ᑐᓯ ᐅᒐ ᐅᔨᕐᑕ? 16 ᐅᑲᓂᓗᒐ ᓄᑦᑦᕐᑯ ᐊᑐᕐᑯ ᑯᓗᑎ, ᐊᑐᕐᑯ ᓄᑦᑦᕐᑯ ᓂᓗᑎ, ᕿ ᐅᔨᕐᑯ ᑯ ᑲ ᑯᑕᓂᑎ ᓂᑦᓗ ᕐᓗᑎ, ᑭᑦᑐ ᑯᕿᐅᑯ ᓂᑦᓗ ᐃᑐ.

17 ᐅᓲ ᐃᓱᒋ ᐃᓱᐅᓴᑐᑦ ᑯᓃᓗ ᒐᕐᑐᓴᑦ, ᒐ ᒥᑎᑯᐃᕐᑯ ᐅᑐᓄ ᓗᑕᕐᓃᓗ ᐅᓗᑭ ᐅᑐᓄ ᐅᒐᑐᕐᑯ ᑎᒥ ᓴᐃᓗᓄᑦ, ᐅᑲᑯᓗᑎ ᓄᑦ. 18 ᑯᓚᐃᓗᑕ, ᐃᓱᐅᓴᑐᑦ ᑯᓃᓗ ᒐᕐᑯ ᕐᑐᒐ; ᐅᓲ ᒐᑐ ᓴᓯ ᓴᕿᕐᑯ ᓄᑦ, ᓴᕿ ᓄ ᕐ, ᐅᑎᕐᑯ ᑯᕿᒥ ᓄᑦ, ᑯᓚᒥᕿ ᑲ, ᓱᑯᐅᕐᓗ ᕐᒥᕐᓗ ᐅᓄᑎ.

19 ᐅᑯ ᒐᖕᑭᒋ ᒐᕐᒋᒥᑦ ᐅᑎᒍ, ᐅᑯ ᐅᔭᕐᑫ ᑎᐊᑏ-
ᐅᖅᑐ ᑰ, ᑎᕐᒐᑕ ᑰ, ᑉᒥᓐ ᕐᑫ ᒋᑎᒐᒐᓐ ᑰ ᐅᑎᒍ,
ᐅᑯ ᑕᐃ ᖅᑐᒃ ᕐᑫ ᑏᓴᑕ ᐅᑎᒍ.

20 ᐅᑯ ᓴᐅᒐ ᓴᓯ ᒧ ᓴ ᓲᐊ ᒋᒋᔭ, ᒥ ᓴᓯ ᖕᐅ
ᓴ ᑑᓗ ᐅᒐᒐᒍᑎ, ᑕᓯ ᓯᒐᕐᑫ ᑰ. 21 ᐊᔭ ᒋᒐᒍᓗ
ᓴᓗᑎ? ᓴ ᑑᓗ ᐅᒃᑎ, ᐅᒃᑎᓗᑎ ᑏᑎ ᓴ ᓴᓯ ᐅᓗᑭ
ᕿᑐᑎ. ᓱᑎᑎ ᒃᑐ ᑏᒋᐅ ᑑᓗ, ᓱᑎᑎ ᒃᑐ ᐅᑑᓯ ᕐᑫ ᑑ,
ᑯᑑᓗ ᒃᐅᕐᒐ ᒋᒍ, 22 ᐃᓱᒪᒃ ᕐᓴᒐᑏ, ᐅᒃᑎ, ᐊᔭ
ᐅᑕᕐᒐ ᒣᑕᓯᔪ ᐃᒃᑐ. ᓯᒃᑐ ᒥ ᑕ ᐅᑭᓗ, ᓯ ᑏᑭᖕᒃᑐ
ᑑ ᑑᓴ ᐃᒃᑐ ᐊᑭᓗ? ᓴᕐᑕᐃᓯ ᕐᓯ, ᓯ ᑑᓴ ᐃᒃᑐ
ᑏᕐᑕᐃᓯ ᐅᑎᒍ? ᑏᒃᑐ ᑑᓴ ᐃᒃᑐ ᑎᐅᓗᑎ. 23 ᐅᑯ
ᐅᒃ ᑯᓗᑎ, ᓯᒃᑐ ᒥ ᑕ ᐅᑭᓗ ᒥ ᑕ ᐊᑭᓗ ᐅᑎᒍ, ᓴᕐᑫ
ᑕᐃᓯ ᕐᓯ ᑏᕐᖕᕐᑕᐃᓯ ᐅᑎᒍ, ᑯᒃᑐ ᓴ ᒐᒋᐅ ᑑᓗ ᑑ,
ᓴ ᑑᓯ ᑑᓗ ᑑ ᑕᑎ ᑏᒐᐅᓗᒃᑐ ᒃ ᓴ ᑑᓗ ᐅᑎ ᐃᒃᑐ,
ᐅᔭᕐᑫ ᓴ ᕿᖕ ᓴᕐᑫ ᑯᒃ ᓴ ᐅᑎ ᐅᔭ ᑯᑑᓗ ᐅᑎᒍ.

24 ᐅᒃᑐᒐᕐᑫ ᐊᑎᑎᒐᓐ ᑭᓗ, ᐅᖅᑐᓗᑎᕐᑫ ᑎ ᓴᑯᓗᑎᐅ
ᐃᒃᑐ, 25 ᑯᒃᑐ ᐃᓱᒪᒃ ᑯ ᒃᑐ ᑯᓗᑎ ᐅᒃᑎ ᑰ, ᒥᑯ-
ᑕᔪ ᒐᖕᑭᒋ ᑑᓗ ᒥᑯᒐᔾᐅᕐᑫ ᑯ ᕐᑫ ᒃᑎᕐᑭ, ᒃᑐ ᐊᒐᕐᑫ
ᑰ ᑯ ᒃᑐ ᑏᕐᑫᓐᓴ, 26 ᑯᒃᑐ ᑏᕐᖕ ᕿ ᐅᒃᑎᓗᒐ ᐃᒃᑐ
ᐅᑎᒍ, ᐅᑯ ᐊᒥ ᑏᕐᑫ ᕿ ᒥᑯᒐᔾᐅ ᐊᐅᓗᒃᑐ ᓴᒋᒍᓗ,
ᑏᒃᑐ ᑯᓗᑕᐊᑏ ᐅᑎ, 27 ᐊᒥ ᑏᕐᖕ ᕿ ᐊᒐ ᐊᐅᓗᒃᑐ
ᓴᒋᒍᓗ, ᑏᕐᖕᒃᑐ ᐊᒃᑐᑯᓗᑕ ᐅᑎ. 28 ᕿ ᒐᒃᑐ ᓴᓯ
ᒋᒋᔭ, ᒐᒃᑐ ᑎ ᒃᑐ ᐊᒃᑐᑯᓗᑕ ᒃᑐ ᐃᒃᑐ, ᑯᒃᑐ ᒐᒃᑐ ᒃᑐ
ᐊᒃᑐᑯᓗᑕ ᒃᑐ ᒋᒋᔭ, ᒐ ᓴᓗᑕ ᑯᒃᑐᕐᑫ ᑯ ᑑ, ᒐᒃᑐ
ᓱᓗ ᕐᑫᒃ ᑏᓴᓗᑎ ᒃ.

29 ᐃᖕᐅᑯ ᑯᑑᒃ ᒃᑐᕐᑫᒐᒐ ᑭᓗ, ᒐᒃᑐ ᓱᓗ ᑎᕐᑫᒐᒐ,
ᐅᑯ ᑯᒃᑐᐃᓗᑕ ᒐᒃᑐ ᐅᓗᑭ ᓗᑕᒐ ᒐᓱᒃᑐ ᐅᒐᒃᑐ ᕐᑫ ᕐᑫᕐ.
30 ᐃᓱᒪᒃ ᐅᑯᔭᔭ ᓴᓗᑕ ᐊᑎᑎᒐᓐ ᑭᓗ, ᕐᑐᓴ ᐅᒃᑐᕐᑎ, ᐅᑑ-

ᑏᓚᐦᒥᒥᐃᒥ ᒣᓚᒐᔅᐅ ᑕᐱ- ᒣ ᓴᓯ. 31 ᐅᓚ ᑕᒥ ᓗᓄᓗ ᓚᑉᑐᓗ ᓴᐅᒥ ᓚᑦᓗᒐ, ᓄᒥ ᐊᓚᑕ ᒃ. ᓚᑦᑐ ᓚᓗ-ᑕᒣᑐᓗ ᑦᓴ ᐅᒃᑭᑎ, ᐅᑑᑏᐅᒥᒥᐃᒥ ᒣᓚᒐᔅᐅ ᑕᐱᒣ ᓴᓯ. 32 ᐅᓚᑦ ᒐᓱᑦ ᑏᒣᓕ, ᓚ ᒃ ᓚᓗᒐ ᑉ ᐅᒃᑎ ᑉ ᑏᑭᒐ ᑕᐅᑎ ᑏᓚᑦ? 33 ᐅᒃᑎᐅᓗᑎ, ᒣᓚᒐᔅᐅ ᐅᑎᐅ ᐊᑏᓚᐦᓗᒐ. 34 ᐅᓚᑦ ᒐᓱᑦ ᐅᑑᓚᑎᐅᒥ ᓚᓗᑕ ᐋᑐᓗᓄ ᑉ, ᐅᓚᑦ ᐅᓚᐃᓗᑎ ᑭᒐᓗᑕ ᐅᑦᑎᐃ, ᑎ ᑫ ᓅᑐᒐᒐ ᑉ.

ᐯᓴᑎᐅ ᑏᑭ ᐅᑐᑏ ᓅᑎᑎ.

ᐅᓚᑦ ᒐᔅᐅᓴᑐᑉ ᓚᑦᑐᓗ ᓚᑦᐅ ᒥᑎᒥᒐ ᑭᓗ, ᐯᓴᒥ ᓚᑦᑐᓗ ᒥᑎᒥᒐ ᑉ, ᐅᑎᐯ ᑭ ᑫ, ᒐᓱᑦ ᒐ ᒣᑎᓚᐃ ᐅᓗᑭ ᑐᐊ, 2 ᐅᒃᓚᓗᑎ ᑉ, ᑏᑏᒐ ᓚᑦᐅ ᓚᑦᑐᓗ ᓅᑐᐊᒐ, ᐅᓚᑦ ᐅᓚᐃᓗᑎ ᑭᓗᑉ ᒣ ᒃᑲᐅ ᑐᓗᑐᓗ ᑕᐅᓅᒃ ᐅᑲᐅ ᐅᑎᑎ, ᒣ ᓴᓯ ᑉ ᒣ ᐅᑎ. ᐅᒐᐊᑫᑦ ᓴ ᑑᓗ ᒥᑏᒐ ᑉ. 3 ᐅᓚᑦ ᒐᑐ ᐅᓘ ᑏᑭᐃᑉᑑᓗ ᑕᓯ ᐊᑎ ᒥᒐ, ᒃᐅᑭᓗ ᒪᑐᓗ ᓚᑕᓗᑎ, ᐅᓚᑦ ᐅᓚᐃᓗᑎ ᓚᑐᐊ ᐅᑎᑎ. 4 ᑎᑎ ᐅᑐᐊᑐ ᐅᒃᑕᐃ, ᓱᓗᑎᑭ ᓴᑎ ᐅᒃᑎ ᑫᓯ, ᐅᒃ ᑐᐃ ᒃ ᐅᒃᑎ, 5 ᓯᐅᓗ ᒣ ᑑᐅ ᑑᓗ ᐅᒃᑕᓗᑎ, ᓚᒐᐃᓗᑕ ᑐᑑᓗ ᒃᐅᑭᓗ ᑐᑑᓗ ᒥᒥᓴ, ᓄᒥᐅᓗᒐ, ᑭᓗᑉ ᒣ ᒃᑲᐅ ᑐᓗᑐᓗ ᑫ ᑎᑕ, ᑭᓗᑉ ᓴ ᑭᓗᑉ ᒣ ᒃᑲᐅ ᑐᓗᑐᓗ ᒣ ᓴ ᑉ.

6 ᒣ ᒥᑎᓚᐃᑫ ᓅᑎᑎᑎᑎ, ᒐᓱᑦ ᐅᒃᓚᓗᑎ ᑫᓯ ᐊᑎᑎ, 7 ᑭᓗᑉ ᒣ ᒃᑲᐅ ᑐᓗᑐᓗ ᒣ ᓴ ᐃᐅ ᒥᑎᒥᓚ, ᑎᒐ ᓱᐅ ᑎ ᑫ ᒥᒥᓚ, ᑎ ᑫ ᒥᑐᒥ ᑉ. 8 ᐅᑐ ᐅᑭᐅ ᓅᑐᓗ ᑉ ᑎᑐ ᓱᐅ ᐅᒐᑐ ᑫ ᒥᒐᑎᒥᓚ, ᑏᓚᑫ ᐅᓗᑎ ᑏᑎᑎᑎ, ᐅᒐᑐ ᑫ ᒥᒐᑎᑐᓚ. 9 ᐅᓚᑦ ᐅᓱᑫ

ᑯᑏᑐ ᓴᒍᒍ, ᒍᑎ ᑯᕋ ᓴᒍᒍ ᓗᒃ, ᓴᕋᓴ ᐅᒃᑲᕋᑎ ᓗᒃ, ᑕᐱᖅ ᒥ ᓴᓯ ᓃᓗ "ᐅᓴᓗᒍ, ᐅᓐ ᒃᐅᕐᒪᓗ ᒥᓯ ᑕ ᒥᓴ ᒥᓴᒍ ᓱᓴᒍ ᓇᒥᒍᓗ ᒃ, ᐅᕋ ᒍᕋ ᓃᓗ "ᐅᓴᓗᒍ, 10 ᐅᑯ ᐊᖅᐅᓴᕆᓛ ᑏᓐᐅᑐᓴ ᑕᓗ, ᑯᐅ ᐃ ᐅᑐᔪ ᒍᑯᐅᑕ ᐅᒃᑲᕋᑎ ᓗᒃ, ᑭᑎ ᐊᒥ ᐅᓗᒍ? 11 ᐅᑯ ᒍᑎ ᐅᓗ ᐅᒃᑲᕋᑎ, ᑭᑎ ᓴᑭ ᐃ ᐊᓱᖅ ᐅᓗᒍ, ᒍᓴᖅᐅᓛ ᑯᐅ ᓃ ᓴᑎᑎᒍ ᓗᑐᕋ.

12 ᐅᑯ ᐊᓱᖅ ᒥᐅᓴᒃ ᓴᓗ ᓴᑭ ᑯᐅ ᑯ ᐃ ᑏᓐ ᑐᓴ, ᐅᑯ ᐅᓐᕋ ᓴᒃᑭ ᒃᐅ ᓐᐅ ᓴᕋᖅᑕ ᐅᓗᑕᕋᑎ ᓗᒃ, ᕿᓯ ᑎᕋᓗᑎ ᓗᒃ ᐅᑐᔪᑎ ᒃᑯᑐᒍ: ᒍᑎ ᓴᕋᖅᑕ ᐅᓗᑕᕋᑎ ᑯ ᒥ ᕋ ᑎᒃᑲᓗᑎ ᑎᓴᑎᓗᒍᓗ, ᐅᓐᕋ ᓗᐊᓗ ᓴ ᓴᕋᖅᑕ ᒃ ᑯᒍᕋᑎ ᓗᒃ ᑯ ᒥ ᕋ ᒃᒍᑎ ᑎᓴᑎᒍ. 13 ᐅᒃᑲᑯᓗᑎ ᓗᒃ, ᐅᑕᒡᒍ, ᓴ ᑯᐅ ᓴᑭ ᑯᐅ ᑯᓐ ᐅᑎᑎ, ᑯᒃᓴ ᑎᑭᖅᑎ ᒍᑎ ᐅᑎᐃ ᐅᓗᑕ ᑯᒍᖅ. 14 ᐅᑯ ᒍᑎ ᓗᑕᑎ ᒐᒃᑎᕋ ᓗᒃ, ᒍᑎ ᒣᕋᑎ ᒐᒃᑎᕋ ᓗᒃ, ᓴᒃᑭ ᑯᐅ ᓐᐅ ᑎ ᑎ ᒥᒥᒍ, ᐅᑯ ᓱᓴᒍ ᐊᑎᑯ.

15 ᐅᑯ ᓴᑭᕋ ᓴᑭ ᓗᕋ ᓗᒃ ᑯᒃᑲᕋᒥᑕ ᑐᓗ, ᕿᓯ ᐅᑕᐅᐅᐅ ᐊᑭ, ᒍᓱᒥᕋ ᓗᒃ ᓴᑭ ᑯᐅ ᐃᐅ ᓴᕋᓴ ᐅᓇᕋᑎ, ᑕᐱᖅ ᒥ ᓴᓯ ᓃᓗ "ᐅᓴᓗᒍ, ᐅᑭᐅ ᑯᐃᓗᑎᐅ ᐃᑎ, 16 ᐅᒃᑲᑎᐅᓗᑎ ᓗᒃ, ᓯ ᐊᑎᓗᒐᓴ ᑭᑎ ᕿᕋᑎ? ᐊᓱᖅ ᐊᖅᐊ ᑯᓴᑎ, ᓯ ᒥᐅᓴᒃ ᐅᑎᕘ ᕋ ᓴᐊᑭ ᐃᑎ, ᒍᓱᒥᕋ ᑐᕈᐃᑎ ᓗᒃ, ᓴᐅᕋᖅᐅᕋ ᓗᒃ, ᑯ ᒐ ᕿ ᐅᑎ ᒥᐅᓴᒃ ᑯᑎᓗᕈ ᓃᓗ ᓴᑭᑭ ᐅᑎᑎ? 17 ᐅᑯ ᑑᒍᐊᓐ-ᐃᓗᑎ ᑯᐅ ᓗ ᕈᑎᓴ ᐅᒐᒥ ᑯᓃᓗ ᐅᓐ ᑐᕋᖅ ᓗᒃ.

18 ᐅᕘᑐᓗ ᑯᐅ ᓗ ᑯᓃᓗ ᑏᐃᕈ ᑐᓗ, ᕿᑎᓗ ᑎᕋ. 19 ᐅᑯ ᓱᑎᑎ ᒣᐅ ᓗ ᒍᒣᓗ ᐅᑯᓐ ᑯᒥᕿ ᑐᓗ, ᓴ ᒍ ᒥᒥᓴ, ᓴ ᕋ ᕿᓯ ᐅᒍᐅ ᐃᑎ ᓗᒃ, ᐅᑐᓗ ᓱᓗ, ᐅᒃᑲᓴᓗᑎ ᓗᒃ, ᒃᐃᓗᒃ ᑎ ᕋ ᒣᐅ ᑎᓯᒃ ᒃ ᐃᑎ ᐅᓱᑯᓯ ᑯᓃᓗ. ᐅᑯ

ᐅᑯᐃᓗᑎ ᠬᐅ ᐳ ᐅᠬᓗ ᑎᓐᓂᓗ ᐊᐤ. 20 ᐅᑯ ᒣ ᠬᑎᑯᐃᕐᒥ ᑯᒐᕐᑎᒥᑕ ᑭᓗ, ᑦ ᒐ ᐅᑎᑎ ᐅᒃᑭᑎ ᐋᑦ, ᐊᔾ ᑰᑦᑎ ᠬᐅ ᐳ ᐅᠬᓗ ᑎᓐᓂᓗ ᐊᐤ. 21 ᐊᓱᑦ ᕿᑯᑎᑎ ᐅᒃᑯᓗᑎ, ᐅᑎ ᐅᒃᑭᕐᒪᖕᑎᓯ ᐅᑎ ᐸᕐᒫᒍᓗ ᒥᒐ, ᓅᑦᐊ ᐃᑐ ᐸᕐᒫᒍᓗ ᒥᒐ, ᠬᐅ ᐳ ᐅᠬᓗ ᑯᕐᓯ ᐊᐊᑎ ᐅᑎᑎ, ᐅᔾ ᓱᓗ ᐃᑐ ᐋᑦ, ᑯᑦᑐ ᑎᑎ ᑭᒻ ᒣ ᓅᓗ ᐅᒃᑕᓗᑎ ᒥᒐ, ᓴᖕᐅᓗ ᒥᒥᐅᓕ, ᓴᒪᓅᐅ ᑕ ᒥᒥᓅᐊ ᐋᑦ, ᐅᒃᑐᐊᕐ ᐅᑎᑎ, 22 ᐅᑐᔪ ᑕᓯ ᐋᑦ ᐅᔾ ᐅᑕᕐᒪᒻ, ᐅᑕᔅᐃᐅ ᓅᓗ ᓴᐊᑎ ᑭᓗ ᐅᑎ ᔪᒫᒍᓗ ᒥᒐ, ᖕᐊᐋᑦ ᐅᑎᑎ.

23 ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᓴᑎ ᑯᐅ ᑰᔾᑐᓴᓗ, ᑯᒐ ᑯᒐᒐᓗ ᐋᑦ. ᐅᑯ ᓴᑎᐳᕐᕿ ᒐᒐ ᐅᓗᑕᓯᕐᕿ ᐋᑦ, ᑦ ᑯ ᒥᒥᒐ, ᑯᒐᑯ-ᒐᒐᓗ ᑭᓗ, ᐅᒃᑦᐅᓗᑎ ᐳ, ᑕᐊᒐᑐ ᐅᒃᒐᑎ ᒃ ᒃᖕᐅᕐᑎ ᒐᑎ? ᐊᒥ ᐅᒃ ᐅᓗᒐ ᒃᐊᕐᑎ ᐊᒐᑯ? 24 ᐊᓱᑦ ᕿᑯ-ᑎᑎ ᐅᒃ ᑯᑎ, ᓯᒐ ᐋᑦ ᓴᑎᐅ ᓱᑎᑦ ᑕ ᒫᑯᖕᑐᕐᕿ, ᑎᑎ ᐅᒃᓴᑦᑎ ᒥᒐ, ᓯᒐ ᐋᑦ ᐅᒃᒥᕐᑐᓯ ᐅᑎᑎ, ᑕᐅ-ᒐᑐ ᐅᒃᑎ ᒃ ᒃᐅᕐᑎ ᐅᓱᑎ. 25 ᐋᓗ ᑯᕐᑕᐃᓯ, ᐄᑎᐅ ᑯᓅ ᐅᑎ? ᓴ ᓴᕐᕿ ᑯᓅ ᐅᑎ? ᓯ ᒐᒐ ᓅ ᐅᑎ? ᐅᑯ ᐅᒃᕿᒥᒐ, ᓴᕐᕿ ᑯᓅ ᐅᒃᑎᑎ ᒥᒐ ᐅᒃᒫᑯᖕᑎ ᐊᔾᒃᒃ ᐅᑎ ᒐᒫᒍᓗ ᐃᒐ. 26 ᒐᒐ ᒐᑐ ᐅᒃᑎᑎ ᒥᒐ, ᒐᒐ ᓱᓗ ᐅᒥᑎᓗ, ᑕ ᐅᑐᔪᒐ ᐋᓗ ᓴᑎ ᐳ ᐅᑎ ᓴᕐᒥᒍᓗ. 27 ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᕿᑎᑐᑎ ᐅᒃᕿᑎ, ᑯᑯᑎᔪ ᐃᒐ, ᐅᑎᒥ ᐋᑦ ᐅᒃᑯᓗᑎ, ᓯᒐ ᐋᑦ ᐅᒃᒫᑯᖕᑐᓯ ᐃᒐ, ᑕᐅᑐᑐ ᒃᐅᕐᑎ ᐅᓱᑎ ᐅᒃᑎ ᒃ.

28 ᑰᑦᑐ ᑕᒫᒍᓗ, ᒐᒐ ᓱᑎᑦ ᐅᓗᒐ ᒣ ᓴᓯ ᐅᓗᑭ. ᐅᑯ ᒐ ᓴᓯ ᐊᒐ ᐊ ᒥᒥᓴ ᐅᒃᑭᓴᓗᑎ ᐋᑦ, ᓴ ᓴᓯ ᑎᓗᑕ ᓅᐅ ᒣᐅᒐ ᕿ, ᓴ ᠬᐅ ᐳ ᒐᑭᕿ ᑯ ᔾᐅ ᐊᑐᑯᐃᓗᑕ. 29 ᕿᓴᑎᑎ ᐅᒃᑎ, ᐅᒃᒐᒍᓗ ᐃᒐ, ᑰᑦᑐ ᑯᒡᑯᑐ ᑯᕿᐅᑎ ᐅᑯ ᑎᓴ, 30 ᓱᑎᑦ ᓅᓗ ᒥᒥᓴ

ᓄᓇᓗᒃᑯ ᓱᕙᓗᒃ ᓴᕋᑎ ᓗᒃ. ᕿᓱᒐᕋ ᐅᒃᑲᑎ, ᑲᒃ ᕗᓴ ᒥᑯᐃᓪᐅ, ᑯᒃᑐ ᑎᓴᒃ ᐃᑎ. 31 ᕋᑎᕿ ᐅᓗᑭ ᑕ ᐊᓐᑯᐃ ᒥ ᑕᑦ ᐊᐃᒥᒍᓗ ᕿᓯ ᐊᕋ? ᐊᐃ ᐅᓗᑕᕿ ᑎᐅᓗᑎ. ᐃᓱᓐ ᐅᒃᑲᑯᓗᑎ, ᐅᑎ ᐅᒃᑲᒪᕿᑎᓯ ᑯᒥᕿ ᓴ ᕐᓱᑉ ᒪᑲᕿ, ᑲᑯᐃ ᒣᕐ ᐊᕋᕋ ᕿ ᓗᒃ, ᒥᐅᑲᑲ ᓗᑎᕿ ᒪᒪᐃᒃ ᓄᓱᒃ ᕋᑎᑯ ᐅᑎ. 32 ᕑ ᓗᒃ ᐅᑎ ᐊᐃᕋ ᒪᕿᑦ ᓇ ᒥᒥᓴᒃ, ᑯᒃᑐ ᐅᑎ ᓴᒪᒍᓗ ᐃᑎ, ᑯᒃᑐ ᓯᕐᓱᑉ ᒪᑲᕿ ᒣᕐᕋᕋ ᕿ ᓗᒃ ᑎᓗᒃ, ᑯᒃᑐ ᒪᑭᑦᑎ ᑯᑯᒪᕐᑕ ᕐᓗ, ᑯᒡᑯᓴᑎ ᑯᕿᐊᓇᑎ ᐃᑎ ᐃᑎ ᓴᒪᒍᓗ ᑲ.

33 ᓄᑎᑎ ᓴᕋᐅ ᑯᓱᓗ ᐅᑲᑐ, ᑎᑎ ᓄᑎᑎ ᑯᐅᕿ ᑯᐅᕿᓗ ᐅᑎ, ᑎᐅ ᓗ ᒥᑭᕿ ᒪᓴᑎ, ᓴ ᓄᓗ ᑎ ᕿᑲ ᓗᒃ. ᒥ ᓱᐅ ᓗᑎ ᑯᓱᒃ ᑎᓗᕿ, ᕿᑲ ᓗᒃ, ᑯᐅ ᕐᐅᑎᓗᑎᓗ ᕿᑲ ᓗᒃ, ᑎᑎ ᓗᑎ ᐊᑎᓚᓗᑕᕿ ᒐᒥᐅ, ᐅᑯ ᑯᐊᒃ ᒪᑎᒃ.

34 ᒃᒥᑎᑎ ᑎᐅ ᑎᒥᑎ ᕐᓗ, ᑎᑎ ᓗᑎ ᐊᑎᓚᓗᑕᕿ ᑑᓗ ᑎ ᑎᓗᑯᐃᕿ ᑎᐅ, ᑎᐅ ᓗ "ᐅᓗᒃ ᒃ. 35 ᐅᑯ ᑎᑎ ᓗᑎ ᐊᑎᓚᓗᑕᕿ ᒥ ᑎᓗᑯᐃᕿ ᑎᓗᒃ, ᓄᑎᑎ ᑎᕿᑎᒥ, ᓄᑎᑎ ᓄᑯᑎᒥᕿ, ᓄᑎᑎ ᑎᕿᐅᓗᕿ. 36 ᒃᐃᓗᒃ ᑯᓗᑎ ᑎᓗᑯᐃᕿ ᐊᑎᕿ ᓚᓗᕿᑑᓗ ᐊᑎᑎᑯ, ᑯᑑᓗ ᒪᑎᐊ, ᑯᒃᑐ ᐅᓱᕿ ᐅᓄᑎᑎᑯᓚ. 37 ᑯᕿᓱ ᑯ ᓴᓱ ᑯᑑᓗ ᑎᐅ. ᓴ ᓴᓱ ᑎᑎᓗᒃ ᐅᑎᑎ ᓗᑎ. 38 ᑯᒃᑐ ᓗᑎ ᐊᑎᓚᓗᑕᕿ ᑎ ᓴᓱ ᑯᒥᕐᑕ ᕐᓗ, ᑲ ᓄᑎᑎᑎᕿ, ᕿᑎ ᑯ ᕐᑕ ᓴᑯᑎ ᑎᓗᑕ ᐅᑎ, ᐊᑎ ᓄᑯᐅᕿ ᒥᓗᑎ ᒥᓴᑯᑎ ᒪᑎᑎᐅᐊ". 39 ᐅᑯ ᒃᓗᒃ ᑎᐅ ᓗ ᒪᑭᕿ ᑯᑑᒃ ᒃᑎᑎᒃᑐ ᓄᑯᕿᒥᕿᓗ ᒃᓗᒃ.

40 ᐅᑯ ᑎᐅ ᓗ ᒥᑭᕿ ᒥᑯᐃᓪᐅ ᒥᒥᓴ ᒥᑭᑦ, ᐅᓱᒃ ᓗᑎ ᐊᑎᓚᓗᑕᕿ ᕐᑎᒥᑦ? 41 ᐅᒃᑲ ᑎᐅᓗᑎ, ᐅᓱᒃ ᑭᑎᒥᕿ ᒥᑦ ᐃᑎ ᕿ ᓇᑯᑭᑦ ᒃᓗᒃ, ᐅᓗᑯᑎᑭᑦ ᐅᑎ ᒃᓗᒃ, ᑎᐅ ᓗ ᒥᑭᕿ ᑎᑦ ᓗᑎ ᐊᑎᓚᓗᑕ ᕿ ᓴᒥᐅ ᐅᑎᑎ, ᐅᓱᕿ ᑎᐅ ᓗ ᑭᒥᑭᑦ ᒥᑭᑦ ᑎᓴᒥᑯ ᐅᑎᑎ.

42 ᐅᓱ ᐊᓲᑦ ᐅᒃᑯᓗᑎ, ᓯ ᒥᐅᑲᑐ ᐅᑎᕗᑦ ᕿ ᓴᐊᑏ ᐃᑐ, ᐅᓵ ᑐ ᑉᑐ ᓱᐅ ᑯᑦᑲᑐ ᐅᓗᒃ "ᐅᑐ ᓴᕿᒥᒍᓗ, ᓱᐅ ᑎ ᖁᐅ ᑐ ᒃ ᓕᑎ. ᒃᐅᓕᑦ ᒥ ᒐᑐ ᐅᒃᒃᐃ ᒪᕿᖅᑕ ᑕᓯ ᐅᑕᐧᐃᐅ ᐅᓗᑉ. 43 ᐅᓵᑕ ᐅᒃᒪᑯᖅ-ᑐᓯ, ᓴᕿ ᑑ ᒃᐅᓕᑦ ᓗᑐᕿ ᒪᑐ ᒃᐅᑎᑐᓗ, ᑉᑐ ᑯᕿᒥ ᒥᐅ ᑯᑐ ᑎᒥᑯ ᑯᑐᒥᐅ ᐅᑎᑎ. 44 ᑉᑐ ᐅᓵ ᕿᑎ ᑐ ᕿ ᒪᐅᕿ ᑕᑕᓗᓗ ᒃ, ᐅᓱ ᑉᑐ ᐅᓵ ᐅᓵ ᑐ ᓵ ᕿ ᒪᑕᕿ ᑕᑕᑎ ᐅᑎᑎ.

45 ᓴᕿ ᐳᕿ ᖅᐸᐧᐃᓴᕿ ᖅᐅ ᕿ ᓴᕿᐅ ᑯᓴᓗ ᐊᑎᑎᑐᓗ ᓗᓗ, ᑯᑐ ᑯᓗᑐ ᑎᑯᑐᓴ. 46 ᑯᑦᒃ ᕿᐅᑉ ᕿᒥᒍᓗ ᓗᓗ ᑉᑐ ᖅᓗᓗ ᑐ ᕿᑐᒥᓗ, ᑕ ᐅᓵᕿ ᓴᕿ ᐳ ᐅᑎ, ᑎ ᕿᒥᒍᓗ ᐅᓵᑕ.

ᐅᓴᕿᐅ ᐅᓗᑭ ᐅᑐᑎᑎ ᐅᓗᑭ.

ᐅᓱ ᐊᓲᑦ ᒃᐃᑑ ᕿᑯᑐᕿ ᓴᕿᐅ ᑯᓴᓗ ᑕ ᑯᓗᑐ ᐅᒃᑯᓗᑎ, 2 ᓴᕿ ᑑ ᒃᐅᓕᑦ ᑉᑐ ᓗᑐ ᑑᓗ ᒃᐅᓕᑦ ᑯᐅᓗᑉ ᑉ ᓴᓱ ᒃ ᖅᐅᒥᕐ ᕿᑐ, 3 ᐅᓱ ᑉ ᒥᑎᑯ-ᐃᕿ ᑯᑑᓗ ᑐᐊ, ᑉᑐ "ᐅᒥᑐᓗᑕ ᑑᓗ ᑯ ᒃ ᑯᐃᑐ ᐊᑎ ᑯᕿᑎ ᒃ, ᑯᑑᒃ ᑯᑑᓗ ᑐᑉ ᕿᒥᑉ ᐃᑐ. 4 ᒃᐃᑑ ᑦᑎ ᒥᑎᑯᐃᕿ ᑯᑑᓗ ᑐᐊ, ᐅᒃᑎ ᑑ, ᐅᓵᕿ ᑯ ᒃ ᑯᓴ ᐅᒃ ᑯᑕᓗᑎ, ᐯ ᑎ ᕿᑐᐃ ᓱᑎ ᒥᒥᑯ, ᓴ ᐅ-ᒥᑎᕿ, ᓴ ᓴᐧᒥᕿ ᕿᒃ ᓱᑯᒥᑉ, ᕿᓱ ᐅᑐᐧᒃᑎ "ᓱᑎ ᒥᒥᑯ, "ᐅᒥᑐᓗᑕ ᑯᑑᓗ ᐊᐊᑉ. 5 ᑯᑦᒃ ᐅᑦᕿᒥ ᕿ-ᒥᒍᓗ, ᑯᑑᓗ ᕿᒥᐊ ᐃᑐ, ᒪᕿᑐᑉ ᑑ, ᓱᑎᑎ ᑉ ᑐᒃᕿ ᑯᑑᓗ, ᓱᑎᑎ ᑉ ᓵ ᒪᐅᓗᑎ ᑯᑑᓗ, 6 ᐅᓱ ᒪᑐᕿ ᒥ ᒥᑎᑯᐃᕿ ᕿᑉ, ᑯᑑᓗ ᑐᓱ ᐃᑐ ᐊᕿᑑ ᑑ, ᓱᑯᕿᕿᒥᑉ ᑑ, 7 ᓗᑐ ᑑᓗ ᒃᐅᓕᑦ ᑯᕿᑎᒥᓗ ᓗᓗ, ᐅᕿᐅ ᐃᒥ, ᐅᓱ

ᑭ ᑎᓯᐸᕐᓇ ᑯᓐᑐᓗ ᑐᐊ, ᐅᓐ ᑭᑐ ᒐᐊᑭ ᒃᑯᓗᑭ, ᑯ ᑯᑦᐅ ᐳ ᕿᕙᑎᓗᒃᑯ ᐳᑦ. 8 ᐅᑯᑦ ᑭ ᒥᑎᑯᐃᕐᓇ ᓐᓗ ᐅᒃᑕᑎ, "ᐅᒥᒃᓗᒃᑕ ᓱᒐ ᒥᒥᑯ ᑯᑦᑐ ᐅᓐᕐᓇ ᑯ ᒃᑲ ᓴᕙᑦᑕ, ᐅᓐ ᒃᑲ ᑯᒋᑭᑭ ᐃᑐ. 9 ᐅᓐ ᒃᑲ ᓴᑯᑐᐊ ᑯᓐᓗᒃ ᑕᑭᑭ, ᑕᑐᑭᑭ ᐅᒐᒃᑭᒃ "ᐅᒥᒃᓗᒃᑕ ᓐᓗᒃ ᑯ ᒃᑲ ᒃᓴᑐ. 10 ᐅᑯᑦ ᐅᓐ ᒥᑎᑯᐃᕐᓇ ᓴᑯᑐᐊ ᑯᓐᓗᒃ ᕿᑐᑭᑭ, ᑕᑐᑭᑭ ᐅᑯᑎᐅ ᐅᑐᓇ ᑕᕿᑐᑭᑭ, ᐅᑯᑦ "ᐅᒥᒃᓗᒃᑕ ᑯᑦᐅ ᑭᑐ ᑕᕿᑐᐅ. 11 ᑯᑦᑐ ᓗᑐ ᓐᓗᒃ ᒃᑲᐅᕐᓇ ᓱᓐᑐᓴᒃ ᓐᓗᒃ ᑭᑐ ᕿᑐᑭᑭ ᑯᒥᑕ ᒃᑲ, ᓱᑎᑎ ᑭᑐ ᐅᓐ ᑯᒥᑕ "ᐅᒥᒃᓗᒃᑕ ᐅᑦ" ᐅᓐᕐᑎ ᐃᑐ, 12 ᐅᒃᑲᐸᓗᑎ ᐳᑦ, ᓴ ᑐᓐ ᕿᐅᓗᑐ ᐳᓗ ᓱᓐᑐᓴᒃ, "ᐅᒥᒃᓗᒃᑕ ᐅᑦ" ᐅᑐᓐᕐᑎ ᐃᑐ? ᑯᑦᑐ ᒃᑯᐃᑐ ᐃᑐ. 13 ᐅᑯᑦ ᓗᑐ ᓐᓗᒃ ᒃᑲᐅᕐᓇ ᑭ ᒥᑎᑯᐃᕐᓇ ᓐᓗᒃ ᐅᒃᑲᑎ, ᒥᑯ ᐳᑦ ᒥᕐᑭ ᐳᑦ ᓱᑐᐊᓐᒃᑐ, ᒥᑕᕐᑭ, ᓴᕙᒥᑎᕐᑎ ᑯᓐᓗᒃ ᒃᑕᓐᒃᑐ, ᐅᓐ ᓴᕙᓇᓗ ᐅᑎᑎ, ᓱᑐᓴᑎᕐᑭᑦᑕᑦ ᐳᑦ ᐅᑎᑎ. 14 ᕿ ᑭᑐ ᓱᑐᓗ ᑯᒃᑲ ᑯᓇᓗᑎ, ᑯᑦᑐ ᑭᑐ ᓱᑐᓗ ᐃᑐ ᑯᕿ ᐅᓴ.

15 ᐅᑯᑦ "ᐸᐧᐃᓴᕐᑭ ᕿᑐᑭ ᕿᓴᐅᕙ ᕿᓇᓗ, ᕿᐅᕙ ᕿᑯᓗᑐ ᓴᑐ ᑎᐅᓐ ᐅᑎᑎ. 16 ᐅᑯᑦ ᑯ ᒥᑎᑯᐃᕐᓇ "ᐅᐧᐅᑎᐊᓗ ᕿ "ᐅ ᑎ ᓐᓗᒃ ᑐᐊ, ᐅᒃᑲ ᑎᐅᓗᑎ, ᕿᑯᒍᐧᐅ ᐅᑎ ᕿᑎ ᕿᑯᑎᐊᓯ, ᒥᐅᓇᓇ ᕿᓯ ᐳᑦ ᐅᑎ ᑯᒐᑯᒥᑭᑭ, ᑭᑐ ᐅᒥᒥᓗ ᐃᑐ ᐳᑦ, ᕿ ᑭᑐ ᐃᑐ ᑯᒥᕿ ᐃᑐ. 17 ᐅᓐᕿ ᐅᒃᑲᑕᕐᑭ" ᑎᓗᑎ, ᓯ ᐅᑎ ᐅᑎ ᓴᕙᑦᑕ ᒥᓗᑭᑐ ᓴᓴᐧ ᓴᑭ, ᐅᑯᑦ ᐃᑐ ᓯ. 18 ᐯᓱᐧ ᑯ ᐃᓗᑎ ᐅᒥᑎᑎ ᑯᑐᓯ ᐅᒃᑲᑎ ᐳᑦ, "ᐊᓐᒃᑲ ᓴᑐᐊ, ᑭᑐ ᕿᑐᕿᕐᐊ ᓴᐊᓗᑎ. 19 ᓴᕙᑦᑕ ᒥᓗᑭᑐ ᕿᑐᕿᕿᕿ ᒃᑲ ᓴᓐᑐ ᒥᕿᓗᑐ. ᐅᑯᑦ ᓴᕙᑦᑕ ᓴ ᑭᓐᑐ ᒥᒥᐅ, 20 ᐅᑯᑦ ᐅᒃᑲᓇᑎ, ᕿᑎ ᑭᑐ ᕿ ᑭ ᑐᐧᑐ ᐊᒥ ᐅᓗᑭ? ᕿ ᑭ ᐅᑕᐧᑎ ᐳᑦ ᐅᒥ ᕿᓐᑐ ᐅᓗᑭ? 21 ᓴᓴᐧ ᕿᓐᑐ ᐅᑎ ᑭᐅᓗᑎ.

ᐅᓱᑦ ᐅᒃᑲᓂᑎ, ᐅᓯᒋᐅ ᐅᓯ ᓴᓴᔅ ᒥ ᓃᑦ ᐅᑎ ᓴᓴᔅ ᓴᑭᒍᑎ, ᑲᐃᓗᑦ ᒋᐅᓴᐅ ᒥ ᓃᑦ ᐅᓂᒍ ᒋᐅᓴᐅ ᓴᑎᒍᑎ. 22 ᑎᐅᑎᒐᓂ ᑭᓂ ᑎᓴᐅᒐᑎ, ᐅᓱᑦ ᑭᑎᐊᐃᓂᑎ ᑎ ᐊᑭᒐᒍᒍ ᓗᑦ.

23 ᐅᓯᐅ ᒣᓴᐅᒥ ᕿ ᓴᑑᓴᕿ ᑎᑦᑦ ᒋᒋᒐ, ᐅᓯᐅ ᕿ ᒍᒥᒃ ᑭᓴᑦᑕ ᑲ ᐃᒥ ᓴᕿᑎ. ᐅᓱᑦ ᑎᐅᒐᕿᓴ, 24 ᐅᑲᑭᐅᓂᒐ, ᒥᑯᒐᔅᐅ ᒧᓴᔅ ᐅᑲᑎ ᒍᒥᒃ ᓱᑯᒋᕿᓴ ᒋᒍ ᒥ ᓴᓯ "ᐅᒥ ᒋᒍ, ᒥ ᒥᑎ ᒥ ᑯᕿ ᑭᐅᓗ, ᐅᓱᑦ ᑭᓂᒐ ᑲ ᒥ ᓴᓯ ᓴᒧᑭᑦ ᐅᑎᑎ.

25 ᑭᕿᑦᑕᑦ ᐅᓱᑲᓂᒐᕿ ᓱᑯᑭᓂᕿ ᕿᑎ. ᐅᓱᑦ ᐊᒐ ᓴᑯᐃᐅ "ᐃᓗ, ᐅᓱ ᓱᑯᒋᕿᓴ, ᒥ ᓴᓯ "ᐅᒐ, ᐅᓯᐅᑦ ᒍ ᑯᕿ ᒍ ᒥᑎ ᓃᑦ ᑑᓴᐅᓂᑎ. 26 ᑲᐃᓗᑦ ᒥ ᒥᑎ ᒥᑦᑕᓯ ᓴ ᕿᓯ ᐊᕙ, ᐅᓯᐅ ᒥ ᒥᑎ ᓴᑦᑕᓯ ᓗᑦ, ᓱᑯᕿᕿ ᓃᑦ. 27 ᐅᓱᑦ ᑭᒐᑦ ᓃᑦ ᓴᑯᐃᐅ ᓗᑦ ᓱᑯᒋᕿᓴ. 28 ᐅᓯᐅᑦ ᒍᒥᒃ ᒥᑭᐃᐅᑦ ᒋᒍ, ᐊᒥ ᒥ ᑯᕿ ᐅᑎ ᐅᒐᔅᔅ ᓴᑯᐃᐅ ᑎᐊᕿ?

29 ᒐᓱᑦ ᕿᑯᒐᒍ ᐅᑲᑭᓂᑎ, ᑲᑦ ᐅᓐᓂᓂᑕᒍ ᒋᐅᓴᐅ ᐅᑎᕿᑦ ᓗᑦ ᒋᐅᓴᐅ ᑕᕿᑯᓴ ᑯᑕᔅᔅ ᐃᒥ ᐅᓯᐅᑦ, 30 ᒥᕿᓴᐅᓂᒍ ᒋᒍ, ᒍᒥ ᓴᑯᐃᐅ ᐅᓗ ᐃᒥ, "ᐅᒋᓐᓂᕿ ᐃᒥ, ᑰᑦᑐ ᒋᐅᓴᐅ ᒥ ᓴᕿᑯᕿᒋ ᕿ ᑯᑎᓂᒍ. 31 ᑰᑦᑐ ᕿᒥ ᓱᑯᒋᒍ ᒥᕿᓐᓂᒍ ᓴᑦ ᓯ, ᒋᐅᓴᐅ ᐊᕿᑯᓴᑎ ᕿᓯ ᐅᑎᕿ ᒥ ᕿ ᓴᐊᕙ ᐃᒥ ᐅᑲᑎ, 32 ᓯᒥ ᐊᐸᔅᐊᓴᐊᑦ ᑲ ᒋᐅᓴᐅ, ᐃᓴᐊᑦ ᓴ ᒋᐅᓴᐅ, ᕿᑯᔅ ᓴ ᒋᐅᓴᐅ ᐊᒍᒍ. ᒋᐅᓴᐅ ᒍᒥᒃ ᓱᑯᒋᕿᓴ ᒋᐅᓴᐅ ᓴ ᐅᑎ ᐃᒥ, ᒍᒥᒃ ᐊᓂᑕ ᓴ ᒋᐅᓴᐅ ᐅᑎ. 33 ᐅᓱᑦ ᒍᒥᒃ ᓱᑦᑐ ᐊᑎᑎᑎᓂᑎ ᑭᓂ, ᒥ ᓴᕙᐅ ᑦᑎ ᐅᑎᑎᑎᓂᑎ.

34 ᐅᓱᑦ "ᐸᔅᐃᓴᕿ ᐊᑎᑎᑎᓂᑎ ᑭᓂ ᓴᑑᓴᕿ ᓴᑦᒋ ᐊᑎᑦ, ᐅᓯᐅᕿ ᓱᑎᕿᒍ, 35 ᐅᓱᑦ ᑯᑦᑕ ᓱᑎᑎ ᐅᓯᐅ ᐅᑎ ᓂᓂᑕ ᑲ ᐅᑎᕿ ᑯᑲᑯᒥᒍᓂ ᓯᑎᕿ, ᓴ ᒪᒥᐊ ᑲ.

ᐅᒃᑕᑎ ᑮᑦ, 36 ᒥᑯᒐᒃᐅᐅ ᒋᐅᑲᑐ ᓴᑭᐅ ᑕᑯ ᐊᓐᓂ ᑯᓗᒃᑕᒥᑦᑐᓗ ᐅᑎ? ᐃᓱᒪᒃ ᐅᒃᑕ ᓴᓗᑎ, ᑲᐅᒥᒐᒃ ᒐᑲᑐ ᒋᐅᑲᑐ ᒥᑯᒋᐃᑦᑐ, ᐅᑐᔪ ᒐ ᒣᒐ ᑕ ᑮᑦ, ᐅᑐᔪ ᒐᑕᓐᒋᒋ ᑕ ᑮᑦ, ᐅᑐᔪ ᒋᓗᑕ ᑕ ᑮᑦ. 38 ᑭᑎ ᓴᑭᐅ ᐊᒐ ᑮᑦ ᑯᑕ ᒥᑦᑐᓗ ᑮᑦ ᐅᓗᒐ: 39 ᐯᑕᓱ ᑮᑦ ᓴᓗᒐ, ᒐᐅᓗ ᑲᓗᑐ ᒥᑯᒋᐃᑦᑐᓗ, ᐅᒐᑯᒋᐃᑦᑐ ᕿᓱ. 40 ᑭᑎ ᓴᑭᐅ ᐅᓗᑭ ᕿ ᐅᑐᔪ ᒋᐅᑲᑐ ᓴᑭᐅ ᔫᓗᑎᑦᑐ ᓴᑭ ᑯ ᑯᓗᑎ ᑮᑦ ᑕᑎᑯ.

41 ᐸᐅᐃᓴᕿ ᓄᑎᕿᒐ ᑦᑐᓗ ᐃᓱᒪᒃ ᑯᑐᕿ 42 ᐅᑯᑎ X ᑯ ᑕᑲᒍᑦᑐᓗ? ᐊᒥ ᒥᓴᓱ ᐅᑎ? ᑕᐱᒃ ᒥ ᓴᓱ ᐅᑎ ᑎᐅᓗᑎ. 43 ᐅᒃᑲᑦᑐᓗᑎ ᐅᑯ ᑕᑐᓴᑐᑐ ᑕᐱᒃ ᐅᑕᐅᐃᐅ ᒐᓱ ᓴᑐ ᒃᑲᐅᒥᒐᒃ ᓴᓗᑎ, ᐅᒃᑕᑎ ᑮᑦ. 44 ᒃᑲᐅᒥᒐᒃ ᓴ ᒃᑲᐅᒥᒐᒃ ᑑᓗ ᐅᒃᑕᑎ, ᓴ ᑰᓗᑎᐅ ᕿ ᕿᒐᑕᑕ ᐅᓱᕿᕿ ᒐᑑᑦ ᕿᑐᒐᒐ ᒐ ᕿ ᓱᐅ ᕿᑦᑐᓗ ᐊᑐᓐᑎ ᑯᑑᓗ. 45 ᐅᓱᑕᑕ ᑕᐱᒃ ᒃᑲᐅᒥᒐᒃ ᓴᓗᑎ. ᑕᑕᐅᑐᑐ ᒥ ᓴᓱ ᐅᑎ? 46 ᐅᑯᑦ ᒐᒐ ᑑᓴ ᐃᓐᓱᑯᐃ ᓴᑭᐅ ᑕ ᕿᓴᑐᑭ ᐅᑯᑦ ᐅᓱ ᒣᒐᒐ ᓴᑯᑐᑐ ᑎ ᒥ ᑕᑐᕿ ᒃ ᕿᒐᑎᒃ.

ᐯᓴᑎᐅ ᑭᕿ ᐅᒐᑎ ᑕᐃ.

ᐅᑯᑦ ᐃᓱᒪᒃ ᒐᒐ ᓱᑐᓗ ᑮᑦ ᒐ ᑎᑎᑯᐃᕿ ᑮᑦ ᑑᓗ ᑯᓗᑎ, 2 ᐅᒃᑕᑎ, ᐅᑎᕿ ᒐᒐᕿ ᑮᑦ ᐸᐅᐃᓴᕿ ᑮᑦ ᒧᓴᒃ ᐅᓵᑕ ᕿ ᓴᑎᑎ, 3 ᐅᓱᑕ ᐅᑐᔪ ᐅᓱ ᐅᒃᑭᑭᑦᕿᑎ ᒥᕿᐅᓗᑎ ᒃᑲ, ᐅᓱ ᒥᕿᐊᓗᑎ ᐅᒃᑲᐊᑭ ᑮᑦ, ᑯᑦᑐ ᐅᒃᑲᕿᑭ ᕿᓱ ᐊᐊᑭ ᐃᑐ, ᑕ ᓴᕿᑭ ᑯᑦᑐ ᐅᑯᕿᑭ ᐃᑐ. 4 ᕿᑦᓱ ᒐᑦᑕ ᐅᕿᑮᑦ, ᕿ ᓇᕿ ᒃ ᑐᓴ, ᕿ ᐅᑯᕿ ᒋᑎᐅᑎ ᑮᑦ, ᑯᑦᑐ ᕿᒐ ᑯᑮᑐᒋ ᑕ ᑭᐅᕿ ᕿᒋᑦᑐᓗ ᐃᑐ. 5 ᐅᑐᔪ ᑯ ᐊᓴᑦᑐᑕ ᒐᒐ ᑯᒃᑲᕿᒋᕿ

ᒃ ᐊᕐᓇᑦ. ᓇᒍᒍ ᓱᐅᑉ ᕿ ᐅᑐᕗ ᑐᐃᑦ ᔭᕐᓇᒐ, ᕿ ᒍᒍ ᐅᑦᑎ ᐃᒪ ᑐᐃᑦ ᔭᕐᓇᒐ, 6 ᕿᒍᐃ ᒃ ᑕᒍᒍ ᕿᒍᑎᑦ ᐊᑭᑦᑐᕗ, ᔭᕋ ᑯᐅ ᑕ ᑕᒍᒍ ᕿᒍᑎᑦ ᕐᒃ. 7 ᑭᓯᓗᑎ ᑯᐅ ᒃ ᑭᑯᑦ ᒍᑐᑦ ᑯ ᐊᓗᕗᓗ ᐊᑭᑦᑎᕗ, ᒍᑐᑦ ᐸᐊᑉᐱ, ᐸᐊᑉᐱ ᑯᕋᑎ ᐊᑭᑦᑐᕗ ᕐᒃ.

8 ᑯᕐᒃ ᑭᑭᑦᑐᑦ ᒍᑐᑦ ᐸᐊᑉᐱ ᑭᕋᑦᑕᓗᑎ ᐃᑐᑦ, ᕿ X ᓴᑎᑎ ᓗ ᑭᕋᑦᕐᒃᓗ ᒃᐅᑦᓇᑦ ᐅᑎ. ᑭᑭᑦᑐᑦ ᐅᑐᓱ ᐅᓴᑐᑦ ᑎᑎᕋᑦ ᔭᐊᓴᑎ. 9 ᒃᐃᕐᕐᒃ ᑭᑎ ᑎᑎᕋᑦ ᒍᑐᑦ ᔭᑦ ᕐᑦ ᐊᑕᓗᑎ ᐃᑐᑦ, ᕿ ᓴᑎᑎ ᑭᕋᑦ ᕐᑦ ᐅᑎ ᔭᕋᑦ ᐅᓗᒍᒍ. 10 ᒃᐅᑦᓇᑦ ᑭᕋᑦ ᕿᑕᓗᑎ ᐃᑐᑦ ᕿ X ᓴᑎᑎ ᓗ ᑭᕋᑦ-ᑲᓪᓗ ᐅᑎ. 11 ᐅᑯᑦ ᑭᕋᕿ ᐅᓗᑕᕋᕐᒃᓗ ᐅᑎ ᓯ ᑭᕋᑦᓗᑕ ᐊᑭᑦ ᐅᑎᑎ. 12 ᒍᑐᑦ ᐅᓗ ᑯᓗᑕᕋᕐᒃᓗ ᐅᑐᓴᑐ ᑯᕋᐃ ᐅᑎ. ᒍᑐᑦ ᐅᓗ ᑯᕋᐃ ᐅᑐᓴᑐ ᑯᓗᑕᕋᕐᒃᓗ ᐅᑎ.

13 ᑭᓴᑐ ᑑᐊᓗ ᐅᑎᑎ ᐅᑐᕗ ᑯᑭᑦ ᕐᒃ, "ᐸᐅᔭᕋ ᕐᒃ ᑭᓴᑭᐊᑦ ᐊᓴᑎ, ᕿ ᓱᒍᑎᓴ ᓗᑐᕋ ᒍᑐᑦ ᐊ ᑯᕿᑦᑭᑭᕐᒃᓗ ᑭᑭᑦᑐᑦ ᑑᑦ ᑰᓗᑕᒍᑐ ᐃᑐᑦ, ᐅᑯᑦ ᒍᑐᑦ ᐅᓗ ᑰᓗᑦᑎᑐᒍᑐ ᑯᑭᓗᑦᓗ ᐃᑐᑦ.

14 ᑭᓴᑐ ᑑᐊᓗ ᐅᑎᑎ ᐅᑎᕐᑭ ᑯᑭᑦ ᕐᒃ, "ᐸᐅᔭᕋ ᕐᒃ, ᑭᓴᑭᐊᑦ ᐊᓴᑎ, ᕿ ᒐᑯᐃ ᒥ ᒍᑐᑦ "ᐅᑐᑦ ᑯ ᑯᑦ ᑯᑕᒍᑐ, ᐅᑯᑦ ᑭᓴᑎᑦᐅᓗᑕ ᒃ ᒐ ᔭᐊᑦᑭᑦ, ᐅᓗᕿᑕ ᑯᓗᑕᕋᕐᒃᓗ ᒐᑭᓗᑯᑦᑎᒍᑐ ᐅᑎᑎ. 15 ᑭᓴᑐ ᓴᑐᓴ ᐅᑎᑎ ᐅᑎᕐᑭᑦ ᑯᑭᑦ ᕐᒃ "ᐸᐅᔭᕋ ᕐᒃ ᑭᓴᑭᐊᑦ ᐊᓴᑎ, ᕿ ᔭᒪᑑᐅ ᕿ ᕐᒃ ᓗᑐ ᔭᑐᓗ ᑯᑕᓗ ᐊᐊᒍᑐ ᕐᒃ ᑭᕋ ᑎᑎᑯᐃᐅ ᓴᑎᑎ ᓗ ᐊᑦᑐ ᒃ, ᐅᑯ ᒐᑦᑐ ᒃᑯᑦᑐ ᑭᕋᑦᕐᒃᓗᕋᕐᒃᓗ ᓗᑐᐅᓗᐅ ᑯᓗ ᒃ ᑯᐅᓗᒍᒍ ᐊᓴᑎ.

16 ᑭᕋᑦ ᑐ ᑑᐊᓗ ᐅᑎᑎ ᓗᑕᑐ ᑕᑦᑐᕋ ᕿᑯᐊᒍᒍ ᐅᒃᑕᓗᑎ ᒃ, ᒍᑐᑦ ᐊᑭᑦᑕ ᑯᑭᑦ ᕿ ᑯᑦᑐᑦ ᑭᑦᑕᒍᑐ ᐅᑦᑎᕿ ᐅᓴᒍᑦ, ᑯᑭᑦ ᒍᑐᑦ ᐅᓗ ᔭᑦᑕ ᑯᑭᑦ ᑯ

ᓱᐅ ᓴᕋᑦᐸ ᑭᑐᑦ ᑯ ᓴᑎ ᑲᓄᑦᑐᐅᑎᒋ ᑯᕋ ᒃ ᑲᓴᓗᑎ ᐅᑎ. 17 ᑮᑯᐊᓗᑎ, ᓗᑕᑎ ᑕᖓ ᔅᑦ ᐊᓱ ᑯᓗᑕᕐᑮᓗ ᐅᑎ ᓴᕋᑦᐸ ᑭᑐᑦ ᐅᑯᑦ ᓴᑯᓇᑦ ᑯᐅ, ᐅᓱ ᓴᕋᑦᐸ ᑭᑐᑦ ᐅᑕᒡᐃᐅ ᐊᓱᑯᑯ? 18 ᒃᐃᔅᑦ ᑭᖓ ᐅᓱ ᒥ ᕋ ᑎᓇᑎᑯᓗ ᓴᑎ ᑲᓄᑦᑐᐅᑎᒋ ᐅᒡᕋᑎᒥ ᐅᓗᑭ, ᑯᒃ ᑭᖓ ᐅᓱ ᑎᓇᑎᑯᓗ ᐅᓱ ᓴ ᕋ ᕐᐅᓗ ᓴᑎ ᑲᓄᑦᑐᐅᑎᒋ ᑯᕋᒃᑲ ᑲᓴᓗᑎ ᒃ. 19 ᑮᑯᐊᓗᑎ, ᓗᑕᑎ ᑕᓗᑎ ᕋ ᔅᑦ, ᐊᓱ ᑯᓗᑕᕐᑮᓗ ᐅᑎ, ᑎᓇᑎᑯᓗ, ᐅᑯᑦ ᒥ ᕋ ᓇᑎᓘᑎ ᐅᓱ ᑎᓇᑎᑯᓗ ᐅᑕᒡᐃᐅ ᐊᐃᑦ?

20 ᐅᓱᒋ ᑭᖓ ᐅᓱ ᒥ ᕋ ᑎᓇᑎᑯᓗ ᓴᑎ ᑲᓄᑦᑐᐅᑎᒋ ᑯᓘ ᑲᓄᑦᑐᐅᑭᒋ ᔅᑦ ᑎᓇᑎᑯᓗ ᓴ ᕋ ᕐᑯ ᔅᑦ, ᑯᓴᑎ ᑲᓄᑦᑐᐅᑎᒋ. 21 ᐅᑯᑦ ᑭᖓ ᐅᓱ ᓴᓇᑎ ᑯᑦᐅ ᓗᑎᕐ ᑯᓴᑎ ᑲᓄᑦᑐᐅᑎᒋ ᑮᑎ ᓴᑎ ᔅᑦ ᐅᓱ ᑯᓱᐅ ᑲᓗᑎ ᒥ ᓴᑎ ᔅᑦ ᑲᓄᑦᑐᐅᑎᒋ. 22 ᐅᑯᑦ ᑭᖓ ᐅᓱ ᓴᕋ ᓴᑎ ᑲᓄᑦᑐᐅᑎᒋ ᒥᐅᓴᓇ ᐅᓛᒋ ᓴᑎ ᔅᑦ, ᐅᓱ ᓴ ᕋ ᕐᒋ ᔅᑦ ᒥ ᓴᑎ ᑲᓄᑦᑐᐅᑎᒋ.

23 ᑲᕋᖕᓴᓇ ᑮᓴᓗ ᐅᑎᓗ ᐅᑎᕝᕕ ᑯᑭᒋ ᔅᑦ, "ᐸᒡᐃᓴᕋ ᔅᑦ ᑲᓘᑲᐊᖕ", ᒋ ᕐᕋᐃᑐ ᓴᓱ, ᐅᑐᓗ ᓱᕐᑮᓗ ᔅᑦ ᓘ ᒥᐅᓴᓇ ᑮᓗ ᑲᐊᓗᑎ, ᑯᒃ ᒥᐅᓴᓇ ᐅᑎᕋ ᒋ ᒋᓱ ᑯᓗᑕᕐᑮᓗ ᐅᑎ ᑐᑯᓴᐊᓗᑎ, ᐅᓱ ᐅᑎ ᐊᑭᑭ ᔅᑦ ᐅᑮᑯᑲᐃᒥ ᔅᑦ ᐅᑎ ᑲᓘᓗ ᔅᑦ ᑮᑯᓴᐊᓗᑎ, ᐅᑎ ᐅᓗᑎᓗ ᑭᑭᑭ ᐊᐊᑭᑭ ᒥᕐᑭ, ᑯᒃ ᐅᓱ ᔅᑦ ᑮᒪᑲᓗᑎ ᐃᑎ. 24 ᓗᑕᑎ ᑕᖓ ᕐᑯᐊᕐᑭᕐᑭ, ᑎ ᑯᓗᑕᑕᖓᑎ ᑯᒃ ᑭᐊᑭᑭ ᒥ ᒥᒥ ᔅᑦ ᑕᓗᑎ.

25 ᑲᕋᖕᓴᓇ ᑮᓴᓗ ᐅᑎᓗ ᐅᑎᕝᕕ ᑯᑭᒋ ᔅᑦ "ᐸᒡᐃᓴᕋ ᔅᑦ ᑲᓘᑲᐊᖕ" ᐊᓱᑎ, ᒋ ᒐ ᔅᑦ ᒥ ᒋ ᕐᑭᑐᓗ ᔅᑦ ᒥ ᐅᑎ ᑯᕋᑲᐊᖕ, ᑯᒃ ᑯᑲᑎᐊ" ᔅᑦ ᓴᖕᑎᓱ ᔅᑦ ᑯ ᒋ ᒋᑎᐅ. 26 "ᐸᒡᐃᓴ ᓗᑕᑎ ᑎᓗᑎ, ᒋᑎ ᒥ ᒋ

ᑯᑦᑐᓗ ᓵᑉ ᒐ ᓵᑉ ᒥ ᓕ ᑎᓯ ᕿᒪᐊᖅ, ᓱ ᐅᓗᑎ ᓵᑉ ᑯᓱᑎ ᐅᑎ ᓱ.

27 ᒪᕿᖅᑐ ᑑᓴ ᐅᑎᑎ ᐅᑎᕗ ᓱᑎᒥ ᓵᑉ, "ᐸᐅᐃ-ᓴᕿ ᓵᑉ ᒪᐊᒪᐊᖅ" ᐊᓗᑎ, ᑯᑎ ᑎᓕ ᑯᒃᑕᐃ ᓱᐊᓗᑎ, ᒥᐅᓗᑎ ᕿ ᒧᑎᓗᑎᒥ ᒧᑕᑦᑎ, ᐅᓱ ᓱᓴᐅ ᑯᑎ ᓗᒋᑎᑯ ᑐᒥ ᓵᑉ ᐅᑎᔪᑎ ᕙᓯ ᖃᐊ ᓵᑉ ᓱᕙᑎᐅ. 28 ᐅᒃᐅᓗᑯ ᒪᑭᖅᑎ ᓵᑉ ᒪᐅᓗᑎ ᑯᑎ ᓃᓗ ᐅᑎ ᐊᐊᑎ ᐅᑕᑯ, ᓱᒃᑐ ᒪᕿᖅ ᓴᐅ ᒪᐊᑎᐊᖅ ᓵᑉ ᐅᓗᑎᒥ ᓵᑉ ᕙᑎᐅ.

29 ᒪᕿᖅᑐ ᑑᓴ ᐅᑎᑎ ᐅᑎᕗ ᓱᑎᒥ ᓵᑉ "ᐸᐅᐃᓴᕿ ᓵᑉ, ᒪᐊᒪᐊᖅ", ᕙ ᓵᓗᑎᑐᓗ ᓴᑎ ᕿ ᑎᓕ ᓱᐊᖅ, ᑯᑎ ᐅᑎ ᐊᕿᑎ ᓵᑉ ᓱᑎᓕ ᒥᐊᑎ ᓗᑎᒥ ᐊᓗᑎ, 30 ᐅᒃᑕᓗᑎ ᓵ, ᒪᕿᖅ ᕙᖅ ᖅᑐᑎ ᕿ ᓱᕙ ᒥᑯ, ᓱ ᒋᑯ ᐊᒋᑯ ᐃᑎ, ᓱᓗᑎ ᑐᓗ ᓴᑎᕿ ᓱ ᑯᑎ ᐊ, ᓱᕙᐃᓗᑎ ᐃᑎ ᒃ. 31 ᐅᓱᕙ ᒪᑭᖅᑎ ᒨᒥ ᐅᒃᑕᓗᑎ, ᓱᓗᑎᑐᓗ ᓴᑎᕿ ᐃᖅᐊ ᕿ ᓱ ᓴᓯ ᕿ ᐊᓗᑎ. 32 ᒪᕿᖅ ᕙᖅ ᕿ ᕿᓯ ᐊᐊᑎ. 33 ᒪᑐᒋᕿ ᒪᑐᒋ ᓴᓯ ᕿ ᕙᐅᓗᑯ ᓗᑎ ᓱᐅ ᓱᓗ ᑯᓗ ᓴᑯᓂᖅ ᐃ ᑕᑕᑯ ᐅᑎᑎ?

34 ᐅᓱᕙ ᑯᒐᐊᓗᑕ ᓴᑎᕿ ᓵᑉ ᑯᑎ ᑕᓱᓗᕿ, ᐅᑎᕗ ᑯᑎᕗᑎ ᓵᑉ, ᒪᕿᖅᑑᓗ ᑎᐊ ᐅᑎᑎ, ᐅᓱ ᑯᕙ ᒪᑎ ᓱᕙᒪᑯ ᐅᑎᑎ ᓵᑉ, ᑯᒥᓗ ᐅᓱᒪᕿᑯ ᐅᑎᑎ ᓵᑉ, ᑯᑎᕿ ᓴᑎ ᑯᓱ ᓱᐅ ᑯᕿ ᑕᑕ ᓵᑉ, ᑯᓱ ᓵ ᑯᕙᕿ ᕿᑯᒪᑯ ᐅᑎᑎ. 35 ᐅᑎᔪᑎ ᐅᑎ ᑯᑎ ᑯ ᑯᑎ ᓗᑎᕿ ᒪᓯᕙᑎᓗᑎ ᒪᕿᖅᕿ ᐊᐅᐊ ᒃ. ᐊᐅᓴ ᐅᑎ ᐊᑎ ᐅᑎ ᒥ ᑯᑎ ᑯᓃᑉ, ᓴᒃᐅᐃᐊᑦ ᐸᐅᐊᑭᐊᑦ ᒥ ᓴᓯ ᒥ ᑎᑎ ᑯᓃᑉ, ᐅᓱ ᓴᑎ ᑯᓱ ᓵᑉ ᒥ ᕿ ᑎ ᑯᑎᑎᓗ ᓵᑉ ᑯᕿᖅᓯ ᓱᕙᒪᕿᓗ. 36 ᐅᑎ ᐅᒃᒪᕿᖅᑎᓱᓯ, ᐅᓱ ᐅᑎᔪ ᑎᑎ ᑯᑎ ᑯᑎᒪ ᕿ ᐊᐊ ᐅᑎᑎ.

37 ᐃᓱᐅᓴᑎᑦ, ᐃᓱᐅᓴᑎᑦ, ᓴᑎᕿ ᐃᑎᖅᓱ, ᐅᓱᕿ ᓵᑉ

ᑎᕝᕕᒃ ᑯᒐᐊ ᑯᒃᐅᓗᒃᑲ, ᑕᐅᑎᒍᒃ ᑎ ᓴᓯᑭ ᓘᑎᒪᐅᓗᑎ ᐸᑎᒍᓗ, ᑎᑐ ᒍ ᓴᓯ ᑭ ᒍ ᕝᕕᑎ ᔅᐅ ᑎᒪᒃᑎ ᑭᓯ, ᑯᒋᒃ ᐅᒃᑲᒪᓗ, ᐃᑎ, 38 ᑯᒃᑎ ᐊᓗᑕ ᒪᑭᖕᑯᐅ ᑯᒋᒍ ᒪᑭᖕᕝᕕᒃ ᑑᑯᒃᑎᐅᓗᑎ. 39 ᑕ ᐅᒃᑲᒪᑭᖕᒐᓯ ᑑᐅᒃ ᑯᕝᕕᒃ ᓴ ᒃᑲᒪᑕ ᐃᑎ ᐅᑎᑎ, ᐅᒃᑕᓗᑎ ᑯᕝᕕᒃ ᒃᐅᑦᑎᓗ ᒥᓯ ᑕ ᑎᑎᔅ ᒣᑎ ᓱᑎ ᑭᓗᑎᒍᓗ ᒃ.

ᐅᓴᕋᐅ ᐅᓗᑭ ᐅᑐᒥᑎ ᕕᓗᑦ.

ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᑯᒐᔅ ᓴᕋ ᑯᐅ ᐃ ᒪᒐᐃ. ᐃᑯ ᒣ ᑎᑎᑯᐃᕋ ᑎᑎ ᑎᑎᑕ ᓴᕋ ᑯᑭ ᐅᐅ ᓴᑎᒣ ᑭ ᑯᐅ ᓴᐅᓗᑕ ᐊᑎᐅᑯ ᒃ. 2 ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᐅᒃᑯᓗᑎ, ᓯ ᕕᑎ ᐅᒐᔅᑐ ᑯᑯᒪᑕ ᐅᑎ? ᐅᑎ ᐅᒃᑲᒪᑭᖕᒐᓯ, ᑐ ᕝᕕᑎ ᐅᕋᑕᕝᕕᐅ, ᑑᓴᑯᓗᑎ ᐃᑐ, ᐅᒐᔅᑐ ᒪᒐᒍᑎ ᒃ. 3 ᐅᑯ ᐅᑎᕝ ᑭᕝ ᕋ ᕝᕕᑕ ᑭᓗ, ᒣ ᑎᑎᑯᐃᕋ ᑯᒪᑭᓗ ᑎ ᑯ ᑎᑎᒍ, ᐅᕋᑯᑎ, ᐅᒃ ᒪᕋᖕᑎᓗᑎ, ᐄᑭᓗ ᐅᒃᑯᓗᑐ ᐅᓯ? ᑕᑯᓴᑐᑐ ᑯ ᑯᐅᔅ ᐅᑎᑎ, ᑎᑐᐃᐄ ᒪᑎᐄᐃ ᒃ ᑑᓗᐅᒃᓴᑎ ᒣᑦᑐ ᑐᑎᒣ ᐋᑦ?

4 ᐊᓱᑦ ᕋᑯᐅᕋ ᐅᒃᑯᓗᑎ, ᐅᒍᕋᐊᓗᑎ, ᒍᑐ ᐅᔅ ᒪᕋᖕᑐᐊᖕ ᐃᑐ. 5 ᑕ ᕝᕗᓗ ᓯᓯ ᑕ ᑎᑦᒍᒍ, ᒍᑐ ᕝᕗᓗ ᑎᑐᐊᖕ ᐅᑎᑎ, 6 ᒪᓯᐸ ᕋᑦᑐ ᐄ ᕝᕕᑕᑯᑎ ᑯ ᑯᑎᓗᑎ ᐅᑕᑕᓗ ᑎᒍ, ᐅᒍᕋᐊᓗᑎ, ᒪᓗᑎᑕᕋ ᐃᑎ. ᒃᖕ ᐅᑎᔅ ᐅᒃᑲᑦᓗᑎ ᒃ, ᑯᒋᒃ ᑑᓗᐅᒃᓴᑎ ᒣᑦᑐ ᐅᔅᑯ ᐃᑐ.

7 ᒍᑐ ᑯᕋᑎ ᐅᑑᓗ ᒪᕋᑎᔅᓴᑎ ᓗᑎ ᑑᓗ ᒃᐅᑦᑎ ᐄ ᐅᑑᓗ ᒪᕋᑎᔅᓴᑎ ᐅᑎᑎ, ᕋᐊᕋ ᐄ, ᐅᔅ ᐄ, ᓗᑎ ᑕᒍᒃᑐᑎ ᐄ, ᑕᓯ ᐊᑎᓗᑎ. 8 ᕋᑎ ᕋ ᑯᕝᕕᑎ ᑕᒍ ᑕᑦᑎᕝ ᐅᑎᑎ. 9 ᐅᑯ ᑯᕝᕕᒪᑦᑎᕋ ᑎᕋ ᐅᑎᑎ ᒐᒪᑦᑎᕋᒍ ᒃ, ᓱᑯ-ᒪᑦᑎᕋᒍ ᐄ ᐅᑎᑎ, ᐅᑎᔅ ᒍᑐ ᑯᕋᑎ ᒪᕋᖕ ᕋᑎᕝ

ᐅᓂᒃ, ᓯᓯ ᓴᑐ. 10 ᐅᑯ ᑕᒃ ᓗᐅᓗ ᓴ ᐊᐃᓗᑎᖕᒡ ᐅᓂᒃ, ᑯᓴ ᓗᒃᑎᓂᒃ ᐅᓂᒃ, ᓴᓗᒃᑐ ᓃᑦᑎᑕᒃᑐ ᐅᓂᒃ ᐄ, 11 ᓴᑭ ᐅᒃᑐᐊ ᕿ ᓗᐅᓗ ᒥᑎᓗᒃᑕ ᐅᓂᒃ, ᑕᒃᑐ ᓗᐅᓗ ᓴᑎᒃᑐᐊ ᐅᓂᒃ ᐄ, 12 ᐅᑯ ᐅᓗᒃᒥ ᓗᐅᓗ ᓴᓂᒃ ᐅᓯᑕ, ᑕᒃᑐ ᓗᐅᓗ ᑯ ᓐᓴ ᓴᒃᑐᑯᓗ ᐊᓴᓗᒃᑐ. 13 ᑯᒃᑐ ᐅᓯ ᐃᑐᒃ ᑯᓃᓗᒃ ᒥᓴᐊ ᐅᑕᖕᓂᒃ ᐅᓂᒃ. 14 ᐅᑯ ᑭᑎ ᑲᐅᖕᒡ ᓴ ᑯᓂᒃ ᑐᓯ ᑕᑕ ᐅᑐᓯ ᑯᑭᒥ ᓃᒃ ᑯᓴᓗᒃᑐ ᑲ ᐅᑯ ᐃᓗᐅᓗᒃᑐ ᓐᓴᑐ ᐅᓂᒃ.

15 ᐅᓯᑕ ᑕᓯ ᐅᑎᑎ ᑯᒪᑕ ᒥᕕ, ᓘᓂᑎᑐᒃ ᓴᑭ ᑕᐃᐅᓯ ᐅᓯ ᑯ ᑯᓂᒃ, ᐅᑕᐧᐃᐅ ᓗᒃᑐᑭ ᒪᖕᒡ ᕕᑐ ᐅᓯ ᑯᑭ ᓴᑭ ᐅᒍᐣ, 16 ᐅᑯ ᐅᓯᑭ ᐄᒃᑐᐊ ᓗᒃᑐᑭ ᒪᖕᒡᑐ ᑭᓯᑭ ᑯᑕᒃ ᐅᑎᑎᓗ ᓴᑎᑎ ᒃ, 17 ᕕᑐ ᑯᐅ ᑯ ᑭ ᐅᓂ, ᐃᐃᐊᐄ ᒃ ᐃᑐ ᑕᓯ ᕕ ᑯᐅ ᑕᒃ ᐅᐄ ᒃ. 18 ᕕᑐ ᑐᑭᑭ ᐅᓂ ᑭᑕ ᐃᐃᐊᐄ ᐃᑐ, ᕕ ᓘᐅ ᒥᑎᑐ ᒃ. 19 ᐅᑯ ᓴᑯᐃᐃᑭ ᕕᓯᒥ ᐅᑭᓂ, ᕕᓯᒥ ᐅᑭᓂ ᑭᑎᓗᑎ ᐄ, ᑯᓴ ᑑᑦᓂ ᐅᓂᒃ ᐅᓯᑕ ᖕᓴᑐ ᑭ. 20 ᓴᖕᐃ ᑭ ᐅᑯ ᐅᑕᐃ ᖕᓴᑐ ᑭ ᐄ ᑯᐊᐄ ᐅᑎᑎᐅᑕᑦᑐ ᐃᑐ ᒃ ᒥᐅᓴᑐ ᑑᒃᑐ ᐅᕕᑕᖕᓂᒃ. 21 ᑕ ᐅᑯ ᑭᒃᑐ ᑯᓗᑕᑦᑑᒃᑐ ᑕᑎᑦᓂ ᐅᓂᒃ. ᓗᑎ ᑦᓴᑐ ᑯᑑᒃ ᑑᐅᒃ ᑯᑑᒃᑐ ᐅᒃᑕᓴᓗᕕ ᐃᑐ ᑯᖕᑯᓴ ᐄ ᐅᒃᑕᓴᓗᑎ ᒃ ᐃᑐ.

22 ᐅᓯ ᖕᓴᑐ ᑯᑐᓗᑎᓗ ᒥᕕ, ᕕᑐ ᑑᒃᑐ ᓗᑎᑎ ᑕᓯᑕᑕ ᒃ ᐃᑐ, ᑯᒃᑐ ᐅᓯᑭᑭ ᒥᐅᓴᑐ ᑯᑕᑕ ᐅᑎ ᑯᓴᐅᓗᕕ ᐅᓯᓯ ᖕᓴᑐᑭᑭ ᑯᑐᓗᑎᓗ ᐃᑐ ᐅᓂᒃ. 23 ᐅᑯ ᕕᑐ ᐅᓯ ᐅᒃᑕᑕᑯᓗᑎ ᒥᕕ, ᑑᒃ X ᐅᓂ, ᐅᑯ ᐅᓯ X ᐅᓂ, ᐅᑎ ᓴᑕᑑᒃ ᐃᑐ. 24 ᑕ ᕕᑐ X ᑭᓯ ᐅᕕᖕᓴᑐᑭ ᐄ, ᓴᑭ ᑯᑭ ᑭ ᐄ ᓗᐅᓗ ᐅᓂᒃ, ᑕᓯ ᐅᑕᐧᐃᐅ ᐄ ᑯᓴ ᐅᓂᑎᑐᓴ ᐊᓴᑭ ᐅᓂᒃ, ᐅᓯᑭᑭ ᒥᐅᓴᑐ ᑯᑕᑕ ᐅᓂ ᑑᑦᓂ ᐃᑐ ᒥᕕ ᑯᑎᑐᐊ ᒃ.

25 ᑯᒐᐊᓗᑕ ᑯ ᓕᑭᓗ ᐅᒃᑲᓇᑯᖕᒐᓯ. 26 ᐅᓱᑕᒥ
ᐅᒃᑲᓇᑯᖕᑭᑎ ᒥᒍ, ᑯᒐᐊᓗᑕ ᓗᒐ ᐅᒥᓯ ᕿ ᐅᓂ,
ᒃᑕᒍᒍ ᐃᒐ, ᐅᑯ ᑯᒐᐃᓗᑕ ᑕᑯᐅ ᓱᐅ ᐅᓂ, ᐅᑎ
ᓴᑲᔫᓗ ᐃᒐ. 27 ᑕ ᐃᑭᑯᒥ ᕿᓯ, ᓴ ᒃᐃᐅᓗ ᑯᕝ
ᐊᕙ, ᓴ ᑲᒐᐅᓗ ᑯᕝᓗ ᕿᒥᑭ, ᐅᒃᑲᐅᓗᒍ ᐊᓂ ᒍᒐ
ᔅᓯ ᒥᓄᕙ ᒥᒍ. 28 ᕗᑭ ᑯᕿ ᕿᑯ, ᐅᓱ ᑯᕝᓗ
ᐅᓗᑕ ᕗ ᓐᒐᕿᒍ ᐅᓂᓂ.

29 ᐅᑯᐃᓗᑭ ᐅᓱ ᓐᓴᒐ ᑕᖕᐃᕿᓗ ᑯᒐᑯᒐ, ᓐᓴᒐ ᓴ
ᑭᒥᓂᓂ ᐅᓂᓂ, ᕝᕙᓂ ᓴ ᕿᒥᑭ ᐃᒐ ᐅᓂᓂ, ᓘᓗ ᔅᕿᕿ
ᑯᕝ ᒪᒐᕿᕿ ᐅᓂᓂ, ᔅ ᒪᑯᓗ ᑕᑯᒐᔅᓗ ᐅᓂᓂ ᕗ.
30 ᐅᑯᕝᓗ ᒍᒐ ᔅᓯ ᓂᐃᕙ ᐊᑯᑕᔅᓯ ᒃ ᑕᓯ ᔅ ᑕ
ᓗᒐᑭ ᐅᓂᓂ, ᐅᑯ ᐊᕗᐃ ᒥᒥᕿ ᒍᒐ ᑯᑭᒥᕿ
ᑯᕿᕿᓂ ᐅᓂᓂ, ᒍᒐ ᔅᓯ ᒃᕿᒥᑕ ᕗ ᐅᓂᓂ, ᔅᕿ
ᑯᖕ ᑕ ᓂᐃᔅᓗ, ᒪᑯᓗ ᕗ ᒧ ᓴᒥᑭ ᑕ ᕗ.

31 ᐅᑯ ᒍ ᔅᕿ ᑯᑭᒥᕿ ᑯᕝᓗ ᐅᐊ ᐅᓂᓂ, ᒥ
ᓴᓱᐅ ᐅᑯᒐᒐᔅᒃ ᑕ ᐅᓗᓯᒋ ᔅᕿᑎᓂ ᖕᐅ ᐅᑯ ᐅᓱ ᑯ-
ᑕᐅᑯ. ᓱᑯᓗᒍ ᒃᑎᓂ ᒃ ᑭᓗᑎ ᒥᓇ ᑯᕝᓗ, ᔅᕿ ᒥ
ᒃᓗ ᓂᓂᑎ ᑯᕝᓗ ᑯᑎᓂ ᒥ ᒃᓗ ᑯᕝᓗ. 32 ᐅᑯ ᑎᐅ ᕗ
ᒍᑎᓗ ᔅᕿᑭᐅ ᑯᕝᓱ ᒃᑲᓇᑯᖕᒐᒍᓗ ᐅᓂᓂ. ᒃᖕ ᒥ ᑎ
ᑎᒥ ᒍᒐᔅᓯ ᕿᓂ ᕗᓗ, ᒥ ᐅᕗᓗ ᒃᑎᕿ ᕗᕝ, ᐃᑦᐅ ᕝᓗ
ᒥᒐ ᐃᒐ ᒥᑕᔅᓯ. 33 ᐅᒃᑲᓇᓗᒍ ᑲᒃᑭᖕᒃᑎ ᕿᑎ ᑕᓯ
ᐅᒐᔅᓯᒃ ᒃᑲᓇᑕ ᒥᒍ, ᒥᒐ ᐃᒐ ᑲᕿᖕ ᒋᓗᑕ ᒃ ᓂᑯ
ᒥᑕᔅᓯᒃ ᐅᓂᓂ. 34 ᓱᒃᓗ ᐅᒃᑲᓇᕿᖕᒐᓯ ᕿᑎ ᒍᒐ ᑯᕿᒥ
ᕿᐅᕿ ᐃᒐ ᐅᓂᓂ, ᕿᑎ ᐅᒐᔅᓯᒃ ᐅᒃᑲᓇᓗᒐ ᑯᕝᓗ.
35 ᔅ ᕗ ᓗᒐ ᕗ ᐅᓗᑯᒐᒐ ᐅᓂᓂ, ᑯᕝᒃ ᔅ ᔅᕿᑎᐅ
ᐅᓗᑕᕿ ᒃ ᐃᒐ. 36 ᑯᕝᒃ ᐅᓱ ᓐᓴᒐ ᑯ, ᐅᓱ ᔅ
ᓐᓇ ᑯ ᒍᒐ ᑯᑎᒐᔅᓯ ᐃᒐ, ᔅᕿ ᑯᕿᒥᕿ ᑯᑎᒐᔅᓯ
ᐃᒐ, ᔅ ᕝᕙᖕ ᐅᓱᓱ ᔅᑯᒐᔅᓯ. 37 ᐅᑯ ᐅᐊᖕ ᒥ

ᖃᐅᑎᕐᑯ ᑯᒐᓗᒍ ᐅᓂᒃᑲᓗ ᒍᑎ ᓴᓯ ᒥᓄᐃᑦ ᒥᒍ, 38 ᑕ ᓗᑎᕐᑯ ᑑ ᑕᕐᒥ ᑯ ᕿ ᕿᕐᓴᓐ ᓴᕐᑐᓗ ᐧᐃ, "ᐅᑎᕐᓂᕐᑕ ᐧᐃ, "ᐅᑎᕐᓂᕐᒍ ᐅᓴᕐᓴᓐ ᐧᐃ ᐅᓐ ᖃᐅᑎ ᑯᑕᓗ ᓄᐊᕐ" ᐅᑯᐧᐃ ᕿᓐᐊ, 39 ᑯᒋᑎᐊᓯ ᐃᑎ ᐧᐃ, ᓗᑎᕐ ᑑ ᕿᕐᒥ ᐊᐃᑦ ᑯᑕᓗ, ᐅᑎᓯ ᒥᐊᑎᑯ ᐧᐃ. ᒍᑎ ᓴᓯ ᒥᓄᐃᑦ ᒥᒍ ᐅᒃᑲᐊᐃᑦ ᐅᓂᒃᑲᓗ.

40 ᐅᑯᕐᑐᓗ ᐅᓗᑭ ᑎᕐᕿᕐᑯ ᐊᐅᒍ, ᓱᓂᑎ "ᐃᐧᐃ ᐅᓂᒃᑲᓗ, ᓱᓂᑎ ᑑᒪᑯᓗᑎ. 41 ᖃᑯᐃᐅᕐᑯ ᐅᓗᑭ ᓱᑐ ᑕᕐᑎᑎᒋ, ᓱᓂᑎ "ᐃᐧᐃ ᐅᓂᒃᑲᓗ, ᓱᓂᑎ ᑑᒪᑯᓗᑎ ᐅᓂᒃᑲᓗ. 42 ᐅᓐᑕ ᒃᐅᑦᑎᕐᐃ, ᐧᐃᑐᓗ ᕿᒃ" ᒃᐅᕐᑎ ᓄᓴ ᖁᑕᓯ ᐃᑐ. 43 ᐅᑯ ᕿᑎ ᖁᑕᓯ, ᑯᐅ ᕿ ᖁᑎᑦᐅ ᑯᑯᑎᓯ ᒥᒍ, ᐧᐃᑐᓗ ᑑᒋ ᕿ ᒍᑎ ᐅᑎᐃ ᓄᓴ, ᕿᑎᐃ ᐅᓂᒃᑲᓗ, ᖁ ᑯᐅ ᓴᑕᑎᓐ ᒃ ᐃᑐ. 44 ᐅᓐᑕ ᕿᑭᑦᑎ ᐧᐃ ᓴᒥᕿᒍ, ᐧᐃᑐᓗ ᐅᒃᑲᕿᓗ ᐃᑐ ᒍᑎ ᓴᓯ ᓄᓴ.

45 ᐊᒥ ᒥᑎᑯᐃ ᐅᑎ ᐧᐃ ᑯᓯᓐ ᐧᐃ ᐅᑎ, ᖁ ᑑᓗ ᒃᐅᕐᑎ ᒍ ᒥᑎᑯᐃ ᒍᓯ ᑑᓗ ᐊᓐᑕ, ᑯᒐ ᑐᓗᑎ ᒃ. 46 ᐅᓐ ᒥᑎᑯᐃ ᒃ ᓱᒐ ᐅᑎᑎ, ᖁ ᑑᓗ ᒃᐅᕐᑎ ᓄᓴ ᒥᒍ, ᐅᒃᑲᑎ ᐊᑦᑭᑦᐅ ᐧᐃ. 47 ᐅᑎ ᐅᒃᑲᕿᕐᑦᑎᓯ, ᐅᑎᓯ ᖁ ᓯᓯ ᓇ ᒃᐅᕐᑎ ᐊᓐᑕ ᐅᑎᑎ. 48 ᑯᑑᒃ ᐅᓐ ᒥᑎᑯᐃ ᐅᒥᑎ ᒍ ᖖᓇ ᑕ ᐅᒃᑲᑎ ᒥᒍ, ᓴᑑᓗ ᒃᐅᕐᑎ ᒐ ᓄᓴ, 49 ᐅᑯ ᑐᓗᒍᕐᑯ ᕿᐅᑎᑦ ᐧᐃ, ᕿᐅᑎ ᐧᐃ, ᐅᑐᓗ ᐧᐃ, ᓴᑎᒥᒍ "ᐅ. 50 ᐅᓐ ᒥᑎᑯᐃ ᑑᓗ ᒃᐅᕐᑎ ᓄᓴ, ᐧᐃᑐᓗ ᓄᓐᓂᑎ ᐃᑐ, ᐅᑯ ᓴ ᖖᓇ ᑯᑎᓯ ᐃᑐ ᑐᓗ, 51 ᑕᓴᑎᓂᑕ ᐅᑎᑎ, ᑭᑎᑎᐊ ᕿ ᓴᓐᐅᑎᒥᑯ ᐅᑎᑎ, ᐅᓐ ᓴᓇᓇ ᐧᐃ, ᓱᑐᑎᕐᒍᑯᓐ ᐧᐃ ᐅᑎᑎ.

ᐅᓴᕐᑎᐅ ᐅᓗᑭ ᐅᑐᑎ ᐅᑯᕐᕿᕐᑐ.

ᐅᑯ ᓴᕐᕿ ᑑ ᒃᐅᕐᑎ ᒍ ᒥᑎᑯᐃ ᐅᒍᕐᑯᐃ ᐅᑐᑎ

ᑯᑎᓗᒍ ᐅᓗᒥᑎ, ᓇᒍᒍ ᐊᒃᑲᔾᐊ ᑯ ᓴᑎᔫᒃ, ᒍᒃᑕ "ᐅᒥᒋᒋᑦ ᒥᑦᑎ ᒃᑭᓇᒍᒍ. 2 ᐊᑯ ᑯᒋᒋᑦ ᐊᒋᑦᑭᑎ ᑯᑎᓇ, ᐊᑯᑭᑎ ᔫᒃ ᑯᑎᓇ ᐃᒃᑕ. 3 ᐊᓇᑭᑎ ᑯᑎᓇ ᐃᒃᑕ, ᓇᒍᒍ ᐊᒃᑲᒍᑯ ᓴᑎᔫᒃ, ᑯᒃᑲ ᓘ ᐊᒍᑎᓗᔫᒃ ᐃᒃᑕ, 4 ᐊᑯ ᐊᓇᑭᑎ ᑯᓇᑭᑎ ᕗᒥᒋᑦ ᐊᒃᑲᒍᑯᓗ ᓘ ᑎᓗᔫᒃ, ᐊᒃᑲᒍᑯᓗ ᒎᒥᒋᑦ. 5 ᒍᒃᑕ "ᐅᒥᒋᑦ ᕗᓗᑎ ᒥᒥᓴᒃ ᐃᒃᑕ ᕗᓗ, ᐅᒃᓇᓇ ᓴᑎᒥᒍᒍ" "ᐊᒃ ᓴᑎᒍᒍ, 6 ᐊᑯ ᕗᒋᑦ ᑕᓗᑎᓇ ᓴᒃ ᒍᓴᓴ ᐊᓇᒃᒍᒃᑕ, ᑯᒍᐊᓗᑕ ᒍᒃᑕ "ᐅᒥᒋᑦ "ᐅᐅᓗᑕ ᒥᒃ ᒥᑦᑎ ᑕᒍᒍ. 7 ᐊᑯ ᐊᓇᑭᑎ ᐊᒍᒍᑯᐃᑭᑎ ᐅᒃᓇᒃᑕᒃ ᒥᑎᓗᒍᒍ, ᓇᒍᒍ ᐊᒃᑲᒍᑯᓗ ᓱᓴᒃ ᐊᑎᓇᑯ. 8 ᐊᑯ ᐊᓇᑭᑎ ᑯᑎᓇ ᐃᒃᑕ ᐊᓇᑭᑎ ᑯᑎᓇ ᕐᔫᒃ ᐊᒃᑲᑭᑎ, ᑭᑭᑦ ᓘ ᐅᕐᔫᒃ ᑭᓴᑕᓗᑎ ᑭᑭᑦ ᐊᒃᑲᒍᑯᓗ ᓴᒥᑎ.

9 ᐊᑯ ᐊᓇ ᑯᓇᓗᑭ ᑭᑯᑎᒍᑎᑦ ᐊᒃᑭᑎ, ᐊᒃᑲᓗᒍᒍ ᐃᒃᑕ, ᑭᑭᑦ ᓴ ᑭᒃᑕᒍᒍ ᓱᓗ ᐅᓗᒍᒍ. ᑯ ᕕᔫᒃ ᑭᓇᓗᑎᑭᑭ ᑯᕕᔫᒃ ᑕᒍᒍ, ᐊᒍᒍ ᓴ ᑭᓇᓗᑎ. 10 ᐊᑯ ᑯᕕᔫᒃ ᑭᑭᓗᑎ ᑯᕕᔫᒃ ᑎᒍᒍᒍ ᕗᓗ, ᒍᒃᑕ "ᐅᒥᒋᑦ ᒥᒥᓴᒃ, ᐊᑯ ᐊᓇᑭᑎ ᓴ ᒥᑎᒥᑎ "ᐅᒥᓴᓗᑦ ᑯᕕᔫᒃ ᐃᓱᓇ ᑎᒍᒍᒍ, ᐊᑯ ᑯᑦᑎᒥᕗᓗ. 11 ᑯᑭᓱ ᓱᓗᑎ ᐊᒍᑭᑯᐃ ᒥᒥᒍᒍ, ᐊᒃᑭᑎ, ᒥᑯᒍᒍᒃᐊ, ᒥᑯᒍᒍᒃᐊ, ᑭᑭᑦ ᓴ ᑯᑦᑕᒃᑎᓗ ᔫᒃ. 12 ᐊᑯ ᑭᑯᒍᑎᑦ ᐊᒃᑲᑯᓗᑎ, ᐊᑎ ᐊᒃᑭᑭᑦᑎᒍᓱ ᑭᑭᑦ ᑯᒍᒍᒍ ᐃᒃᑕ. 13 ᐊᓇᑦᑕ ᒃᒍᒃᑕᐃ, ᒍᒃᑕ ᓴᓱ ᑕᓴ ᒣᒍᒃᑕ ᔫᒃ ᓴᒣᒍ ᔫᒃ ᒥᑯᑦᑕᓇ ᐃᒃᑕ.

14 ᒍᒃᑕ ᑭᑦᑕ ᑯᐅᓗᒍᒍ, ᒍ ᒥᑎᑯᐃᐃ ᒃᑲ ᑯᓗᒍᒍ, ᐊᓇ ᒥᕕᔫᒃ ᐊᑎ ᑯᓴᐃᑯ. 15 ᑯᑦᑕ ᓱᑎᑎ ᓴᕐᑕᓇᑦ ᑭᔫᒃ ᐊᑯᑭᑭᑦ ᐊᓴᒥᑯ, ᓱᑎᑎ ᓴ ᐅᓗᑭ ᒍᒍᑭ. ᓱᑎᑎ ᓴ ᓱᑎᑎ ᓇᓇ, ᐅᒃᓇᓇ ᑯ ᓴ ᑭᐅᑦᑎ ᑭᓇᑦ, ᐊᑯ ᐊᑯᓗᑎᒍᑭ ᑭᑦᑕ.

16 ᐊᑯ ᐊᓇ ᐊᑯᑭᑭᑦ ᓴᕐᑕᓇᑦ ᑭᔫᒃ "ᐃᔫᒃ, ᓴ ᑕ

ᐊᒐᓱᓕ ᑲ ᑐᓴ, ᐆᑦᑎ ᐅᓱᑭᒋ ᓴᓛᑦᐸ ᑎᐄ ᒥᑎ.
17 ᐅᑲᓴᓄᒍ ᐄ ᐅᓱ ᐅᓄᑭ "ᐃᐄ, ᐅᓱ ᐄ ᐆᑦᑎ
ᐅᓄᑭ ᒥᑎ. 18 ᑯᐆᑲ ᐅᓱ ᓘᑎᑎ ᓱᓄ ᐃᐄ ᑕᒐᐃ
ᓄᑎ ᓱᐅ ᑲᓴᓄᑭ ᓴᓛᑦᐸ ᒍ ᒣᑯᒐᐅᐅ ᓃᓄ ᐅᑎ
ᑕᓴᒥᐃ.

19 ᒐ ᐅᑭᓱ ᐅᓱ ᒫᑎᑯᐃ ᓴᒐ ᒣᑯᒐᐅᐅ ᒥᒥᓴ,
ᑯᐅᐅ ᓴ ᒥᓴᑎ. 20 ᐅᑯᐆ ᐅᓱ ᐅᑭᒋ ᓴᓛᑦᐸ ᑎᐄ
ᒥᑎ ᒥᒥᓴ, ᐆᑦᑎ ᐅᑭᒋ ᓴ ᓛᑦᐸ ᑎᐄ ᒥᒥᑯ
ᐅᑲᑎ ᐄ, ᒣᑯᒐᐅᐅ ᐅᑭᒋ ᓴᓛᑦᐸ ᑎᐄ ᓴᒐᒥᑯ,
ᑯᒐᓱᓕ ᑲᐃᐄ ᐆᑦᑎ ᐅᑭᒋ ᓴᓛᑦᐸ ᑎᐄ ᒥᑎ.
21 ᒣᓐᓄ ᒣᑯᒐᐅᐅ ᐅᑲᓴᓄᑎ, ᕿ ᒥᓱ ᒫᑎᑯᐃ ᒥᓱ
ᒥᑎ, ᐅᑎ ᐊᒥᑎ ᐄ, ᕿᓱ ᓗᓄ ᐃᒥ ᑯ ᕿ ᐅᑎ
ᐊᒥᑎ, ᕿᓱ ᓗᓄ ᓄᓐ ᑲᐅᑭᓐ ᐊᑎᓗᒍ, ᒥ ᓄᓐ ᑲᐅᑭᓐ
ᒥᓐᑎᐅ ᑯ ᓄᓐ ᑑᓱᑎᓕ.

22 ᐅᓱ ᐄ ᐅᓄᑭ ᓴᓛᑦᐸ ᑎᐄ "ᐃᐄ ᒥᒥᓴ, ᐅᑲᑎ
ᐄ, ᒣᑯᒐᐅᐅ ᓴᓐᑦᐸ ᑎᐄ ᐅᓄᑭ ᓴᒐ ᒥᑯ, ᑯᒐᓱᓕ
ᑲᐃᐄ ᐆᑦᑎ ᐅᓄᑭ ᓴᓛᑦᐸ ᑎᐄ ᒥᑎ. 23 ᒣᓐᓄ ᑲᐅᑭᓐ
ᐅᑲᓴᓄᑎ, ᑲ" ᒫᑎᑯᐃ ᒥᓱ ᒥᑎ, ᐅᑎ ᐊᒥᑎ ᐄ,
ᕿᓱ ᓗᓄ ᐃᒥ ᕿ ᐅᑎ ᐊᐃᓄᑎ, ᕿᓱ ᓗᓄ ᕿ ᑲᐅᑭᓐ
ᐊᒥᑎᒍ, ᒥᓐᓄ ᑲᐅᑭᓐ ᒥᓐᑎᐅ ᑯ ᓄᓐ ᑑᓱᑎᓕ.

24 ᐅᓱ ᓴᓛᑦᐸ ᑎᐄ ᓘᑎᑎ ᓱᓄ "ᐃᐄ ᒥᒥᓴ, ᐅᑲᑎ
ᐄ, ᑲᐅᑭᓐ ᐄᒥ ᓐᑯᓴ ᒥᑎ ᒥᑯ ᒐᑯ, ᐄᑎᐅ ᕿᓱ ᒥᒥᑯ
ᐃᒥ ᑲᒪᒥᕿ, ᐄᑎᐅ ᕿᓱ ᕿᒥᓐᑎ ᐃᒥ ᑯᑎᒥᓗ.
25 ᐅᓱᕿ ᒥᒥᒫᓐ ᐅᑯᐆ ᒐᓴ, ᒥ ᓴᓛᑦᐸ ᓄᑎ ᓱᐅ
ᒥᒥᒥᐃ, ᑯᒐᓱᓕ ᐅᓱ ᒥᓐᑎᐅ ᐅᑎ ᑲᒋᓴᓄ.

26 ᒣᓐᓄ ᑲᐅᑭᓐ ᕿᓴᒐᑎ ᐅᑲᓴᓄᑎ, ᒫᑎ ᑯᐃ ᐅᒫᑎ
ᓐᑦᑎᓄᐅ ᐄ ᒥᑎ, ᐊᓴ ᑯᒐᓴ ᐄᑎᐅ ᕿᓱ ᒥᒥᓴᑎ ᐃᒥ
ᑲᒪᕿ, ᐄᑎᐅ ᑕᐅᓴᑎ ᐃᒥ ᑕᐅᓗᓐ. 27 ᐅᓱᕿ ᐅᑎ ᐅᑎᑎ ᓴ

הנה עתה אני שלח ולקחתי את כל משפחות צפון נאם יהוה ואל נבוכדנאצר מלך בבל עבדי והבאתים על הארץ הזאת ועל יושביה ועל כל הגוים הסביבים והחרמתים והשמתים לשמה ולשרקה ולחרבות עולם׃ 30 ואבדתי מהם קול ששון וקול שמחה קול חתן וקול כלה קול רחיים ואור נר׃ 31 והיה כל הגוים האלה שבעים שנה׃ 32 והיה כי תלאת שבעים שנה אפקד על מלך בבל ועל הגוי ההוא נאם יהוה את עונם ועל ארץ כשדים ושמתי אתה לחרבות עולם׃ 33 והיו הגוים האלה עבדים לו ולמלך בבל שבעים שנה׃ 34 והיה בהמלאת לי שבעים שנה אפקד על מלך בבל ועל הגוי ההוא נאם יהוה את עונם ועל ארץ כשדים ושמתי אתה לחרבות עולם׃ 35 ובאו גוים רבים וגדלים מלכים עצומים מאד׃ 36 ויסרתי אתם איש מרעהו ואת בני המלכים׃ 37 ואת אבדו מלכים ומלכים אבדו מלכים׃ 38 עזב כאריה סכתו כי היתה הארץ לשמה מפני חרון היונה׃ 39 ויהי בשנת הראשונה למלכות יהויקים מלך יהודה ירמיה הנביא אל כל יהודה׃ 40 אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר הטיבו מדרכיכם ומעלליכם׃ 41 ויען ירמיה אל כל העם ואל כל הנשים לאמר שמעו דבר יהוה כל יהודה׃ 42 כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר בניכם ובנותיכם בנים ובנות׃ 43 ואתם אל תיראו מפני חרב כי חרב אל בני עמון נאם יהוה׃ 44 ואל בני עמון אמר כה אמר יהוה אל בני עמון׳ ואל מלכם ואל שרי עמון׳ ואל כל הגוים׳ אשר לו׳ ואל מלכי הגוים׳ אשר מעבר לים׳ ואל כל יושבי המדבר׳ אשר מגזזי פאה׳ ואל כל מלכי ארב׳ אשר יושבים במדבר׳ כי אמר יהוה׳ כי יעצו עליכם עצה׳ וחשבו עליכם מחשבה׃ 45 אל תיראו מפני מלכי בבל׳ אשר אני מלך אתם׳ נאם יהוה׳ כי אתי אני׳ לשיבם׃ 46 ומפני מלכי בבל׳ נרעשה הארץ׳ ונשמע בגוים׳ צעקתם׃ 47 ויען ירמיה אל כל העם ואל כל הנשים לאמר שמעו דבר יהוה כל יהודה׃ 48 כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר בניכם ובנותיכם בנים ובנות׃ 49 ואתם אל תיראו מפני חרב כי חרב אל בני עמון נאם יהוה׃ 50 ואל בני עמון אמר כה אמר יהוה אל בני עמון׳ ואל מלכם ואל שרי עמון׳ ואל כל הגוים׳ אשר לו׳ ואל מלכי הגוים׳ אשר מעבר לים׳ ואל כל יושבי המדבר׳ אשר מגזזי פאה׳ ואל כל מלכי ארב׳ אשר יושבים במדבר׳ כי אמר יהוה׳ כי יעצו עליכם עצה׳ וחשבו עליכם מחשבה׃ 51 אל תיראו מפני מלכי בבל׳ אשר אני מלך אתם׳ נאם יהוה׃ 52 ומפני מלכי בבל׳ נרעשה הארץ׳ ונשמע בגוים׳ צעקתם׃ 53 ויען ירמיה אל כל העם ואל כל הנשים לאמר שמעו דבר יהוה כל יהודה׃ 54 כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר בניכם ובנותיכם בנים ובנות׃ 55 ואתם אל תיראו מפני חרב כי חרב אל בני עמון נאם יהוה׃ 56 ואל בני עמון אמר כה אמר יהוה אל בני עמון׳ ואל מלכם ואל שרי עמון׳ ואל כל הגוים׳ אשר לו׳ ואל מלכי הגוים׳ אשר מעבר לים׳ ואל כל יושבי המדבר׳ אשר מגזזי פאה׳ ואל כל מלכי ארב׳ אשר יושבים במדבר׳ כי אמר יהוה׳ כי יעצו עליכם עצה׳ וחשבו עליכם מחשבה׃ 57 ואת אבדו מלכים ומלכים אבדו מלכים׃ 58 עזב כאריה סכתו כי היתה הארץ לשמה מפני חרון היונה׃ 59 ויהי בשנת הראשונה למלכות יהויקים מלך יהודה ירמיה הנביא אל כל יהודה׃ 60 אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר הטיבו מדרכיכם ומעלליכם׃ 61 ויען ירמיה אל כל העם ואל כל הנשים לאמר שמעו דבר יהוה כל יהודה׃ 62 כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר בניכם ובנותיכם בנים ובנות׃ 63 ואתם אל תיראו מפני חרב כי חרב אל בני עמון נאם יהוה׃ 64 ואל בני עמון אמר כה אמר יהוה אל בני עמון׳ ואל מלכם ואל שרי עמון׳ ואל כל הגוים׳ אשר לו׳ ואל מלכי הגוים׳ אשר מעבר לים׳ ואל כל יושבי המדבר׳ אשר מגזזי פאה׳ ואל כל מלכי ארב׳ אשר יושבים במדבר׳ כי אמר יהוה׳ כי יעצו עליכם עצה׳ וחשבו עליכם מחשבה׃ 65 אל תיראו מפני מלכי בבל׳ אשר אני מלך אתם׳ נאם יהוה׃ 66 ומפני מלכי בבל׳ נרעשה הארץ׳ ונשמע בגוים׳ צעקתם׃ 67 ויען ירמיה אל כל העם ואל כל הנשים לאמר שמעו דבר יהוה כל יהודה׃ 68 כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר בניכם ובנותיכם בנים ובנות׃ 69 ואתם אל תיראו מפני חרב כי חרב אל בני עמון נאם יהוה׃ 70 ואל בני עמון אמר כה אמר יהוה אל בני עמון׳ ואל מלכם ואל שרי עמון׳ ואל כל הגוים׳ אשר לו׳ ואל מלכי הגוים׳ אשר מעבר לים׳ ואל כל יושבי המדבר׳ אשר מגזזי פאה׳ ואל כל מלכי ארב׳ אשר יושבים במדבר׳ כי אמר יהוה׳ כי יעצו עליכם עצה׳ וחשבו עליכם מחשבה׃ 71 אל תיראו מפני מלכי בבל׳ אשר אני מלך אתם׳ נאם יהוה׃ 72 ומפני מלכי בבל׳ נרעשה הארץ׳ ונשמע בגוים׳ צעקתם׃ 73 ויען ירמיה אל כל העם ואל כל הנשים לאמר שמעו דבר יהוה כל יהודה׃ 74 כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר בניכם ובנותיכם בנים ובנות׃ 75 ואתם אל תיראו מפני חרב כי חרב אל בני עמון נאם יהוה׃ 76 ואל בני עמון אמר כה אמר יהוה אל בני עמון׳ ואל מלכם ואל שרי עמון׳ ואל כל הגוים׳ אשר לו׳ ואל מלכי הגוים׳ אשר מעבר לים׳ ואל כל יושבי המדבר׳ אשר מגזזי פאה׳ ואל כל מלכי ארב׳ אשר יושבים במדבר׳ כי אמר יהוה׳ כי יעצו עליכם עצה׳ וחשבו עליכם מחשבה׃ 77 אל תיראו מפני מלכי בבל׳ אשר אני מלך אתם׳ נאם יהוה׃ 78 ומפני מלכי בבל׳ נרעשה הארץ׳ ונשמע בגוים׳ צעקתם׃ 79 ויען ירמיה אל כל העם ואל כל הנשים לאמר שמעו דבר יהוה כל יהודה׃ 80 כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר הטיבו מדרכיכם ומעלליכם׃ 81 ויען ירמיה אל כל העם ואל כל הנשים לאמר שמעו דבר יהוה כל יהודה׃ 82 כה אמר יהוה צבאות אלהי ישראל לאמר בניכם ובנותיכם בנים ובנות׃ 83 ואתם אל תיראו מפני חרב כי חרב אל בני עמון נאם יהוה׃ 84 ואל בני עמון אמר כה אמר יהוה אל בני עמון׳ ואל מלכם ואל שרי עמון׳ ואל כל הגוים׳ אשר לו׳ ואל מלכי הגוים׳ אשר מעבר לים׳ ואל כל יושבי המדבר׳ אשר מגזזי פאה׳ ואל כל מלכי ארב׳ אשר יושבים במדבר׳ כי אמר יהוה׳ כי יעצו עליכם עצה׳ וחשבו עליכם מחשבה׃ 85 אל תיראו מפני מלכי בבל׳ אשר אני מלך אתם׳ נאם יהוה׃ 86 ומפני מלכי בבל׳ נרעשה הארץ׳ ונשמע בגוים׳ צעקתם׃ 87 ואת אבדו מלכים ומלכים אבדו מלכים׃ 88 עזב כאריה סכתו כי היתה הארץ לשמה מפני חרון היונה׃ 89 ויהי בשנת הראשונה למלכות יהויקים מלך יהודה׳ ויהי בחדש הרביעי׃ 90 ויבא חנניה בן עזור הנביא׳ אשר מגבעון׳ בבית יהוה׳ לעיני הכהנים׳ ולעיני כל העם׳ לאמר׃ 91 כה אמר יהוה צבאות׳ אלהי ישראל׳ לאמר׳ שברתי׳ את מוטות׳ עול מלך בבל׃ 92 בתוך׳ שנתים ימים׳ אני׳ משיב׳ אל המקום׳ הזה׳ כל כלי בית יהוה׳ אשר לקח׳ נבוכדנאצר׳ מלך בבל׳ מן המקום׳ הזה׳ והביא׳ בבלה׃ 93 ואת יכניה׳ בן יהויקים׳ מלך יהודה׳ ואת כל גלות יהודה׳ הבאים׳ בבלה׳ אני׳ משיב׳ אל המקום׳ הזה׳ נאם יהוה׳ כי אשבר׳ את עול׳ מלך בבל׃ 94 ויאמר ירמיה הנביא׳ אל חנניה׳ הנביא׳ לעיני הכהנים׳ ולעיני כל העם׳ העמדים׳ בבית יהוה׃ 95 ויאמר ירמיה הנביא׳ אמן׳ כן יעשה יהוה׳ יקים יהוה׳ את דבריך׳ אשר הנבאת׳ להשיב׳ כלי בית יהוה׳ והגלה׳ מבבל׳ אל המקום׳ הזה׃ 96 אך שמע׳ נא׳ את הדבר׳ הזה׳ אשר אני׳ דבר׳ באזניך׳ ובאזני כל העם׃ 97 הנביאים׳ אשר היו לפני׳ ולפניך׳ מן העולם׳ ונבאו׳ על ארצות׳ רבות׳ ועל ממלכות׳ גדלות׳ למלחמה׳ ולרעה׳ ולדבר׳ מות׃ 98 הנביא׳ אשר ינבא׳ לשלום׳ בבוא׳ דבר הנביא׳ יודע׳ הנביא׳ אשר שלחו׳ יהוה׳ באמת׃ 99 ויקח׳ חנניה׳ את המוטה׳ מעל צואר׳ הנביא׳ וישברה׃ 100 ויאמר׳ חנניה׳ לעיני כל העם׳ לאמר׳ כה אמר יהוה׳ עוד׳ כזאת׳ אשבר׳ את עול׳ נבוכדנאצר׳ מלך בבל׳ מעל צואר׳ כל הגוים׳ בתוך׳ שנתים ימים׳ וילך׳ הנביא׳ לדרכו׃ 101 ויהי דבר יהוה׳ אל ירמיה׳ הנביא׳ אחרי׳ שבר׳ חנניה׳ הנביא׳ את המוטה׳ מעל צואר׳ הנביא׳ לאמר׃ 102 הלך׳ ואמרת׳ אל חנניה׳ לאמר׳ כה אמר יהוה׳ מוטות׳ עץ׳ שברת׳ ועשית׳ תחתיהן׳ מוטות׳ ברזל׃ 103 כי כה אמר יהוה צבאות׳ אלהי ישראל׳ עול׳ ברזל׳ נתתי׳ על צואר׳ כל הגוים׳ האלה׳ לעבד׳ את נבוכדנאצר׳ מלך בבל׳ ונתם׳ לו׳ גם׳ את חית׳ השדה׳ נתתי׃ 104 ויאמר׳ ירמיה׳ הנביא׳ אל חנניה׳ הנביא׳ שמע׳ נא׳ חנניה׳ לא׳ שלחך׳ יהוה׳ ואתה׳ הבטחת׳ את העם׳ הזה׳ על שקר׃ 105 לכן׳ כה אמר יהוה׳ הנני׳ משלחך׳ מעל פני׳ האדמה׳ השנה׳ אתה׳ מת׳ כי׳ דברת׳ סרה׳ על יהוה׃ 106 ויהי׳ בשנה׳ השביעית׳ בחדש׳ השביעי׳ בא׳ חנניה׳ הנביא׳ מת׃ 107 ויהי׳ דבר׳ יהוה׳ אל ירמיה׳ לאמר׃ 108 שלח׳ לכל׳ הגולה׳ לאמר׳ כה אמר יהוה׳ אל שמעיה׳ הנחלמי׳ יען׳ אשר׳ נבא׳ שמעיה׳ לכם׳ ואני׳ לא׳ שלחתי׳ אתו׳ והבטח׳ אתכם׳ על שקר׃ 109 לכן׳ כה אמר יהוה׳ הנני׳ פקד׳ על שמעיה׳ הנחלמי׳ ועל זרעו׳ לא׳ יהיה׳ לו׳ איש׳ יושב׳ בתוך׳ העם׳ הזה׳ ולא׳ יראה׳ בטוב׳ אשר׳ אעשה׳ לעמי׳ נאם יהוה׳ כי׳ סרה׳ דבר׳ על יהוה׃

ᐅᒃᐊᑎ, ᐅᓵᓐ ᓴᓐᑑᓗ ᐅᒃᐊᑎ. 41 ᐅᑯ ᐅᓵ ᐅᑐᓯ ᕿ ᑯᓐᑑᓗ ᐅᒃᑎ ᐅᑎᑎ, ᓴ ᐃ ᑏᑕᒋᒃ, ᑏᕿᑊ ᕐᑊ ᑏᕿᑊ ᓐᑑᓗ ᒥᓗᑎᐅ ᐃᑐ, ᓄᑕᑐ ᒃᑯᓗ ᑯᓐᑑᓗ ᑕᒃᒋ, ᒥᓗᑎᒥ ᒥᒥᑎᑯᐃᕿ ᑑ ᑯᒃᑎ ᓱᒃᑎ ᒋᑐᓗᑐᓗ. 42 ᓐ ᑭᑐᓗᑎᕿ ᑯᒃᑐ ᓴᒃᑕᓗᑎ ᐃᑐ, ᑐᐊᕿ ᑯᒃᑐ ᑑᑦ ᐅᓴᑐᓗ ᐃᑐ, 43 ᒃᑦᑐᓗ ᐅᓄᑎ ᑯᒃᑐ ᑑᓵᓴᑦᑎ ᐃᑐ, ᐃᓗᒃᑐ ᐊᒃᒃ ᑯᒃᑐ ᑑᓵ ᓴᐊᑎ ᐃᑐ, ᐅᓴ ᐅᓄᑎ ᑯᐅ ᑯᒃᒋᓗ ᓐ ᐊᐃᒃᒃ ᑯᒃᑐ ᓴᑐᓗ ᐊᐊᒃᒃ ᐃᑐ.

44 ᐅᑯ ᐅᓵᕿ ᑑ ᕿᑎᑐᒃᒃ ᐅᑎᑎ, ᐅᒃᑦᐅᓗᑎ ᑑ ᐅᑎᑎ, ᒃᐅᕿᑊ ᑑᓗᑐᓗ ᑐᑯᒥᓐ ᑭᑎᓗᑎᕿ, ᐅᑯ ᑑ ᐊᑐᕿ, ᐅᑯ ᒃᑦᑐᒥ ᑐᑎ, ᐅᑯ ᐃᓗᒃᑐ ᑐᑎ, ᐅᑯ ᐅᓴ ᑐᑎ, ᐅᑯ ᑯᑦᐅ ᑯᒃᒋᓗ ᓐ ᐃᓗᓐ, ᑯᒃᑐ ᑐᓗᑕ ᐊᒋᑎ ᐃᑐ? 45 ᐅᑯ ᕿᑯᒃᑎ ᐅᒃᑯᓗᑎ ᐅᑎᑎ, ᐅᑎ ᐅᒃᑕᓐᑯᒃᑦᒃᒋ ᑭᑎᕿ ᑯᓗᑕᕿᑐᓐᑑᓗ ᑐᕮ ᐃᑐ ᑯᓐᑕ ᓄᑎᑎ ᒥ ᑑᓗ ᐊᐊᑎ ᐃᑐ, ᐅᓵᓐ ᓴᓐᑑᓗ ᐊᐊᑎ ᐃᑐ. 46 ᐅᑯ ᑭᑎᕿ ᐃᓄᑯᒋ ᓴᓐᑑᓗᕿᒃ ᑯᓐᑑᓗ ᑭᕿᒃᑎᒃᑐ ᐅᑎᑎ, ᐅᑯ ᐅᑎ ᐊᑎᕿ ᐃᓄᑯᒋ ᐊᓗᑕ ᑯᓐᑑᓗ ᑭᕿᒃᑎᑎ ᐅᑎᑎ.

ᐯᓴᑎᐅ ᐅᓗᑭ ᐅᑐᑎ ᐅᕿᑕᐃ.

ᐅᑯ ᐊᓄᕮ ᐁᓱᒃ ᑎᑎ ᓴᑎᐅ ᐅᒃᐊᓐᑐ ᐅᑯᑎ ᐊᑎᓗᑐ ᑐᓗ, ᑐ ᑎᑎᑯᐃᕿ ᑑᓗ ᐅᒃᑎ. 2 ᑯᑯᑕᓐ ᐅᓗᑭ ᒥᓗᑐ ᒃᑯᓐ ᒥᓗᑐ ᓴᓐᑐᒥ ᓱᑯᓇᑎ ᐅᑎ, ᐅᑯ ᑐᑐ ᓴᓯ ᑯᓴᓇᒥᑎ ᓴ ᑐᑎᓗ ᐅᒃᑕᓐ ᕿ ᒥᑎᑐ ᓇᓯ ᒃ. 3 ᐅᑯ ᓴᑎᕿ, ᓴᑎ ᐄ ᕿ, ᑐᑐ ᓗᑕᕿ ᑑᑦ, ᓴᑎ ᓗᑎᕿ ᒃᐃᐊᑦᑉᑦ ᒥᓯ ᒥ ᑯᑦᐅ ᑯᑑᓗ ᓱᑐ ᕿᑐ. 4 ᑭᓴᕿᑎ ᑑᑦ ᑕᐅᓗᑎ ᑭᐃᓗᑎᕿᑐᐃ ᓐ ᐁᓱᒃ ᑎᑑᑦ ᐅᑎᑎ, ᓱᑯᓇᒋ ᒃ. 5 ᐅᑕᐅᐃᐅ ᒥᓗᑐ ᐄ ᕿ ᐃᑐ ᕿᑎ, ᑐᑐ ᑭᐅᕿᑐᑐ ᐅᑎᑎ ᑯᑑ.

6 ᐊᓱᑦ ᐯᒐᒥ ᑯᐁ ᓱᐁ ᐁᑎ ᑐᓗ, ᓯᒍᓗ ᑯᑎᑦᑕ ᐁᔭ ᐁᑎ, ᒥ ᑯᐁ ᓱᐁ ᐊᑕ, 7 ᒐᑯᐃᐃ ᐸᓂ ᒐᒥᒥᔭ, ᐊᒐᑉᐸ ᑑᒥ ᑕ ᕿᑦ ᐊᒐᑯᓗ ᐁᑎ ᐅᑎᐁ ᑲᑦᑎ, ᐁᑯ ᐸᓂ ᑎ ᕿᐃᓗᒐᓗ, ᐊᑎ ᒐ ᐊᑕ ᑐᓗ. 8 ᐁᑯ ᒥ ᒫᑎᑯᐃᐃᕿ ᒃᑎᒥᑐᓗ ᑯᐃᓗᑎ ᐃᒐ ᐁᒃ ᕿᑎ ᑑ, ᐊᓱᕿ ᐁᑦᑎᒥ ᒃ ᒥᕿᐅᓕ ᕿᑎ? 9 ᑎᑎ ᕿᑦ ᐊᒐᑯᓗ ᑑᐸᓂ ᐃᒐ ᐊᓗᓂ ᕿ ᒃ ᒪᐅᓗᑎ, ᑐᒐ ᐁᑑᒐᑎᒥᕿ ᑯᒐᐅᓱ ᑑ. 10 ᐊᓱᑦ ᑯᑯ ᑕᐊ ᐁᒃᑯᓗᑎ ᑑ, ᐊᓱᒃ ᒐᑯᐃᐃᒪᑕᑐ, ᓴ ᒐᓱ ᒪᐅᕿᓕ. 11 ᑐᒐ ᐁᑑᒐᑎᒥᕿ ᐃᓱᑯᓱ ᐁᑐ ᒃ ᒐᔭ, ᐁᑯ ᓱᒐ ᐃᓱᑯᓱ ᒃᓴᒐᑕ ᐃᒐ. 12 ᑎᑎ ᕿᑦ ᐊᒐᑯᓗ ᓴ ᓱ ᕿ ᐃᓗᒐᓱ ᑐᓗ, ᒥᓱᓗᑐ ᒃ ᐁᒃᑎ. 13 ᐊᒃᓗ ᐁᒃᒪᕿᖕᒐᓱ, ᑑᑎ ᑎᑎ ᑯᓗᑎ ᒐᓱ ᐊᑑᐃ ᒥᒥᕿ, ᔭᐊᑎ ᐅᑎᑎ, ᑎᑎ ᐁᒃᑎ ᒥ ᓴ ᑯ ᐊᓗᒐ ᐅᑎᑎ ᒥᒪᑯᓗᑎ ᓴᒐ.

14 ᐁᑯ ᐅᒐᑎ ᓗᑕᒥᑐᓗ ᐅᓗᕿ ᑯ ᑕ ᐊᑎᑎ ᑑᑕᑦ ᐃᑦᒃᐅᐃᐅᓕ ᐅᐃ ᔭᑎ ᑑ ᕿ ᑐᓗ ᑐᔭ, 15 ᐁᒃᑎ, ᐁᐃ ᓴᓴᐊᓕᑎ ᐅᑎᑎ ᒪᓴᐅᑎ ᒃ? ᐁᑯ ᑕᐃ ᐅᒐᑎ ᓴᕝᑉᐸ ᓴᒐ ᓕᒐᑦᑎᒥᕿ. 16 ᑯᓕᑦᓴᒐ ᒐᓱ ᑐᓗ ᑯᒃᑎᒥᑕ ᑯᓴᓴᒥᑎ ᒃ.

17 ᓕᒐᕿ ᑎ ᕿᐊᐃ ᓴᒐ ᑕᕿᒐ ᖁᒐ ᕿ ᐊᓱᑦ ᒥ ᒫᑎᑯᐃᐃᕿ ᑎᑎ ᒥᒥᕿ ᐁᒃᑎᐁᓗᑎ, ᑑᑎ ᐁᒃᑎᒥ ᒐᓱᓗ ᑐᕿ ᒐᒐ ᒐᓴᒐ ᓱᓴᒐ ᒥᒥᕿ ᓴᐸᒥᔭ ᑎ ᕿᐅᓗᑎ ᒃ? 18 ᐁᒃᑎ ᑯᐁ ᑑ ᑯᑕᓗ ᑕᕿ, ᕿᒐ ᓕᑎᑎ ᑕᓗ ᐁᒃᑕᓗᑎ, ᒥᑯᒐᖕᐁ ᐁᒃᑎ, ᒐᐃᒐ ᓴᑎ ᐃᒥᕝ, ᒐ ᑯᐁ ᐁᐁ ᓴᐸᒥ ᑎ ᕿᐅᑎ, ᓴ ᒫᑎᑯᐃᐃᕿ ᐧᖕᐁ. 19 ᐁᑯ ᒥ ᒫᑎᑯᐃᐃᕿ ᐊᓱᑦ ᐁᒃᑯᓗᑎ ᕿᓱ ᐊᕝᑎ ᓴᐸᒥ ᑎ ᕿᐊᐃ ᓴᒐ ᓴ ᐊᑎᐁᑯ.

20 ᐁᕿᖕᑎ ᐃᒥᕝ ᑐᓗ, ᐅᒐᑎ ᑑᓗ ᐅᓗᑭ ᖕᐁ ᒐᑕ. 21 ᐁᑯ ᕿᕝᕿ ᑐᓗ ᐁᒃᑎ, ᐁᑎ ᐁᒃᒪᕿᖕ ᑎᓱ

ᑯᕝᕕᒃᑯ ᐊᑎᑎ ᑯᐊᓯᒋᒥᑦ ᐅᑎᑎ. 22 ᐅᑯᑦ ᐅᑦ ᑯᕝᕕᒃᑯ ᐊᑎᑎ ᐊᕝᕕᒃᑯ, ᐅᐅᓯ ᐅᒃᐊᒍᕝᕕᑎ, ᖃᑯᒐᕝᕕᒃᑯ, ᓯ ᓯᒃᑐ ᐊᒃᑯ? 23 ᕝᕕᑯᑦ ᐅᒃᑎ, ᒐ ᑯ ᓴ ᑐᓗᑎ ᐅᓐ ᑯᐊᓴᓗᒃᑯ. 24 ᒃᑐ ᓴᓯ ᓴ ᒐ ᐅᑕᒐᒃᑐ ᕝᕕᓯ ᑐᓗᑕ, ᑯᑦᑐ ᐅᓐ ᒃᑐ ᓐᑦᓴ ᐅᑎᑎ ᖃ ᓴᒃᑐ ᒃᑐ ᓴᓯ ᑯᐊᓗᑦ. ᐅᓐ ᒃᑐ ᓴ ᑐᓯ ᖃᐊᑎ ᐃᑐ ᒥᒃᑐ. 25 ᐅᑯᑦ ᐄᑕᑦ ᐅᓐ ᑯᐊᓴᓴᒥᑦ ᒃᓴᑦᑐ ᐅᒃᑎ ᖃᑯᒐᕝᕕᒃᑯ ᓯ ᓯᒃᑐ ᐊᒃᑯ? ᐅᒃᑎᓗᑎ ᓴᓗᑎ.

26 ᕝᕕᓐ ᓗᓗ ᐊᓯᑦ ᐊᑐᒃᑯ "ᐃᐄ ᓴ ᕝᕕ ᓴᑦ "ᐅ ᑕᓴᑦᑐᑭ ᑯᐊᐃᑎ ᐄ, ᐅᒃᑎ ᐄ, ᐊᐄ ᕝᕕᓐ. ᑭᑎ ᓴ ᓯ ᐅᓗᒃᑯ. 27 ᐅᑯᑦ ᖃ ᑕ ᑯᑐᓗ "ᐃᐄ ᐄ, ᖃᐊᓯ ᐊᑎ "ᐅ ᑯᐊᐃᓗᕝᕕ ᐅᒃᑎ ᐄ ᐅᑐᓴᑐ ᖃ ᑑ ᐊᑐᓗ. 28 ᑕ ᑭᑎ ᓴ ᒃᑐ ᐅᓗᒃᑯ, ᑯᒥ ᐅᓐᑐ ᑯᒥᑦᑐ ᒃᑲ, ᒃᑐ ᐅᓗ ᒃᑲ ᑭᐃᓗᓴᑎᓗ, ᑯᐊᑎᒥ ᐅᓗᑯᒃᑯ ᒃᑲ. 29 ᐅᒃᑭᕝᕕᑐᓯ ᑑᑦᑐ ᐅᑑ ᑭᑎ ᑎᐅ ᑑ ᐅᑐᓗ ᐃᑐ, ᐅᓐ ᖁᑐ ᑯᑑᓗ ᒃᐃᐄ ᑯᒥ ᑭᕝᕕᒃ ᐅᑐᓗ, ᓴ ᕐᕕᒃ ᑭᑎᓗᑐ ᑑᓗ ᒃᐅᕝᕕᓗ ᕝᕕᑎ ᒥᒃᑯ.

30 ᐅᑯᑦ ᓴᕝᕕᑎᓗ ᐅᕝᕕᓯ, ᐅᑎᓗ ᑭᓗ ᑑᓗ ᕝᕕᒃᑯ. 31 ᐅᑯᑦ ᐊᓯᑦ ᐅᒃᑕᓗᑎ, ᑭᑭᒃᑐ ᐅᒃᑐᓴᑐ ᓴᐃᑦ ᐃᓗᑎᑕᒃᑯ ᐅᑎᑎ ᑑᑦᑐ ᑑᒋ ᕝᕕ, ᒐ ᐅᑕᒐᒃᑐ, ᓴᓴᒥᑦ ᕝᕕᑎ ᑭᑎᓗᑎ, ᐅᑯᑦ ᓴᓴᒥᑦ ᐊᑐᒃᑯᐊ ᓴᒐᑕᓴᑦ ᐅᑎᑎ. 32 ᑯᑦᑐ ᑐᑭᐃᐃᑦ ᐅᕝᕕᓯ, ᓴᑎᑐᐅ ᑯᑑᓗ ᑭᑭᒃᑐ ᑑᓴ. 33 ᐯᒥᒡ ᕝᕕᒃᑯ ᐅᒃᑕᓗᑎ, ᐅᑐᓴ ᑐ ᐃ ᐃᓗᑎᕝᕕᑎ ᒥᒃᑯ, ᑯᑦᑐ ᓯᑐ ᑐ ᐃ ᐃᓗᑎᕝᕕᑎ ᒃᑲ ᐃᑐ. 34 ᐊᓯᑦ ᐅᒃᑕᓗᑎ ᐅᑎ ᐅᒃᑐᑐᒃᓯ, ᑑᑦᑐ ᑑᒋ ᑎᐄ ᑯᕝᕕᑦ ᑯᑭᒃᑯ, ᑕᐃ ᒧᒃᑯ ᐃᑐ ᓴᑯ ᐊᑎᓗᑎ ᐅᑎᑎ. 35 ᐯᒥᒡ ᐅᒃᑕᓗᑎ, ᑐ ᑯᐊᐳᕝᕕ ᒥᒃᑯ, ᑯᑦᑐ ᑐ ᑯᑐᒃᑯ ᐃᑐ ᐊᑐᓯ ᐃᑐ. ᐅᑐᓴᑐ ᖃᑎᑎᑯᐃᕝᕕᑐ ᐄ ᐊᑐᕝᕕᑐᑎ.

36 ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᓗᒐ ᕿᓐᓴᒪᒃᑕ ᑯᓗ ᑯᕝᕙᑦ ᑯ ᒥᒥᔭ, ᒉ ᒫᒧᑯᐃᕐᑭ ᕝᕙᓗ ᐅᒃᑲᑎ ᕝᕗ, ᕗᓗ ᑕᑎ ; ᓱᓗᒋᑦ ᕗᓴ ᐅᕝᕙᓗ, ᓴᑎ ᕝᕗ. 37 ᐅᑯ ᐯᒉᔅ, ᓴᐯᒐ ᓴᓯ ᐆᓗᑭ ᕝᕗ "ᐃᕝᕗ ᐅᓗᕝᑕ ᑯᕐᐅᒧᑎ ᐅᓗᑎᒐᒋ ᕝᕗ ᐅᓗᒉ. 38 ᐅᑯ ᐅᒃᑲᓗᑎ ᓴᑕᓱᒥ ᐅᓗᕝᑕ ᑯᕐᐅᒧᑎ ᓯᑯᐅᕐᓂ ᒃ, ᕗᓗ ᑕᑎ ᓴ ᒃᐅᑕᐃ.

39 ᐅᑯ ᑯᓴᓯ ᑯᕆᒐ ᒐᓴ, ᑎᒥ ᕿ ᕆᑕᕐᓂ ᓴᑎ ᕝᕗ ᐅᒃᑲᑎ, ᓴ ᕿᑦ ᕗᓴ ᐃᒐ ᒥᒉ ᑎᑎ ᒍᕗᓗ ᓴᕈ ᐃᓗᕝᕗ, ᑯᒃᑐ ᐅᒃᑲᒐᒍᓗ ᕿᓯ ᐅᒐ. 40 ᐅᑯ ᒉ ᒫᒧᑯᐃᕐᑭ ᕝᕗ ᒥᒥᔭ, ᕿᒉᑦ ᑯᒍᐅᓗ, ᐅᑯ ᐯᒉᔅ ᕝᕗ ᐅᒃᑲᑎ, ᓯ ᐅᒃᑲᐅᓗᒉ ᓱᒋᑎ ᓴᓇᒍ ᐅᕝᕗ ᕆ ᕗᓴ ᓴ ᒃᐅᑕᐃ? 41 ᒃᐅᑕᐃ ᕝᕗ ᓴᐊᑎ ᕝᕗ, ᕆᕐᑦᑐᑦᑕ ᑯᕝᕗ ᒥᓴᑕᒉ ᐃᒐ ᒃ. ᑯ ᑕᓴᒥ ᐅᒃᓴᓴᒥᒍ, ᑯᒃᑐ ᑯ ᑐᓗ ᕆᓇᒐ ᐃᒐ.

42 ᒃᐃᕝᕗ ᓱᒋᑎ ᕆᒐᕝᕙ, ᓴᑎ ᕝᕗ ᐅᒃᑲᑎ, ᓴ ᕿᑦ ᑎᑎ ᒍᕗᓗ ᕗᓴ ᓯ ᕙ ᐊᓗᒐ, ᐅᓗᕗᓗ ᒥᒉ ᓱᓗ, ᐅᒃᑲᒥᒍᓗ ᑯᕐᓯ ᐊᒐᒉ. 43 ᐅᑯ ᒥᒥᔭ ᑯᒍᑦᐅᓗ ᕆᑎᐅᒉᑦ ᑯᓗᑕ ᐅᑦᑕ ᐅᓱᕝᕙ. 44 ᐅᑯ ᕗᑯᐊᐃᓗᑎ, ᒃᐃᕝᕗ ᕆᒐᕝᕙ, ᕙᐃ ᐊᐅᒉᒉ ᓴᑎ, ᐅᓯᐅᓗᒉ ᕿᕆᓴᑕᑎ. 45 ᐅᑯ ᒉ ᒫᒧᑯᐃᕐᑭ ᕝᕗ ᒥᒥᔭ, ᐅᒃᑲᓗᑎ ᕝᕗ, ᕗᕝᕗ ᒐᒉ ᕆᑕᓱ ᕝᕗ, ᑯ ᒐᐃᓗᑕ ᒃᑦ ᒥᒐᒥᕐ, ᒉᐅ ᓴᓯ ᒉᐅ ᐅᒫᑎ ᑯᓗᓯᐅᑎ. 46 ᒥᒐᕐ ᕗᒉ ᑯᒐᐃᓗᑕ ᐅᓱ ᑯᓯᑦᓴᑎ "ᐅᐅ ᐅᕝᕙ. 47 ᒃᐃ ᑯᓗᒐ ᕗ, ᕝᕗᑕᑦ ᐅᐅᕝᕙ ᓗᑕᕐᕝᕗᓗ ᐅᓗᑭ ᑕ ᓱᕝᕙ ᒥᒥᔭ, ᐯ ᒉᐅ ᐅᑎᐅ ᒃᓗ ᕝᕗ, ᐯᑦ ᕝᕗ ᕝᕗ, ᑰᓗ ᑕ ᕝᕗ, ᓴᑎ ᕝᕗ ᑭ ᕝᕗ, ᒉᐅ ᐅᓗᑕᕐᑭ ᕝᕗ ᐅᕝᕙ. 48 ᐅᑯ ᐅᓱ ᑯᓯᑦᓴᒉ ᐊᒐᒐ ᓗᒐᑐᒃ ᑯᒐᒥᑎ, ᐅᓱ ᐊᕐᑭᒐᓴᒥ ᐅᓱ ᐅᓗᒉ, ᐊᐊᒉ. 49 ᐅᑯ ᐅᑯᐃᓗᑎ ᐊᓱᑦ ᕝᕗ ᒥᒥᔭ, ᐅᒃᓴᓗᑎ, ᓱᒐ

ᖃᑯᑐᔾᐅ, ᐅᑯ ᕿᓇᓗᒍ. 50 ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᐅᒃᓴᓗᑎ, ᓴᒐᔅ ᐊᔅᒃ ᒥᒥᔅ ? ᐅᑯ ᑎᓇ ᒥᒥᒍ ᕐᒍᑯᓚ "ᐅ ᑎᐅᒍ, ᑎᐃᔫ ᔫ. 51 ᐅᑯ ᑯᒐᐃᓗᑕ ᐊᓱᑦ ᑎᐅᒍ ᕿ ᑯᓐ ᔫᒍᑎ ᓐᑎᑎᓗᑎ, ᐯᑦ ᔫ ᒃᐃᔫ, ᐅᑯ ᔭᑎ ᔫ ᒥᒍᑯᐃ ᓴᒥᒃ, ᒥ ᖁᐅᐅ ᓐᐅᖅᐃᑎᓗᒃ. 52 ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᐅᒃᓴᓗᑎ, ᒐᑦᐯᑦ ᔫ ᕿᓯ ᒪᒥᔫ, ᓐ ᐅᑎᓯ ᐅᔅ ᐯᑦ ᔫ ᑎᔫ ᐯᑦ ᔫ ᓐ ᖅᓗᒍᒍ ᐅᑎᒍ.

53 ᓯ ᐅᑯᒥᒃᒍᓗ ᓴᒐ ᑑᓴ ᑑᐅᔭ ᓴ ᓐᑦ ᑑᓗ ᐅᑎᑎᒍᒍ, ᐅᑯ ᐅᑯᐃᓗᑎ ᐅᒃᒍᒍ ᑑᓗ ᐅᓗᑭ ᐊᒃᒍᒍ ᐅᑯᕿᒋ ᐅᒃᒍᒍ ᑯ ᑯ ᑐᒥ ᕿ ᐅᒃᒍᒍ ᓴᕿ ᑯᑎᒥ ᓴ ᑑᓗ ᑎᐊ ᐅᑎᒍᒍ? 54 ᑰᒃ ᓐ ᐅᓗᑎ ᒥᐅᖅ ᐅᑎᕐ ᐅᑎ ᐊᓇᓗᑎ ᐅᒃᓴᑦᑎᑦ ᒃ ?

55 ᐅᑯᑑᓗ ᐊᓱᑦ ᒍᒃᒍ ᓗᓗ ᑑᓗ ᐅᒃᑎ, ᓯ ᒍᒃᒍ ᐅᒃᒍᐃ ᑑᓗ ᒍᒃᒍᒍ ᑯᐅᓗᒍ, ᐯᑦ ᔫ "ᐅ ᔫ, ᒨ "ᐅ ᔫ ᓴ ᐊᒍ ᒃ ? ᖅᓴᒃᒍ ᓐᓇᒃᒍᒍ ᓴᓇᑎᑎ ᑯᑯᐅ ᔭᐅ ᒪᕿᑦ ᒋᓐ, ᑯᒃᑯᒃᒍᒍᓗ ᒃ, ᑰᒃ ᓴ ᐊᒍ ᐃᒃᒍ. 56 ᑰᒃ ᑎᑎ ᐊᒍᔅ ᐅᒃᕮ, ᓱᓗᑎᑑᓗ ᓴᑎᕿ ᑯ ᐅᑎᕐᑦ ᕿᓯ ᐊᓇᓗᒍ ᒃ. ᐅᑯ ᒥ ᑎᒍᑯᐃᕿ ᐅᒍᔅ ᑑᑎᓴᐅᓗᑎ ᑎᕮ ᐅᑎᐅᒍᕿᓗ.

57 ᐅᑯ ᐅᔭᕿ ᐊᓱᑦ ᓇᓗᑑᓗ ᓴᑎᕮ ᒃᐃᐊᑦᑕᑦ ᐅᔭ ᑑᓗ ᒥᑎᒥᑎ ᐅᔭ ᐅᑎᕐᑦ ᑯᑎᒥ ᔫ, ᐅᓗᑕᒋᕿ ᔫ ᓗᒍᑎᒍ. 58 ᐯᒍᔾ ᒥᒐ ᔅ ᕿ ᐅᓗᑕ, ᓴᑎ ᔫ ᑰᐅ ᑯᔭᐅ ᑯᑑᓗ. ᐅᔭ ᑐᔭᒃᓴᔅ ᔫ ᑎᒍᑯᐃᕿ "ᐅ ᕿᑕ ᑐᒃᑎ ᑑᓗ ᒥᑯᒃᐃ ᒃ. 59 ᐅᑯ ᓴᑎᕮᕿ, ᑯᓗᑕᕿ ᔫ, ᐊᒃᕿ ᐅᒃᒍᔅ ᔫ ᐊᓱᑦ ᓇ ᑯᓗᒃ ᑯᒃᑯ ᒃᑎᒥᑕ, ᓗᑯ ᑎ ᐅᕿ ᒃ, ᑰᒃ ᑎᓇᐅ ᐃᒃ, ᑕ ᑎ ᑯᒃᑯᕿ ᓗᓗ ᑰᒃ ᑕᓯ ᓱᑎᐅᓗ ᐃᒃ. ᐃᒃᑎ ᒍᒃᒍᕿ ᐅᓗᑭ ᒥᑎᒥᒍ. 61 ᐅᒃᕿᑎ ᔫ, ᑎᑎ ᐅᒃᑎ ᓴ ᑑᓴ ᐃᒃ

ᒥᐅᓇᕐ ᓴᓂᑦᑎᑦ ᑯᑦᑐ ᓇᐅᕐᑎ, ᐅᑯᑦ ᑕᐃ ᖁᕐᑐ ᕿ ᑭᒡᓇᕐ ᒃ ᑐ.

62 ᐅᑯᑦ ᓴᑎ ᑐ ᒥᓴ ᐅᒃᓴᓂᑎ, ᐊᓐᒃᒃ ᑕᓯ ᓄ ᑭᑎᓂᑎ ᐃᑐ. ᑎᑎᕐᕿ ᖑᓄ ᑕᕿᑎ? 63 ᑯᑦᑐ ᐊᓐᑦ ᑯᓂᑐ ᐃᑐ. ᐅᑯᑦ ᓴᑎ ᑐ ᕿᓴᑐᑎ ᐅᒃᓴᓂᑎ ᒥᐅᓇᕐ ᐃᓐᑯᓯ ᓴᓂᑕ ᒪᑐ ᐅᒃᖑᑐᓯ ᒥᑦᑐ X ᒥᐅᓇᕐ ᓴᓯ ᐊᖑᒍᑎ ᒥᑎ ᐅᒃᒪᕐᕿᖕᑎᓂᑎ. 64 ᐊᓐᑦ ᐅᒃᓴᓂᑎ, ᒃᖕ ᐅᑎ ᐊᑎᓂᑎ, ᑯᑦᑐ ᐅᒃᒪᕐᕿᖕᑐᓯ, ᑑᐅᑦ ᐅᓐᑦ ᑎᑦᑐ ᓴᓯ ᑯᒪᕐᑕ ᐅᓄᑎ, ᒃᐅᕐᓇ ᓄᒥᐅ ᓐᑦᓂ ᐊᑦ, ᓴᕿ ᑯᖕ ᑕ ᒥᓄᕐᕿ ᑐᑎ.

65 ᐅᑯᑦ ᓴᑎ ᑐ ᐅᑎᒃᒃ ᓱᐅᑎᒥᑎ ᐅᒃᑎ ᑐᑦ, ᐅᓄᕐᓄᒥᑦ ᐊᑎ; ᐅᓂᒃᒃ ᖕᐅᑐ ᒃᐃᑐᑦ ᒥ ᓄ ᑯᑎᓂᑎ, ᑯᑎᐊᓂᑕ ᒃᖕ ᒥ ᓴᑎᐅ ᓄᓄᒥᑦ ᐅᑕᑎᓄ. 66. ᑕᓴᕐᕿᑦᑐ? ᕿᑎᑎᑎ ᐅᒃᒪᕿᑎ, ᓄᑯᐅᕐᒥ ᒃ ᐅᓄ. 67 ᐅᑯᑦ ᑎ ᒥ ᕿ ᑎᓴ, ᕿᓴᑐᒃᒃ ᑑᑦ, ᕿᑎᑐᕿᑦ ᑑᑦ, 68 ᐅᒃᑎ ᑑᑦ, X, ᐊᒥ ᕿᑐᑐᕿᑦ ᐅᒃ ᕿᕿᖕᑎᓂᑎ.

69 ᐅᑯᑦ ᐅᑭᓪ ᒃᑎ ᑯᐅ ᑯᓐᐅ ᕿᑦ, ᐅᑯᑦ ᓄᑎᑎ ᐅᑭᕐᑯᐃ ᓴ ᓄ ᒥᒥᓴ ᐅᒃᑎ, ᒥᑐ ᑑ ᐊᓐᑦ ᕿᓴᓪᐅᑐ ᐅᑐ ᒥ ᐊᐃᑐᑭᑐ. 70 ᑯᑦᑐ ᐅᑎᓯ ᑯᓂᑕ ᐃᑐ ᓂᑎ; ᑕᑎᓂᑎ ᐅᓯ ᒧᑎᑯ ᐃᑐ ᓂᑎ. 71 ᐅᑯᑦ ᒋᓂᑕ ᑯᐅ ᑯᑕᑐ ᒃᑎᓴ ᑕᓂ, ᑎᑦᑎ ᐅᑭᕐᑯᐃ ᕿᓴᑎ ᑭᑐ ᐅᓐ ᓴᑎᑎ ᑐᑦ ᐅᒃᑎ ᑑ, ᑎᑎ ᑑ ᐊᓐᑦ ᑐᑦ ᕿᑎᑎ ᑕᑦ ᑯᑎᑎ ᐅᓂᑭᑦ. 72 ᐅᑯᑦ ᒃᐃᑐᑦ ᒃᑕᐅᑎᑕᐃ ᑕ ᐃᑐ ᓂᑎ. 73 ᑯᓴᓯ ᑯᓐᑯᑎ ᑭᑐ ᕿᕿᑎᓴ ᒥᑎᒥᑭᑐ ᐅᑭᓪ ᑑᑦ ᐅᒃᕿᑎ. ᐅᑎ ᒥᑐ ᑯ ᕿ ᓄᑎᑎ ᑐᑎ, ᑐᓴᑎᐅ ᓴᑎ ᑐᑯᑎᓇᕐ. 74 ᐅᑯᑦ ᑯᓂᑐ ᓄᑎᒥ ᕿ ᑯᑎᑎ ᕿᑕᐅᑎᑕᐃ ᑑᑦ ᑯᓂᑎ, ᑎᑎ ᑭᑐ ᒥᑯᑐᑭ ᐃᑐ. ᐅᑯᑦ ᐅᑯᐃᓂᑎ ᑎ ᑐ ᑭᖕᑎ. 75 ᐅᑯᑦ ᐅᑭᓪ ᐊᑦᑐ ᓴᑎᐅ ᐅᕿᓂᑎ

ᕿᓯᓗᑎ ᑎ ᐳ ᑯᖅᑭ ᑯᑏᑐ ᕿᐃ ᕐᑯᑐᑯᑯ ᐃᕐᑐ ᓴᑎᓗᑎ ᐅᑎᑎ. ᐅᑯ ᒃᑐᑐᒃ ᐅᓗᑉᑎ ᐅᑉ.

ᐯᓴᑭᐅ ᐅᓗᑭ ᐅᕐᑐᑎ ᓯᑯᑎᓗᑎ.

ᐅᕙᑐᓗ ᓴᑭ ᐳ ᕿ ᐅᑐᓯᕐᑐ ᑯᑐ ᐅᓗᑕᑦ ᑉᐳ ᐗᓱᑦ ᓴᐅ ᑏᓴᕋᑎ, ᓯᑯᓴᕋ ᒃᑲ. 2 ᐅᑯ ᑎᑯ ᓯᕐᑐ ᓴᖅᑭᓗ ᑎᑏᑐᑯ ᒥᑯᐅᕐᐅ ᐳᓗᑦᑕᑦ ᐱᑯᓗ ᐅᑉ ᓯᑯᑎᑦᑎ. 3 ᐅᑯ ᑉᑕᑦ ᐅᑉ ᑯᒃᑯᓯᓗᑎ ᑯᓴᐅᓗᑕ ᕐᓗ ᓯᑯᐅᑦᑎ ᓴᐅ ᑎ ᐅᕐᑎᓗ ᑯᕋᐅᑎ, ᐅᑯ ᓴᕝᑦᑕ ᕿᐃ ᐅᑐᑎ ᓴᑭ ᐳᕋ ᐅᓗᑕᑦ ᑉᐳ ᑯᓯᐅᕐᑎᑯ, 4 ᐅᒃᑎ ᑉᐳ, ᐅᓗᑎᕐᑎ ᐊᐃᑎ, ᑯᑐ ᐅᑎ ᐊᑭ ᒥ ᑯᑐ ᑯᒃᑯᑯᓗᑎ. ᑕᓴᐅ ᕿᓯᐊ ᕿᑎ, ᕐᑐ ᑯᓴᐅᓗᑕ. 5 ᐅᑯ ᓴᓯᑭᑎ ᑯᑉᐅ ᓱᐅ ᓴᕝᑦᑕ ᑕᑐᑎᓗ, ᐅᑯ ᑕᑐᐃ ᑯᑎ ᐅᓘᑦ.

6 ᐅᑯ ᓴᑭ ᐳ ᕿ ᓴᕝᑦᑕ ᑎᑉᐳ ᐅᒃᑭᕿᑎ, ᙱᓯᓯᑎ ᑯᑉᐅ ᕐᑲᑐᑐ ᒃᑲ ᐅᑎ ᐃᑐᑐ, ᒥ ᑯᑐ ᕿᓗᑎ ᐅᓱᕿ. 7 ᐅᑯ ᑎ ᑐ ᕿᓴᕋᑎ, ᓯᑐᑦᑕ ᓗᑐ ᑎᕿ ᕿᓗᑎ, ᓴᐅᕐᑐᕐ ᕿ ᕐᑐᓱᓱ ᒃᑲ. 8 ᐅᓱᕿ ᐅᓱᐅ ᓗᑐ ᐅᑯᑐᑐ ᓗᑐ ᑯᓱᐅ ᑑᑦᑕ ᒥᑲᑐᑐ ᑯᑕᑐᓗ. 9 ᐅᑯ ᓱᓗᑎᕐᑐᓗ ᓴᑭ ᑐᐅᐅᑦᑕᐊᕐ ᐅᓱᐅ ᒥ ᓴᑭᐅ ᐅᑎ ᐊᑐᓗᑐ ᐅᒃᑎᑎ, ᓴᕝᑦᑕ ᕿᐃ ᐅᑐᑎ ᑎᑉᐳ ᕿᐅᑐᑐᑐ ᑎᑎᐅᓗᑎ ᐅᓴ ᐃᖅᐊᐅ, ᓴᓯᕿ ᑎᕋᓗᑎ, 10 ᐅᑯ ᑯᑐᑦᑕ ᓗᑐ ᕿᒃ ᑯᑐᑎᕐᑐᑯ, ᒃᐅᕐᓗᑎᑦ ᐅᒃᓴᓗᑎ ᕿᓯ.

11 ᐅᑯ ᐗᓱᑦ ᒥᑯᐅᕐᐅ ᓗᑕ ᑎᕋᓗ, ᐅᑯ ᒥᑯᐅᕐᐅ ᓯᑐᕿᓗ ᐅᒃᑎᑎ, ᓯ ᑉᑦ ᑑᓗ ᒃᐅᕐᓗ ᕐᑐᑎ? ᐗᓱᑦ ᐅᑎ ᐊᑎᓗᑎ ᓴᓗᑎ. 12 ᐅᑯ ᓴᑭᕿ ᐅᓗᑕᑦᑕ ᑉᐳ ᑦᑐᓗ ᑎ ᑐ ᕐᑐᓯ ᐃᕐᑐ ᓴᑭ ᕐᓗ, ᕿᑯ ᑐᑎ ᐃᕐᑐ. 13 ᐅᑯ ᐱᑯᑦ ᐅᒃᑕᓴᓗᑎ ᓯ ᐊᑎᓗᑐᑦ ᕿᓯ ᕿᐅᕐᑐᕐᑐᑐ ᕐᑐᑐ ᕐᑐᓯ ᐃᕐᑐ ᓴᑯᑎᓗᑎ? 14 ᑯᑉᐳ ᑦᑎᑎ ᓴᑭᐅ ᕿ ᕿᑯᑐᑎ ᐃᕐᑐ.

ᖃᐅᔨᓪᓕ ᐅᓗᓱᒋ ᐸ ᐊ ᐅᑐᒍᑎ ᓕᓐᑕ. 15 ᓕᓐ ᓕᑕᔅᓪᓕ ᖅᑲᑎ ᕿ ᑎᑎ ᓱᑎᑎ ᑯᓕ ᑎᓯᓗ ᑕ ᕿᑕ, ᖃᐅᔨᓪᓕ ᑎᑎ ᓱᑐᓗ ᓃᓗ ᒃᑲᒋᒋ ᐊᓐᑯ, ᐄᑭᒥ ᕿᒥᒍᓗ.

16 ᓕᑯᓐᑐᓗ ᑎᑎ ᓱᑎᑎ ᑎᑎ ᐅᑭᓕ ᖃᐅᔨᓪᓕ ᑯᓕ ᑯᑎᓯᓗ ᑯᓐᓕ ᕿᐃᓗᑕ ᐸᔅᓪᐊᐸᔅᑦ ᐅᓐ. 17 ᓕᓐᑕ ᓱᑎᕿᑎ ᑐᓗ ᐱᑯᓗ ᓕᑲᑯᑎᑎ ᐊᒥ ᐊᕐᑕᓗᓗ ᑕᕿᖅᓃᓗ ᓕᑕᓗᑎ. ᓯ ᐸᔅᓪᐊᐸᔅᑦ ᓕᑯ ᓯ ᐃᓱᑦ ᓕᓐ X ᐅᓐ? 18 ᑯᑯᓪᓕ ᑎ ᐊ ᓕᓐᓗᑎ ᑲ ᑯᒡᑯᑎᓗᑎ. 19 ᖅᓗᑯᖅᓗ ᖃᕿᐊ ᑎᑎ ᕿ ᕿᑕ ᑐᓗ, ᖃ ᐊᕿ ᐸ ᓃᓗ ᑎᐊ ᓕᑲᑎ, ᓕᓐ ᑎᑎ ᓕᑎ ᐊᑎᑎ, ᖃ ᑕᓯ ᐊᐅᓗᑎ ᐃᑎ, ᓃᐅ ᖅᑲᑎ ᕿ ᑕᕿᑎ ᑐᓗ ᓱᑐᓗ ᖃᐅᔨᓗᑎ ᑕᖅᓕᕿᖅ. 20 ᓕᑯ ᓴᑎ ᐄ ᕿ ᐅᓗᑕᕿᕿ ᐄ ᑎᑎ ᕿᐅᕿᑎᓗᑎ, ᐸᔅᓪᐊᐸᔅᑦ ᓕᑎᑐᕿᖅ ᑯᓐᑲ ᐃᓱᑦ ᖅᓕᕿ ᑲ.

21 ᓕᑯ ᖃᐅᔨᓪᓕ ᕿᑯᑎᑎ ᓕᑲᑯᓗᑎ, ᐅᓗᑭ ᑕ ᓕᑕᐃ ᐸᕿᑯᓐᓗ ᕿᕿᖅᓃᓗ ᓕᑐᓗᑎ? ᐸᔅᓪᐊᐸᔅᑦ, ᕿᑎ. 22 ᒃᐃᐄ ᐱᑯᖅ ᓕᑲᑯᓗᑎ, ᓕᓐ ᐃᓱᑦ X ᐅᓐ ᕿᐅᓗᑎ ᐸᕿᑯᓐᓗ? ᐅᑎᔅ ᓕᑲᕿᑎ, ᑎᒥᓗ ᕿ ᕿᒧᑎᑎᓗ. 23 ᖃᐅᔨᓪᓕ ᓕᑲᑎ, ᐊᓐ ᐅᓗᑎᕿ ᐊᐃᑎ ᓴᑎ? ᓕᑯ ᑯᓗᑕᕿ ᓃᓐ ᓴᕿᓴ, ᓕᑲᕿᑎ, ᑎᒥᓗ ᓕᑯᓗᑕ ᕿ ᕿᒧᑎᑎᓗ. 24 ᓕᑯ ᐱᑯᖅ ᑯᓴᓕᓗᑕ ᓃᓗ ᐅᓗᑲ ᐊᐅᓗᑎ ᐅᓗᑎ, ᑎᑎ ᓱᑐᓗ ᑕᓗᑎᓴᑎᑎ ᓕᓐ ᓱᓗ, ᓃ ᓕᐃᓗᕿ ᑭᑯ ᕿᑕᐃᖅ ᐄ, ᑎᑎ ᓱᑐᓗ ᑯᓗᑕ, ᓕᑲᑎ ᑭᑎ ᑎᑎ ᓕᑎ ᐊᑎ ᖃ ᑎᑎ ᓴᓴᐅᓗᑎ ᑕ ᐃᑎ, ᕿᑭᖅᑎ ᖃᑯᕿᑕ. 25 ᓕᑯ ᑎᑎ ᐅᑎᔅ ᑯᑎᑎᑎ ᓕᑲᕿᑎ ᖃ ᑎᑎ ᕿᕿᖅ ᕿ ᐄ, ᕿᕿᖅ ᓴᓯᕿ ᐄ ᑯ ᕿ ᑎᑎ. 26 ᓕᑯ ᐸᔅᓪᐊᐸᔅᑦ ᑯᓐᑐᓗ ᓕᑎᓗᑎ, ᑯᓐᑲ ᐱᓱᑦ ᑯᓗᒡᑯᐃᑎ ᐸᕿᑎᑦ ᓱᑯᓴ, ᑎᒥᓗ ᓕᑯᓗᑕ ᕿ ᕿᒧᑎᑎᓗ ᑲ.

27 ᓕᑯ ᖃᐅᔨᓪᓕ ᖃᑕᐸᕿ ᐱᓱᑦ ᑲᑎ ᑯᓕ ᑲᓐᑐᓗ

ᓂᒃᑭᓂᑦ, ᑎᑦᐸ ᕿ ᐊᑐᓯ ᒃᑯᓐ ᓴᑐᓂᒃ ᓗᒃ. 28 ᐅᓱᑦ ᒃᑎᓐᔪᐅᑎᓱᑦ, ᐅᑦ ᒃᓱᑦᑦ ᑕᒃᑎᑦ. 29 ᐅᓱᑦ ᑎᑦᑎ ᒃᑎᒃ ᑐᒃᑎ, ᒃᑎᑦ ᓗᑦ ᓴᑦᑎ, ᐅᓱᑦ ᓘᑐᓂ ᑏᑎᐅ ᒃᒃᓱᐃᓂᑦᑐᓂ, ᐅᓱᑦ ᒃᓂᑕ ᑎᓱᑐᓯᑦ, ᒃ ᐅᒃᓱᑕᓯᑦ ᑕ ᐅᒃᑎᐅᓂᑦᑎ, ᓱᑦᒃ ᓗᑦᑦ ᓃᑦ ᒃᑐᑦᑎᒃ. 30 ᐅᓱᑦ ᒃ ᕿ ᓴᐃᓴᒃ, ᓘᑐᓂ ᒃᓗᓗ ᓗ ᒃ ᑎ ᑎᒐᓘ.

31 ᐅᓱᑦ ᒃᒃᓱᑕᓯᑦ ᓴᓱᒃᑦ, ᐅᑦ ᒃᓱᑦᑦ ᒃᑎᑎᓗᓗ, ᒃᓱᑦ ᐅᓂᒃᒃ ᒃᑎᑎᓱᑦ ᒃᒃᑎᒃ ᕿᑎᒃᒃᐊ ᕿ, ᒐᕙᒃᒃᓂᒃ ᒃ ᒃᑎᒃᒃᒃ. 32 ᒃᑎᑎᒃᒃ ᑭᓂ, ᒃᒐᒐ ᓴᑎᑎ ᐅᓱᑦᑎᐅᑦ, ᓱᓪᐅᒐ ᑯᓐᑑᑦ, ᓱᑦᓗᓂ ᐅᓯᑦ, ᐅᓯᑦ ᒥ ᒃᒃᑎᓂ ᐅᕿᒃᒃᐊᐅᑦ ᑭᑭᓂ ᐊᑎᐅᓱᑦ. 33 ᐅᓱᑦ ᓂᒐ ᑐᓂᑐᓂ ᑯᓯᑦ ᑯᓐᑑᓂ ᒃᑎᒃᒃᒃ, ᒃᒐᒐ ᓴᑕᐅᐅ ᑯᑎᑎ ᑰᒃᒃ ᑯᓯᑦ. 34 ᐅᓱᑦ ᑑᑦ ᒃᒐᒐᑕᑎ ᒃᒃᑕ ᐅᑭᓂ ᐊᑎᓱᑦ, ᐅᓱᑦ ᐸᒃᑲ ᓱᑦᑐᑦᑎᒃ ᓱᑦᑎᓂ ᓴᑭᓂ ᐸᓱᑦᑦᑎᒃ ᒃᒃᑎᒃᒃᒃ. 35 ᐅᓱᑦ ᒃᒃᑎᓂ ᐅᓱᓂᑕ ᕿ ᒃᑎᑎᒃᒃᒃ, ᓴᑕᓂᒃ, ᒃ ᓱᑦᐅ ᑕᑲ ᑯᑎ ᑎᑦᑎᐊᑦ", ᓱᑦᑎᑭᓂᑦ ᓴᑎ ᒥ ᑯᓂᒃ ᐅᑎ ᐊᑎᓂᒃ ᑲ, ᓴ ᓱᑦᐅ ᐅᒃᑕᑦᑎᓴᑦ, ᓴ ᐃᑦ ᒐ ᑎᒐᐊ ᓗᑦ. 36 ᐅᓱᑦ ᕿᒃᑎᑎ ᒃᒐᐊᑎᐅᐃ.

37 ᐅᓱᑦ ᒃ ᑎ ᕿ ᐅᑎᑭᑦ ᐊᓱᑲ ᓱᑕᒃᑎᓂ, ᑎᑎ ᐃᓱᑦ ᓗᑦᑦ ᑑᑦ ᑲᐅᓂᓂ ᐅᓱᒃ. 38 ᐅᓱᑦ ᒃᒐᒐ ᐅᑎᐅ ᐅᓱᒃᑭ ᒃᒃᑎᓂ ᐅᓱᓂᑕ ᕿ ᒃ ᓘ ᒃᑎᒃᒃᓂ, ᓱᑦᑎᒃ ᑎᓂᑦᑎᐅ ᕿ, ᓱᑦᑎᒃ ᐅᑐᓯ ᕿ. 39 ᐅᓱᑦ ᐅᓱᕿᕿ ᐅᓱᑦᓱ ᕿᕿᒃᒃ ᒃ ᓘ ᑐᓯ ᐃᑐ ᑯᓂᒃ, ᑎᑎ ᕿᒃᑎᕿ ᐅᒃᕿᕿᑎ, 40 ᐅ ᒃᑎ ᓴᒃᒃᑎ ᑰᐅ, ᓴᓂ ᑯᕿ, ᑕᐃ ᖁᒃᑐ ᕿ ᒃᑎᑎᓂᓂᒃ ᑑᑦ, ᐅᒃᒃ ᑕᑐᓂᑎ. ᒃᐅᒃᒃ ᓴᓯ ᐊᑐᒃᒃ ᒃᒃᒃ ᒃᒃᑎᓂ ᐅᓱᓂᑕ ᑯᑑᑦ ᑎᑐᑕ. 41 ᐅᒃᓴᐅᓂᒃᒃ ᑑᑦ ᓴᑎ ᑑ ᕿ ᒃ ᑎ ᓱᑦ ᑎᐅᑦᓴᓂ, ᓴᑎᕿᕿ ᑑᑦ, ᐅᓂᑕᒃᑭ ᑑᑦ ᐅᒃᓴᕿᑎ. 42 ᓱᑦᑎ ᒃᒃᑐ ᑯᕙᐅᓂᑎ ᑰᑦᑲ ᑮᑦᓴ ᐅᒃᒃᕙᓂᑎ. ᐃᑦᐅᐅᑦ, ᑑᓂ ᒃᐅᑦᑎᒃ ᐅᑎ ᒃᒃᒃ, ᑮᑦᐅ ᒃᒃᑎᓂ ᐅᕿᒃᒃᐊᐅᑦ ᑯᑑᑦ ᑎᐃᐃᑦ,

ᐅᓱᑯ ᐅᑎ ᒥᒋᑐᓗ ᑕᓂᑎ. 43 ᒋᑕᓇᒃ ᑕᐃᓗᑎᓗᒃᑯ, ᑑᑕᑕᓗᑎ ᓴᑕᑕᓗᑎ ᓴᒋᑰᓗ ᒋᑯ. ᑕ ᐅᒃᑕᑎ, ᒋᑕᓇᒃ ᓴᓱ ᐅᓗᑎ. 44 ᑯᒃᑐ ᐅᒃᑐᐃᑭ ᑑ ᑎᒃᑕ ᑯᒥᓗ ᑭ ᒋᒃᑐᑯᓴ ᑎ ᑑᓗ ᒃᑐᓱ ᐃᒃᑐ ᑯᓗᑐ.

45 ᐅᑯ ᒣᓇᒃᑐ ᑕᓗᑎᓱ ᑯᑑ, ᐊᑐᐃ ᒋᒋᑭ ᒪᐅᑭᒃᑦ, ᓴᒣᑯ ᐃᓗᒃᑯᐃ ᐊᑑᒃᑐ ᑯᑑᓗ. 46 ᒃᒥᒋᒋ ᐅᑭᒃᑎᑎ ᒪᒋᑎ, ᐊᓱᑦ ᐅᓗᑯᑎ ᐅᓴ ᐅᒃᑕᑎ, ᐅᑎ, ᐅᑎ, ᑯᒪ ᓴᐸᓴᒐᒋ, ᑯᒃᑐ ᓴᑭᐅ ᑭᓱ, ᓴ ᒋᑕᓇᒃ, ᓴ ᒋᑕᓇᒃ, ᐊᓐᒃᑲ ᑑᓴᒃᑐᓗᑎ. 47 ᑎᒃᑲ ᒪᒐᓴᑭ ᑯ ᑕ ᒪᒃᑐ ᐊᑎᑎᒐᓴ ᑑᓗ, ᐅᒃᑲᑭᑎ, ᑯᒐᐃᓗᑕ ᐅᑎᐊᑦ ᒃᑲ ᑯᓗᑎ. 48 ᐅᑯ ᐅᑯᐃᓗᑏ ᑯ ᑕ ᐃᓗᒃᑎᑎ ᐅᒥᑎᒐᒃᑯ, ᒋᑕᑎ "ᐃᑑ, ᑯᒃᑐᑕᑎ ᓴ ᑕᒃᑐᐅ ᑉ ᒃᑲ" ᑭᒋᒋᐅ, ᓯᑕᓗ ᓴᒐᐸᓗᑭ. 49 ᒪᒃᑐᑭ ᐅᒃᑭᑎ, ᑑᒪᒪᓗᑎ, ᑯᒐᐊᓗᑕ, ᐅᑎᐊᑦ ᑎᐃᓴ ᒋᑕᑯ, ᓴ ᑕᑕᓗᑎ ᒃᑲ.

50 ᐅᑯ ᐊᓱᑦ ᒃᐃᑑ ᐅᓗᑎᑦ ᐅᓴ, ᐅᑯ ᑯᓴ ᒪᒐᐊ. 51 ᐅᑯ ᑯᒐᐃᓗᑕ ᓴᑭ ᑯᐅ ᑯᑕᑭᒋᑕᓗ ᓯᑯᒐᓗᒃᑯ ᐊᐊᓗᒐᒃ, ᑯᑑ ᓗᒐ ᑕᓇᑯᒃᑐᒋ ᑑ, ᒐᒃᑲ" ᓯᑯᓇᐊᑕᓗ ᑑ, 52 ᑯᒃᑐ ᓕᑕ ᑯᑕ ᒃᑲᒐᑭ ᑑ ; ᐅᑯ ᑯᒃᑐ ᒃᓱ ᐊᑎᓗᑯ ᓇᑯᑯ ᑯ ᓱ ᓱᒃᓗ ᒋᒪᑎᑯᑯ, 53 ᐅᑯ ᑯᕝᕕ ᑯᑑ ᒃᑭᒐᑯᑯ, ᒋᒪᐃᐊ ᒃᑯᓇᒃ, ᐅᑕᒃᐃᐅ ᑯᐅ ᑉ ᐃᓱᒃᑭᒐᑯᑯ ᑑ, ᑯᒃᑐ ᓱᒃᓗ ᓗᑕ ᑯᒐᑭ ᑑ.

54 ᐅᑯ ᒣᑯᒐᒃᐅ ᒪᐸᑦ ᐅᓱᑭ ᑭ ᐅᑎ ᑑ, ᐊᓱᑦ ᑎ ᐊᑎᒐᒋᐃ ᑯᑭᑭᓗᑕ ᑕᓗ, ᓗᒐ ᕕᑕᓗᓗ ᑑ, ᕕᓱ ᐊᒐᐊᐊ ᑑ, ᐅᑭᐅ ᒣᓇᑭᑭᑎᑎ ᐅᒃᑲᑎ, ᐅᑎ ᑭᑎ ᒋᑕᓇᒃ ᓴᓱ ᐅᑎ. 55 ᓇᑯᐃᑭ ᑑ ᐅᓱ ᑎᐅᑎ ᒋᒐ ᑯᑑ ᑯᑭᑭᓗᑕ, ᑭᑎᒐᐅ ᑯᑑ ᐊᓱᑦ "ᐅ ᒋᑎᒋᒐ. 56 ᑯᕝ ᒪᒃᐃ ᒪᓕᒐᓗ ᐅᑎ, ᒪᒃᐃ ᐊᒣᑦ ᑉᓴᑦ "ᐅ ᑯ ᒧ ᑑ, ᓴᐅᑎ ᓴᓱᑭ ᒧ ᑑ.

57 ᐅᓱ ᐅᕝᕙᓂ ᓄᑎᕝ ᑭᓗ, ᐊᓂᑎ ᒥᓱᑦᑕᐅ ᑯᑦᑭ ᐃᑐ, ᐊᐅᐃᒪᕝᑯᐊ ᓱᓅᑦ, ᐄᓴ ᐅᓐ, ᑎᑎᓴ, ᐅᑦᑭᑎᑐ ᑲᓂᑦ ᑎᓂᓱᐃᐃ ᐅᓂ: 58 ᐅᓐ ᐱᓱᒃ ᓄ ᑎᑎᓴ, ᑲᓂᑦ ᓯ ᓱᑦᑕᕝᕙ. ᐅᓱ ᐱᓱᒃ ᐅᑲᓱᓂᑎ, ᒥ ᓯ ᒥᑦᑕᐅᑭᑦ. 59 ᐅᓱ ᐄᓴ ᒥ ᓯ "ᐃᓅᑦ, ᐅᕙᑎ ᑭᓱᓂᑎ ᓴ ᕝᕙ ᐅᑦᑕᓂᑎ, ᐅᑭᑕ ᓱᑎᕝᕙ ᑎᓴᕝᕙᑎ, ᑐᑲᑦ ᓐᐅ ᑲᓂᑦ. 60 ᐅᓱ ᑐ ᐄ ᓇᕝᑕ ᑭᓂᑦ ᕝᕙ ᑎᓴᑦᑎᕝᕙᓂ, ᐅᓱ ᑭᑕᐃᑦ. 61 ᒪᐅᐃ ᒪᓕᑦᑕᓂ ᐄᑦ, ᐅᓐ ᐃᓂᓱᓱᐃ ᒪᐅᐃ ᐄᑦ, ᓇᕝᑕ ᓱᑦᑕᓂᑦ ᕝᕙᑎ.

62 ᓱᓂᑦᑕᕝ ᒣᑦᑐ ᕝᕙ, ᒣᑦᑐ ᓲᓂ ᑎᓂᓂᑦ ᓴᓱᓂ ᓴᕝᕙ ᐄ ᕝᕙ ᐄᑦ "ᐸᐅᐃᓴᕝᕙ ᐄᑦ ᐱᓱᒃ ᕐᓂ ᓱᑎᕝᕙᑎ. 63 ᐅᑲᕝᕙᑎ, ᒥᓱᑦᑕᐅᑦ ᒥᑭᑦ ᐃᓂᑎ ᐅᓐ ᑎᑎ ᓱᑭᑦᑕᐊ ᐅᓂᓱᓱ ᐸᓂᑦ ᑭᓂ ᐅᑲᑎ, ᑕᐃ ᒣᑦᑐ ᓴᓱᓂ ᑎᑭᑦᑕᐅᑦ ᐅᑎᑎ, ᓂᑎ. 64 ᐅᓐᑕᑦ ᐅᑲᓱᑎᓂᑎ, ᕝᑕᑦ ᐅᕙᑎ ᓱᕝᕙᕝᕙᑎ, ᑕᐃ ᒣᑦᑐ ᓱᑕᓂ, ᒥ ᑎᑎᓱᐃᕝᕙ ᑑᒋ ᕝᕙ ᑎᓂᓂᑎ ᐅᑦᑎᑎᐅ ᐄ ᓱᒍ, ᐅᓱ ᑎᑎ ᑕᓂ ᐅᑲᕝᕙᑎ ᐅᑎᑎ, ᐊᓱᑦᑕᐅᑦ ᓱᑕᑦ ᑕᓂᕝᕙᑕᓂ ᐊᑎᑎ ᓱ. 65 ᐱᓱᒃ ᐅᑲᓱᓂᑎ, ᑭᑦᐸᕝᕙ ᓱᕝᕙᓂᑎ ᑲ ᐊᕙᓂ, ᑭᑎᓂ ᐊᐊᑦᑎ, ᓱᓱᑕᓱ ᕝᕙ ᓱᕝᕙᐊᓂᑎ. 66 ᐅᓱ ᕝᕙᑎᑎ ᕝᕙᑕ ᕝᕙᕝᕙᑎ, ᒥᑦᑐᐅᑎ ᑕ ᑐ ᑦᑐᕝᕙᑎ, ᑭᑦᐸᕝᕙ ᓱᕝᕙᕝᕙᑎ ᐄᑦ.

ᐯᓴᕙᐅ ᐅᓂᑭ ᐅᑐᑭ ᐅᓐᓂᕙᓂᕝᕙ.

ᐅᑕᐃ ᒣᑦᑐ ᕝᕙᐅᕝᕙ ᓱᓂᑕᕝ ᒣᑦᑐ, ᒪᐅᐃ ᒪᓕᑦᑕᓂ ᑎᑎᓴ, ᐃᓂᑦᑕᐃ ᒪᐅᐃ ᑎ ᕝᕙ ᑲᕝᕙᑎᑕ ᑲ. 2 ᐅᓱ ᓱᕝᕙᐃᓂᑕ ᐅᓂᓱᕝ ᓂᑎ ᑕᑎᑲᓂ ᐊᕝᕙᐃ, ᑕ ᑲᐅᕝᕙ ᒥ ᓴᕝᕙᑭᕝᕙᑎᑎ ᓴᕝᕙ ᓱᑭᑦ ᑭᐃᑦ, ᐅᓱ ᑎᑎᓴ ᑭᓂᑦ ᑭᑦᑐ ᑎ ᐄ

ᔭᖅᐅᓗ ᑐᑐᕋᒃ, ᐸᕋ ᕿᓐ ᓵᒃ. 3 ᒥᒋ ᖅᐃᕕ ᑯᒋ ᐅᓗᒃ, ᒥ ᓱᐅ ᑉᑲᐃ ᐅᕕᐅ ᔭ ᑯᐅᓗᒃ. 4 ᐅᑯ ᑉᑎ ᑏᐸᕋ ᑯᕋᑎᕋ ᒣᒐᑎᑎᕋ ᐅᑯ ᑎᑐᒐᖅ ᒐᑐ ᓐᕋᑎᒋᒃ ᑉᑎᕝᕕ. 5 ᐅᑯ ᔭᕋ ᑯᕕᒋ ᒐᑯᐃ ᕿᑐᕕ ᐅᒃᑎ, ᑏᑭᖅᒋ ᑏᖅᒐ ᐃᑐ, ᒥᑯᑐᑯ ᐊᓐᓂᒃ ᐅᓐ ᑉᖅᒐ ᕋ ᒋᑐᒐᖅ ᒥ ᒃᑏᑕᓐ ᐊᐊᕕ. 6 ᐳᓗ ᐅᓗ ᐃᑐ, ᑐᑭᐃᕝᕕ, ᐅᒃᑎ ᕿᓐ. ᐊᑐ, ᐳᕕᐅ ᒃᑲᒃᑕᖅ ᑎᕕ ᑯᑯᑏᓐ. 7 ᐅᑯ ᐅᑯᐃᓗᕕ ᑏᓐᑐᑕ ᑐ ᒥ ᖅᓂᑯᐃᕋ ᓗᑕ ᐅᑕᓗᑎ, ᐅᑯᓐᓂ ᓐᑯᒋᖅᒐ ᑯᕝᕕ ᑏᓐᓂᓐ, ᑯᑎᐊᓗᑕ ᓵᒃ ᓴᓂᑐᐃ ᑯᕝᕕ, ᑏᑏᑐ ᑎᔭ, ᐅᓐ ᖃᑏᓐᓂ ᐅᓂᑎ, ᐅᒃᑏᑯᖅᓗᑎ ᕿᓐ.

8 ᐅᑯ ᐅᑯᐃᓗᕕ ᕿᓐ ᑯᕝᕕ ᒃᑭᑎᑐᕕ ᑎᑐᒐᖅ ᖅᐅ, ᐅᕕᐅ ᑯᐃᓗᑎᐅ ᖅᐅ ᓵᒃ, ᐅᒥᓐᓂᑎᑐᑐ ᓵᒃ, ᑎ ᖅᓂᑯᐃᕋ ᓗᑕ ᐊᑕᓗᑎ ᒃᑲ. 9 ᐅᑯ ᓴᕕᕕ ᕐᓗᓗ, ᑎ ᖅᓂᑯᐃᕋ ᓗᑕ ᐊᑕᓗᑎ ᒃᑲ, ᑯᓴᐃᓗᑕ ᐳᓐᒋᒃ ᑯᒥᕕ ᑐᔭ, ᐅᒃᑎ ᓵᒃ, ᑏᓴᕕ ᑯᑐᓐ. ᑎᓐᓂ ᒥᒥᕕ ᑎ ᕋ ᐅᓗᕐᓗᓗ, ᑎ ᕝᕕ ᒥᑯᑐᓐ ᓵᒃ. 10 ᐅᑯ ᐳᓐᒋᒃ ᑏᖅᒐ ᐃᑐ ᑯᓗᑎ, ᑯᑕᕕᕕ, ᔭ ᖅᓂᑯᐃᕋ ᓗᑕ ᐊᑕᓗᑎ, ᓴᕕᑐᐅ ᑯᕝᕕ ᕿᑐᕕ, ᐅᓐ ᔭᒃᑭᖅᓗᑕ ᐅᕕᑎ.

11 ᑏᓴᕋᒋ ᕐᓗᓗ ᕕᑐ ᑏᑦᑕ ᑯᕋᓗᑎ ᕋ ᑏᑐ ᑯᓐᐅ ᓵ ᑯᕝᕕ ᒥᑎᒥᕕ, ᔭᕕ ᓵ ᕋ ᓗᑕ ᐅᕋᑎ, ᐅᑐᔪ ᐊᑐᕝᕕ ᑎ. 12 ᐅᑯ ᐅᑕᒋᕋ ᖅᐅ ᓐᑐᕋᕕ ᕐᓗᓗ ᔭᕐᓗᒃ-ᕋᓗᑎ ᓵᒃ, ᓴᕋᑦᑕ ᓐᑐᓗ ᑏᑦᑕᕋ ᓴᕋᑎᒥᑯ, 13 ᐅᑲᑯᓗᑎ ᓵᒃ, ᐅᑲᑯᑕᓗᑎ, ᒥ ᖅᓂᑯᐃᕋ ᕐᒋᒃ ᕋ ᒥᑎᒥᕕ, ᑎ ᐅᑐᐃ ᒋᕕ ᕐᓗᓗ. 14 ᒥᑯᑐᐅ ᐅᑎᕐᓂ ᒥᕕ ᒋᓗᑎᐅ ᐊᐅᓐᓂᒃ ᐊᑐᑯᓐᓂᒃ ᐊᑐᑯᓐᓂᒃ ᓵᒃ. 15 ᐅᑯ ᓴᕋᑦᑕ ᑎᓵᒃ ᐅᑲᑯ ᖃᑎ ᕋᓐ ᐊᕋᕕ. ᐅᑯ ᓵᒃ ᑯᕝᕕ ᕿ ᖅᐅᔭᒥ ᐅᑲ-ᑎᓗᕕ ᐅᑲᖃᑎ, ᕐᓗᐅ ᓴᐅᑎ ᑯᕝᕕ.

16 ᐅᓱᑦ ᒥ ᒫᑎᓱᐃᕐᓇ ᐅᒃᑐᑎ ᓃᑦ ᐊᑎᑦ ᐊᑎᖓᐅ ᓱᓃᑦ ᕿᒐᕐᑕ, ᑭᒃ ᓱᓃᑦ ᐐᓲᑦ ᓱ ᐊᓗ ᑎᐊᑎᒥᓯ. 17 ᑕᕿᒐᐃ ᑭᑦ ᑦᑎ ᓃᑦ ᓴᒐᕕ ᒥᓴᕿᒐᓵ ᓱᒃᑲ ᓱ ᑮ ᑕᒃᑐ ᐅᑎ ᕿᒥᒍᑦ ᐃᒃᑐ. 18 ᐅᓱᑦ ᐐᓲᑦ ᒥᒥᓴᑦ, ᓱ ᓃᑦ ᓱᑦᒐ ᐅᑲᑎ, ᓴᕿ ᐋ ᕕᑦᒐᕿ ᐋ ᐅᒐᔪᒃᑐ ᓃᑦ ᑲᐅᕿᒃ ᐊᓯᒡᓱ. 19 ᐅᓵᑮ ᕕᑕᕐᒐ ᐅᒐᔪᒃᑐ ᑦᒐᕿ ᓱᕕᒥ ᓴ ᒫᑎ ᓱᐃᕿ ᐊᓴᐊᑦᒐ, ᑑ ᓱ ᕿ ᕿᑮᐃᓯ ᐋ, ᓱ ᕐᑦ ᐋ, ᒥ ᓴᓯ ᐋ, ᐅᑕᐟᐃᐅ ᒃᓯ ᐋ ᓱ ᓯ ᑮ, 20 ᐅᓱᑦ ᐅᒐᔪ ᐅᓵ ᐅᑲᕕᓱᒐᓯ, ᓱᒐᓱᕕᕕᒐᑦ, ᓱᕿᑦᑐᑎ ᑲ, ᐅᓱᑦ ᓱᒐᐊᑦᑕ ᓯᒃᑐ ᕕᕿᑦ ᐅᑦᒐᑦ, ᓴᑦᑐ ᑮᓴᒃᑐᒐ ᕕᑦᒐᐅᑦᒐ ᒥᑦᑐ ᓱᑦᑐᑦ. ᐅᒥᑦ.